

V Bruseli 18. apríla 2018
(OR. en)

**Medziinštitucionálny spis:
2018/0092 (NLE)**

**7959/18
ADD 1**

**WTO 63
SERVICES 12
COASI 80**

NÁVRH

Od:	Jordi AYET PUIGARNAU, riaditeľ, v zastúpení generálneho tajomníka Európskej komisie
Dátum doručenia:	18. apríla 2018
Komu:	Jeppe TRANHOLM-MIKKELSEN, generálny tajomník Rady Európskej únie
Č. dok. Kom.:	COM(2018) 193 final
Predmet:	PRÍLOHA k návrhu rozhodnutia Rady o podpísaní Dohody o hospodárskom partnerstve medzi Európskou úniou a Japonskom v mene Európskej únie

Delegáciám v prílohe zasielame dokument COM(2018) 193 final.

Príloha: COM(2018) 193 final

EURÓPSKA
KOMISIA

V Bruseli 18. 4. 2018
COM(2018) 193 final

ANNEX 1

PRÍLOHA

k

návrhu rozhodnutia Rady

**o podpísaní Dohody o hospodárskom partnerstve medzi Európskou úniou a Japonskom
v mene Európskej únie**

DOHODA O HOSPODÁRSKOM PARTNERSTVE
MEDZI EURÓPSKOU ÚNIOU A JAPONSKOM

OBSAH

PREAMBULA

KAPITOLA 1 VŠEOBECNÉ USTANOVENIA (články 1.1 – 1.9)

KAPITOLA 2 OBCHOD S TOVAROM

ODDIEL A Všeobecné ustanovenia (články 2.1 – 2.5)

ODDIEL B Národné zaobchádzanie a prístup na trh pre tovar (články 2.6 – 2.22)

ODDIEL C Uľahčenie dovozu vinárskych výrobkov (články 2.23 – 2.31)

ODDIEL D Iné ustanovenia (články 2.32 – 2.35)

KAPITOLA 3 PRAVIDLÁ PÔVODU A POSTUPY STANOVENIA PÔVODU

ODDIEL A Pravidlá pôvodu (články 3.1 – 3.15)

ODDIEL B Postupy stanovenia pôvodu (články 3.16 – 3.26)

ODDIEL C Rôzne (články 3.27 – 3.29)

KAPITOLA 4 COLNÉ POSTUPY A UĽAHČENIE OBCHODU (články 4.1 – 4.14)

KAPITOLA 5 NÁPRAVNÉ OPATRENIA V OBLASTI OBCHODU

ODDIEL A Všeobecné ustanovenia (článok 5.1)

ODDIEL B Dvojstranné ochranné opatrenia (články 5.2 – 5.8)

ODDIEL C Globálne ochranné opatrenia (články 5.9 – 5.10)

ODDIEL D Antidumpingové a vyrovnávacie opatrenia (články 5.11 – 5.14)

KAPITOLA 6 SANITÁRNE A FYTOSANITÁRNE OPATRENIA (články 6.1 – 6.16)

KAPITOLA 7 TECHNICKÉ PREKÁŽKY OBCHODU (články 7.1 – 7.14)

KAPITOLA 8 OBCHOD SO SLUŽBAMI, LIBERALIZÁCIA INVESTÍCIÍ A
ELEKTRONICKÝ OBCHOD

ODDIEL A Všeobecné ustanovenia (články 8.1 – 8.5)

ODDIEL B Liberalizácia investícií (články 8.6 – 8.13)

ODDIEL C Cezhraničný obchod so službami (články 8.14 – 8.19)

ODDIEL D Vstup a prechodný pobyt fyzických osôb (články 8.20 – 8.28)

ODDIEL E Regulačný rámec

 PODODDIEL 1 Domáca regulácia (články 8.29 – 8.32)

 PODODDIEL 2 Všeobecne záväzné ustanovenia (články 8.33 – 8.35)

 PODODDIEL 3 Poštové a kuriérske služby (články 8.36 – 8.40)

 PODODDIEL 4 Telekomunikačné služby (články 8.41 – 8.57)

 PODODDIEL 5 Finančné služby (články 8.58 – 8.67)

 PODODDIEL 6 Služby medzinárodnej námornej dopravy (články 8.68 – 8.69)

ODDIEL F Elektronický obchod (články 8.70 – 8.81)

KAPITOLA 9 POHYB KAPITÁLU, PLATBY A PREVODY A DOČASNÉ OCHRANNÉ
OPATRENIA (články 9.1 – 9.4)

KAPITOLA 10 VLÁDNE OBSTARÁVANIE (články 10.1 – 10.17)

KAPITOLA 11 POLITIKA HOSPODÁRSKEJ SÚŤAŽE (články 11.1 – 11.9)

KAPITOLA 12 SUBVENCIE (články 12.1 – 12.10)

KAPITOLA 13 ŠTÁTOM VLASTNENÉ PODNIKY, PODNIKY, KTORÝM BOLI UDELENÉ
OSOBITNÉ PRÁVA ALEBO VÝSADY, A URČENÉ MONOPOLY (články
13.1 – 13.8)

KAPITOLA 14 DUŠEVNÉ VLASTNÍCTVO

ODDIEL A Všeobecné ustanovenia (články 14.1 – 14.7)

ODDIEL B Normy týkajúce sa duševného vlastníctva

PODODDIEL 1 Autorské právo a práva súvisiace s autorským právom (články
14.8 – 14.17)

PODODDIEL 2 Ochranné známky (články 14.18 – 14.21)

PODODDIEL 3	Zemepisné označenia (články 14.22 – 14.30)
PODODDIEL 4	Dizajny (článok 14.31)
PODODDIEL 5	Nezapísaný vonkajší vzhľad výrobkov (článok 14.32)
PODODDIEL 6	Patenty (články 14.33 – 14.35)
PODODDIEL 7	Obchodné tajomstvá a nezverejnené výsledky skúšok alebo iné údaje (články 14.36 – 14.37)
PODODDIEL 8	Nové odrody rastlín (článok 14.38)
PODODDIEL 9	Nekalá súťaž (článok 14.39)

ODDIEL C Presadzovanie

PODODDIEL 1	Všeobecné ustanovenia (články 14.40 – 14.41)
PODODDIEL 2	Presadzovanie – občianskoprávne prostriedky nápravy (články 14.42 – 14.49)

PODODDIEL 3 Presadzovanie ochrany proti zneužitiu obchodného tajomstva
(článok 14.50)

PODODDIEL 4 Presadzovanie – opatrenia na hraniciach (článok 14.51)

ODDIEL D Spolupráca a inštitucionálne mechanizmy (články 14.52 – 14.55)

KAPITOLA 15 SPRÁVA A RIADENIE SPOLOČNOSTI (články 15.1 – 15.7)

KAPITOLA 16 OBCHOD A TRVALO UDRŽATEĽNÝ ROZVOJ (články 16.1 – 16.19)

KAPITOLA 17 TRANSPARENTNOSŤ (články 17.1 – 17.8)

KAPITOLA 18 OSVEDČENÉ REGULAČNÉ POSTUPY A REGULAČNÁ SPOLUPRÁCA

ODDIEL A Osvedčené regulačné postupy a regulačná spolupráca

PODODDIEL 1 Všeobecné ustanovenia (články 18.1 – 18.3)

PODODDIEL 2 Osvedčené regulačné postupy (články 18.4 – 18.11)

PODODDIEL 3 Regulačná spolupráca (články 18.12 – 18.13)

PODODDIEL 4 Inštitucionálne ustanovenia (články 18.14 – 18.16)

ODDIEL B Dobré životné podmienky zvierat (článok 18.17)

ODDIEL C Záverečné ustanovenia (články 18.18 a 18.19)

KAPITOLA 19 SPOLUPRÁCA V OBLASTI POĽNOHOSPODÁRSTVA (články 19.1 – 19.8)

KAPITOLA 20 MALÉ A STREDNÉ PODNIKY (články 20.1 – 20.4)

KAPITOLA 21 UROVNÁVANIE SPOROV

ODDIEL A Cieľ, rozsah pôsobnosti a vymedzenie pojmov (články 21.1 – 21.3)

ODDIEL B Konzultácie a mediácia (články 21.4 – 21.6)

ODDIEL C Konanie pred tribunálom (články 21.7 – 21.24)

ODDIEL D Všeobecné ustanovenia (články 21.25 – 21.30)

KAPITOLA 22 INŠTITUCIONÁLNE USTANOVENIA (články 22.1 – 22.6)

KAPITOLA 23 ZÁVEREČNÉ USTANOVENIA (články 23.1 – 23.8)

Prílohy (v zozname sú uvedené len existujúce prílohy):

PRÍLOHA 2-A ODSTRÁNENIE A SNIŽOVANIE CLA

PRÍLOHA 2-B ZOZNAM TOVARU UVEDENÉHO V ČLÁNKU 2.15 A 2.17

PRÍLOHA 2-C MOTOROVÉ VOZIDLÁ A ICH ČASTI

Dodatok 2-C-1 Predpisy OSN uplatňované oboma zmluvnými stranami

Dodatok 2-C-2 Predpisy OSN uplatňované jednou zo zmluvných strán, ktoré druhá zmluvná strana zatiaľ neposúdila

PRÍLOHA 2-D UĽAHČENIE VÝVOZU ŠÓČÚ

PRÍLOHA 2-E UĽAHČENIE VÝVOZU VINÁRSKÝCH VÝROBKOV

PRÍLOHA 3-A ÚVODNÉ POZNÁMKY K ŠPECIFICKÝM PRAVIDLÁM PÔVODU PRE VÝROBKY

PRÍLOHA 3-B ŠPECIFICKÉ PRAVIDLÁ PÔVODU PRE VÝROBKY

Dodatok 3-B-1 Ustanovenia týkajúce sa určitých vozidiel a častí vozidiel

PRÍLOHA 3-C INFORMÁCIE UVEDENÉ V ČLÁNKU 3.5

PRÍLOHA 3-D TEXT VYHLÁSENIA O PÔVODE;

PRÍLOHA 3-E O ANDORRSKOM KNIEŽATSTVE

PRÍLOHA 3-F O SANMARÍNSKEJ REPUBLIKE

PRÍLOHA 6 PRÍDAVNÉ LÁTKY V POTRAVINÁCH

PRÍLOHA 8-A REGULAČNÁ SPOLUPRÁCA V OBLASTI FINANČNEJ REGULÁCIE

PRÍLOHA 8-B LISTINY PRE KAPITOLU 8

PRÍLOHA I VÝHRADY K EXISTUJÚCIM OPATRENIAM

PRÍLOHA II VÝHRADY K BUDÚCIM OPATRENIAM

PRÍLOHA III OBCHODNÉ NÁVŠTEVY NA ÚČELY USADENIA SA,
ZAMESTNANCI PRESUNUTÍ V RÁMCI PODNIKU, INVESTORI A
KRÁTKODOBÉ OBCHODNÉ NÁVŠTEVY

PRÍLOHA IV POSKYTOVATELIA ZMLUVNÝCH SLUŽIEB A NEZÁVISLÍ
ODBORNÍCI

Dodatok IV Obmedzenia ekonomických činností poskytovateľov zmluvných
služieb a nezávislých odborníkov v Japonsku

PRÍLOHA 8-C DOHOVOR O POHYBE FYZICKÝCH OSÔB NA OBCHODNÉ ÚČELY

PRÍLOHA 10 VLÁDNE OBSTARÁVANIE

PRÍLOHA 14-A ZÁKONY A INÉ PRÁVNE PREDPISY ZMLUVNÝCH STRÁN SÚVISIACE
SO ZEMEPISNÝMI OZNAČENIAMÍ

PRÍLOHA 14-B ZOZNAM ZEMEPISNÝCH OZNAČENÍ

PRÍLOHA 23 SPOLOČNÉ VYHLÁSENIE

PREAMBULA

EURÓPSKA ÚNIA a JAPONSKO (ďalej len „zmluvné strany“),

VEDOMÉ si svojho dlhotrvajúceho a pevného partnerstva založeného na spoločných zásadách a hodnotách a svojich významných hospodárskych, obchodných a investičných vzťahov,

UZNÁVAJÚC dôležitosť posilnenia vzájomných hospodárskych, obchodných a investičných vzťahov v súlade s cieľom trvalo udržateľného rozvoja v hospodárskej, sociálnej a environmentálnej oblasti a podpory vzájomného obchodu a investícií, a to pri zohľadnení potrieb podnikateľských komunít každej zo zmluvných strán, najmä malých a stredných podnikov, ako aj vysokej úrovne ochrany v oblasti životného prostredia a práce založenej na príslušných medzinárodne uznaných normách a medzinárodných dohodách, na ktorých sa obe zmluvné strany zúčastňujú,

UZNÁVAJÚC, že táto dohoda prispieva k zvýšeniu blahobytu spotrebiteľov prostredníctvom politik zabezpečujúcich vysokú úroveň ochrany spotrebiteľa a hospodárskej prosperity,

UVEDOMUJÚC SI, že dynamické a rýchlo sa meniace globálne prostredie, ktoré so sebou prinášajú globalizácia a užšia integrácia ekonomík vo svete, vytvárajú mnohé nové hospodárske výzvy a príležitosti pre zmluvné strany,

UZNÁVAJÚC, že v ich hospodárstvach existujú podmienky, ktoré sa navzájom dopĺňajú a že táto komplementárnosť by mala prispieť k ďalšej podpore rozvoja obchodu a investícií medzi zmluvnými stranami, a to využitím ich silných hospodárskych stránok na základe obojstranných obchodných a investičných činností,

PRESVEDČENÉ, že vytvorením jasne stanoveného a zabezpečeného obchodného a investičného rámca prostredníctvom vzájomne výhodných pravidiel, ktorými sa bude riadiť obchod a investície medzi zmluvnými stranami, sa zlepši konkurencieschopnosť ich hospodárstiev, že sa ich trhy stanú efektívnejšími a životaschopnejším a že sa zabezpečí predvídateľné obchodné prostredie pre ďalší rozvoj obchodu a investícií medzi nimi,

OPÄTOVNE POTVRDZUJÚC svoje záväzky v súvislosti s Chartou Organizácie Spojených národov a so zreteľom na zásady formulované vo Všeobecnej deklarácii ľudských práv,

UZNÁVAJÚC dôležitosť transparentnosti v medzinárodnom obchode a investíciách v prospech všetkých zainteresovaných strán,

USILUJÚC SA o stanovenie jasných a vzájomne výhodných pravidiel, ktorými sa bude riadiť obchod a investície medzi zmluvnými stranami, a o zníženie alebo odstránenie súvisiacich prekážok,

ODHODLANÉ prispievať k harmonickému rozvoju a šíreniu medzinárodného obchodu a investícií odstránením prekážok obchodu a investícií prostredníctvom tejto dohody a zabránením vytvoreniu nových prekážok obchodu alebo investíciám medzi zmluvnými stranami, ktoré by mohli znížiť výhody vyplývajúce z tejto dohody,

VYCHÁDZAJÚC zo svojich príslušných práv a povinností vyplývajúcich z Dohody o založení WTO a iných mnohostranných, regionálnych a dvojstranných dohôd, na ktorých sa obe zmluvné strany zúčastňujú a

ODHODLANÉ vytvoriť právny rámec na posilnenie svojho hospodárskeho partnerstva,

SA DOHODLI TAKTO:

KAPITOLA 1

VŠEOBECNÉ USTANOVENIA

ČLÁNOK 1.1

Ciele

Cieľom tejto dohody je liberalizovať a uľahčiť obchod a investície, ako aj podporiť užšie hospodárske vzťahy medzi zmluvnými stranami.

ČLÁNOK 1.2

Všeobecné vymedzenie pojmov

Pokiaľ nie je stanovené inak, platí na účely tejto dohody toto vymedzenie pojmov:

- a) „dohoda o poľnohospodárstve“ je Dohoda o poľnohospodárstve v prílohe 1A k Dohode o založení WTO;

- b) „antidumpingová dohoda“ je Dohoda o uplatňovaní článku VI Všeobecnej dohody o clách a obchode z roku 1994 v prílohe 1A k Dohode o založení WTO;
- c) „dohoda o dovoznom licenčnom konaní“ je Dohoda o dovoznom licenčnom konaní v prílohe 1A k Dohode o založení WTO;
- d) „dohoda o ochranných opatreniach“ je Dohoda o ochranných opatreniach v prílohe 1A k Dohode o založení WTO;
- e) „CPC“ je provizórna ústredná klasifikácia produkcie (Statistical Papers, séria M, č. 77, Odbor medzinárodných hospodárskych a sociálnych záležitostí Štatistickej komisie Organizácie Spojených národov, New York, 1991);
- f) „colný orgán“ je:
 - i) v prípade Európskej únie útvary Európskej komisie zodpovedné za colné otázky a colné orgány a akékoľvek iné orgány splnomocnené v členských štátoch Európskej únie na uplatňovanie a presadzovanie colných predpisov a
 - ii) v prípade Japonska ministerstvo financií;

- g) „colné predpisy“ sú zákony a iné právne predpisy Európskej únie a Japonska, ktorými sa upravuje dovoz, vývoz a tranzit tovaru a ktorými sa tovar prepúšťa do akéhokoľvek iného colného režimu vrátane zákazov, obmedzení a kontrol, ktoré patria do právomoci colných orgánov;
- h) „colné územie“ je:
 - i) v prípade Európskej únie colné územie v zmysle článku 4 nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 952/2013 z 9. októbra 2013, ktorým sa ustanovuje Colný kódex Spoločenstva¹ a
 - ii) v prípade Japonska územie, na ktorom sa uplatňujú colné predpisy Japonska;
- i) „dni“ sú kalendárne dni;
- j) „dohovor DSU“ je Dohovor o pravidlách a postupoch pri urovnávaní sporov v prílohe 2 k Dohode o založení WTO;
- k) „dohoda GATS“ je Všeobecná dohoda o obchode so službami v prílohe 1B k Dohode o založení WTO;

¹ Ú. v. EÚ L 269, 10.10.2013, s. 1.

- l) „dohoda GATT z roku 1994“ je Všeobecná dohoda o clách a obchode 1994 v prílohe 1A k Dohode o založení WTO; na účely tejto dohody odkazy na články dohody GATT z roku 1994 zahŕňajú vysvetľujúce poznámky;
- m) „dohoda o vládnom obstarávaní“ je Dohoda o vládnom obstarávaní v prílohe 4 k Dohode o založení WTO¹;
- n) „harmonizovaný systém“ (ďalej len „HS“) je Harmonizovaný systém opisu a číselného označovania tovaru vrátane všeobecných pravidiel na jeho interpretáciu, poznámok k triedam a poznámok ku kapitolám a podpoložkám;
- o) „MMF“ je Medzinárodný menový fond;
- p) „opatrenie“ je akékoľvek opatrenie, či už vo forme zákona, iného právneho predpisu, pravidla, postupu, rozhodnutia, správneho opatrenia alebo v akejkoľvek inej forme;

¹ V záujme väčšej istoty treba uviesť, že pod dohodou o vládnom obstarávaní treba rozumieť dohodu o vládnom obstarávaní zmenenú Protokolom, ktorým sa mení Dohoda o vládnom obstarávaní, podpísaným v Ženeve 30. marca 2012.

- q) „fyzická osoba zmluvnej strany“ je v prípade Európskej únie štátny príslušník členského štátu Európskej únie a v prípade Japonska štátny príslušník Japonska, v súlade s ich príslušnými zákonmi a inými právnymi predpismi¹;
- r) „osoba“ je fyzická osoba alebo právnická osoba;
- s) „dohoda o subvenciách“ je Dohoda o subvenciách a vyrovnávacích opatreniach v prílohe 1A k Dohode o založení WTO;
- t) „dohoda SPS“ je Dohoda o uplatňovaní sanitárnych a fytosanitárnych opatrení v prílohe 1A k Dohode o založení WTO;
- u) „dohoda TBT“ je Dohoda o technických prekážkach obchodu v prílohe 1A k Dohode o založení WTO;
- v) „územie“ je oblasť, na ktorú sa vzťahuje táto dohoda v súlade s článkom 1.3;
- w) „ZFEÚ“ je Zmluva o fungovaní Európskej únie;

¹ Na účely kapitoly 8 zahŕňa vymedzenie pojmu „fyzická osoba zmluvnej strany“ aj fyzickú osobu s trvalým pobytom v Lotyšskej republike, ktorá nie je občanom Lotyšska ani akéhokoľvek iného štátu, ale ktorá má podľa právnych predpisov Lotyšskej republiky právo získať pas osoby bez štátneho občianstva.

- x) „dohoda TRIPS“ je Dohoda o obchodných aspektoch práv duševného vlastníctva v prílohe 1C k Dohode o založení WTO;
- y) „WIPO“ je Svetová organizácia duševného vlastníctva;
- z) „WTO“ je Svetová obchodná organizácia. a
- aa) „Dohoda o založení WTO“ je Dohoda o založení Svetovej obchodnej organizácie podpísaná v Marrákeši 15. apríla 1994;

ČLÁNOK 1.3

Územná pôsobnosť

1. Táto dohoda sa vzťahuje:
 - a) v prípade Európskej únie na územia, na ktoré sa vzťahuje Zmluva o Európskej únii a Zmluva o fungovaní Európskej únie, a to za podmienok, ktoré sú v týchto zmluvách ustanovené, a
 - b) v prípade Japonska na územie Japonska.

2. Pokiaľ nie je stanovené inak, táto dohoda sa vzťahuje aj na všetky oblasti mimo pobrežných vôd každej zmluvnej strany vrátane morského dna a jeho podložia, nad ktorými táto zmluvná strana uplatňuje zvrchované práva alebo právomoc v súlade s medzinárodným právom vrátane Dohovoru Organizácie Spojených národov o morskom práve podpísaného v Montego Bay 10. decembra 1982 a jej zákonmi a inými právnymi predpismi, ktoré sú v súlade s medzinárodným právom¹.
3. Pokiaľ ide o ustanovenia tejto dohody týkajúce sa uplatňovania preferenčného sadzobného zaobchádzania na tovar, ako aj pokiaľ ide o články 2.9 a 2.10, táto dohoda sa vzťahuje aj na tie oblasti colného územia Európskej únie, na ktoré sa nevzťahuje odsek 1 písm. a), a na oblasti, ktoré sú stanovené v prílohách 3-E a 3-F.
4. Každá zmluvná strana oznámi druhej zmluvnej strane zmenu príslušného rozsahu územnej pôsobnosti tejto dohody, ako sa uvádza v odsekoch 1 až 3, pričom na požiadanie druhej zmluvnej strany bezodkladne poskytne dodatočné informácie alebo vysvetlenie v danej veci.

¹ V záujme väčšej istoty treba uviesť, že v prípade Európskej únie sa oblastami mimo pobrežných vôd každej zmluvnej strany rozumejú príslušné oblasti členských štátov Európskej únie.

ČLÁNOK 1.4

Zdaňovanie

1. Na účely tohto článku sa uplatňuje toto vymedzenie pojmov:
 - a) „pobyt“ je daňová rezidencia;
 - b) „daňová zmluva“ je dohoda o zamedzení dvojitého zdanenia alebo akákoľvek iná medzinárodná dohoda alebo dojednanie, ktoré sa týkajú výlučne alebo hlavne zdaňovania a na ktorých sa zúčastňujú Európska únia alebo jej členské štáty, resp. Japonsko a
 - c) „daňové opatrenie“ je opatrenie, ktorým sa uplatňujú daňové predpisy Európskej únie, jej členských štátov, alebo Japonska.
2. Táto dohoda sa uplatňuje na daňové opatrenia, len ak je takéto uplatňovanie potrebné na naplnenie ustanovení tejto dohody.

3. Žiadne z ustanovení tejto dohody nemá vplyv na práva a povinnosti Európskej únie, jej členských štátov, alebo Japonska podľa akejkoľvek daňovej zmluvy. V prípade akéhokoľvek rozporu medzi touto dohodou a akoukoľvek takouto daňovou zmluvou je vo veci rozpornej otázky rozhodná daňová zmluva. Pokiaľ ide o daňovú zmluvu medzi Európskou úniou alebo jej členskými štátmi a Japonskom, o tom, či existuje rozpor medzi uvedenou daňovou zmluvou a touto dohodou, spoločne rozhodnú orgány príslušné podľa tejto dohody a daňovej zmluvy.
4. Vo vzťahu k výhode priznanej Európskou úniou, jej členskými štátmi alebo Japonskom podľa daňovej zmluvy, sa neuplatní žiadna povinnosť podľa doložky najvyšších výhod vyplývajúca z tejto dohody.
5. Spoločný výbor zriadený podľa článku 22.1 môže rozhodnúť o inom rozsahu uplatňovania urovnávania sporov podľa kapitoly 21, pokiaľ ide o daňové opatrenia.

6. S výhradou požiadavky, aby sa daňové opatrenia neuplatňovali spôsobom, ktorý by znamenal svojvoľnú alebo bezdôvodnú diskrimináciu medzi zmluvnými stranami v situáciách vyznačujúcich sa obdobnými podmienkami, a ani spôsobom, ktorý by znamenal skryté obmedzovanie obchodu a investícií, žiadne z ustanovení tejto dohody nemožno vykladať tak, že Európskej únii, jej členským štátom alebo Japonsku bráni v prijatí, zachovaní alebo presadzovaní akéhokoľvek daňového opatrenia zameraného na zabezpečenie nestranného alebo účinného uloženia alebo výberu daní, ako sú napr. opatrenia:

- a) rozlišujúce medzi daňovníkmi, ktorí nie sú v rovnakej situácii, najmä pokiaľ ide o ich miesto pobytu alebo miesto, kde je investovaný ich kapitál, alebo
- b) na predchádzanie vyhýbaniu sa daňovým povinnostiam alebo daňovým únikom podľa ustanovení akýchkoľvek daňových zmlúv alebo domácich daňových predpisov.

ČLÁNOK 1.5

Výnimky z dôvodu bezpečnosti

- 1. Žiadne z ustanovení tejto dohody nemožno vykladať tak, že:
 - a) zmluvnej strane ukladá povinnosť poskytnúť akúkoľvek informáciu, ktorej zverejnenie je podľa tejto zmluvnej strany v rozpore s jej základnými bezpečnostnými záujmami;

- b) zmluvnej strane bráni prijať akékoľvek opatrenie, ktoré považuje za nevyhnutné na ochranu svojich základných bezpečnostných záujmov:
 - i) v súvislosti so štiepnymi a termionukleárnymi materiálmi alebo materiálmi, ktoré slúžia na ich výrobu;
 - ii) v súvislosti s výrobou zbraní, streľiva a vojenského materiálu alebo obchodom s nimi, ako aj v súvislosti s výrobou iných tovarov a materiálov alebo s obchodom s takýmito inými tovarmi a materiálmi, ktorý sa vykonáva priamo alebo nepriamo na účely zásobovania ozbrojených síl;
 - iii) v súvislosti s poskytovaním služieb, ktorá sa vykonáva priamo alebo nepriamo na účely zásobovania ozbrojených síl, alebo
 - iv) prijatých v prípade vojny alebo inej mimoriadnej situácie v medzinárodných vzťahoch, alebo
- c) zmluvnej strane bráni v prijatí opatrení na splnenie jej záväzkov vyplývajúcich z Charty Organizácie Spojených národov v záujme udržania medzinárodného mieru a bezpečnosti.

2. Bez ohľadu na odsek 1:

- a) sa na účely kapitoly 10 uplatňuje článok III dohody o vládnom obstarávaní a
- b) sa na účely kapitoly 14 uplatňuje článok 14.54.

ČLÁNOK 1.6

Dôverné informácie

1. Pokiaľ sa v tejto dohode nestanovuje inak, žiadne z ustanovení tejto dohody nevyžaduje od zmluvnej strany, aby poskytla dôverné informácie, ktorých zverejnenie by bolo prekážkou presadzovania jej zákonov a iných právnych predpisov, iným spôsobom by bolo v protiklade s verejným záujmom, alebo by poškodilo legitímne komerčné záujmy určitých verejných alebo súkromných podnikov.
2. Ak na základe tejto dohody zmluvná strana poskytne druhej zmluvnej strane informácie, ktoré sa považujú podľa jej zákonov a iných právnych predpisov za dôverné, druhá zmluvná strana zachová dôvernosť poskytnutých informácií, pokiaľ zmluvná strana poskytujúca informácie, nesúhlasí s iným zaobchádzaním.

ČLÁNOK 1.7

Plnenie záväzkov a delegovaná právomoc

1. Každá zmluvná strana zabezpečí, aby sa prijali všetky potrebné opatrenia s cieľom zabezpečiť uplatňovanie ustanovení tejto dohody.

2. Pokiaľ sa v tejto dohode nestanovuje inak, každá zmluvná strana zabezpečí, aby každá osoba alebo subjekt, na ktoré táto zmluvná strana delegovala regulačnú alebo administratívnu právomoc na splnenie svojich záväzkov podľa tejto dohody, konala pri výkone predmetnej delegovanej právomoci v súlade s týmito záväzkami.

3. V záujme väčšej istoty treba uviesť, že žiadna zo zmluvných strán nie je zbavená svojich záväzkov vyplývajúcich z tejto dohody, ak ktorákoli z jej úrovni verejnej správy alebo ktorýkoľvek spomedzi mimovládnych subjektov v rámci výkonu právomocí delegovaných na ne touto zmluvnou stranou poruší povinnosti vyplývajúce z ustanovení tejto dohody.

ČLÁNOK 1.8

Zákony a iné právne predpisy a ich zmeny

V prípade, že sa v tejto dohode odkazuje na zákony a iné právne predpisy zmluvnej strany, treba tomu rozumieť tak, že tieto zákony a iné právne predpisy zahŕňajú aj ich zmeny, pokiaľ nie je uvedené inak.

ČLÁNOK 1.9

Vzťah k iným dohodám

1. Existujúce dohody medzi Európskou úniou alebo jej členskými štátmi a Japonskom sa touto dohodou nenahrádzajú ani neukončujú.

2. Žiadne z ustanovení tejto dohody neukladá žiadnej zo zmluvných strán povinnosť konať spôsobom, ktorý by bol v rozpore s jej záväzkami vyplývajúcimi z Dohody o založení WTO.
3. V prípade rozporu medzi ustanoveniami tejto dohody a akejkoľvek inej dohody než Dohody o založení WTO, na ktorej sa obe zmluvné strany zúčastňujú, uskutočnia zmluvné strany bezodkladne konzultácie s cieľom nájsť vzájomne uspokojivé riešenie.
4. V prípade, že sa v tejto dohode úplne alebo čiastočne odkazuje na medzinárodné dohody¹, resp. sa do tejto dohody medzinárodné dohody úplne alebo čiastočne začleňujú, treba tomu rozumieť tak, že tieto odkazy alebo začlenenia zahŕňajú aj zmeny týchto dohôd alebo následné dohody, ktoré ich nahradili, nadobudnúce pre obe zmluvné strany platnosť v deň podpísania tejto dohody alebo po tomto dni. V prípade vzniku akýchkoľvek otázok v súvislosti s vykonávaním alebo uplatňovaním ustanovení tejto dohody v dôsledku takýchto zmien a následných dohôd môžu zmluvné strany na požiadanie ktorejkoľvek z nich uskutočniť vzájomné konzultácie s cieľom v prípade potreby nájsť vzájomne uspokojivé riešenie predmetných otázok.

¹ Medzinárodné dohody, na ktoré sa v tejto dohode odkazuje, resp. ktoré sa do tejto dohody začleňujú, treba chápať tak, že zahŕňajú ich najaktuálnejšie zmeny, ktoré nadobudli pre obe zmluvné strany platnosť pred dňom podpísania tejto dohody.

KAPITOLA 2

OBCHOD S TOVAREM

ODDIEL A

Všeobecné ustanovenia

ČLÁNOK 2.1

Cieľ

Cieľom tejto kapitoly je uľahčiť obchod s tovarom medzi zmluvnými stranami a postupne liberalizovať obchod s tovarom v súlade s ustanoveniami tejto dohody.

ČLÁNOK 2.2

Rozsah pôsobnosti

Pokiaľ sa v tejto dohode nestanovuje inak, táto kapitola sa vzťahuje na obchod s tovarom medzi zmluvnými stranami.

ČLÁNOK 2.3

Vymedzenie pojmov

Na účely tejto kapitoly sa uplatňuje toto vymedzenie pojmov:

- a) „vývozné licenčné konanie“ je administratívny postup, bez ohľadu na to, či sa označuje za licenčný, používaný zmluvnou stranou pri uplatňovaní vývozných licenčných režimov, pri ktorom sa vyžaduje predloženie žiadosti alebo inej dokumentácie, iných než sa vyžadujú pre colné režimy, príslušnému správnomu orgánu, ako predbežná podmienka vývozu z tejto zmluvnej strany;
- b) „neautomatické dovozné alebo vývozné licenčné konanie“ je licenčné konanie, v prípade ktorého sa schválenie žiadosti neudeľuje všetkým osobám, ktoré spĺňajú požiadavky dotknutej zmluvnej strany na vykonávanie dovozných alebo vývozných operácií týkajúcich sa tovaru, ktorý podlieha licenčnému konaniu, a
- c) „s pôvodom“ je spĺňajúci požiadavky na udelenie statusu „s pôvodom v zmluvnej strane“ podľa ustanovení kapitoly 3.

ČLÁNOK 2.4

Clo

Každá zmluvná strana zníži alebo odstráni clo v súlade s článkom 2.8 ods. 1. Na účely tejto kapitoly je „clo“ akékoľvek clo alebo platba akéhokoľvek druhu, ukladané na dovoz tovaru, resp. v súvislosti s týmto dovozom, vrátane akejkolvek formy prirážok a dodatočných zaťažení ukladaných na takýto dovoz alebo v súvislosti s ním; pojem „clo“ nezahŕňa:

- a) platbu, ktorá zodpovedá vnútroštátnej dani ukladanej v súlade s článkom III dohody GATT z roku 1994;
- b) clo uplatňované v súlade s ustanoveniami článku VI alebo XIX dohody GATT z roku 1994, antidumpingovou dohodou, dohodou o subvenciách, dohodou o ochranných opatreniach a článkom 22 dohovoru DSU a
- c) poplatky alebo iné platby, ukladané v súlade s článkom 2.16.

ČLÁNOK 2.5

Ochranné opatrenia v poľnohospodárstve

1. Na poľnohospodársky tovar, ktorý spĺňa podmienky na udelenie statusu tovaru s pôvodom v zmluvnej strane (ďalej len „pôvodný poľnohospodársky tovar“) sa neuplatní žiadne clo uplatňované druhou zmluvnou stranou podľa osobitného ochranného opatrenia prijatého na základe dohody o poľnohospodárstve.
2. Ochranné opatrenia v poľnohospodárstve týkajúce sa pôvodného poľnohospodárskeho tovaru podľa tejto dohody sa môžu uplatniť v súlade s časťou 3 oddielom C prílohy 2-A.

ODDIEL B

Národné zaobchádzanie a prístup na trh pre tovar

ČLÁNOK 2.6

Zatriedovanie tovaru

1. Zatriedovanie tovaru v obchode medzi zmluvnými stranami musí byť v súlade s harmonizovaným systémom.

2. Každá zmluvná strana zabezpečí konzistentnosť v rámci uplatňovania svojich zákonov a iných právnych predpisov o colnom zatried'ovaní tovaru s pôvodom v druhej zmluvnej strane.

ČLÁNOK 2.7

Národné zaobchádzanie

Každá zmluvná strana poskytne národné zaobchádzanie tovaru druhej zmluvnej strany v súlade s článkom III dohody GATT z roku 1994. Na tento účel sa článok III dohody GATT z roku 1994 *mutatis mutandis* začleňuje do tejto dohody a stáva sa jej súčasťou.

ČLÁNOK 2.8

Zníženie a odstránenie cla na dovoz

1. Pokiaľ sa v tejto dohode nestanovuje inak, každá zmluvná strana zníži alebo odstráni clo na tovar s pôvodom v druhej zmluvnej strane v súlade s prílohou 2-A.

2. Ak niektorá zmluvná strana zníži svoju colnú sadzbu uplatňovanú podľa doložky najvyšších výhod, táto colná sadzba sa uplatní na tovar s pôvodom v druhej zmluvnej strane, ak a dovtedy, kým je nižšia ako colná sadzba na rovnaký tovar podľa prílohy 2-A.
3. Zaobchádzanie s tovarom s pôvodom v druhej zmluvnej strane zatriedeným pod colné položky, v prípade ktorých je uvedené „S“ v stĺpci „Poznámky“ v listine Európskej únie v časti 2 oddiele B prílohy 2-A a v listine Japonska v časti 3 oddiele D prílohy 2-A, podlieha preskúmaniu zmluvných strán, a to v piatom roku nasledujúcom po dni nadobudnutia platnosti tejto dohody, resp. v roku, na ktorom sa zmluvné strany inak dohodnú, podľa toho, čo nastane skôr. Toto preskúmanie prebehne s cieľom zlepšiť podmienky prístupu na trh, napríklad prostredníctvom opatrení, ako je napr. rýchlejšie zníženie alebo odstránenie cla, zjednodušenie postupov verejného obstarávania a zvýšenie objemu kvót, ako aj s cieľom riešiť otázky týkajúce sa poplatkov.
4. Ak zmluvná strana poskytne tretej krajine na základe medzinárodnej dohody rozsiahlejšie alebo rýchlejšie zníženie colnej sadzby, vyššie kvóty alebo akékoľvek iné priaznivejšie zaobchádzanie, než je zaobchádzanie poskytnuté na základe tejto dohody, pokiaľ ide o tovar, na ktorý sa vzťahuje odsek 3, čo ovplyvní rovnováhu na trhu Európskej únie alebo na japonskom trhu s takýmto tovarom, uskutočnia zmluvné strany s cieľom zabezpečiť, aby druhá zmluvná strana získala prinajmenšom rovnakú preferenciu, takéto preskúmanie do troch mesiacov odo dňa nadobudnutia platnosti takejto medzinárodnej dohody medzi Európskou úniou a danou treťou krajinou alebo medzi Japonskom a danou treťou krajinou, pričom sa toto preskúmanie uskutoční s cieľom uzavrieť ho do šiestich mesiacov od rovnakého dňa.

ČLÁNOK 2.9

Tovar, ktorý na územie zmluvnej strany znovu vstúpi po oprave a úprave

1. Zmluvná strana nesmie uplatňovať clo na tovar, bez ohľadu na jeho pôvod, ktorý znovu vstúpi na jej colné územie po tom, ako bol dočasne vyvezený z jej colného územia na colné územie druhej zmluvnej strany na účely opravy alebo úpravy, a to bez ohľadu na to, či sa opravy alebo úpravy mohli vykonať na colnom území prvej uvedenej zmluvnej strany, pod podmienkou, že príslušný tovar opätovne vstúpi na colné územie tejto prvej uvedenej zmluvnej strany v lehote stanovenej v jej zákonoch a iných právnych predpisoch¹.
2. Odsek 1 sa nevzťahuje na tovar na colnom území zmluvnej strany pod colným dohľadom bez platby dovozného cla a daní, ktorý sa vyváža na účely opravy alebo úpravy a ktorý nevstupuje znovu na colné územie pod colným dohľadom bez platby dovozného cla a daní.

¹ V prípade Európskej únie sa na účel tohto odseku použije pasívny zušľacht'ovací styk stanovený v nariadení Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 952/2013 z 9. októbra 2013, ktorým sa ustanovuje Colný kódex Únie.

3. Zmluvná strana nesmie uplatňovať clo na tovar, bez ohľadu na jeho pôvod, dočasne dovezený z územia druhej zmluvnej strany na účely opravy alebo úpravy, ak je tovar spätne vyvezený z colného územia dovážajúcej strany v lehote stanovenej v jej zákonoch a iných právnych predpisoch¹.

4. Na účely tohto článku je „oprava“ alebo „úprava“ akákoľvek operácia realizovaná alebo proces realizovaný na tovare na odstránenie prevádzkových chýb alebo materiálneho poškodenia, ktoré sú potrebné na obnovenie pôvodnej funkcie tovaru alebo zabezpečenie jeho súladu s technickými požiadavkami na jeho použitie. Oprava alebo úprava tovaru zahŕňajú obnovu a údržbu, bez ohľadu na prípadné zvýšenie hodnoty tovaru, avšak nezahŕňajú žiadnu operáciu ani proces, ktoré:

- a) ničia základné charakteristiky tovaru alebo vytvárajú nový alebo komerčne iný tovar;
- b) transformujú nedokončený tovar na hotový tovar alebo
- c) podstatne menia funkciu tovaru.

¹ V prípade Európskej únie sa na účel tohto odseku použije aktívny zušľacht'ovací styk stanovený v nariadení Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 952/2013 z 9. októbra 2013, ktorým sa ustanovuje Colný kódex Únie.

ČLÁNOK 2.10

Dočasné použitie tovaru

Každá zmluvná strana v súlade so svojimi zákonmi a inými právnymi predpismi umožní bezcolné dočasné použitie na svojom colnom území ďalej uvedeného tovaru, pod podmienkou, že tento tovar nebude nijak zmenený s výnimkou zvyčajného zníženia hodnoty spôsobeného jeho obvyklým použitím a že bude vyvezený v rámci lehoty stanovenej každou zmluvnou stranou:

- a) tovar určený na vystavovanie alebo použitie na výstavách, veľtrhoch, pri stretnutiach alebo podobných udalostiach;
- b) profesionálne vybavenie vrátane vybavenia na tlač alebo na zvukové či televízne vysielanie, kinematografické vybavenie, pomocné prístroje pre toto vybavenie a príslušenstvo k nemu;
- c) obchodné vzorky a reklamné filmy a záznamy;
- d) kontajnery a palety používané, resp. ktoré sa majú použiť, pri medzinárodnej preprave tovaru, a ich príslušenstvo a vybavenie;

- e) potreby pre námorníkov;
- f) tovar dovážaný výhradne na vedecké účely;
- g) tovar dovážaný na účely medzinárodných športových súťaží, prehliadok alebo tréningu;
- h) osobný majetok vo vlastníctve cestujúcich na dočasnej návšteve zmluvnej strany a
- i) turistické propagačné materiály.

ČLÁNOK 2.11

Určovanie colnej hodnoty

Na účely určenia colnej hodnoty tovaru, s ktorým sa obchoduje medzi zmluvnými stranami, sa *mutatis mutandis* použijú ustanovenia časti I Dohody o uplatňovaní článku VII Všeobecnej dohody o clách a obchode z roku 1994 v prílohe 1A k Dohode o založení WTO.

ČLÁNOK 2.12

Vývozné clo

Zmluvná strana nezavedie ani nezachová žiadne clo, dane, poplatky ani iné platby akéhokoľvek druhu v súvislosti s vývozom tovaru z nej do druhej zmluvnej strany, ani žiadne vnútroštátne dane alebo iné platby v súvislosti s vývozom tovaru do druhej zmluvnej strany, ktoré by prevyšovali clo, dane, poplatky alebo iné platby ukladané v súvislosti s obdobným tovarom, ktorý je určený na domácu spotrebu. Na účely tohto článku medzi poplatky alebo iné platby akéhokoľvek druhu nepatria poplatky ani iné platby ukladané v súlade s článkom 2.16, ktoré sa obmedzia len na sumu približných nákladov na poskytnuté služby.

ČLÁNOK 2.13

Zachovanie súčasného stavu

1. Pokiaľ sa v tejto dohode nestanovuje inak, zmluvná strana nezvýši žiadne clo na tovar s pôvodom v druhej zmluvnej strane nad colnú sadzbu, ktorá sa ma uplatňovať v súlade s prílohou 2-A.
2. V záujme väčšej istoty treba uviesť, že zmluvná strana môže zvýšiť clo na úroveň stanovenú v listine Európskej únie v časti 2 oddiele B prílohy 2-A a v listine Japonska v časti 3 oddiele D prílohy 2-A na príslušný rok, po jednostrannom znížení cla.

ČLÁNOK 2.14

Hospodárska súťaž v oblasti vývozu

1. Na účely tohto článku sú „vývozné subvencie“ subvencie uvedené v článku 1 písm. e) dohody o poľnohospodárstve a iné subvencie uvedené v prílohe I dohody o subvenciách, ktoré sa môžu uplatniť na poľnohospodársky tovar uvedený v prílohe 1 k dohode o poľnohospodárstve.
2. Zmluvné strany potvrdzujú svoj záväzok vyjadrený v ministerskom rozhodnutí WTO z 19. decembra 2015 o hospodárskej súťaži v oblasti vývozu [WT/MIN(15)/45, WT/L/980], zachovávať čo najväčšiu zdržanlivosť, pokiaľ ide o vývozné subvencie a vývozné opatrenia s rovnocenným účinkom, ako sa stanovuje v uvedenom rozhodnutí.

ČLÁNOK 2.15

Dovozné a vývozné obmedzenia

1. Zmluvná strana nesmie prijať alebo zachovať žiadny iný zákaz alebo obmedzenie než clo, pokiaľ ide dovoz akéhokoľvek tovaru druhej zmluvnej strany alebo o vývoz alebo predaj na vývoz akéhokoľvek tovaru určeného pre colné územie druhej zmluvnej strany, okrem prípadov, keď je to v súlade s článkom XI dohody GATT z roku 1994. Na tento účel sa článok XI dohody GATT z roku 1994 *mutatis mutandis* začleňuje do tejto dohody a stáva sa jej súčasťou.

2. Ak má zmluvná strana v úmysle prijať zákaz alebo obmedzenie, pokiaľ ide o vývoz alebo predaj na vývoz akéhokoľvek tovaru uvedeného v prílohe 2-B v súlade s článkom XI ods. 2 alebo s článkom XX dohody GATT z roku 1994, musí:

- a) sa usilovať obmedziť tento zákaz alebo obmedzenie len na rozsah, ktorý je potrebný, s náležitým zreteľom na jeho možné negatívne účinky na druhú zmluvnú stranu;
- b) poskytnúť druhej zmluvnej strane písomné oznámenie o tejto skutočnosti, a to, ak je to možné, ešte pred zavedením takéhoto zákazu alebo obmedzenia, a v čo najväčšom možnom predstihu, resp. ak to nie je možné, najneskôr 15 dní po dátume zavedenia, pričom toto písomné oznámenie musí obsahovať opis tovaru, opis zavedeného zákazu alebo obmedzenia vrátane jeho povahy a dôvodov a dátum zavedenia tohto zákazu alebo obmedzenia, ako aj jeho očakávané trvanie a
- c) na požiadanie poskytnúť druhej zmluvnej strane primeranú možnosť konzultácií, pokiaľ ide o akúkoľvek záležitosť týkajúcu sa takéhoto zákazu alebo obmedzenia.

ČLÁNOK 2.16

Poplatky a formality spojené s dovozom a vývozom

1. Každá zo zmluvných strán v súlade s článkom VIII dohody GATT z roku 1994 zabezpečí, aby všetky poplatky a platby akéhokoľvek druhu [iné ako clo, vývozné clo a dane v súlade s článkom III dohody GATT z roku 1994], ukladané touto zmluvnou stranou na dovoz alebo vývoz tovaru, resp. v súvislosti s týmto dovozom či vývozom, boli obmedzené len na sumu približných nákladov na poskytnuté služby, ktoré sa nesmú vypočítavať na základe *ad valorem* a ktoré nesmú predstavovať nepriamu ochranu domáceho tovaru alebo zdaňovanie dovozu na fiškálne účely.
2. Zmluvná strana nesmie vyžadovať konzulárne transakcie ani súvisiace poplatky a platby. Na účely tohto odseku sú „konzulárne transakcie“ požiadavky konzula dovážajúcej zmluvnej strany so sídlom na území vyvážajúcej zmluvnej strany na účely získania konzulárnych faktúr alebo konzulárnych víz na obchodné faktúry, osvedčenia pôvodu, zoznamy tovaru, vývozné colné vyhlásenia prepravcov, alebo akejkoľvek inej colnej dokumentácie požadovanej na účely dovozu alebo v súvislosti s dovozom.

ČLÁNOK 2.17

Dovozné a vývozné licenčné konanie

1. Zmluvné strany potvrdzujú svoje existujúce práva a povinnosti vyplývajúce z dohody o dovoznom licenčnom konaní.
2. Každá zmluvná strana prijme alebo zachová vývozné licenčné konanie v súlade s článkom 1 ods. 1 až 9 a s článkom 3 dohody o dovoznom licenčnom konaní. Na tento účel sa uvedené ustanovenia dohody o dovoznom licenčnom konaní *mutatis mutandis* začleňujú do tejto dohody a stávajú sa jej súčasťou, pričom sa uplatnia na vývozné licenčné konanie medzi zmluvnými stranami. Zmluvná strana môže prijať alebo zachovať vývozné licenčné konanie v súlade s článkom 2 dohody o dovoznom licenčnom konaní. Odseky 2 až 8 sa uplatňujú na každý tovar uvedený v prílohe 2-B.
3. Každá zmluvná strana zabezpečí, aby sa každé vývozné licenčné konanie uplatňovalo neutrálne a aby sa spravovalo spravodlivým, nestranným, nediskriminančným a transparentným spôsobom.
4. Každá zmluvná strana prijme alebo zachová dovozné alebo vývozné licenčné konanie, len ak nie je k dispozícii iný vhodný postup na dosiahnutie administratívneho účelu.

5. Zmluvná strana neprijme ani nezachová neautomatické dovozné alebo vývozné licenčné konanie, pokiaľ to nie je potrebné na vykonanie opatrenia, ktoré je v súlade s touto dohodou. Zmluvná strana, ktorá prijíma neautomatické licenčné konanie, jasne uvedie, aké opatrenie sa prostredníctvom daného licenčného konania vykonáva.
6. Každá zmluvná strana odpovie do 60 dní na akúkoľvek žiadosť o informácie druhej zmluvnej strany týkajúcu sa dovozného alebo vývozného licenčného konania, ktoré má táto prvá zmluvná strana v úmysle prijať, resp. ktoré prijala alebo zachovala, ako aj kritérií na udeľovanie alebo pridelovanie dovozných alebo vývozných licencií.
7. Zmluvná strana sa pri uplatňovaní vývozných obmedzení na určitý tovar vo forme kvóty bude usilovať, aby sa rozdelenie obchodu s týmto tovarom čo najviac približovalo podielom, ktoré by bolo možné očakávať pri neexistencii tohto obmedzenia.
8. Ak zmluvná strana prijme alebo zachová vývozné licenčné konanie, zmluvné strany uskutočnia konzultácie na žiadosť druhej zmluvnej strany, pokiaľ ide o akékoľvek záležitosti súvisiace s vykonávaním tohto konania, a náležite zohľadní výsledky týchto konzultácií.

ČLÁNOK 2.18

Repasovaný tovar

1. Pokiaľ sa v tejto dohode nestanovuje inak, každá zmluvná strana zabezpečí, aby sa repasovanému tovaru poskytlo zaobchádzanie ako novému tovaru. Každá zmluvná strana môže vyžadovať, aby bol repasovaný tovar označený ako repasovaný tovar v prípade jeho distribúcie alebo predaja.
2. Na účely tohto článku je „repasovaný tovar“ tovar zatriedený do položky 40.12, do kapitol 84 až 90 alebo do položky 94.02 harmonizovaného systému, ktorý: ¹
 - a) úplne alebo čiastočne pozostáva z dielov získaných z použitého tovaru;
 - b) má pri porovnaní podobnú životnosť a výkonnosť ako takýto tovar, keby bol nový a
 - c) má podobnú výrobnú záruku ako takýto tovar, keby bol nový.

¹ V záujme väčšej istoty treba uviesť, že odkazy na nomenklatúrne zatriedenie tovaru podľa harmonizovaného systému obsiahnuté v tejto kapitole sú založené na harmonizovanom systéme v znení k 1. januáru 2017.

ČLÁNOK 2.19

Nesadzobné opatrenia

1. Osobitné záväzky každej zmluvnej strany týkajúce sa nesadzobných opatrení pre tovar sú uvedené v prílohách 2-C a 2-D.
2. Zmluvné strany po 10 rokoch odo dňa nadobudnutia platnosti tejto dohody alebo na žiadosť zmluvnej strany posúdia, či záležitosti vyplývajúce z nesadzobných opatrení pre tovar možno účinne riešiť v rámci tejto dohody. Zmluvné strany na základe tohto posúdenia začnú konzultácie s cieľom zvážiť rozšírenie rozsahu existujúcich záväzkov alebo prijatie dodatočných záväzkov v spoločnom záujme, týkajúcich sa nesadzobných opatrení pre tovar vrátane spolupráce. Na základe týchto konzultácií sa zmluvné strany môžu dohodnúť na začatí rokovaní v spoločnom záujme. Pri vykonávaní tohto odseku zmluvné strany zohľadnia skúsenosti získané v priebehu predchádzajúceho obdobia vykonávania tejto dohody.

ČLÁNOK 2.20

Obmedzenia na ochranu platobnej bilancie

1. Žiadne z ustanovení tejto dohody nemožno vykladať tak, že zmluvnej strane bráni prijať akékoľvek opatrenia na účely platobnej bilancie. Zmluvná strana musí pri prijímaní takýchto opatrení zachovať súlad s článkom XII dohody GATT z roku 1994 a s Dohodou o ustanoveniach o platobnej bilancii v rámci dohody GATT z roku 1994 v prílohe 1A k Dohode o založení WTO.
2. Žiadne z ustanovení tejto dohody nezbavuje zmluvnú stranu možnosti použiť opatrenia devízovej kontroly alebo devízové obmedzenia v súlade s príslušnými článkami Dohody o Medzinárodnom menovom fonde.

ČLÁNOK 2.21

Označovanie pôvodu

Pokiaľ sa v tejto dohode nestanovuje inak, v prípade, že zmluvná strana uplatňuje požiadavky na povinné označovanie krajiny pôvodu na iný tovar ako potraviny, poľnohospodárske výrobky a výrobky rybárstva v zmysle zákonov a iných právnych predpisov tejto zmluvnej strany, označenie „vyrobené v Japonsku“ alebo podobné označenie v miestnom jazyku dovážajúcej krajiny, pokiaľ ide o Európsku úniu, a označenie „vyrobené v EÚ“ alebo podobné označenie v japončine, pokiaľ ide o Japonsko, bude považované za označenie spĺňajúce tieto požiadavky. Kapitola 3 sa nevzťahuje na tento článok.

ČLÁNOK 2.22

Všeobecné výnimky

1. Na účely tejto kapitoly sa článok XX dohody GATT z roku 1994 *mutatis mutandis* začleňuje do tejto dohody a stáva sa jej súčasťou.
2. Ak má zmluvná strana v úmysle prijať akékoľvek opatrenia podľa článku XX písm. i) a j) dohody GATT z roku 1994, táto zmluvná strana:
 - a) poskytne druhej zmluvnej strane všetky relevantné informácie a
 - b) na požiadanie poskytne druhej zmluvnej strane primeranú možnosť konzultácií, pokiaľ ide o akúkoľvek záležitosť týkajúcu sa takéhoto opatrenia, s cieľom nájsť vzájomne prijateľné riešenie.
3. Zmluvné strany sa môžu dohodnúť na akýchkoľvek prostriedkoch potrebných na vyriešenie záležitostí, ktoré boli predmetom konzultácií uvedených v odseku 2 písm. b).

4. Ak výnimočné a kritické okolnosti vyžadujúce si okamžité kroky znemožňujú predchádzajúce informovanie alebo preskúmanie, zmluvná strana, ktorá má v úmysle prijať predmetné opatrenia, môže okamžite uplatniť opatrenia potrebné na riešenie situácie a bezodkladne o tom informuje druhú zmluvnú stranu.

ODDIEL C

Uľahčenie vývozu vinárskych výrobkov

ČLÁNOK 2.23

Rozsah pôsobnosti

Ustanovenia tohto oddielu sa nevzťahujú na iný tovar než vinárske výrobky zatriedené do položky 22.04 harmonizovaného systému.

ČLÁNOK 2.24

Všeobecná zásada

Pokiaľ sa v článkoch 2.25 až 2.28 nestanovuje inak, dovoz a predaj vinárskych výrobkov, s ktorými sa obchoduje medzi zmluvnými stranami a na ktoré sa vzťahuje tento oddiel, sa bude uskutočňovať v súlade so zákonmi a inými právnymi predpismi dovážajúcej zmluvnej strany.

ČLÁNOK 2.25

Povolenie enologických postupov – prvá fáza

1. Európska únia odo dňa nadobudnutia platnosti tejto dohody povoľuje dovoz a predaj vinárskych výrobkov určených na ľudskú spotrebu v Európskej únii s pôvodom v Japonsku a vyrobených v súlade s:

- a) vymedzením výrobkov a enologickými postupmi povolenými a obmedzeniami uplatňovanými v Japonsku v súvislosti s predajom japonského vína ako sú uvedené v časti 2 oddielu A prílohy 2-E, pod podmienkou, že tieto výrobky spĺňajú požiadavky vymedzenia výrobkov a enologických postupov a obmedzení uvedených v časti 1 oddiele A prílohy 2-E a
- b) enologickými postupmi uvedenými v časti 2 oddiele B prílohy 2-E.

2. Japonsko odo dňa nadobudnutia platnosti tejto dohody povoľuje dovoz a predaj vinárskych výrobkov určených na ľudskú spotrebu v Japonsku s pôvodom v Európskej únii a vyrobených v súlade s:

- a) vymedzením výrobkov a enologickými postupmi povolenými a obmedzeniami uplatňovanými v Európskej únii ako sú uvedené v časti 1 oddielu A prílohy 2-E, pod podmienkou, že tieto výrobky spĺňajú požiadavky vymedzenia výrobkov a enologických postupov a obmedzení uvedených v časti 2 oddiele A prílohy 2-E a

b) enologickými postupmi uvedenými v časti 1 oddiele B prílohy 2-E.

3. Zmluvné strany si v deň nadobudnutia platnosti tejto dohody vymenia oznámenia potvrdzujúce, že ich postupy na povolenie enologických postupov uvedených v časti 1 oddiele B a časti 2 oddiele B prílohy 2-E boli ukončené.

ČLÁNOK 2.26

Povolenie enologických postupov – druhá fáza

1. Európska únia urýchlene podnikne potrebné kroky s cieľom povoliť enologické postupy uvedené v časti 2 oddiele C prílohy 2-E a oznámiť Japonsku, že jej postupy na udelenie povolenia boli ukončené.

2. Japonsko urýchlene podnikne potrebné kroky s cieľom povoliť enologické postupy uvedené v časti 1 oddiele C prílohy 2-E a oznámiť Európskej únii, že jeho postupy na udelenie povolenia boli ukončené.

3. Povolenie uvedené v odsekoch 1 a 2 nadobúda účinnosť dňom neskoršieho z oznámení jednej zo zmluvných strán.

ČLÁNOK 2.27

Povolenie enologických postupov – tretia fáza

1. Európska únia podnikne potrebné kroky s cieľom povoliť enologické postupy uvedené v časti 2 oddiele D prílohy 2-E a oznámiť Japonsku, že jej postupy na udelenie povolenia boli ukončené.
2. Japonsko podnikne potrebné kroky s cieľom povoliť enologické postupy uvedené v časti 1 oddiele D prílohy 2-E a oznámiť Európskej únii, že jeho postupy na udelenie povolenia boli ukončené.
3. Povolenie uvedené v odsekoch 1 a 2 nadobúda účinnosť dňom neskoršieho z oznámení jednej zo zmluvných strán.

ČLÁNOK 2.28

Autocertifikácia

1. Osvedčenie overené v súlade so zákonmi a inými právnymi predpismi Japonska vrátane osvedčenia vydaného samotným výrobcom, ktorý disponuje povolením príslušného orgánu Japonska, musí postačovať ako dokumentácia slúžiaca ako dôkaz o tom, že požiadavky na dovoz vinárskych výrobkov s pôvodom v Japonsku a ich predaj v Európskej únii uvedené v článku 2.25, 2.26 alebo 2.27 boli splnené.

2. Pracovná skupina pre víno zriadená podľa článku 22.4 prijme po nadobudnutí platnosti tejto dohody prostredníctvom rozhodnutia podrobnú úpravu:

- a) na vykonávanie odseku 1, a to predovšetkým formuláre, ktoré sa majú použiť, a informácie, ktoré majú byť uvedené v osvedčení a
- b) spolupráce medzi kontaktnými miestami určenými Európskou úniou, pokiaľ ide o každý z jej členských štátov, a Japonskom.

3. Nie je nutné žiadne osvedčenie ani iná rovnocenná dokumentácia na dôkaz, že požiadavky na dovoz a predaj v Japonsku vinárskych produktov s pôvodom v Európskej únii uvedené v článku 2.25, 2.26 alebo 2.27 boli splnené.

ČLÁNOK 2.29

Preskúmanie, konzultácie a dočasné pozastavenie autocertifikácie

1. Zmluvné strany preskúma vykonávanie:

- a) článku 2.26 pravidelne, a to najmenej raz ročne, počas dvoch rokov od dátumu nadobudnutia platnosti tejto dohody a

b) článku 2.27 najneskôr tri roky od dátumu nadobudnutia platnosti tejto dohody.

2. Ak zmluvné strany pri preskúvaní vykonávania článku 2.26 zistia, že nedošlo k výmene oznámení stanovených v článku 2.26 počas dvoch rokov odo dňa nadobudnutia platnosti tejto dohody, začnú konzultácie s cieľom dohodnúť sa na praktickom riešení.

3. Ak oznámenie uvedené v článku 2.26 ods. 2 nebolo odoslané do dvoch rokov odo dňa nadobudnutia platnosti tejto dohody a oznámenie uvedené v článku 2.26 ods. 1 bolo odoslané, Európska únia môže dočasne pozastaviť uznávanie autocertifikácie vinárskych výrobkov podľa článku 2.28, ak praktické riešenie, ako sa uvádza v odseku 2, nie je dohodnuté do troch mesiacov od začatia konzultácií uvedených v odseku 2.

4. Dočasné pozastavenie uznávania autocertifikácie podľa odseku 3 sa bezodkladne ukončí, keď Japonsko zašle oznámenie stanovené v článku 2.26 ods. 2 Európskej únii.

5. Ak zmluvné strany pri preskúvaní vykonávania článku 2.27 podľa odseku 1 zistia, že nedošlo k výmene oznámení stanovených v článku 2.27 počas piatich rokov odo dňa nadobudnutia platnosti tejto dohody, začnú konzultácie.

6. Žiadne z ustanovení tohto článku nemá vplyv na práva a povinnosti zmluvnej strany, ktoré jej vyplývajú z dohody SPS.

ČLÁNOK 2.30

Zachovanie súčasného stavu

1. Pokiaľ ide o záležitosti, na ktoré sa vzťahujú články 2.25 až 2.28, zmluvná strana nesmie zaviesť menej výhodné podmienky než tie, ktoré sú stanovené v tomto oddiele alebo v jej zákonoch a iných právnych predpisoch platných k dátumu podpísania tejto dohody.
2. Odsek 1 sa uplatňuje bez toho, aby bolo dotknuté právo zmluvných strán prijímať sanitárne a fytosanitárne opatrenia nevyhnutné na ochranu života alebo zdravia ľudí, zvierat alebo rastlín, pod podmienkou, že takéto opatrenia nie sú v rozpore s ustanoveniami dohody o SPS.

ČLÁNOK 2.31

Zmeny

Spoločný výbor zriadený podľa článku 22.1 môže prijímať rozhodnutia o úprave prílohy 2-E na účely doplnenia, vypustenia alebo úpravy odkazov na enologické postupy, obmedzenia a iné prvky v súlade s článkom 23.2 ods. 3.

ODDIEL D

Iné ustanovenia

ČLÁNOK 2.32

Výmena informácií

1. Na účely monitorovania fungovania tejto dohody a počas obdobia 10 rokov po nadobudnutí platnosti tejto dohody si budú zmluvné strany každoročne vymieňať štatistické údaje o dovoze za obdobie zahŕňajúce ostatný kalendárny rok, za ktorý sú údaje dostupné. Výbor pre obchod s tovarom zriadený podľa článku 22.3 môže toto obdobie predĺžiť o ďalších päť rokov.
2. Výmena štatistických údajov o dovoze podľa odseku 1 musí podľa možnosti zahŕňať údaje týkajúce sa obdobia zahŕňajúceho ostatný kalendárny rok, za ktorý sú údaje dostupné, vrátane hodnoty a objemu, a to podľa nomenklatúry zmluvnej strany, dovozu tovaru druhej zmluvnej strany, na ktorý sa vzťahuje preferenčné sadzobné zaobchádzanie podľa tejto dohody, a tovaru, na ktorý sa preferenčné sadzobné zaobchádzanie nevzťahuje.

ČLÁNOK 2.33

Osobitné opatrenia týkajúce sa správy preferenčného sadzobného zaobchádzania

1. Zmluvné strany uznávajú, že porušovanie ich colných právnych predpisov vzťahujúcich sa na preferenčné sadzobné zaobchádzanie podľa tejto dohody by mohlo mať negatívny vplyv na domáce výrobné odvetvie, a dohodli sa, že budú spolupracovať pri predchádzaní takýmto porušeniam, ich odhaľovaní a boji proti nim v súlade s príslušnými ustanoveniami kapitoly 3 a Dohody medzi Európskym spoločenstvom a vládou Japonska o spolupráci a vzájomnej pomoci v colných veciach, podpísanou v Bruseli 30. januára 2008 (ďalej len „dohoda o spolupráci v colných veciach“).
2. Zmluvná strana môže v súlade s postupom stanoveným v odsekoch 4 až 7 dočasne pozastaviť preferenčné sadzobné zaobchádzanie podľa tejto dohody poskytované dotknutému tovaru, ktorý súvisí so systematickým porušovaním uvedeným v písmene a), ak táto zmluvná strana dospela na základe objektívnych, presvedčivých a overiteľných informácií k zisteniu, že:
 - a) došlo k systematickému porušovaniu jej colných predpisov týkajúcich sa preferenčného sadzobného zaobchádzania poskytovanému určitému tovaru a
 - b) druhá zmluvná strana systematicky a bezdôvodne odmietala spoluprácu alebo sa iným spôsobom nezúčastňovala na spolupráci podľa odseku 1 v súvislosti so systematickým porušovaním uvedeným v písmene a).

3. Bez ohľadu na odsek 2 sa dočasné pozastavenie neuplatní voči obchodníkom, ktorí splňajú kritériá súladu dohodnuté zmluvnými stranami prostredníctvom konzultácií uvedených v odseku 4.
4. Zmluvná strana, ktorá dospela k zisteniu podľa odseku 2, bez zbytočného odkladu oznámi toto zistenie druhej zmluvnej strane a poskytne jej informácie dostatočné na odôvodnenie začatia konzultácií vrátane súhrnu základných skutočností týkajúcich sa odseku 2 písm. a) a b); pričom začne konzultácie s druhou zmluvnou stranou vo Výbore pre obchod s tovarom s cieľom dosiahnuť riešenie prijateľné pre obe zmluvné strany a dohodnúť sa na kritériách, pokiaľ ide o požiadavky vyplývajúce z tejto dohody a príslušných colných predpisov.
5. Zmluvná strana, ktorá dospela k zisteniu podľa odseku 2, pred vypracovaním konečného rozhodnutia informuje všetky zainteresované strany o svojom úmysle uplatniť dočasné pozastavenie, pričom zabezpečí, aby tieto strany mali možnosť obhájiť svoje záujmy. Dočasné pozastavenie sa na zainteresované strany neuplatní, ak zmluvnej strane, ktorá dospela k zisteniu, objektívne a uspokojivo preukážu, že nie sú zapojené do systematického porušovania podľa odseku 2 písm. a).

6. Po tom, ako prebehnú postupy podľa odsekov 4 a 5 a ak zmluvné strany nedospejú k prijateľnému riešeniu do šiestich mesiacov od oznámenia, môže zmluvná strana, ktorá dospela k zisteniu, rozhodnúť o dočasnom pozastavení preferenčného sadzobného zaobchádzania poskytovaného na základe tejto dohody dotknutému tovaru, a to pri náležitom zohľadnení výnimky stanovenej v odseku 3. Dočasné pozastavenie sa bez zbytočného odkladu oznámi druhej zmluvnej strane.
7. Dočasné pozastavenie sa použije len na obdobie, ktoré je nevyhnutné na zabránenie porušeniu, a nie dlhšie ako šesť mesiacov. Ak zmluvná strana zistí, že podmienky, ktoré viedli k pôvodnému pozastaveniu, pretrvávajú aj po uplynutí platnosti dočasného pozastavenia, táto zmluvná strana môže rozhodnúť o obnove dočasného pozastavenia, a to po informovaní druhej zmluvnej strany o tomto zistení, pričom jej poskytne informácie dostatočné na odôvodnenie predĺženia. Dočasné pozastavenie sa skončí najneskôr dva roky od pôvodného pozastavenia, ak nebolo Výboru pre obchod s tovarom preukázané, že podmienky, ktoré viedli k pôvodnému pozastaveniu, stále pretrvávajú aj po uplynutí obdobia trvania každého obnovenia.
8. Uplatňované dočasné pozastavenia sú predmetom pravidelných konzultácií v rámci Výboru pre obchod s tovarom.
9. Zmluvná strana, ktorá dospela k zisteniu podľa odseku 2, resp. podľa odseku 7, uverejní v súlade so svojimi internými postupmi oznámenia pre dovozcov v súvislosti s akýmkoľvek oznámením a rozhodnutím týkajúcimi sa dočasného pozastavenia podľa odsekov 4 až 7.

10. Dočasné pozastavenie sa neuplatňuje na iných obchodníkov, než sú obchodníci, uvedení v odseku 3, a zainteresované strany uvedené v odseku 5, ak zmluvnej strane, ktorá dospela k zisteniu podľa odseku 2 alebo 7, objektívne a uspokojivo preukážu, že nie sú zapojené do systematického porušovania podľa odseku 2 písm. a).

11. V záujme väčšej istoty treba uviesť, že žiadne z ustanovení tohto článku nemožno vykladať tak, že bráni obchodníkom alebo zainteresovaným stranám uplatniť si voči zmluvnej strane, ktorá v súlade so svojimi zákonmi a inými právnymi predpismi dospela k zisteniu podľa odseku 2 alebo 7, nárok na náhradu škody protiprávne vzniknutej v súvislosti s opatreniami podľa odseku 6.

ČLÁNOK 2.34

Výbor pre obchod s tovarom

1. Výbor pre obchod s tovarom zriadený podľa článku 22.3 (ďalej v tomto článku len „výbor“) je zodpovedný za účinné vykonávanie a fungovanie tejto kapitoly.
2. Výbor má tieto funkcie:
 - a) preskúmavanie a monitorovanie vykonávania a fungovania tejto kapitoly;

- b) podávanie správ Spoločnému výboru o svojich zisteniach a
 - c) plnenie iných funkcií, ktoré naň môžu byť delegované Spoločným výborom podľa článku 22.1 ods. 5 písm. b).
3. Výbor sa schádza v takom čase, na takom mieste a takým spôsobom, ako si zástupcovia zmluvných strán môžu dohodnúť.

ČLÁNOK 2.35

Pracovná skupina pre víno

1. Pracovná skupina pre víno zriadená podľa článku 22.4 ods. 1 je zodpovedná za účinné vykonávanie a fungovanie oddielu C a prílohy 2-E.
2. Pracovná skupina má tieto funkcie:
 - a) prijímanie rozhodnutí o modalitách autocertifikácie podľa článku 2.28. ods. 2;

- b) monitorovanie vykonávania článkov 2.25 až 2.29 vrátane preskúmania a konzultácií podľa článku 2.29 a
 - c) posudzovanie zmien prílohy 2-E a poskytovanie odporúčaní Spoločnému výboru, pokiaľ ide o prijatie rozhodnutia v súvislosti s týmito zmenami.
3. Pracovná skupina pre víno bude mať svoje prvé zasadnutie v deň nadobudnutia platnosti tejto dohody.

KAPITOLA 3

PRAVIDLÁ PÔVODU A POSTUPY STANOVENIA PÔVODU

ODDIEL A

Pravidlá pôvodu

ČLÁNOK 3.1

Vymedzenie pojmov

Na účely tejto kapitoly sa uplatňuje toto vymedzenie pojmov:

- a) „akvakultúra“ je chov vodných organizmov vrátane rýb, mäkkýšov, kôrovcov, iných vodných bezstavovcov a vodných rastlín, zo zdrojov, akými sú vajíčka, rybie násady, mladé rybky, larvy, mladé lososy do jedného roka, mladé lososy alebo iné nedospelé ryby vo fáze, keď už nie sú larvami, prostredníctvom zasahovania do procesov chovu alebo rastu s cieľom podporovať produkciu, ako napríklad pravidelné osádzanie násad, kŕmenie alebo ochrana pred dravcami;

- b) „zásielka“ sú výrobky, ktoré buď zasiela súčasne jeden vývozca jednému príjemcovi, alebo sa na ne vzťahuje jednotný prepravný doklad, ktorý zahŕňa ich prepravu od vývozcu k príjemcovi, alebo, ak taký doklad chýba, jednotná faktúra;
- c) „vývozca“ je osoba, ktorá sa nachádza na území zmluvnej strany a ktorá v súlade s požiadavkami stanovenými v zákonoch a iných právnych predpisoch tejto zmluvnej strany vyváža alebo vyrába pôvodný výrobok a vyhotovuje potvrdenie o pôvode;
- d) „dovozca“ je osoba, ktorá dováža pôvodný výrobok a žiada preň preferenčné sadzobné zaobchádzanie;
- e) „materiál“ je akýkoľvek predmet alebo látka, ktorá sa používa pri výrobe výrobku vrátane akýchkoľvek súčastí, zložiek, surovín alebo častí;
- f) „nepôvodný materiál“ je materiál, ktorý nespĺňa podmienky na udelenie statusu pôvodného materiálu podľa tejto kapitoly, vrátane materiálu, ktorého status pôvodu nie je možné určiť;
- g) „preferenčné sadzobné zaobchádzanie“ je sadzba cla uplatniteľná na pôvodný tovar v súlade s článkom 2.8 ods. 1;

- h) „výrobok“ je akýkoľvek predmet alebo látka predstavujúce výsledok výroby, a to aj vtedy, ak sa má použiť ako materiál na výrobu iného výrobku; pod výrobkom treba rozumieť tovar podľa kapitoly 2 a
- i) „výroba“ je každý druh opracovania alebo spracovania vrátane zostavovania.

ČLÁNOK 3.2

Požiadavky kladené na pôvodné výrobky

1. Na účely uplatnenia preferenčného sadzobného zaobchádzania jednou zmluvnou stranou na pôvodný tovar v druhej zmluvnej strane v súlade s článkom 2.8 ods. 1 sa, ak spĺňajú všetky ostatné uplatniteľné požiadavky tejto kapitoly, za výrobky s pôvodom v druhej zmluvnej strane považujú tieto výrobky:
 - a) úplne získané alebo vyrobené výrobky v zmysle článku 3.3;
 - b) výrobky, ktoré sa vyrábajú výlučne z materiálov s pôvodom v tejto zmluvnej strane; alebo
 - c) výrobky, na ktorých výrobu sa používajú nepôvodné materiály, pod podmienkou, že spĺňajú všetky uplatniteľné požiadavky prílohy 3-B.

2. Na účely tejto kapitoly sa do rozsahu územnej pôsobnosti zmluvnej strany nezahŕňa more,orské dno ani jeho podložie mimo jej pobrežných vôd.
3. Ak výrobok získal status pôvodu, nepôvodné materiály použité pri výrobe tohto výrobku sa nepovažujú za nepôvodné, ak je tento výrobok začlenený ako materiál do iného výrobku.
4. Požiadavky, ktorú sú stanovené v tejto kapitole v súvislosti so získaním statusu pôvodu, sa musia v zmluvnej strane spĺňať bez prerušenia.

ČLÁNOK 3.3

Úplne získané výrobky

1. Na účely článku 3.2 je výrobok úplne získaný v zmluvnej strane, ak ide o:
 - a) rastliny alebo rastlinné produkty tam vyrastené, vypestované, zožaté, naoberané alebo nazbierané;
 - b) živé zvieratá tam narodené a chované;
 - c) produkt získaný zo živého zvieratá tam chovaného;

- d) výrobok získaný z jatočného zvierat'a tam narodeného a chovaného;
- e) zvierat získané tam vykonávaným lovom, odchytom, rybolovom alebo zbieraním;
- f) výrobok získaný z tamojšej akvakultúry;
- g) minerál alebo inú prirodzene sa vyskytujúcu látku nezahrnutú do písmen a) až f), tam vyťaženu alebo získanu;
- h) ryby, mäkkýše a kôrovce a iné morské živočíchy, ktoré ulovilo plavidlo zmluvnej strany z mora, morského dna alebo podložia mimo pobrežných vôd každej zmluvnej strany a v súlade s medzinárodným právom mimo pobrežných vôd tretích krajín;
- i) výrobok vyrobený výlučne z produktov uvedených v písmene h) na palube spracovateľských plavidiel zmluvnej strany mimo pobrežných vôd každej zmluvnej strany a v súlade s medzinárodným právom mimo pobrežných vôd tretích krajín;
- j) iný výrobok ako ryby, mäkkýše a kôrovce a iné morské živočíchy, ktorý ulovila zmluvná strana alebo osoba zmluvnej strany z morského dna alebo podložia mimo pobrežných vôd každej zmluvnej strany a v oblastiach mimo jurisdikcie tretích krajín, pod podmienkou, že táto zmluvná strana alebo osoba zmluvnej strany má právo na využívanie tohto morského dna alebo tohto podložia v súlade s medzinárodným právom;

k) výrobok, ktorý predstavuje:

i) odpad alebo šrot získaný z tamojšej výroby, alebo

ii) odpad alebo šrot získaný z tam zozbieraných použitých výrobkov, a to pod podmienkou, že tieto výrobky sú vhodné iba na opätovné získanie surovín, alebo

l) výrobok tam vyrobený, a to výlučne z produktov uvedených v písmenách a) až k), resp. z ich derivátov.

2. „Plavidlo zmluvnej strany“ uvedené v odseku 1 písm. h), resp. „spracovateľské plavidlo zmluvnej strany“ uvedené v odseku 1 písm. i), je plavidlo alebo spracovateľské plavidlo, ktoré:

a) je registrované v členskom štáte Európskej únie alebo v Japonsku;

b) sa plaví pod vlajkou členského štátu Európskej únie alebo Japonska a

c) spĺňa tieto požiadavky:

i) je aspoň z 50 percent vlastnené jednými alebo viacerými fyzickými osobami zmluvnej strany alebo

ii) je vlastnené jedným alebo viacerými právnickými osobami¹:

A) ktoré majú svoje ústredie a hlavné miesto podnikania v zmluvnej strane a

B) ktoré sú aspoň z 50 percent vlastnené fyzickými alebo právnickými osobami zmluvnej strany.

ČLÁNOK 3.4

Nedostatočné opracovanie alebo spracovanie

1. Bez ohľadu na článok 3.2 ods. 1 písm. c), výrobok sa nepovažuje za výrobok s pôvodom v zmluvnej strane, ak sa na nepôvodných materiáloch pri výrobe produktu v tejto zmluvnej strane vykonáva len jedna alebo viac z týchto operácií:

a) konzervačné operácie, ako napríklad sušenie, mrazenie, ukladanie do soľného roztoku a iné podobné operácie, ktorých jediným účelom je zabezpečiť, aby výrobok zostal v dobrom stave počas dopravy a skladovania;

¹ Na účely tejto kapitoly je „právnická osoba“ akýkoľvek právny subjekt riadne zriadený alebo inak usporiadaný podľa platných zákonov na ziskové alebo iné účely v súkromnom alebo štátnom vlastníctve vrátane akejkoľvek korporácie, trustu, partnerstva, spoločného podniku, spoločnosti s jediným spoločníkom alebo združenia;

- b) zmeny balenia;
- c) delenie alebo zostavovanie zásielok;
- d) pranie, čistenie alebo odstraňovanie prachu, hrdze, oleja, náteru alebo iných nánosov;
- e) žehlenie alebo lisovanie textílií alebo textilných výrobkov;
- f) jednoduché operácie súvisiace s natieraním a leštením;
- g) lúpanie, čiastočné alebo úplné bielenie, leštenie alebo glazúrovanie obilnín a ryže;
- h) operácie farbenia alebo ochucovania cukru alebo jeho tvarovania do kociek, čiastočné alebo úplné mletie cukru v pevnom stave;
- i) šúpanie, odkôstkovávanie alebo lúskanie ovocia, orechov alebo zeleniny;
- j) ostrenie, jednoduché brúsenie alebo jednoduché rezanie;
- k) osievanie, prečisťovanie, triedenie, preberanie, zatried'ovanie alebo zostavovanie vrátane zostavovania súprav predmetov;

- l) jednoduché plnenie do fliaš, plechoviek, baniek, vriec, debien, škatúl¹, jednoduché pripevňovanie na lepenky alebo dosky a iné jednoduché baliarenské operácie;
- m) pripevňovanie alebo tlač značiek, štítkov, log a obdobných rozlišovacích znakov na výrobky alebo ich obaly;
- n) jednoduché miešanie výrobkov¹, tiež rôzneho druhu;
- o) jednoduché pridávanie vody alebo riedenie, dehydratácia alebo denaturácia² výrobkov;
- p) jednoduché zloženie alebo zostavenie častí tak, aby predstavovali kompletný alebo hotový výrobok, resp. výrobok zatriedený ako kompletný alebo hotový podľa pravidla 2 písm. a) všeobecných pravidiel na interpretáciu harmonizovaného systému, rozloženie výrobkov na časti; alebo
- q) zabíjanie zvierat.

¹ Na účely tohto článku, jednoduché miešanie výrobkov zahŕňa miešanie cukru.

² Na účely tohto článku denaturácia predovšetkým zahŕňa úpravu výrobkov tak, aby neboli vhodné na ľudskú spotrebu, a to pridaním toxických látok alebo látok negatívne ovplyvňujúcich chuť.

2. Na účely odseku 1 sa operácie považujú za jednoduché, ak na ich vykonanie nie sú potrebné žiadne osobitné schopnosti alebo stroje, prístroje alebo zariadenia osobitne vyrobené či nainštalované na uskutočnenie týchto operácií.

ČLÁNOK 3.5

Akumulácia

1. Výrobok, ktorý spĺňa požiadavky na udelenie statusu „s pôvodom v zmluvnej strane“, sa považuje za výrobok s pôvodom v druhej zmluvnej strane, ak sa použije ako materiál na výrobu iného výrobku v tejto druhej zmluvnej strane.
2. Výroba, ktorá sa vykonala v zmluvnej strane na nepôvodnom materiáli, sa môže zohľadniť na účely určenia, či je určitý výrobok výrobkom s pôvodom v druhej zmluvnej strane.
3. Odseky 1 a 2 sa neuplatňujú, ak výroba vykonaná v druhej zmluvnej strane nepresahuje jednu alebo viacero operácií uvedených v článku 3.4 ods. 1 písm. a) až q).
4. V záujme toho, aby vývozca mohol vyhotoviť potvrdenie o pôvode uvedené v článku 3.16 ods. 2 písm. a) v prípade výrobku uvedeného v odseku 2, musí získať od svojho dodávateľa informácie stanovené v prílohe 3-C.

5. Informácie uvedené v odseku 4 sa použijú na jednu alebo viacero zásielok toho istého materiálu, ktorý je dodaný v lehote nepresahujúcej 12 mesiacov od dátumu poskytnutia týchto informácií.

ČLÁNOK 3.6

Tolerancie

1. Ak nepôvodný materiál použitý pri výrobe výrobku nespĺňa požiadavky uvedené v prílohe 3-B, výrobok sa považuje za výrobok s pôvodom v zmluvnej strane:
 - a) pokiaľ ide o výrobok zatriedený do kapitol 1 až 49 alebo kapitol 64 až 97 harmonizovaného systému¹, ak hodnota všetkých použitých nepôvodných materiálov nepresahuje 10 percent ceny výrobku zo závodu alebo jeho ceny FOB;
 - b) pokiaľ ide o výrobok zatriedený do kapitol 50 až 63 harmonizovaného systému, uplatnia sa tolerancie uvedené v poznámkach 6 až 8 prílohy 3-A.

¹ V záujme väčšej istoty treba uviesť, že odkazy na nomenklatúrne zatriedenie tovaru podľa harmonizovaného systému obsiahnuté v tejto kapitole sú založené na harmonizovanom systéme v znení k 1. januáru 2017.

2. Odsek 1 sa neuplatní, ak hodnota nepôvodných materiálov použitých na výrobu výrobku presahuje ktorýkoľvek z percentuálnych podielov pre maximálnu hodnotu nepôvodných materiálov uvedených v požiadavkách stanovených v prílohe 3-B.
3. Odsek 1 sa neuplatňuje na výrobky úplne získané v zmluvnej strane v zmysle článku 3.3. Ak sa v prílohe 3-B vyžaduje, aby materiály použité na výrobu určitého výrobku boli úplne získané, uplatnia sa odseky 1 a 2.

ČLÁNOK 3.7

Určujúca jednotka

1. Určujúcou jednotkou na uplatnenie ustanovení tejto kapitoly je konkrétny výrobok, ktorý sa považuje za základnú jednotku pri zatried'ovaní výrobku podľa harmonizovaného systému.
2. Ak zásielka pozostáva z niekoľkých identických výrobkov zatriedených do rovnakej položky harmonizovaného systému, každý výrobok sa pri uplatňovaní ustanovení tejto kapitoly posudzuje jednotlivo.

ČLÁNOK 3.8

Účtovné oddeľovanie

1. Pôvodné a nepôvodné materiály, ktorú sú zastupiteľné, musia byť fyzicky oddelené počas skladovania, aby sa zachoval ich status pôvodu.
2. Na účely tohto článku sú „zastupiteľné materiály“ materiály rovnakého druhu a obchodnej kvality, s rovnakými technickými a fyzickými vlastnosťami, ktoré sa po zapracovaní do hotového výrobku nedajú navzájom rozlíšiť;
3. Bez ohľadu na odsek 1 možno pôvodné a nepôvodné zastupiteľné materiály použiť pri výrobe výrobku bez toho, aby boli fyzicky oddelené počas skladovania, pod podmienkou, že sa používa metóda účtovného oddeľovania.
4. Metóda účtovného oddeľovania podľa odseku 3 sa musí uplatňovať v súlade s metódou riadenia zásob podľa účtovných zásad, ktoré sú v zmluvnej strane všeobecne uznávané.

5. Zmluvná strana môže za podmienok stanovených v jej zákonoch a iných právnych predpisoch požadovať, aby použitie metódy účtovného oddelovania podliehalo predchádzajúcemu povoleniu zo strany colného orgánu tejto zmluvnej strany. Colný orgán zmluvnej strany monitoruje využívanie povolenia a môže ho odobrať, ak držiteľ využíva metódu účtovného oddelovania nesprávnym spôsobom alebo neplní iné podmienky stanovené v tejto kapitole.

6. Metóda účtovného oddelovania je akákoľvek metóda, ktorá zabezpečuje, že v každom určitom momente nezíska status pôvodu viac materiálov, než by tomu bolo v prípade, že by tieto materiály boli fyzicky oddelené.

ČLÁNOK 3.9

Súpravy

Súprava zatriedená podľa pravidiel 3 písm. b) a c) všeobecných pravidiel na interpretáciu harmonizovaného systému sa považuje za súpravu s pôvodom v zmluvnej strane, keď všetky jej súčasti sú výrobkami s pôvodom podľa tejto kapitoly. Ak sa však súprava skladá z pôvodných a nepôvodných súčastí, považuje sa ako celok za pôvodnú súpravu, pod podmienkou, že hodnota nepôvodných súčastí nepresahuje 15 percent ceny súpravy zo závodu alebo jej ceny FOB.

ČLÁNOK 3.10

Zákaz úpravy

1. Pôvodný výrobok, ktorý bol deklarovaný ako výrobok na domáce použitie v dovážajúcej zmluvnej strane, nesmie byť po vývoze a pred tým, než je deklarovaný na domáce použitie, nijako pozmenený, spracovaný ani sa na ňom nesmú vykonať iné operácie ako také, ktoré ho majú uchovať v dobrom stave, resp. ktorými sa pridávajú alebo pripevňujú značky, štítky, pečate alebo akékoľvek iné doklady zabezpečujúce súlad s osobitnými požiadavkami dovážajúcej zmluvnej strany.
2. Skladovanie alebo vystavenie výrobku sa môže uskutočniť v tretej krajine pod podmienkou, že výrobok zostane v tejto tretej krajine pod colným dohľadom.
3. Bez toho, aby bol dotknutý oddiel B, je možné rozdeliť zásielku v tretej krajine, ak tak urobí vývozca, resp. sa tak stane na jeho zodpovednosť, a pod podmienkou, že zásielky zostanú v tejto tretej krajine pod colným dohľadom.
4. Colný orgán dovážajúcej zmluvnej strany v prípade pochybností o tom, či boli splnené požiadavky stanovené v odsekoch 1 až 3, môže požiadať dovozcu, aby poskytol dôkaz o splnení požiadaviek, ktorý je možné poskytnúť akýmkoľvek spôsobom vrátane zmluvných prepravných dokladov, ako sú nákladné listy, alebo v podobe faktických či konkrétnych dôkazov založených na označení alebo číslovaní balení alebo akýchkoľvek dôkazov týkajúcich sa samotného výrobku.

ČLÁNOK 3.11

Výrobky, ktoré sa vrátili

Ak sa pôvodný výrobok zmluvnej strany, ktorý sa z nej vyváža do tretej krajiny, vráti späť do tejto zmluvnej strany, považuje sa za nepôvodný výrobok, ak nie je možné colnému orgánu tejto zmluvnej strany uspokojivo preukázať, že vrátený výrobok:

- a) je ten istý ako vyvezený výrobok a
- b) v danej krajine alebo počas vývozu neprešiel žiadnou inou operáciou než operáciou nevyhnutnou na jeho uchovanie v dobrom stave.

ČLÁNOK 3.12

Príslušenstvo, náhradné diely, nástroje a inštrukčné alebo iné informačné materiály

1. Na účely tohto článku sa zahŕňa príslušenstvo, náhradné diely, nástroje a inštruktážne alebo iné informačné materiály, ak:

- a) príslušenstvo, náhradné diely, nástroje a inštruktážne alebo iné informačné materiály sú zatriedené a dodané spolu s výrobkom, avšak neboli fakturované oddelene od výrobku a

- b) druh, množstvo a hodnota príslušenstva, náhradných dielov, nástrojov a inštruktážnych alebo iných informačných materiálov sú pre daný výrobok bežné.
2. Pri určovaní toho, či je výrobok úplne získaný, alebo či spĺňa požiadavku na výrobný proces alebo na zmenu nomenklatúrneho zatriedenia stanovené v prílohe 3-B, sa príslušenstvo, náhradné diely, nástroje a inštruktážne alebo iné informačné materiály nezohľadňujú.
3. Pri určovaní toho, či výrobok spĺňa požiadavku na hodnotu stanovenú v prílohe 3-B sa pri výpočte na účely uplatnenia požiadavky na hodnotu na výrobok zohľadňuje hodnota príslušenstva, náhradných dielov, nástrojov a inštruktážnych alebo iných informačných materiálov ako pôvodných alebo nepôvodných materiálov.
4. Príslušenstvo, náhradné diely, nástroje a inštruktážne alebo iné informačné materiály majú status pôvodu výrobku, s ktorým sú dodávané.

ČLÁNOK 3.13

Neutrálne prvky

Na účely určenia, či je určitý výrobok výrobkom s pôvodom v zmluvnej strane, nie je potrebné určiť status pôvodu týchto prvkov:

- a) palivo, energia, katalyzátory a rozpúšťadlá;
- b) zariadenia, prístroje a spotrebný materiál používaný na skúšanie alebo inšpekciu výrobku;
- c) rukavice, okuliare, obuv, odev, bezpečnostné vybavenie a materiál;
- d) stroje, nástroje, farbivá a formy;
- e) náhradné diely a materiály použité na údržbu zariadení a budov;
- f) lubrikanty, mazivá, zmesové a iné materiály použité pri výrobe alebo použité na účely prevádzkovania zariadení alebo budov a
- g) akékoľvek iné materiály, ktoré nie sú začlenené do výrobku, ale použitie ktorých pri výrobe výrobku možno odôvodnene preukázať ako súčasť tejto výroby.

ČLÁNOK 3.14

Obalové materiály a obaly na prepravu

Obalové materiály a obaly na prepravu, ktoré sa používajú na ochranu výrobku počas prepravy, sa pri určovaní statusu pôvodu výrobku neberú do úvahy.

ČLÁNOK 3.15

Obalové materiály a obaly na maloobchodný predaj

1. Obalové materiály a obaly, do ktorých je výrobok balený na predaj v malom, sa v prípade ich zatriedenia spolu s výrobkom neberú do úvahy pri určovaní, či všetky nepôvodné materiály použité pri výrobe výrobku boli podrobené príslušnej zmene nomenklatúrneho zatriedenia alebo výrobnému procesu podľa prílohy 3-B alebo či ide o úplne získaný výrobok.
2. Ak sa na výrobok vzťahuje požiadavka na hodnotu stanovená v prílohe 3-B, tak sa pri výpočte na účely uplatnenia požiadavky na hodnotu na výrobok v prípade ich zatriedenia spolu s týmto výrobkom zohľadňuje hodnota obalových materiálov a obalov, do ktorých je výrobok balený na predaj v malom, ako pôvodných alebo nepôvodných materiálov.

ODDIEL B

Postupy stanovenia pôvodu

ČLÁNOK 3.16

Žiadosť o preferenčné sadzobné zaobchádzanie

1. Dovážajúca zmluvná strana pri dovoze poskytne preferenčné sadzobné zaobchádzanie výrobku s pôvodom v druhej zmluvnej strane na základe žiadosti dovozcu o preferenčné colné zaobchádzanie. Za správnosť žiadosti o preferenčné sadzobné zaobchádzanie a súlad s požiadavkami stanovenými v tejto kapitole je zodpovedný dovozca.
2. Žiadosť o preferenčné sadzobné zaobchádzanie sa zakladá na:
 - a) potvrdení o pôvode uvádzajúcom, že ide o pôvodný výrobok, ktoré vyhotovil vývozca, alebo
 - b) vedomosti dovozcu, že výrobok je pôvodným výrobkom.

3. Žiadosť o preferenčné sadzobné zaobchádzanie a jej základ podľa odseku 2 písm. a) alebo písm. b) sa uvedú v dovoznom colnom vyhlásení v súlade so zákonmi a inými právnymi predpismi dovážajúcej zmluvnej strany. Colný orgán dovážajúcej zmluvnej strany môže požiadať dovozcu, aby v rámci dovozného colného vyhlásenia, resp. vo forme sprievodného dokumentu k nemu, poskytol vysvetlenie, že výrobok spĺňa požiadavky tejto kapitoly, ak dovozca môže takéto vysvetlenie poskytnúť.
4. Dovozca podávajúci žiadosť o preferenčné sadzobné zaobchádzanie na základe potvrdenia o pôvode podľa odseku 2 písm. a) toto potvrdenie o pôvode uchová a keď ho o to príslušný colný orgán dovážajúcej zmluvnej strany požiada, poskytne tomuto orgánu jeho kópiu.
5. Odseky 2 až 4 sa nepoužijú v prípadoch uvedených v článku 3.20.

ČLÁNOK 3.17

Potvrdenie o pôvode

1. Potvrdenie o pôvode môže vyhotoviť vývozca výrobku na základe informácií, ktoré preukazujú, že výrobok je pôvodným výrobkom, vrátane informácií o statuse pôvodu materiálov, ktoré boli použité pri výrobe tohto výrobku. Za správnosť potvrdenia o pôvode a poskytnutých informácií je zodpovedný vývozca.
2. Potvrdenie o pôvode sa vyhotoví s použitím jednej z jazykových verzií textu stanovených v prílohe 3-D na faktúre alebo akomkoľvek inom obchodnom doklade, ktorý opisuje pôvodný výrobok dostatočne podrobne tak, aby ho bolo možné identifikovať. Dovážajúca zmluvná strana nebude vyžadovať, aby dovozca predložil preklad potvrdenia o pôvode.
3. Colný orgán dovážajúcej zmluvnej strany nesmie odmietnuť žiadosť o preferenčné sadzobné zaobchádzanie z dôvodu menších chýb alebo nezrovnalostí v tomto potvrdení o pôvode, resp. len z toho dôvodu, že faktúra bola vystavená v tretej krajine.
4. Potvrdenie o pôvode platí 12 mesiacov odo dňa jeho vyhotovenia.

5. Potvrdenie o pôvode sa môže vzťahovať na:

- a) jednu zásielku jedného alebo viacerých výrobkov dovezených do zmluvnej strany, alebo
- b) viacnásobné zásielky identických výrobkov dovážaných do zmluvnej strany v rámci akéhokoľvek obdobia uvedeného v potvrdení o pôvode, ktoré nepresahuje 12 mesiacov.

6. Ak sa na žiadosť dovozcu dovážajú po častiach rozobrané alebo nezmontované výrobky v zmysle pravidla č. 2 písm. a) všeobecných pravidiel na interpretáciu harmonizovaného systému, ktoré patria do tried XV až XXI harmonizovaného systému, môže sa v súlade s požiadavkami stanovenými colným orgánom dovážajúcej zmluvnej strany použiť jedno potvrdenie o pôvode.

ČLÁNOK 3.18

Vedomosť dovozcu

Vedomosť dovozcu o tom, že určitý výrobok je výrobkom s pôvodom vo vyvážajúcej zmluvnej strane, sa musí opierať o informácie, ktoré preukazujú, že tento výrobok je pôvodný a že spĺňa požiadavky stanovené v tejto kapitole.

ČLÁNOK 3.19

Požiadavky týkajúce sa uchovávania záznamov

1. Dovozca, ktorý podáva žiadosť o preferenčné sadzobné zaobchádzanie pre výrobok dovážaný na územie dovážajúcej zmluvnej strany, je povinný počas obdobia najmenej troch rokov od dátumu dovozu výrobku uchovávať:
 - a) potvrdenie o pôvode vyhotovené vývozcom, ak bola žiadosť založená na potvrdení o pôvode, alebo
 - b) všetky záznamy, ktoré preukazujú, že výrobok spĺňa požiadavky na získanie statusu pôvodu, ak bola žiadosť založená na vedomosti dovozcu.
2. Vývozca, ktorý vyhotovil potvrdenie o pôvode, uchováva minimálne počas štyroch rokov od vyhotovenia tohto vyhlásenia o pôvode, kópiu tohto vyhlásenia o pôvode, ako aj všetky ostatné záznamy, ktoré preukazujú, že výrobok spĺňa požiadavky na získanie statusu pôvodu.
3. Záznamy, ktoré sa majú uchovávať v súlade s týmto článkom, môžu byť uchovávané v elektronickej podobe.
4. Odseky 1 až 3 sa nepoužijú v prípadoch uvedených v článku 3.20.

ČLÁNOK 3.20

Malé zásielky a výnimky

1. Výrobky zasielané ako malé zásielky súkromnými osobami iným súkromným osobám alebo výrobky, ktoré tvoria súčasť osobnej batožiny cestujúcich, sa považujú za pôvodné výrobky, ak nie sú dovážané na obchodné účely¹, sú deklarované ako výrobky spĺňajúce požiadavky tejto kapitoly a neexistujú pochybnosti o pravdivosti tohto vyhlásenia.
2. Ak dovoz nie je súčasťou dovozov, ktoré možno odôvodnene považovať za uskutočnené samostatne s cieľom vyhnúť sa požiadavke na potvrdenie o pôvode, nesmie celková hodnota výrobkov uvedených v odseku 1 presiahnuť:
 - a) pokiaľ ide o Európsku úniu, 500 EUR v prípade malých zásielok alebo 1 200 EUR v prípade výrobkov, ktoré tvoria súčasť osobnej batožiny cestujúcich. Sumy, ktoré sa majú použiť v inej menej členského štátu Európskej únie, sú ekvivalentom súm vyjadrených v eurách v danej mene k prvému pracovnému dňu v októbri každého roka. Tieto sumy budú sumy, ktoré uverejní pre uvedený deň Európska centrálna banka, pokiaľ sa Európskej komisii do 15. októbra každého roka neoznámi iná suma, a budú sa uplatňovať od 1. januára nasledujúceho roka. Európska komisia oznámi príslušné sumy Japonsku;

¹ Dovozy, ktoré sú príležitostné a pozostávajú výlučne z výrobkov na osobnú potrebu príjemcov alebo cestujúcich, alebo ich príbuzných, sa nepovažujú za dovozy na obchodné účely, ak je z povahy a množstva výrobkov zrejmé, že nie sú určené na obchodné účely.

b) pokiaľ ide o Japonsko, 100 000 jenov, resp. inú sumu, ktorú môže Japonsko stanoviť.

3. Každá zmluvná strana môže stanoviť, že základ pre žiadosť uvedenú v článku 3.16 ods. 2 sa nevyžaduje pre dovoz výrobku, v prípade ktorého dovážajúca zmluvná strana upustila od tejto požiadavky.

ČLÁNOK 3.21

Overovanie

1. Na účely overenia, či výrobok dovážaný do zmluvnej strany je výrobkom s pôvodom v druhej zmluvnej strane alebo či sú splnené ostatné požiadavky tejto kapitoly, môže colný orgán dovážajúcej zmluvnej strany uskutočniť overenie na základe metód hodnotenia rizika, čo môže zahŕňať náhodný výber, a to prostredníctvom požiadania o informácie dovozcu, ktorý podal žiadosť podľa článku 3.16. Colný orgán dovážajúcej zmluvnej strany môže overenie uskutočniť buď v čase podávania dovozného colného vyhlásenia, pred prepustením výrobkov, alebo po ich prepustení.

2. Informácie požadované podľa odseku 1 nesmú zahŕňať viac než tieto prvky:
- a) ak bolo základom žiadosti podľa článku 3.16 ods. 2 písm. a) potvrdenie o pôvode, toto potvrdenie o pôvode;
 - b) číslo nomenklatúrneho zatriedenia výrobku podľa harmonizovaného systému a použité kritériá pôvodu;
 - c) stručný opis výrobného procesu;
 - d) ak bolo kritérium pôvodu založené na konkrétnom výrobnom procese, konkrétny opis tohto procesu;
 - e) v náležitých prípadoch opis pôvodných a nepôvodných materiálov použitých vo výrobnom procese;
 - f) ak bolo kritérium pôvodu založené na „úplnom získaní“, príslušnú kategóriu (napr. zber, ťažba, rybolov a miesto výroby);
 - g) ak bolo kritérium pôvodu založené na metóde hodnoty, hodnota výrobku, ako aj hodnota všetkých nepôvodných, resp. ak je to potrebné na preukázanie súladu s požiadavkou hodnoty, pôvodných materiálov použitých na výrobu;

- h) ak bolo kritérium pôvodu založené na váhe, váha výrobku, ako aj váha príslušných nepôvodných materiálov, resp. ak je to potrebné na preukázanie súladu s požiadavkou váhy, pôvodných materiálov použitých na výrobu tohto výrobku;
 - i) ak bolo kritérium pôvodu založené na zmene nomenklatúrneho zatriedenia, zoznam všetkých nepôvodných materiálov vrátane ich nomenklatúrneho zatriedenia podľa harmonizovaného systému (v dvoj-, štvor- alebo šesťmiestnom formáte v závislosti od kritérií pôvodu), alebo
 - j) informácie týkajúce sa súladu s ustanovením o zákaze úpravy uvedenom v článku 3.10.
3. Dovozca môže pri poskytnutí požadovaných informácií poskytnúť aj akékoľvek ďalšie informácie, ktoré považuje za relevantné na účely overenia.
4. Ak bola žiadosť o preferenčné sadzobné zaobchádzanie založená na potvrdení o pôvode podľa článku 3.16 ods. 2 písm. a), dovozca informuje colný orgán dovážajúcej zmluvnej strany, ak môžu byť požadované informácie poskytnuté v celom rozsahu, resp. v súvislosti s jedným alebo viacerými údajovými prvkami, priamo vývozcom.

5. Ak bola žiadosť o preferenčné sadzobné zaobchádzanie založená na vedomosti dovozcu podľa článku 3.16 ods. 2 písm. b), môže colný orgán dovážajúcej zmluvnej strany, ktorý vykonáva overenie, po tom, ako najprv požiadal o informácie v súlade s odsekom 1 tohto článku, požiadať dovozcu o ďalšie informácie, ak sa uvedený colný orgán domnieva, že dodatočné informácie sú potrebné na overenie statusu pôvodu výrobku. Colný orgán dovážajúcej zmluvnej strany môže v prípade potreby požiadať dovozcu o konkrétnu dokumentáciu a informácie.

6. Ak sa colný orgán dovážajúcej zmluvnej strany rozhodne pozastaviť udelenie preferenčného sadzobného zaobchádzania príslušnému výrobku počas čakania na výsledky overenia, ponúkne sa dovozcovi prepustenie tohto výrobku s výhradou vhodných preventívnych opatrení vrátane záruk. Akékoľvek pozastavenie preferenčného sadzobného zaobchádzania sa ukončí v najkratšom možnom čase po tom, ako colný orgán dovážajúcej zmluvnej strany overí status pôvodu dotknutého výrobku alebo splnenie ostatných požiadaviek tejto kapitoly.

ČLÁNOK 3.22

Administratívna spolupráca

1. S cieľom zabezpečiť správne uplatňovanie tejto kapitoly spolupracujú zmluvné strany prostredníctvom svojich colných orgánov pri overovaní, či je výrobok pôvodný a či spĺňa ostatné požiadavky stanovené v tejto kapitole.
2. Ak bola žiadosť o preferenčné sadzobné zaobchádzanie založená na potvrdení o pôvode podľa článku 3.16 ods. 2 písm. a), môže colný orgán dovážajúcej zmluvnej strany, ktorý vykonáva overenie, po tom, ako najprv požiadal o informácie v súlade s článkom 3.21 ods. 1, požiadať o informácie aj colný orgán vyvážajúcej zmluvnej strany, a to počas obdobia dvoch rokov po dovoze výrobku, ak sa colný orgán dovážajúcej zmluvnej strany domnieva, že dodatočné informácie sú potrebné na overenie statusu pôvodu výrobku. Žiadosť o informácie by mala zahŕňať tieto informácie:
 - a) potvrdenie o pôvode;
 - b) identitu colného orgánu, ktorý vydáva žiadosť;
 - c) meno vývozcu;

- d) predmet a rozsah overovania a
- e) prípadne akúkoľvek príslušnú dokumentáciu.

Okrem týchto informácií môže colný orgán dovážajúcej zmluvnej strany požiadať colný orgán vyvážajúcej zmluvnej strany o konkrétnu dokumentáciu a informácie, ak je to vhodné.

3. Colný orgán vyvážajúcej zmluvnej strany môže v súlade so svojimi zákonmi a inými právnymi predpismi požadovať dokumentáciu alebo uskutočniť preskúmanie tým, že vyzve na predloženie akýchkoľvek dôkazov, alebo tým, že navštívi priestory vývozcu s cieľom preskúmať záznamy a zariadenia používané pri výrobe výrobku.

4. Bez toho, aby bol dotknutý odsek 5, colný orgán vyvážajúcej zmluvnej strany, ktorý dostane žiadosť podľa odseku 2, poskytne colnému orgánu dovážajúcej zmluvnej strany tieto informácie:

- a) požadovanú dokumentáciu, ak je k dispozícii;
- b) stanovisko k statusu pôvodu daného výrobku;
- c) opis výrobku, ktorý je predmetom overovania a nomenklatúrne zatriedenie tovaru relevantné pre uplatňovanie tejto kapitoly;
- d) opis a vysvetlenie výrobného procesu dostatočné na podporu statusu pôvodu daného výrobku;

e) informácie o spôsobe, akým sa overovanie vykonalo a

f) v prípade potreby podpornú dokumentáciu.

5. Colný orgán vyvážajúcej zmluvnej strany neposkytne informácie uvedené v odseku 4 colnému orgánu dovážajúcej zmluvnej strany, ak vývozca považuje túto informáciu za dôvernú.

6. Každá zmluvná strana oznámi druhej zmluvnej strane kontaktné údaje vrátane poštovej a e-mailovej adresy a telefónnych a faxových čísiel colných úradov a informuje druhú zmluvnú stranu o akýchkoľvek úpravách, pokiaľ ide o tieto informácie do 30 dní odo dňa, kedy tieto úpravy nastali.

ČLÁNOK 3.23

Vzájomná pomoc v boji proti podvodom

V prípade podozrenia z porušenia ustanovení tejto kapitoly si zmluvné strany navzájom poskytnú pomoc v súlade s dohodou o spolupráci v colných veciach.

ČLÁNOK 3.24

Odopretie preferenčného sadzobného zaobchádzania

1. Bez toho, aby bol dotknutý odsek 3, colný orgán dovážajúcej zmluvnej strany môže odoprieť preferenčné sadzobné zaobchádzanie, ak:

a) do troch mesiacov od dátumu žiadosti o informácie podľa článku 3.21 ods. 1:

i) nebola poskytnutá žiadna odpoveď, alebo

ii) ak žiadosť o preferenčné sadzobné zaobchádzanie bola založená na vedomosti dovozcu podľa článku 3.16 ods. 2 písm. b) a poskytnuté informácie nepostačujú na potvrdenie toho, že výrobok je pôvodný;

b) do troch mesiacov od dátumu žiadosti o informácie podľa článku 3.21 ods. 5:

i) nebola poskytnutá žiadna odpoveď, alebo

ii) poskytnuté informácie nepostačujú na potvrdenie toho, že výrobok je pôvodný;

- c) do 10 mesiacov od dátumu žiadosti o informácie podľa článku 3.22 ods. 2:
- i) nebola poskytnutá žiadna odpoveď, alebo
 - ii) poskytnuté informácie nepostačujú na potvrdenie toho, že výrobok je pôvodný, alebo
- d) na základe predchádzajúcej žiadosti o pomoc podľa článku 3.23 a v rámci vzájomne dohodnutej lehoty, pokiaľ ide o výrobky, ktoré boli predmetom žiadosti podľa článku 3.16 ods. 1:
- i) colný orgán vyvážajúcej zmluvnej strany neposkytol pomoc alebo
 - ii) výsledky tejto pomoci nepostačujú na potvrdenie toho, že výrobok je pôvodný;
2. Colný orgán dovážajúcej zmluvnej strany môže odoprieť preferenčné sadzobné zaobchádzanie výrobku, pre ktorý dovozca žiada preferenčné sadzobné zaobchádzanie, ak tento dovozca nesplní iné požiadavky tejto kapitoly ako tie, ktoré sa týkajú statusu pôvodu výrobkov.

3. Ak má colný orgán dovážajúcej zmluvnej strany dostatočné dôvody na to, aby odoprel preferenčné sadzobné zaobchádzanie podľa odseku 1 v prípadoch, keď colný orgán vyvážajúcej strany poskytol stanovisko podľa článku 3.22 ods. 4 písm. b), ktoré potvrdilo status pôvodu výrobkov, colný orgán dovážajúcej zmluvnej strany oznámi colnému orgánu vyvážajúcej zmluvnej strany svoj úmysel odoprieť preferenčné sadzobné zaobchádzanie, a to do dvoch mesiacov od doručenia tohto stanoviska. V prípade takéhoto oznámenia sa na žiadosť zmluvnej strany uskutočnia konzultácie, a to do troch mesiacov odo dňa tohto oznámenia. Lehotu na uskutočnenie konzultácií možno predĺžiť od prípadu k prípadu na základe vzájomnej písomnej dohody medzi zmluvnými stranami. Konzultácie sa môžu uskutočniť v súlade s postupom stanoveným Výborom pre pravidlá pôvodu a colné záležitosti zriadeným podľa článku 22.3. V čase pre uplynutím lehoty na uskutočnenie konzultácií môže colný orgán dovážajúcej zmluvnej strany odoprieť preferenčné sadzobné zaobchádzanie výhradne na základe dostatočných dôvodov a po tom, ako mal dovozca mal možnosť uplatniť si svoje právo na vypočutie.

ČLÁNOK 3.25

Dôvernosť

1. Každá zmluvná strana zachová v súlade so svojimi zákonmi a inými právnymi predpismi dôvernosť všetkých informácií, ktoré jej boli poskytnuté druhou zmluvnou stranou podľa tejto kapitoly, a bude ich chrániť pred sprístupnením.

2. Informácie získané orgánmi dovážajúcej zmluvnej strany podľa tejto kapitoly môžu použiť iba tieto orgány, a to len na účely tejto kapitoly.
3. Dôverné obchodné informácie, ktoré colný orgán vyvážajúcej zmluvnej strany alebo colný orgán dovážajúcej zmluvnej strany získali od vývozcu na základe uplatnenia článkov 3.21 a 3.22, sa nesmú sprístupniť, pokiaľ sa v tejto kapitole nestanovuje inak.
4. Informácie, ktoré colný orgán dovážajúcej zmluvnej strany získal podľa tejto kapitoly, nesmie dovážajúca zmluvná strana použiť v žiadnom trestnom konaní pred súdom alebo sudcom, pokiaľ jej na použitie takýchto informácií nedala v súlade so svojimi zákonmi a inými právnymi predpismi povolenie vyvážajúca zmluvná strana.

ČLÁNOK 3.26

Správne opatrenia a sankcie

Každá zmluvná strana môže uložiť správne opatrenia a ak je to vhodné, sankcie, v súlade so svojimi zákonmi a inými právnymi predpismi, a to každej osobe, ktorá vyhotoví alebo nechá vyhotoviť doklad obsahujúci nesprávne informácie s cieľom získať preferenčné sadzobné zaobchádzanie pre výrobok, ktorý nespĺňa požiadavky stanovené v článku 3.19, resp. osobe ktorá neposkytne dôkazy alebo odmietne návštevu uvedenú článku 3.22 ods. 3.

ODDIEL C

Rôzne

ČLÁNOK 3.27

Uplatňovanie tejto kapitoly na Ceutu a Melillu

1. Na účely tejto kapitoly pojem „zmluvná strana“ nezahŕňa v prípade Európskej únie Ceutu a Melillu.
2. Na výrobky s pôvodom v Japonsku sa pri dovoze do Ceuty alebo Melilly uplatní vo všetkých ohľadoch rovnaké colné zaobchádzanie podľa tejto dohody, aké sa uplatňuje na výrobky s pôvodom na colnom území Európskej únie podľa protokolu 2 Aktu o pristúpení Španielskeho kráľovstva a Portugalskej republiky k Európskej únii. Japonsko uplatní na dovoz výrobkov, na ktoré sa vzťahuje táto dohoda a ktoré majú pôvod v Ceute a Melille, rovnaké colné zaobchádzanie podľa tejto dohody, aké sa uplatňuje na výrobky dovážané z Európskej únie s pôvodom v Európskej únii.
3. Pravidlá pôvodu a postupy stanovenia pôvodu podľa tejto kapitoly sa uplatňujú *mutatis mutandis* na výrobky vyvážané z Japonska do Ceuty a Mellily a na výrobky vyvážané z Ceuty a Mellily do Japonska.

4. Ustanovenia článku 5 sa uplatňujú na dovoz a vývoz výrobkov medzi Európskou úniou, Japonskom a Ceutou a Melillou.
5. Ceuta a Melilla sa považujú za jednotné územie.
6. Za vykonávanie tohto protokolu v Ceute a Melille je zodpovedný colný orgán Španielskeho kráľovstva.

ČLÁNOK 3.28

Výbor pre pravidlá pôvodu a colné záležitosti

1. Výbor pre pravidlá pôvodu a colné záležitosti zriadený podľa článku 22.3 (ďalej v tejto kapitole označovaný ako „výbor“) je popri iných povinnostiach uvedených v článku 4.14 ods. 1. zodpovedný za účinné vykonávanie a fungovanie tejto kapitoly.

2. Na účely tejto kapitoly má výbor tieto funkcie:
- a) preskúmavanie a prípadné predkladanie príslušných odporúčaní Spoločnému výboru zriadenému podľa článku 22.1, pokiaľ ide o:
 - i) vykonávanie a fungovanie tejto kapitoly a
 - ii) akékoľvek zmeny ustanovení tejto kapitoly, ktoré navrhuje zmluvná strana;
 - b) prijímanie vysvetliviek na uľahčenie vykonávania ustanovení tejto kapitoly;
 - c) stanovenie konzultačného postupu uvedeného v článku 3.24 ods. 3 a
 - d) posúdenie akejkoľvek inej záležitosti týkajúcej sa tejto kapitoly, na ktorej sa zástupcovia zmluvných strán môžu dohodnúť.

ČLÁNOK 3.29

Prechodné ustanovenia pre výrobky v režime tranzit alebo uskladnenie

Ustanovenia tejto dohody možno uplatňovať na výrobky, ktoré spĺňajú ustanovenia tejto kapitoly a ktoré ku dňu nadobudnutia platnosti tejto dohody sú buď v režime tranzit z vyvážajúcej zmluvnej strany do dovážajúcej zmluvnej strany, resp. pod colným dohľadom v dovážajúcej zmluvnej strane bez platby dovozného cla a daní, pod podmienkou podania žiadosti o preferenčné sadzobné zaobchádzanie uvedené v článku 3.16 colnému orgánu dovážajúcej zmluvnej strany do 12 mesiacov od uvedenému dátumu.

KAPITOLA 4

COLNÉ ZÁLEŽITOSTI A UĽAHČENIE OBCHODU

ČLÁNOK 4.1

Ciele

Cieľom tejto kapitoly je:

- a) podporiť uľahčenie obchodu s tovarom medzi zmluvnými stranami a súčasne zaistiť účinné colné kontroly, a to pri zohľadnení vývoja obchodných praktík;

- b) zabezpečiť transparentnosť colných predpisov každej zmluvnej strany a ostatných zákonov a iných právnych predpisov týkajúcich sa obchodu a ich súlad s uplatniteľnými medzinárodnými normami;
- c) zabezpečiť predvídateľné, jednotné a nediskriminačné uplatňovanie colných právnych predpisov a ostatných zákonov a iných právnych predpisov týkajúcich sa obchodu každej zmluvnej strany;
- d) podporiť zjednodušenie a modernizáciu colných režimov a praxe každej zmluvnej strany;
- e) ďalej rozvíjať metódy riadenia rizík s cieľom uľahčiť zákonný obchod pri súčasnom zabezpečení medzinárodného obchodného dodávateľského reťazca a
- f) posilniť spoluprácu medzi zmluvnými stranami v oblasti colných záležitostí a uľahčenia obchodu.

ČLÁNOK 4.2

Rozsah pôsobnosti

1. Táto kapitola sa vzťahuje na otázky týkajúce sa colných predpisov každej zmluvnej strany, ostatných zákonov a iných právnych predpisov upravujúcich oblasť obchodu a všeobecných administratívnych postupov súvisiacich s obchodom vrátane ich uplatňovania na tovar, s ktorým sa obchoduje medzi zmluvnými stranami, ako aj spolupráce medzi zmluvnými stranami.

2. Žiadne z ustanovení tejto kapitoly nemá vplyv na práva a povinnosti zmluvnej strany, ktoré jej vyplývajú z kapitol 6 a 7.
3. V prípade akéhokoľvek rozporu medzi touto kapitolou a kapitolami 6 alebo 7 sú vo veci rozpornej otázky rozhodné kapitoly 6 alebo 7.
4. Táto kapitola sa uplatňuje bez toho, aby bolo dotknuté plnenie legitímnych politických cieľov každej zmluvnej strany a jej povinnosti vyplývajúce z medzinárodných dohôd, na ktorých sa zúčastňuje, pokiaľ ide o ochranu:
 - a) verejnej morálky;
 - b) života alebo zdravia ľudí, zvierat alebo rastlín;
 - c) národných pamiatok s umeleckou, historickou alebo archeologickou hodnotou alebo
 - d) životného prostredia.
5. Túto kapitolu uplatňuje každá zmluvná strana v súlade so svojimi zákonmi a inými právnymi predpismi. Každá zmluvná strana využije na vykonávanie tejto kapitoly vhodným spôsobom svoje zdroje.

ČLÁNOK 4.3

Transparentnosť

1. Každá zmluvná strana zabezpečí, aby jej colné predpisy a ostatné zákony, iné právne predpisy a všeobecné administratívne postupy a dôležité informácie všeobecnej povahy týkajúce sa obchodu boli uverejňované a jednoducho dostupné každej zainteresovanej osobe v ľahko dostupnej forme, a to podľa potreby aj prostredníctvom internetu.
2. Každá zmluvná strana uverejní svoje colné predpisy, ostatné zákony a iné právne predpisy a všeobecné administratívne postupy týkajúce sa obchodu čo najskôr pred nadobudnutím ich účinnosti a zaistí ich jednoduchú prístupnosť, aby sa s nimi mohli oboznámiť všetky zainteresované osoby, s výnimkou:
 - a) urgentných prípadov,
 - b) menších zmien týchto zákonov, iných právnych predpisov alebo všeobecných administratívnych postupov;
 - c) prípadov, keď by účinnosť týchto zákonov a iných právnych predpisov bola v dôsledku predchádzajúceho zverejnenia ohrozená, alebo
 - d) opatrení so zmierňujúcim účinkom.

3. Každá zmluvná strana určí jedno alebo viacero miest, ktoré budú odpovedať na primerané otázky zainteresovaných strán v súvislosti so záležitosťami upravenými v odseku 1. Tieto miesta odpovedajú na takéto otázky a poskytujú príslušné formuláre a dokumenty v primeranej lehote, ktorú stanoví každá zmluvná strana.
4. Každá zmluvná strana podľa potreby stanoví pravidelné konzultácie medzi svojim colným orgánom a inými orgánmi súvisiacimi s obchodom a obchodníkmi alebo inými zainteresovanými stranami nachádzajúcimi sa na jej území.
5. Informácie o poplatkoch a platbách sa budú uverejňovať v súlade s odsekmi 1 a 2. Medzi tieto informácie budú patriť informácie o uplatňovaných poplatkoch a platbách, dôvodoch vyberania jednotlivých poplatkov a platieb, zodpovednom orgáne, ako aj o čase a spôsobe platby. Takéto poplatky a platby sa nesmú začať uplatňovať, pokiaľ sa o nich nezverejnia informácie.

ČLÁNOK 4.4

Colné režimy pri dovoze, vývoze a tranzite

1. Každá zmluvná strana bude svoje colné právne predpisy a ostatné zákony a iné právne predpisy týkajúce sa obchodu uplatňovať predvídateľným, jednotným, transparentným a nediskriminačným spôsobom.

2. Každá zmluvná strana zabezpečí, aby jej colné režimy:
- a) boli v súlade s medzinárodnými normami a odporúčanými postupmi uplatniteľnými pre každú zmluvnú stranu v oblasti colných režimov, ako sú napr. normy a postupy prijaté v rámci Svetovej colnej organizácie¹ (ďalej len „WCO“) vrátane podstatných prvkov Protokolu o zmene a doplnení Medzinárodného dohovoru o zjednodušení a zosúladení colných režimov podpísaného 26. júna 1999 v Bruseli, Medzinárodného dohovoru o harmonizovanom systéme opisu a číselného označovania tovaru podpísaného 14. júna 1983 v Bruseli a Systému noriem WCO na zabezpečenie a uľahčenie globálneho obchodu (ďalej len „rámec SAFE“);
 - b) boli zamerané na uľahčenie zákonného obchodu, a to pri zohľadnení vývoja obchodných praktík a súčasnom zabezpečení ich súladu s jej príslušnými zákonmi a inými právnymi predpismi;
 - c) zabezpečovali účinné presadzovanie v prípade porušenia jej zákonov a iných právnych predpisov týkajúcich sa colného režimu vrátane colných podvodov a pašovania a
 - d) nezahŕňali povinné využívanie colných sprostredkovateľov alebo kontrol pred odoslaním.

¹ V záujme väčšej istoty treba uviesť, že WCO bola založená v roku 1952 ako Rada pre colnú spoluprácu (CCC).

3. Každá zmluvná strana prijme alebo zachová opatrenia poskytujúce priaznivejšie zaobchádzanie v súvislosti s colnými kontrolami pred prepustením tovaru pre obchodníkov alebo hospodárske subjekty, ktoré spĺňajú kritériá uvedené v jej zákonoch a iných právnych predpisoch.
4. Každá zmluvná strana bude podporovať rozvoj a používanie pokročilých systémov vrátane systémov zakladajúcich sa na informačných a komunikačných technológiách s cieľom uľahčiť výmenu elektronických údajov medzi obchodníkmi alebo hospodárskymi subjektmi a jej colným orgánom a inými orgánmi súvisiacimi s obchodom.
5. Každá zmluvná strana bude pracovať na ďalšom zjednodušení a štandardizácii údajov a dokumentácie požadovaných jej colným orgánom a inými orgánmi súvisiacimi s obchodom.

ČLÁNOK 4.5

Prepustenie tovaru

Každá zmluvná strana prijme alebo zachová colné režimy, ktoré:

- a) zaistujú rýchle prepustenie tovaru v lehote, ktorá nie je dlhšia než je potrebné na zabezpečenie dodržania jej zákonov a iných právnych predpisov;

- b) umožňujú predbežné elektronické podávanie a spracovanie dokumentácie a všetkých ďalších požadovaných informácií pred príchodom tovaru a
- c) umožňujú prepustenie tovaru pred konečným určením cla, daní, poplatkov a platieb s výhradou poskytnutia záruky, ak sa vyžaduje podľa jej zákonov a iných právnych predpisov, aby sa zabezpečila ich konečná platba.

ČLÁNOK 4.6

Zjednodušenie colných režimov

1. Každá zmluvná strana sa usiluje o zjednodušenie svojich požiadaviek a formalít týkajúcich sa colných režimov s cieľom skrátiť čas a náklady na ne pre obchodníkov alebo hospodárske subjekty vrátane malých a stredných podnikov.
2. Každá zmluvná strana prijme alebo zachová opatrenia, ktoré obchodníkom alebo hospodárskym subjektom spĺňajúcim kritériá stanovené v jej zákonoch a iných právnych predpisoch, umožňujú mať úžitok z ďalšieho zjednodušenia colných režimov. Toto zjednodušenie môže umožňovať pravidelné vyhlásenie na účely stanovenia a úhrady cla a daní zahŕňajúce viacero dovozov v rámci určitého obdobia, po prepustení tovaru.

3. Každá zmluvná strana prijme alebo zachová programy, ktoré umožnia, aby hospodárske subjekty spĺňajúce kritériá uvedené v jej zákonoch a iných právnych predpisoch mohli využívať ďalšie výhody zo zjednodušenia podľa odseku 2 alebo aby k nim mali ľahší prístup.

ČLÁNOK 4.7

Predbežné rozhodnutia

1. Každá zmluvná strana prostredníctvom svojho colného orgánu vydá rozhodnutie, v ktorom sa vopred stanoví zaobchádzanie poskytované príslušnému tovaru. Toto rozhodnutie musí byť vydané v primeranej a časovo obmedzenej lehote žiadateľovi, ktorý podal písomnú žiadosť, a to aj v elektronickej podobe, obsahujúcu všetky potrebné informácie v súlade so zákonmi a inými právnymi predpismi zmluvnej strany vydávajúcej toto rozhodnutie.

2. Predmetom predbežného rozhodnutia bude nomenklatúrne zatriedenie tovaru, pôvod tovaru vrátane jeho kvalifikácie ako pôvodného tovaru podľa kapitoly 3, resp. akákoľvek iná záležitosť, na ktorej sa zmluvné strany dohodnú, najmä pokiaľ ide o vhodnú metódu alebo kritériá, ktoré sa majú použiť na určenie colnej hodnoty tovaru.

3. Zmluvná strana, s výhradou akýchkoľvek požiadaviek na dôvernosť stanovených v jej zákonoch a iných právnych predpisoch, môže zverejniť svoje predbežné rozhodnutia, a to aj prostredníctvom internetu.

ČLÁNOK 4.8

Odvolanie a preskúmanie

1. Každá zmluvná strana zaručí právo na odvolanie alebo preskúmanie každej osobe, ktorej bolo adresované správne rozhodnutie colného orgánu alebo iných orgánov súvisiacich s obchodom tejto zmluvnej strany.
2. Odvolanie alebo preskúmanie musí zahŕňať:
 - a) správne odvolanie alebo preskúmanie správnym orgánom, ktorý je vyšší ako úradník alebo orgán, ktorý rozhodnutie vydal, alebo ktorý je od nich nezávislý, alebo
 - b) súdne odvolanie alebo preskúmanie rozhodnutia.
3. Každá zmluvná strana zabezpečí, aby v prípade, že sa rozhodnutie o odvolaní alebo preskúmaní podľa ods. 2 písm. a) nevydá v určitej lehote stanovenej v jej zákonoch a iných právnych predpisoch, resp. bez zbytočného odkladu, osoba uvedená v odseku 1 mala právo na ďalšie správne alebo súdne odvolanie alebo preskúmanie.
4. Každá zmluvná strana zabezpečí, aby boli osobe uvedenej v ods. 1 poskytnuté dôvody správneho rozhodnutia, aby táto osoba mala v prípade potreby možnosť využiť postupy na odvolanie alebo preskúmanie.

ČLÁNOK 4.9

Riadenie rizika

1. Každá zmluvná strana prijme alebo zachová systém riadenia rizika, ktorý umožňuje jej colnému orgánu sústrediť inšpekčnú činnosť na vysokorizikové zásielky a ktorý urýchľuje prepustenie nízkorizikových zásielok.
2. Každá zmluvná strana vychádza pri riadení rizika z posúdenia rizika prostredníctvom vhodných kritérií selektívnosti.
3. Každá zmluvná strana tiež môže ako súčasť riadenia rizika náhodne vybrať zásielky na účely inšpekčných činností uvedených v odseku 1.
4. Každá zmluvná strana navrhne a uplatní riadenie rizika takým spôsobom, aby sa predišlo svojoľnej alebo neoprávnenej diskriminácii alebo skrytým obmedzeniam medzinárodného obchodu.

ČLÁNOK 4.10

Audit po prepustení tovaru

1. S cieľom urýchliť prepustenie tovaru, každý každá zmluvná strana prijme alebo zachová audit po prepustení tovaru tak, aby bolo zabezpečené dodržiavanie jej colných predpisov a ostatných zákonov a iných právnych predpisov týkajúcich sa obchodu. Colný orgán každej zmluvnej strany využije výsledky auditu po prepustení tovaru, ktorý uskutočnil, pri uplatňovaní riadenia rizika uvedeného v článku 4.9. Zmluvná strana môže stanoviť, že jej colný orgán využije pri uplatňovaní riadenia rizika výsledky auditu po prepustení tovaru, ktorý uskutočnili iné orgány súvisiace s obchodom, a naopak.
2. Každá zmluvná strana vyberie osobu alebo zásielku určenú na audit po prepustení tovaru spôsobom založeným na riziku, ktorý môže zahŕňať príslušné kritériá selektívnosti. Každá zmluvná strana vykonáva audit po prepustení tovaru transparentne. Ak je do procesu auditu zapojená osoba a dospelo sa ku konečným výsledkom, zmluvná strana bezodkladne informuje osobu, ktorej záznamy sú kontrolované, o výsledkoch, o jej právach a povinnostiach a o dôvodoch týchto výsledkov.

ČLÁNOK 4.11

Tranzit a prekládka

Každá zmluvná strana prijme alebo zachová postupy na uľahčenie pohybu tovaru z alebo do druhej zmluvnej strany, ktoré sú v režime tranzit alebo prekládky v rámci jej colného územia, a to pri súčasnom zachovaní primeranej kontroly.

ČLÁNOK 4.12

Colná spolupráca

1. Bez toho, aby boli dotknuté ostatné formy spolupráce podľa tejto dohody, colné orgány zmluvných strán spolupracujú, a to aj prostredníctvom výmeny informácií, a poskytujú si vzájomnú administratívnu pomoc v záležitostiach uvedených v tejto kapitole v súlade s dohodou o spolupráci v colných veciach, a to bez ohľadu na článok 1.6.

2. Colné orgány zmluvných strán posilnia spoluprácu v záležitostiach uvedených v tejto kapitole s cieľom ďalej rozvíjať uľahčenie obchodu a súčasne zabezpečiť dodržiavanie svojich príslušných colných predpisov a zvýšiť bezpečnosť dodávateľského reťazca, a to v týchto oblastiach:

- a) spolupráca zameraná na ďalšie zjednodušenie colných režimov pri zohľadnení vývoja obchodných praktík;
- b) spolupráca zameraná na harmonizáciu požiadaviek na údaje na colné účely, a to v súlade s platnými medzinárodnými normami, ako sú napr. normy WCO;
- c) spolupráca zameraná na ďalší rozvoj colných aspektov zabezpečenia a uľahčenia medzinárodného obchodného dodávateľského reťazca v súlade s rámcom SAFE;
- d) spolupráca zameraná na zlepšenie ich metód riadenia rizika vrátane výmeny najlepších postupov a, ak je to vhodné, informácií o riziku a výsledkoch kontroly;
- e) spolupráca s cieľom ďalej rozvíjať opatrenia uvedené v článku 4.4 ods. 3 a v článku 4.6 ods. 2 alebo programy uvedené v článku 4.6 ods. 3 vrátane možnosti spolupráce s cieľom umožniť obchodníkom alebo hospodárskym subjektom využívať výhody vyplývajúce z opatrení alebo programov druhej zmluvnej strany;

- f) spolupráca a koordinácia v medzinárodných organizáciách, ako sú WTO a WCO, o otázkach spoločného záujmu vrátane nomenklatúrneho zatriedenia tovaru, colného hodnotenia a pôvodu s cieľom zaujať, ak je to možné, spoločné stanoviská a
 - g) spolupráca pri presadzovaní práva v boji proti obchodovaniu so zakázaným tovarom.
3. Colné orgány zmluvných strán zabezpečia výmenu informácií potrebných na účely odseku 2.

ČLÁNOK 4.13

Dočasné použitie

V prípade dočasného použitia tovaru uvedeného v článku 2.10, a to bez ohľadu na jeho pôvod, každá zmluvná strana v súlade s postupmi stanovenými v medzinárodných dohodách o dočasnom použití, ktoré táto zmluvná strana uplatňuje, akceptuje karnety ATA¹ vydané v druhej zmluvnej strane.

¹ Pojem „karnet ATA“ má rovnaký význam ako v Colnom dohovore na dočasné použitie tovaru, ktorý bol podpísaný v Bruseli 6. decembra 1961, alebo v Dohovore o prepustení tovaru do režimu dočasného použitia, ktorý bol podpísaný 26. júna 1990 v Istanbule.

ČLÁNOK 4.14

Výbor pre pravidlá pôvodu a colné záležitosti

1. Výbor pre pravidlá pôvodu a colné záležitosti zriadený podľa článku 22.3 (ďalej v tejto kapitole označovaný ako „výbor“) je popri iných povinnostiach uvedených v článku 3.28 ods. 1. zodpovedný za účinné vykonávanie a fungovanie tejto kapitoly a colných záležitostí uvedených v kapitole 2 a v článku 14.51¹.
2. Výbor organizuje spoločné zasadnutia so Spoločným výborom pre colnú spoluprácu (ďalej v tejto kapitole označovaný ako „Spoločný výbor“) zriadeným podľa dohody o spolupráci v colných veciach, pokiaľ budú takéto spoločné zasadnutia potrebné na zabezpečenie konzistentnosti vykonávania a fungovania ustanovení uvedených v odseku 1 a v dohode o spolupráci v colných veciach².
3. Zmluvné strany zabezpečia, aby zloženie ich delegácií vyslaných na zasadnutie výboru zodpovedalo bodom programu rokovania výboru.

¹ V záujme väčšej istoty treba uviesť, že žiadne z ustanovení tohto článku nemá vplyv na práva a povinnosti zmluvných strán, pokiaľ ide o Výbor pre obchod s tovarom súvisiaci s kapitolou 2, ani pokiaľ ide o Výbor pre duševné vlastníctvo súvisiaci s kapitolou 14.

² V záujme väčšej istoty treba uviesť, že žiadne z ustanovení tohto článku nemožno vykladať tak Spoločnému výboru bráni v tom, aby uskutočnil samostatné zasadnutie len v rámci dohody o spolupráci v colných veciach.

4. Bez toho, aby boli dotknuté funkcie Spoločného výboru, má výbor tieto funkcie:
- a) riešenie všetkých problémov vyplývajúcich z vykonávania a fungovania ustanovení uvedených v odseku 1;
 - b) určenie oblastí, v ktorých treba dosiahnuť zlepšenie pri vykonávaní a fungovaní ustanovení uvedených v odseku 1;
 - c) funkciu mechanizmu na urýchlené dosiahnutie vzájomne dohodnutých riešení, pokiaľ ide o záležitosti, na ktoré sa vzťahujú ustanovenia uvedené v odseku 1;
 - d) formulácia uznesení, odporúčaní alebo stanovísk, pokiaľ ide o kroky alebo opatrenia, ktoré považuje za nevyhnutné na dosiahnutie cieľov tejto kapitoly a jej účinné fungovanie;
 - e) rozhodovanie o opatreniach, ktoré sa majú prijať alebo o opatreniach, ktoré má vykonávať zmluvná strana, resp. zmluvné strany, v oblastiach uvedených v článku 4.12. ods. 2, ktoré považuje za potrebné na dosiahnutie cieľov tejto kapitoly a jej účinné fungovanie, a
 - f) plnenie iných funkcií, ktoré naň môže delegovať Spoločný výbor podľa článku 22.1 ods. 5 písm. b).

KAPITOLA 5

NÁPRAVNÉ OPATRENIA V OBLASTI OBCHODU

ODDIEL A

Všeobecné ustanovenia

ČLÁNOK 5.1

Vymedzenie pojmov

Na účely tejto kapitoly sa uplatňuje toto vymedzenie pojmov:

- a) „domáce výrobné odvetvie“ sú výrobcovia ako celok, vyrábajúci obdobný alebo priamo konkurujúci tovar, ktorí pôsobia v zmluvnej strane, resp. výrobcovia, ktorých súhrnná výroba podobného alebo priamo konkurujúceho tovaru tvorí značnú časť celkovej domácej výroby tohto tovaru;
- b) „vážna ujma“ je závažné celkové poškodenie pozície domáceho výrobného odvetvia;

- c) „hrozba vážnej ujmy“ je vážna ujma, ktorá zjavne hrozí podľa prešetrovania uvedeného v článku 5.4 ods. 3 Určenie existencie hrozby vážnej ujmy sa zakladá na skutočnostiach, a nie iba na tvrdení, dohode alebo na málo pravdepodobnej možnosti a
- d) „prechodné obdobie“ je v súvislosti s určitým pôvodným tovarom obdobie začínajúce dňom nadobudnutia platnosti tejto dohody a končiace 10 rokov po dni ukončenia zníženia alebo odstránenia cla na tovar v súlade s prílohou 2-A.

ODDIEL B

Dvojstranné ochranné opatrenia

ČLÁNOK 5.2

Uplatňovanie dvojstranných ochranných opatrení

1. Ak sa v dôsledku odstránenia alebo zníženia cla v súlade s článkom 2.8, pôvodný tovar z jednej zmluvnej strany dováža na územie druhej zmluvnej strany v takom zvýšenom množstve, v absolútnom vyjadrení alebo relatívne k domácej výrobe, a za takých podmienok, že spôsobuje alebo hrozí, že spôsobí vážnu ujmu domácej výrobnému odvetviu, druhá zmluvná strana môže prijať opatrenia stanovené v odseku 2 v rozsahu nutnom na zabránenie vážnej ujmy svojmu domácej výrobnému odvetviu, alebo na jej nápravu a na uľahčenie prispôsobenia sa domáceho výrobného odvetvia.

2. Dvojstranné ochranné opatrenia môžu pozostávať z:
- a) pozastavenia akéhokoľvek ďalšieho znižovania colnej sadzby na pôvodný tovar podľa kapitoly 2 alebo
 - b) zvýšenia colnej sadzby na tento pôvodný tovar na úroveň, ktorá nepresahuje nižšiu z týchto hodnôt:
 - i) colná sadzba uplatňovaná na tovar podľa doložky najvyšších výhod v platnosti v deň, keď sa dvojstranné ochranné opatrenie uplatní, a
 - ii) colná sadzba uplatňovaná na tovar podľa doložky najvyšších výhod v platnosti v deň, ktorý bezprostredne predchádza dňu nadobudnutia platnosti tejto dohody.

ČLÁNOK 5.3

Podmienky a obmedzenia

1. Žiadne dvojstranné ochranné opatrenie sa neponechá v platnosti mimo rozsahu a obdobia, ktoré môžu byť potrebné na zabránenie vážnej ujme alebo na jej nápravu a na uľahčenie prispôsobenia sa domáceho výrobného odvetvia, pod podmienkou, že toto obdobie nepresiahne dva roky. Dvojstranné ochranné opatrenie sa však môže predĺžiť, a to pod podmienkou, že celkové obdobie trvania dvojstranných ochranných opatrení vrátane tohto predĺženia nepresiahne štyri roky.
2. Dvojstranné ochranné opatrenia sa môžu uplatňovať iba počas prechodného obdobia.
3. S cieľom uľahčiť prispôsobenie sa v situácii, keď sa predpokladá, že trvanie dvojstranného ochranného opatrenia presiahne jeden rok, bude zmluvná strana zachováajúca dvojstranné ochranné opatrenie, postupne toto opatrenie liberalizovať, a to v pravidelných intervaloch počas obdobia jeho uplatňovania.
4. Žiadne dvojstranné ochranné opatrenie sa neuplatní na dovoz určitého pôvodného tovaru, ktorý už bol predmetom takéhoto dvojstranného ochranného opatrenia, počas obdobia zodpovedajúceho trvaniu predchádzajúceho dvojstranného ochranného opatrenia alebo počas jedného roka, podľa toho, ktoré obdobie je dlhšie.

5. Po ukončení dvojstranného ochranného opatrenia musí colná sadzba na pôvodný tovar, ktorý bol predmetom tohto opatrenia, zodpovedať sadzbe, ktorá by platila, ak by sa neuplatnilo dvojstranné ochranné opatrenie.

ČLÁNOK 5.4

Prešetrovanie

1. Zmluvná strana môže dvojstranné ochranné opatrenie uplatniť len vtedy, ak jeho príslušný orgán¹ uskutočnil prešetrovanie v súlade s rovnakými postupmi, ako sú postupy stanovené v článku 3 a článku 4 ods. 2 písm. c) dohody o ochranných opatreniach.
2. Prešetrovanie sa vždy ukončí do jedného roka odo dňa jeho začatia.

¹ Na účely tohto oddielu pojem „príslušný orgán“ v prípade Japonska zahŕňa jeho relevantné orgány.

3. Príslušný orgán pri prešetrovaní, ktoré uskutočňuje s cieľom určiť, či zvýšený dovoz pôvodného tovaru spôsobuje alebo hrozí, že spôsobí vážnu ujmu domácemu výrobnému odvetviu, vyhodnocuje všetky relevantné faktory objektívnej a vyčísliteľnej povahy, ktoré majú vplyv na situáciu tohto domáceho výrobného odvetvia. Medzi tieto faktory patrí predovšetkým miera a objem zvýšenia dovozu pôvodného tovaru v absolútnom a relatívnom vyjadrení, podiel zvýšeného dovozu pôvodného tovaru na domácom trhu a zmeny v úrovni predaja, výroby, produktivity, využívania kapacít, ziskov a strát a zamestnanosti.

4. K určeniu, že zvýšený dovoz pôvodného tovaru spôsobuje alebo hrozí, že spôsobí vážnu ujmu domácemu výrobnému odvetviu, možno dospieť, len ak sa prešetrovaním na základe objektívnych dôkazov preukáže existencia príčinnej súvislosti medzi zvýšeným dovozom pôvodného tovaru a vážnou ujmu alebo hrozbou vážnej ujmy domácemu výrobnému odvetviu. Pri tomto určovaní sa vezmú do úvahy aj iné faktory ako zvýšený dovoz pôvodného tovaru, ktoré v rovnakom čase tiež spôsobujú ujmu domácemu výrobnému odvetviu.

ČLÁNOK 5.5

Oznámenie

1. Zmluvná strana okamžite písomne oznámi druhej zmluvnej, ak:
 - a) začína prešetrovanie uvedené v článku 5.4. ods. 1 týkajúce sa vážnej ujmy alebo hrozby vážnej ujmy a jeho dôvody;
 - b) dospeje k zisteniu vážnej ujmy, resp. hrozby vážnej ujmy, spôsobenej zvýšenými dovozmi a
 - c) prijme rozhodnutie o uplatnení alebo o predĺžení dvojstranného ochranného opatrenia.
2. Oznamujúca zmluvná strana uvedená v odseku 1 poskytne druhej zmluvnej strane všetky relevantné informácie, ktoré musia obsahovať:
 - a) v prípade oznámenia uvedeného v odseku 1 písm. a) dôvod na začatie prešetrovania, presný opis pôvodného tovaru, ktorý je predmetom prešetrovania, a jeho podpoložku podľa harmonizovaného systému, očakávané trvanie prešetrovania a dátum začatia prešetrovania a

- b) v prípade oznámenia uvedeného v odseku 1 písm. b) a c) dôkaz o vážnej ujme alebo hrozbe vážnej ujmy spôsobenej zvýšeným dovozom pôvodného tovaru, presný opis pôvodného tovaru, na ktorý sa vzťahuje navrhované dvojstranné ochranné opatrenie, a jeho podpoložku podľa harmonizovaného systému, presný opis navrhovaného dvojstranného ochranného opatrenia a navrhovaný dátum zavedenia a očakávanú dĺžku trvania dvojstranného ochranného opatrenia.

ČLÁNOK 5.6

Konzultácie a vyrovnania

1. Zmluvná strana navrhujúca uplatnenie alebo predĺženie dvojstranného ochranného opatrenia poskytne druhej zmluvnej strane primeranú príležitosť na konzultácie na účely preskúmania informácií, ktoré vyplynuli z prešetrovania podľa článku 5.4 ods. 1, výmeny názorov na toto opatrenie a dosiahnutia dohody o vyrovnaní v zmysle tohto článku.
2. Zmluvná strana navrhujúca uplatnenie alebo predĺženie dvojstranného ochranného opatrenia poskytne druhej zmluvnej strane vzájomne dohodnuté primerané prostriedky obchodného vyrovnania vo forme colných koncesií, ktorých hodnota bude v podstate rovnocenná dodatočnému clu očakávanému v dôsledku tohto dvojstranného ochranného opatrenia.

3. V prípade, že zmluvné strany nie sú schopné dohodnúť sa na tomto vyrovnaní do 30 dní od začatia konzultácií, zmluvná strana, na pôvodný tovar ktorej sa dvojstranné ochranné opatrenie uplatnilo, môže pozastaviť uplatňovanie colných koncesíí podľa tejto dohody, ktorých hodnota bude v podstate rovnocenná dodatočnému clu vyplývajúcejmu z tohto dvojstranného ochranného opatrenia. Zmluvná strana uplatňujúca si právo na pozastavenie môže colné koncesie pozastaviť len na minimálne obdobie, ktoré je potrebné, aby sa dosiahli podstatne rovnocenné účinky, a len kým dvojstranné ochranné opatrenie zostáva zachované.

4. Bez ohľadu na odsek 3 sa právo na pozastavenie podľa odseku 3 nesmie uplatniť počas prvých 24 mesiacov uplatňovania dvojstranného ochranného opatrenia, ak toto dvojstranné ochranné opatrenie bolo prijaté v dôsledku absolútneho zvýšenia dovozu a ak je v súlade s ustanoveniami tejto dohody.

ČLÁNOK 5.7

Predbežné dvojstranné ochranné opatrenia

1. Za kritických okolností, keď by oneskorenie spôsobilo škodu, ktorú by bolo ťažké napraviť, môže zmluvná strana predbežne uplatniť dvojstranné ochranné opatrenie, ktoré musí mať formu opatrenia uvedeného v článku 5.2, ods. 2 písm. a) alebo b), a to na základe predbežného určenia, že existuje jasný dôkaz, že zvýšený dovoz pôvodného tovaru spôsobuje alebo hrozí, že spôsobí vážnu ujmu domácemu výrobnému odvetviu zmluvnej strany, ktorá navrhuje uplatniť predbežné ochranné opatrenie.
2. Zmluvná strana písomne oznámi druhej zmluvnej strane svoje navrhované predbežné dvojstranné ochranné opatrenie, a to najneskôr ku dňu začatia jeho uplatňovania. Konzultácie medzi zmluvnými stranami týkajúce uplatňovania predbežného dvojstranného ochranného opatrenia sa musia začať bezodkladne po jeho uplatnení. Oznámenie musí obsahovať dôkaz o existencii kritických okolností, dôkaz o vážnej ujme alebo hrozbe vážnej ujmy spôsobenej zvýšeným dovozom pôvodného tovaru, presný opis pôvodného tovaru, na ktorý sa vzťahuje navrhované predbežné dvojstranné ochranné opatrenie, jeho podpoložku podľa harmonizovaného systému a presný opis navrhovaného predbežného dvojstranného ochranného opatrenia

3. Trvanie predbežného dvojstranného ochranného opatrenia nesmie presiahnuť 200 dní. Počas tohto obdobia musia byť splnené príslušné požiadavky článku 5.4. Trvanie predbežného dvojstranného ochranného opatrenia sa započítava do trvania obdobia uvedeného v článku 5.3 ods. 1.
4. Článok 5.3 ods. 5 sa uplatňuje *mutatis mutandis* na predbežné dvojstranné ochranné opatrenie. Clo uložené v dôsledku predbežného dvojstranného ochranného opatrenia sa vráti, ak sa následným prešetrovaním podľa článku 5.4 ods. 1 neurčí, že zvýšený dovoz pôvodného tovaru, na ktorý sa vzťahovalo predbežné dvojstranné ochranné opatrenie, spôsoboval alebo hrozil, že spôsobí vážnu ujmu domácemu výrobnému odvetviu.

ČLÁNOK 5.8

Rôzne

Oznámenia uvedené v článku 5.5 ods. 1 a článku 5.7 ods. 2 a akákoľvek ďalšia komunikácia medzi zmluvnými stranami podľa tohto oddielu sa uskutočňuje v anglickom jazyku.

ODDIEL C

Globálne ochranné opatrenia

ČLÁNOK 5.9

Všeobecné ustanovenia

1. Žiadne z ustanovení tejto kapitoly nebráni zmluvnej strane, aby uplatnila ochranné opatrenia na tovar s pôvodom v druhej zmluvnej strane v súlade s článkom XIX dohody GATT z roku 1994 a dohodou o ochranných opatreniach.
2. Na ustanovenia tohto oddielu sa nevzťahuje urovnávanie sporov podľa kapitoly 21.

ČLÁNOK 5.10

Uplatňovanie ochranných opatrení

Zmluvná strana nesmie uplatňovať ani zachovať v súvislosti s tým istým tovarom súčasne:

- a) dvojstranné ochranné opatrenie stanovené v oddiele B;
- b) opatrenie podľa článku XIX dohody GATT z roku 1994 a dohody o ochranných opatreniach alebo
- c) ochranné opatrenie uvedené v časti 3 oddiele C prílohy 2-A.

ODDIEL D

Antidumpingové a vyrovnávacie opatrenia

ČLÁNOK 5.11

Všeobecné ustanovenia

1. Zmluvné strany si zachovávajú svoje práva a povinnosti vyplývajúce z antidumpingovej dohody a dohody o subvenciách.

2. Na ustanovenia tohto oddielu sa nevzťahuje urovnávanie sporov podľa kapitoly 21.
3. Kapitola 3 sa nevzťahuje na antidumpingové a vyrovnávacie opatrenia podľa tejto dohody.

ČLÁNOK 5.12

Transparentnosť a zverejnenie podstatných skutočností

1. Každá zmluvná strana vykonáva antidumpingové prešetrovania a antisubvenčné prešetrovania spravodlivým a transparentným spôsobom a na základe antidumpingovej dohody a dohody o subvenciách.
2. Každá zmluvná strana zabezpečí, aby sa pred alebo hneď po uložení akýchkoľvek predbežných opatrení uvedených v článku 7 antidumpingovej dohody a článku 17 dohody o subvenciách a v každom prípade pred konečným rozhodnutím, plne zverejnili podstatné posudzované skutočnosti, ktoré tvoria základ pre rozhodnutie, či uplatniť predbežné a konečné opatrenia. Plným zverejnením podstatných skutočností nie sú dotknuté požiadavky na zachovanie dôvernosti uvedené v článku 6.5 antidumpingovej dohody a článku 12.4 dohody o subvenciách. Takéto zverejnenie sa uskutoční písomnou formou a malo by sa uskutočniť tak, aby zainteresované strany mali dostatok času na bránenie svojich záujmov.

3. Zverejnenie podstatných skutočností vykonané v súlade s odsekom 2 zahŕňa najmä:
- a) v prípade antidumpingového prešetrovania zistené dumpingové rozpätia, dostatočne podrobné vysvetlenie základu a metodiky použitých na stanovenie normálnych hodnôt a vývozných cien a metodika použitá na porovnanie normálnych hodnôt a vývozných cien vrátane akýchkoľvek ich úprav;
 - b) v prípade antisubvenčného prešetrovania stanovenie napadnuteľného subvencovania, vrátane dostatočne podrobných údajov o výpočte výšky a metodike použitej na zistenie existencie subvencovania a
 - c) informácie relevantné pre určenie ujmy vrátane informácií o objeme dumpingových dovozov a ich vplyve na ceny obdobného tovaru na domácom trhu, podrobná metodika použitá na výpočet cenového podhodnotenia, následný vplyv dumpingových dovozov na domáce výrobné odvetvie a preukázanie príčinnej súvislosti, ako aj preskúmanie iných faktorov, ako sú dumpingové dovozy, ako sa uvádza v článku 3.5 antidumpingovej dohody.

4. V prípadoch, keď má prešetrojúci orgán¹ zmluvnej strany v úmysle použiť dostupné skutočnosti podľa článku 6.8 antidumpingovej dohody, musí informovať zainteresovanú stranu o svojich zámeroch a uviesť jasné dôvody, ktoré môžu viesť k použitiu týchto dostupných skutočností. Ak po tom, ako bola zainteresovanej strane poskytnutá príležitosť v primeranej lehote poskytnúť ďalšie vysvetlenie, považuje prešetrojúci orgán vysvetlenia zainteresovanej strany za neuspokojivé, musia byť súčasťou zverejnenia podstatných skutočností aj jasné informácie o skutočnostiach, ktoré mal prešetrojúci orgán k dispozícii a ktoré použil namiesto tohto vysvetlenia.

ČLÁNOK 5.13

Zohľadnenie verejného záujmu

Pri vykonávaní antidumpingových prešetrovaní a antisubvenčných prešetrovaní prešetrovací orgán dovážajúcej zmluvnej strany v súlade so svojimi zákonmi a inými právnymi predpismi poskytne príležitosť výrobcovi obdobného tovaru v dovážajúcej zmluvnej strane, dovozcom tovaru, priemyselným používateľom tovaru a reprezentatívnym spotrebiteľskými organizáciami v prípadoch, keď sa tovar bežne maloobchodne predáva, aby písomne predložili svoje stanoviská v súvislosti s týmito antidumpingovými a antisubvenčnými prešetrovaniami, a to aj pokiaľ ide o možný vplyv cla na ich situáciu.

¹ Na účely tohto oddielu pojem „prešetrojúci orgán“ v prípade Japonska zahŕňa jeho príslušné prešetrovacie orgány.

ČLÁNOK 5.14

Antidumpingové prešetrovanie

V prípadoch, keď prešetrovací orgán dovážajúcej zmluvnej strany dostane písomnú žiadosť domáceho výrobného odvetvia alebo v jeho mene o začatie antidumpingového prešetrovania v súvislosti s tovarom z vyvážajúcej zmluvnej strany, dovážajúca zmluvná strana oznámi túto žiadosť vyvážajúcej zmluvnej strane najmenej desať dní pred začatím takéhoto prešetrovania.

KAPITOLA 6

SANITÁRNE A FYTOSANITÁRNE OPATRENIA

ČLÁNOK 6.1

Ciele

Cieľom tejto kapitoly je:

- a) ochrana života alebo zdravia ľudí, zvierat alebo rastlín prostredníctvom rozvoja, prijímania a presadzovania sanitárnych a fytosanitárnych opatrení pri súčasnom minimalizovaní ich nepriaznivých účinkov na obchod medzi zmluvnými stranami;

- b) podpora spolupráce medzi zmluvnými stranami pri vykonávaní dohody SPS a
- c) poskytnutie prostriedkov na zlepšenie komunikácie a spolupráce medzi zmluvnými stranami, rámca na riešenie záležitostí súvisiacich s vykonávaním sanitárnych a fytosanitárnych opatrení a prostriedkov na dosiahnutie vzájomne prijateľného riešenia.

ČLÁNOK 6.2

Rozsah pôsobnosti

Táto kapitola sa uplatňuje na všetky sanitárne a fytosanitárne opatrenia zmluvných strán podľa dohody SPS, ktoré môžu priamo alebo nepriamo ovplyvniť obchod medzi zmluvnými stranami.

ČLÁNOK 6.3

Vymedzenie pojmov

1. Na účely tejto kapitoly sa uplatňuje vymedzenie pojmov stanovené v prílohe A k dohode SPS.

2. Na účely tejto kapitoly sa uplatňuje toto vymedzenie pojmov:
- a) „dovozné podmienky“ sú akékoľvek sanitárne alebo fytosanitárne opatrenia, ktoré musia byť splnené na dovoz výrobkov a
 - b) „chránená zóna“ je úradne vymedzená zemepisná oblasť na území každej zmluvnej strany, v ktorej sa konkrétny regulovaný škodca nevyskytuje, a to aj napriek priaznivým podmienkam pre jeho výskyt a jeho výskytu v iných častiach územia zmluvnej strany.
3. Výbor pre sanitárne a fytosanitárne opatrenia zriadený podľa článku 22.3 sa okrem toho môže dohodnúť na vymedzení ďalších pojmov na účely uplatňovania tejto kapitoly, pričom sa zohľadnia glosáre a vymedzenia pojmov vytvorené príslušnými medzinárodnými organizáciami, ako je Komisia pre Codex Alimentarius (ďalej len „Codex Alimentarius“) a Svetová organizácia pre zdravie zvierat (ďalej len „OIE“) a príslušnými medzinárodnými organizáciami pôsobiace v rámci Medzinárodného dohovoru o ochrane rastlín (ďalej len „IPPC“). V prípade nesúlady medzi vymedzením pojmov dohodnutým Výborom pre sanitárne a fytosanitárne opatrenia a vymedzením pojmov stanoveným v dohode SPS má prednosť vymedzenie pojmov obsiahnuté v dohode SPS.

ČLÁNOK 6.4

Vzťah k Dohode o založení WTO

Zmluvné strany opätovne potvrdzujú svoje práva a povinnosti súvisiace so sanitárnymi a fytosanitárnymi opatreniami, ktoré im vyplývajú z dohody SPS. Žiadne z ustanovení tejto kapitoly nemá vplyv na práva a povinnosti každej zmluvnej strany, ktoré jej vyplývajú z dohody SPS.

ČLÁNOK 6.5

Príslušné orgány a kontaktné miesta

1. Každá zmluvná strana poskytne ku dňu nadobudnutia platnosti tejto dohody druhej zmluvnej strany opis orgánov príslušných na vykonávanie tejto kapitoly a kontaktné miesto na komunikáciu o všetkých záležitostiach, na ktoré sa vzťahuje táto kapitola.
2. Každá zmluvná strana bude druhú zmluvnú stranu informovať o všetkých podstatných zmenách v štruktúre, organizácii a rozdelení kompetencií svojich príslušných orgánov a zabezpečí, aby boli informácie o kontaktných miestach pravidelne aktualizované.

ČLÁNOK 6.6

Posúdenie rizika

Zmluvné strany zabezpečia, aby ich sanitárne a fytosanitárne opatrenia boli založené na posúdení rizika v súlade s článkom 5 a ďalšími relevantnými ustanoveniami dohody SPS.

ČLÁNOK 6.7

Dovozné podmienky, dovozné postupy a uľahčenie obchodu

1. Dovážajúca zmluvná strana stanoví dovozné podmienky tak, aby dosiahla náležitú úroveň ochrany, s výhradou konzultácií medzi zmluvnými stranami a s prihliadnutím na ne.
2. Bez toho, aby boli dotknuté práva a povinnosti zmluvných strán, ktoré im vyplývajú z dohody SPS, by dovážajúca zmluvná strana mala na žiadosť vyvážajúcej zmluvnej strany uplatňovať dovozné podmienky pre výrobky na celé územie vyvážajúcej zmluvnej strany konzistentným spôsobom.
3. Odsekmi 1 a 2 nie sú dotknuté dovozné podmienky, ktoré existujú medzi zmluvnými stranami ku dňu nadobudnutia platnosti tejto dohody. Zmluvné strany zvážia akúkoľvek požiadavku na preskúmanie týchto dovozných podmienok.

4. Každá zmluvná strana v súvislosti s akýmikoľvek dovoznými postupmi, ktorých cieľom je kontrola plnenia sanitárnych alebo fytosanitárnych opatrení, vrátane tých, ktoré sa týkajú schválenia a prepustenia tovaru, zabezpečí, aby:

- a) tieto postupy boli zjednodušené, zrýchlené a ukončené bez zbytočného odkladu, a to v súlade s dohodou SPS;
- b) sa tieto postupy neuplatňovali spôsobom, ktorý by viedol k svojvoľnej alebo bezdôvodnej diskriminácii voči druhej zmluvnej strane;
- c) bola zverejnená štandardná lehota na konanie pri každom postupe, resp. aby bola žiadateľovi na požiadanie poskytnutá informácia o predpokladanej dĺžke konania a
- d) požiadavky na informácie boli obmedzené len na to, čo je nevyhnutné pre primerané kontrolné, inšpekčné a schvaľovacie postupy vrátane schvaľovania používania prídavných látok, alebo na stanovenie prípustných dávok kontaminantov v potravinách, nápojoch alebo krmivách.

5. S prihliadnutím na platné normy vypracované v rámci Medzinárodného dohovoru o ochrane rastlín (IPPC) zmluvné strany uchovávajú primerané informácie o svojom statuse, pokiaľ ide o škodcov vrátane programov zameraných na dohľad, eradikáciu a zamedzenie ich šírenia a výsledkov týchto programov, s cieľom podporiť kategorizáciu škodcov a odôvodniť fytosanitárne dovozné podmienky.

6. Každá zmluvná strana zostaví zoznam regulovaných škodcov pre komodity¹, v prípade ktorých existujú fytošnitárne obavy. Tieto zoznamy podľa potreby obsahujú:

- a) karanténnych škodcov, ktorých výskyt sa nezaznamenal na žiadnej časti jej územia;
- b) karanténnych škodcov, o ktorých je známe, že sa vyskytujú na určitej časti jej územia, nie sú však veľmi rozšírené a sú pod úradnou kontrolou a
- c) iných regulovaných škodcov, v prípade ktorých možno prijať fytošnitárne opatrenia.

Pokiaľ ide o komodity, v prípade ktorých existujú fytošnitárne obavy, dovozné podmienky sa obmedzia len na opatrenia zabezpečujúce neprítomnosť regulovaných škodcov dovážajúcej zmluvnej strany. Dovážajúca zmluvná strana sprístupní svoje zoznamy regulovaných komodít a fytošnitárne dovozné požiadavky pre všetky regulované komodity. Súčasťou týchto informácií budú podľa potreby konkrétni karanténni škodcovia a dodatočné vyhlásenia na rastlinolekárske osvedčeniach podľa predpisov dovážajúcej zmluvnej strany.

¹ Na účely tejto kapitoly sa pojem „komodity“ chápe v súlade so Slovníkom fytošnitárnych pojmov (Medzinárodné normy pre fytošnitárne opatrenia č. 5), ktorý vypracoval sekretariát dohovoru IPPC.

7. Ak je potrebné stanoviť dovozné podmienky s cieľom reagovať na žiadosť vyvážajúcej zmluvnej strany:

- a) dovážajúca zmluvná strana podnikne všetky potrebné kroky s cieľom umožniť dovoz dotknutých výrobkov bez zbytočného odkladu;
- b) vyvážajúca zmluvná strana:
 - i) poskytne všetky relevantné informácie požadované dovážajúcou zmluvnou stranou a
 - ii) poskytne dovážajúcej zmluvnej strane primeraný prístup, aby mohla vykonať audit a iné príslušné postupy.

8. Ak je na dosiahnutie primeranej úrovne ochrany dovážajúcej zmluvnej strany k dispozícii rad alternatívnych sanitárnych alebo fytosanitárnych opatrení, zmluvné strany na žiadosť vyvážajúcej zmluvnej strany zväžia výber praktickejšieho riešenia, ktoré menej obmedzuje obchod.

9. Ak sa osvedčenie vydané vyvážajúcou zmluvnou stranou vyžaduje pre sanitárne alebo fytosanitárne ciele, zmluvné strany dohodnú formát osvedčenia a jeho obsah, a to pri zohľadnení medzinárodných noriem, usmernení alebo odporúčaní Codex Alimentarius, OIE alebo IPPC.

10. Každá zmluvná strana podporuje zavádzanie elektronického osvedčovania a iných technológií na uľahčenie obchodu.
11. Účelom overovania zo strany úradníkov dovážajúcej zmluvnej strany na území vyvážajúcej zmluvnej strany by malo byť uľahčenie nového obchodu. Tieto overovania by sa nemali stať trvalým opatrením. Dovážajúca zmluvná strana nahradí overovacie opatrenie alternatívnym opatrením, ktoré overuje dodržiavanie dohodnutých požiadaviek na fytosanitárne opatrenia zo strany vyvážajúcej zmluvnej strany, ak o to požiada vyvážajúca zmluvná strana a ak s tým bez zbytočného odkladu súhlasí dovážajúca zmluvná strana.
12. Zásielky regulovaných komodít sa prijímajú na základe primeraného ubezpečenia zo strany vyvážajúcej zmluvnej strany, a to bez osobitných dovozných povolení vo forme licencie alebo povolenia, s výnimkou prípadov, keď je na základe príslušných noriem, usmernení a odporúčaní IPPC nutný oficiálny súhlas na dovoz.
13. Analýza rizika škodcov sa začne čo najskôr a bude ukončená bez zbytočného odkladu.
14. Akékoľvek poplatky vyberané za výrobky dovážané z vyvážajúcej zmluvnej strany musia byť nestranné vo vzťahu k akýmkoľvek poplatkom ukladaným na obdobné domáce výrobky a nemali by byť vyššie ako skutočné náklady za službu v súlade s odsekom 1 písm. f) prílohy C k dohode SPS.

ČLÁNOK 6.8

Audit

1. Na účely zaistenia a zachovania dôvery v účinné vykonávanie tejto kapitoly si budú zmluvné strany navzájom poskytovať pomoc, pokiaľ ide o audit:

- a) celého inšpekčného a certifikačného systému vyvážajúcej zmluvnej strany, alebo jeho časti a
- b) výsledkov kontrol vykonaných v rámci inšpekčného a certifikačného systému vyvážajúcej zmluvnej strany.

Zmluvné strany vykonávajú tieto audity v súlade s ustanoveniami dohody SPS, pričom zohľadnia príslušné medzinárodné normy, usmernenia a odporúčania Codex Alimentarius, OIE alebo IPPC.

2. Dovážajúca zmluvná strana môže vykonávať audity, tak, že požiada vyvážajúcu zmluvnú stranu o informácie, resp. prostredníctvom audítorských návštev vo vyvážajúcej zmluvnej strane.

3. Audítorská návšteva sa uskutoční za podmienok vopred dohodnutých zmluvnými stranami.

4. Dovážajúca zmluvná strana poskytne vyvážajúcej zmluvnej strane možnosť písomne sa vyjadriť k zisteniam auditu. Dovážajúca zmluvná zohľadní akékoľvek takéto vyjadrenia ešte pred prijatím záverov a akýchkoľvek opatrení. Dovážajúca zmluvná strana bez zbytočného odkladu poskytne vyvážajúcej zmluvnej strane písomnú správu, v ktorej uvedie svoje závery.

5. Náklady na audítorské návštevy znáša dovážajúca zmluvná strana, pokiaľ sa zmluvné strany nedohodli inak.

ČLÁNOK 6.9

Postup zostavenia zoznamu prevádzkarní alebo zariadení

1. V prípade, že to dovážajúca zmluvná strana požaduje, príslušné orgány vyvážajúcej zmluvnej strany zabezpečia, aby sa vypracúvali, aktualizovali a dovážajúcej zmluvnej strane oznamovali zoznamy prevádzkarní a zariadení, ktoré spĺňajú dovozné podmienky dovážajúcej zmluvnej strany.

2. Dovážajúca zmluvná strana môže od vyvážajúcej zmluvnej strany požadovať informácie, ktoré sú potrebné na posúdenie zoznamov uvedených v odseku 1. Pokiaľ na overenie položiek na zoznamoch nie sú potrebné ďalšie informácie, dovážajúca zmluvná strana prijme potrebné opatrenia, aby bez zbytočného odkladu umožnila dovoz z prevádzkarní a zariadení uvedených v zoznamoch. Bez toho, aby bol dotknutý článok 6.13, tieto opatrenia nesmú zahŕňať predbežné inšpekcie, pokiaľ ich nevyžadujú zákony a iné právne predpisy každej zmluvnej strany alebo pokiaľ sa zmluvné strany nedohodnú inak.

3. Dovážajúca zmluvná strana môže vykonávať audity v súlade s článkom 6.8.
4. Dovážajúca zmluvná v prípade potreby zoznamy uvedené v odseku 1 verejne sprístupní.
5. Zmluvná strana informuje druhú zmluvnú stranu o svojom úmysle zaviesť nové zákony a iné právne predpisy patriace do rozsahu pôsobnosti tohto článku a umožní druhej zmluvnej strane predložiť k nim pripomienky.

ČLÁNOK 6.10

Úprava podľa regionálnych podmienok

1. Pokiaľ ide o zvieratá, živočíšne produkty a vedľajšie živočíšne produkty, zmluvné strany uznávajú koncepty oblastí a kompartment uvedených v Kódexe zdravia suchozemských zvierat Svetovej organizácie pre zdravie zvierat (OIE) a v Kódexe zdravia vodných živočíchov OIE.
2. Pri stanovovaní alebo zachovaní sanitárnych podmienok dovozu na žiadosť vyvážajúcej zmluvnej strany dovážajúca zmluvná strana uzná oblasti alebo kompartmenty zriadené vyvážajúcou zmluvnou stranou ako základ pre posudzovanie toho, či umožní alebo zachová dovoz.

3. Vyvážajúca zmluvná strana určí svoje oblasti alebo kompartmenty uvedené v odseku 2 a na žiadosť dovážajúcej zmluvnej strany poskytne úplné vysvetlenie a podporné údaje na základe Kódexu zdravia suchozemských zvierat OIE alebo Kódexu zdravia vodných živočíchov OIE alebo inými spôsobmi, ktoré budú zmluvné strany považovať za vhodné na základe poznatkov získaných na základe skúseností príslušných orgánov vyvážajúcej zmluvnej strany.
4. Každá zmluvná strana zabezpečí, aby sa postupy a povinnosti stanovené v odsekoch 2 a 3 vykonávali bez zbytočného odkladu.
5. Ak sa zmluvné strany nedohodnú inak, budú si prostredníctvom Výboru pre sanitárne a fytosanitárne opatrenia vymieňať informácie o spôsobe, ako vytvoriť a zachovať vzájomné uznávanie zdravotného štatútu na základe Kódexu zdravia suchozemských zvierat OIE a odporúčaní, ktoré prijala OIE.
6. Každá zmluvná strana môže určiť oblasti alebo kompartmenty uvedené v odseku 2 pre choroby, ktoré nie sú uvedené v Kódexe zdravia suchozemských zvierat alebo Kódexe zdravia vodných živočíchov OIE, a dohodnúť sa s druhou zmluvnou stranou na uplatňovaní týchto oblastí alebo kompartmentov v rámci vzájomného obchodu.
7. Pokiaľ ide o rastliny a rastlinné produkty, zmluvné strany uznávajú koncept oblastí bez výskytu škodcu, miest produkcie bez výskytu škodcu, lokalít produkcie bez výskytu škodcu a oblastí s nízkym výskytom škodcu uvedených v Medzinárodnej norme pre fytosanitárne opatrenia vypracované v rámci IPPC, ako aj koncept chránených zón, pričom sa zmluvné strany zaväzujú uplatňovať ich v rámci vzájomného obchodu.

8. Pri stanovovaní alebo zachovaní fytošanitárnych podmienok dovozu na žiadosť vyvážajúcej zmluvnej strany dovážajúca zmluvná strana uzná oblasti bez výskytu škodcu, miesta produkcie bez výskytu škodcu, lokality produkcie bez výskytu škodcu, oblasti s nízkym výskytom škodcu a chránené zóny zriadené vyvážajúcou zmluvnou stranou ako základ pre posudzovanie toho, či umožní alebo zachová dovoz.

9. Vyvážajúca zmluvná strana určí svoje oblasti bez výskytu škodcu, miesta produkcie bez výskytu škodcu, lokality produkcie bez výskytu škodcu a oblasti s nízkym výskytom škodcu alebo chránené zóny. Na žiadosť dovážajúcej zmluvnej strany poskytne vyvážajúca zmluvná strana úplné vysvetlenie a podporné údaje na základe príslušných medzinárodných noriem pre fytošanitárne opatrenia, ktoré boli vypracované v rámci IPPC, alebo inými spôsobmi, ktoré budú zmluvné strany považovať za vhodné, a to na základe poznatkov získaných na základe skúseností príslušných fytošanitárnych orgánov vyvážajúcej zmluvnej strany.

10. V rámci vykonávania odsekov 7 až 9 sa môžu uskutočniť technické konzultácie a audity. Technické konzultácie sa uskutočnia v súlade s článkom 6.12. Audity sa uskutočnia v súlade s článkom 6.8, a to pri zohľadnení vývojového cyklu daného škodcu a dotknutej komodity.

11. Každá zmluvná strana zabezpečí, aby sa postupy a povinnosti stanovené v odsekoch 8 až 10 vykonávali bez zbytočného odkladu.

12. Vždy, keď sa zistí výskyt karanténneho škodcu v chránenej zóne, vyvážajúca zmluvná strana to okamžite oznámi dovážajúcej zmluvnej strane, a na žiadosť dovážajúcej zmluvnej strany okamžite pozastaví príslušný vývoz. Vyvážajúca zmluvná strana môže obnoviť vývoz, ak je dovážajúca zmluvná strana spokojná so zárukami poskytnutými vyvážajúcou zmluvnou stranou.

ČLÁNOK 6.11

Transparentnosť a výmena informácií

1. Každá zmluvná strana v súlade s článkom 7 dohody SPS a prílohami B a C k dohode SPS:
 - a) zabezpečí transparentnosť, pokiaľ ide o:
 - i) sanitárne a fytosanitárne opatrenia vrátane dovozných podmienok a
 - ii) kontrolné, inšpekčné a schvaľovacie postupy, vrátane úplných informácií o povinných administratívnych krokoch, očakávaných lehotách a orgánoch zodpovedných za prijímanie dovozných žiadostí a ich spracovanie;

- b) zlepši vzájomné porozumenie, pokiaľ ide o sanitárne a fytosanitárne opatrenia každej zmluvnej strany a ich uplatňovanie, a
- c) na primeranú žiadosť druhej zmluvnej strany čo najskôr poskytne informácie o svojich sanitárnych a fytosanitárnych opatreniach a ich uplatňovaní vrátane:
 - i) dovozných podmienok, ktoré sa uplatňujú na dovoz konkrétnych produktov;
 - ii) informácií o stave vybavovania žiadostí o povolenie konkrétnych produktov;
 - iii) informácií o frekvencii dovozných kontrol, pokiaľ ide o produkty z druhej zmluvnej strany a
 - iv) informácií o otázkach týkajúcich sa vývoja a uplatňovania sanitárnych a fytosanitárnych opatrení, a to aj pokiaľ ide o pokrok týkajúci sa nových dostupných vedeckých dôkazov, ktoré majú alebo môžu mať vplyv na obchod medzi zmluvnými stranami, s cieľom minimalizovať ich nepriaznivé účinky.

2. Ak boli informácie uvedené v odseku 1 písm. a) a c) sprístupnené tak, že ich zmluvná strana oznámila na základe dohody SPS, alebo ak boli tieto informácie sprístupnené na úradnej, verejne a bezplatne prístupnej webovej lokalite danej zmluvnej strany, považujú sa informácie uvedené v odseku 1 písm. a) a c) za poskytnuté.

ČLÁNOK 6.12

Technické konzultácie

1. Ak má zmluvná strana závažné obavy týkajúce sa života alebo zdravia ľudí, zvierat alebo rastlín, resp. v súvislosti s opatreniami, ktoré navrhla alebo vykonala druhá zmluvná strana, môže táto zmluvná strana požiadať o technické konzultácie.
2. Druhá zmluvná strana odpovie na takúto žiadosť bez zbytočného odkladu a zapojí sa do technických konzultácií s cieľom riešiť tieto obavy.
3. Každá zmluvná strana sa snaží poskytnúť informácie, ktoré sú potrebné na predídenie narušeniu obchodu, resp. na dosiahnutie vzájomne prijateľného riešenia.
4. Ak zmluvné strany už zaviedli na riešenie týchto obáv iné mechanizmy ako tie, ktoré sú uvedené v tomto článku, využívajú ich v čo najväčšom rozsahu, aby sa zabránilo zbytočnej duplicite.
5. Každá zmluvná strana sa pred tým, než navrhne začatie konania o urovnaní sporu podľa tejto dohody, snaží najprv vyriešiť akékoľvek obavy, pokiaľ ide o sanitárne a fytosanitárne opatrenia druhej zmluvnej strany uvedené v odseku 1, prostredníctvom technických konzultácií podľa tohto článku.

6. Každá zmluvná strana môže kedykoľvek ukončiť technické konzultácie písomným oznámením druhej zmluvnej strane, a to s účinnosťou najmenej 90 dní odo dňa doručenia odpovede druhej zmluvnej strany uvedenej v odseku 2 alebo v inej lehote, na ktorej sa zmluvné strany dohodnú.

ČLÁNOK 6.13

Núdzové opatrenia

1. Zmluvná strana môže prijať núdzové opatrenia, ktoré sú potrebné na ochranu života alebo zdravia ľudí, zvierat alebo rastlín. Pri prijímaní takýchto núdzových opatrení príslušný orgán tejto zmluvnej strany:

- a) bezodkladne o nich informuje príslušné orgány druhej zmluvnej strany;
- b) umožní druhej zmluvnej strane predložiť pripomienky v písomnej forme;
- c) v prípade potreby sa zapojí do technických konzultácií uvedených v článku 6.12 a
- d) zohľadní pripomienky uvedené v písmene b) a výsledky technických konzultáciách uvedených v písmene c).

2. S cieľom zabrániť zbytočnému narušeniu obchodu posúdi dovážajúca zmluvná strana pri prijímaní svojho rozhodnutia v súvislosti so zásielkami, ktoré sa v čase prijímania núdzových opatrení nachádzali v preprave medzi zmluvnými stranami, informácie, ktoré jej včas poskytla vyvážajúca zmluvná strana.

3. Dovážajúca zmluvná strana zabezpečí, aby akékoľvek núdzové opatrenie uvedené v odseku 1 nebolo zachovávané bez vedeckých dôkazov. V prípadoch, keď sú vedecké dôkazy nedostatočné, dovážajúca zmluvná strana môže dočasne prijať núdzové opatrenia na základe príslušných dostupných informácií vrátane informácií od príslušných medzinárodných organizácií. Dovážajúca zmluvná strana preskúma núdzové opatrenie s cieľom minimalizovať jeho nepriaznivý účinok na obchod buď zrušením tohto opatrenia alebo jeho nahradením trvalým opatrením.

ČLÁNOK 6.14

Rovnocennosť

1. Dovážajúca zmluvná strana bude považovať sanitárne a fytosanitárne opatrenia vyvážajúcej zmluvnej strany za rovnocenné, ak jej vyvážajúca zmluvná strana objektívne preukáže, že svojimi opatreniami dosahuje primeranú úroveň ochrany dovážajúcej zmluvnej strany. Na tento účel sa dovážajúcej zmluvnej strane na požiadanie umožní primeraný prístup potrebný na inšpekciu, testovanie a iné príslušné postupy.

2. Zmluvné strany uskutočnia na požiadanie ktorejkoľvek zo zmluvných strán konzultácie s cieľom dosiahnuť dojednanie určujúce rovnocennosť konkrétnych sanitárnych a fytosanitárnych opatrení.
3. Pri určovaní rovnocennosti sanitárnych a fytosanitárnych opatrení zmluvné strany vezmú do úvahy príslušné usmernenia výboru WTO pre sanitárne a fytosanitárne opatrenia, najmä rozhodnutie o vykonávaní článku 4 Dohody o uplatňovaní sanitárnych a fytosanitárnych opatrení¹, a medzinárodné normy, usmernenia a odporúčania Codex Alimentarius, OIE alebo IPPC.
4. Ak bola určená rovnocennosť, zmluvné strany sa môžu dohodnúť na alternatívnych podmienkach dovozu a zjednodušených osvedčeniach, pričom sa zohľadnia medzinárodné normy, usmernenia alebo odporúčania Codex Alimentarius, OIE alebo IPPC.

ČLÁNOK 6.15

Výbor pre sanitárne a fytosanitárne opatrenia

1. Výbor pre sanitárne a fytosanitárne opatrenia zriadený podľa článku 22.3 je zodpovedný za účinné vykonávanie a fungovanie tejto kapitoly.

¹ Dokument WTO G/SPS/19/Rev.2 z 23. júla 2004.

2. Ciele Výboru pre sanitárne a fytosanitárne opatrenia sú:
 - a) podporovať vykonávanie tejto kapitoly každou zmluvnou stranou;
 - b) posudzovať sanitárne a fytosanitárne otázky spoločného záujmu a
 - c) posilňovať komunikáciu a spoluprácu v sanitárnych a fytosanitárnych otázkach spoločného záujmu.
3. Výbor pre sanitárne a fytosanitárne opatrenia.
 - a) predstavuje fórum na zlepšenie porozumenia zmluvných strán v sanitárnych a fytosanitárnych otázkach, ktoré súvisia s vykonávaním dohody SPS;
 - b) predstavuje fórum na zlepšenie vzájomného porozumenia, pokiaľ ide o sanitárne a fytosanitárne opatrenia každej zmluvnej strany a súvisiacich regulačných postupov;
 - c) monitoruje a preskúmava vykonávanie a fungovanie tejto kapitoly a slúži na výmenu informácií o nich;

- d) slúži ako fórum na riešenie otázok uvedených v článku 6.12 ods. 1 v záujme dosiahnutia vzájomne prijateľných riešení, pod podmienkou, že zmluvné strany sa ich najskôr pokúsia vyriešiť prostredníctvom technických konzultácií podľa článku 6.12, ako aj na riešenie iných tém, na ktorých sa zmluvné strany dohodnú;
 - e) určí vhodné prostriedky, ktoré môžu zahŕňať pracovné skupiny *ad hoc*, na plnenie špecifických úloh súvisiacich s funkciami Výboru pre sanitárne a fytosanitárne opatrenia;
 - f) môže stanovovať a posudzovať projekty technickej spolupráce medzi zmluvnými stranami, pokiaľ ide o rozvoj, vykonávanie a uplatňovanie sanitárnych a fytosanitárnych opatrení a
 - g) môže uskutočňovať konzultácie o záležitostiach a pozíciách súvisiacich so zasadnutiami výboru WTO pre sanitárne a fytosanitárne opatrenia a zasadnutiami, ktoré sa konajú pod záštitou Codex Alimentarius, OIE a IPPC.
4. Výbor pre sanitárne a fytosanitárne opatrenia sa skladá zo zástupcov zmluvných strán, ktorí sú zodpovední za sanitárne a fytosanitárne opatrenia a ktorí majú príslušné odborné znalosti.
5. Výbor pre sanitárne a fytosanitárne opatrenia prijme svoj rokovací poriadok a tento poriadok môže v prípade potreby upravovať.

6. Prvé zasadnutie Výboru pre sanitárne a fytosanitárne opatrenia sa uskutoční do jedného roka od nadobudnutia platnosti tejto dohody.

ČLÁNOK 6.16

Urovnávanie sporov

1. Na článok 6.6, článok 6.7 ods. 4 písm. b) až d) a článok 6.14 ods. 1 a 2 sa nevzťahuje urovnávanie sporov podľa kapitoly 21.

2. Ak sa zmluvné strany nerozhodnú inak, v rámci sporu podľa tejto kapitoly týkajúcom sa vedeckých alebo technických otázok, požiada tribunál o poradenstvo odborníkov, ktorých sám vybral po konzultácii so zmluvnými stranami. Na tento účel tribunál na žiadosť zmluvnej strany vytvorí poradnú skupinu technických odborníkov, alebo uskutoční konzultácie s príslušnými medzinárodnými organizáciami.

KAPITOLA 7

TECHNICKÉ PREKÁŽKY OBCHODU

ČLÁNOK 7.1

Ciele

Cieľom tejto kapitoly je uľahčiť a zvýšiť obchod s tovarom medzi zmluvnými stranami:

- a) zabezpečením toho, aby technické predpisy, normy a postupy posudzovania zhody nevytvárali zbytočné prekážky obchodu;
- b) podporou spolupráce medzi zmluvnými stranami, a to aj pri vykonávaní dohody TBT a
- c) presadzovaním vhodných spôsobov, ako znížiť zbytočné nepriaznivé účinky opatrení patriacich do rozsahu pôsobnosti tejto kapitoly na obchod.

ČLÁNOK 7.2

Rozsah pôsobnosti

1. Táto kapitola sa vzťahuje na prípravu, prijímanie a uplatňovanie všetkých technických predpisov, noriem a postupov posudzovania zhody zo strany ústredných vládnych orgánov v zmysle ich vymedzenia v dohode TBT, ktoré môžu mať vplyv na obchod s tovarom medzi zmluvnými stranami.
2. Každá zmluvná strana prijme také primerané a jej dostupné opatrenia, aby podporila dodržiavanie ustanovení článkov 7.5 až 7.11 zo strany miestnych vládnych orgánov v rámci svojho územia na úrovni priamo pod úrovňou ústrednej vlády, ktoré sú zodpovedné za prípravu, prijímanie a uplatňovanie technických predpisov, noriem a postupov posudzovania zhody.
3. Táto kapitola sa nevzťahuje na:
 - a) kúpu špecifikácií vypracovaných vládny orgánom na účely požiadaviek tohto orgánu na výrobu alebo spotrebu alebo
 - b) sanitárne a fytosanitárne opatrenia vymedzené v prílohe A k dohode SPS.

ČLÁNOK 7.3

Začlenenie určitých ustanovení Dohody TBT

1. Zmluvné strany opätovne potvrdzujú svoje práva a povinnosti, ktoré im vyplývajú z dohody TBT.
2. Články 2 až 9 dohody TBT a prílohy 1 a 3 k dohode TBT, sa *mutatis mutandis* začleňujú do tejto dohody a stávajú sa jej súčasťou.
3. V prípade, že vznikne spor v súvislosti s konkrétnym opatrením zmluvnej strany, o ktorom druhá zmluvná strana tvrdí, že porušuje výhradne ustanovenia dohody TBT uvedené v odseku 2, táto zmluvná strana bez ohľadu na článok 21.27 ods. 1 zvolí mechanizmus urovnávania sporov podľa Dohody o založení WTO.

ČLÁNOK 7.4

Vymedzenie pojmov

Na účely tejto kapitoly sa uplatňuje vymedzenie pojmov stanovené v prílohe 1 k Dohode TBT.

ČLÁNOK 7.5

Technické predpisy

1. Zmluvné strany uznávajú význam osvedčených regulačných postupov, pokiaľ ide o prípravu, prijímanie a uplatňovanie technických predpisov, a to najmä v súvislosti s prácou Výboru WTO pre technické prekážky obchodu v oblasti osvedčených regulačných postupov. V tejto súvislosti sa každá zmluvná strana zaväzuje:

a) pri vývoji technického predpisu:

- i) v súlade so svojimi zákonmi a inými právnymi predpismi alebo administratívnymi usmerneniami posúdiť dostupné regulačné alebo neregulačné alternatívy k navrhovanému technickému predpisu, ktoré by mohli naplniť jej legitímny cieľ, aby sa zabezpečilo, že navrhovaný technický predpis nebude obmedzovať obchod viac, ako je nevyhnutné na dosiahnutie jej legitímneho cieľa v súlade s článkom 2 ods. 2 dohody TBT; toto ustanovenie sa nedotýka práva každej zmluvnej strany bezodkladne vypracovať, prijať a uplatňovať opatrenia v prípade, že nastanú, resp. hrozí, že nastanú, naliehavé problémy zahŕňajúce ochranu bezpečnosti, zdravia, životného prostredia alebo národnú bezpečnosť;
- ii) usilovať o systematické posudzovanie vplyvu technických predpisov so značným vplyvom na obchod vrátane posúdenia ich účinku na obchod a

iii) tam, kde je to vhodné, špecifikovať technické predpisy, ktoré stanovujú požiadavky na výrobok, skôr v prevádzkových pojmoch než v konštrukčných alebo opisných charakteristikách a

b) bez toho, aby bol dotknutý článok 3 ods. 2 dohody TBT, preskúmať prijaté technické predpisy v pravidelných intervaloch podľa možnosti nepresahujúcich päť rokov, a to najmä s cieľom zvýšiť ich konvergenciu s príslušnými medzinárodnými normami. Každá zmluvná strana pri tomto preskúmaní zohľadní okrem iného najnovší vývoj v príslušných medzinárodných normách a to, či okolnosti, ktoré spôsobili rozdiely medzi jej technickými predpismi a akýmikoľvek príslušnými medzinárodnými normami pretrvávajú aj naďalej. Výsledky takéhoto preskúmavania sa na požiadanie oznámia a vysvetlia druhej zmluvnej strane.

2. Ak sa zmluvná strana domnieva, že jej technický predpis a technický predpis druhej zmluvnej strany s rovnakými cieľmi a rovnakým rozsahom zahrnutých výrokov sú rovnocenné, táto zmluvná strana môže písomne a s uvedením podrobných dôvodov požiadať o to, aby druhá zmluvná strana uznala tieto technické predpisy ako rovnocenné. Dožiadaná zmluvná strana ústretovo zváži schválenie rovnocennosti týchto technických predpisov, a to aj ak sa odlišujú, ak je presvedčená o tom, že technické predpisy žiadajúcej zmluvnej strany primerane naplňajú ciele jej vlastných technických predpisov. Ak dožiadaná zmluvná strana nemôže schváliť rovnocennosť technických predpisov žiadajúcej zmluvnej strany, vysvetlí na žiadosť žiadajúcej zmluvnej strany dôvody svojho rozhodnutia.

3. Na žiadosť zmluvnej strany, ktorá má záujem vypracovať technický predpis podobný technickému predpisu druhej zmluvnej strany, poskytne dožiadaná zmluvná strana v maximálnom možnom rozsahu žiadajúcej zmluvnej strane relevantné informácie vrátane štúdií alebo dokumentov, okrem dôverných informácií, o ktoré sa opierala pri vypracovaní technického predpisu.

4. Každá zmluvná strana jednotne a konzistentne uplatňuje požiadavky týkajúce sa umiestňovania výrobkov na trh, ktoré sú stanovené technických predpisoch uplatniteľných na celom jej území. Ak má zmluvná strana opodstatnené dôvody domnievať sa, že niektorá z týchto požiadaviek nie je uplatňovaná jednotne a konzistentne na území druhej zmluvnej strany a že táto situácia má značný účinok na dvojstranný obchod, táto zmluvná strana môže oznámiť druhej zmluvnej strane predmetné opodstatnené dôvody s cieľom objasniť danú otázku a v prípade potreby ju vyriešiť včas prostredníctvom kontaktného bodu uvedeného v článku 7.14 alebo iných príslušných orgánov zriadených podľa tejto dohody.

ČLÁNOK 7.6

Medzinárodné normy

1. Na účely uplatňovania tejto kapitoly a dohody TBT, normy, ktoré vydávajú medzinárodné organizácie ako napríklad Medzinárodná organizácia pre normalizáciu (ISO), Medzinárodná elektrotechnická komisia (IEC), Medzinárodná telekomunikačná únia (ITU), Komisia Codex Alimentarius, Medzinárodná organizácia civilného letectva (ICAO), Svetové fórum pre harmonizáciu predpisov o vozidlách (WP.29) v rámci Európskej hospodárskej komisie Organizácie Spojených národov (EHK OSN), Podvýbor odborníkov OSN pre globálny harmonizovaný systém klasifikácie a označovania chemických látok (UNSCEGHS) a Medzinárodná rada pre zosúladenie technických požiadaviek na lieky na humánne použitie (ICH) sa považujú za príslušné medzinárodné normy uvedené v tejto kapitole, článkoch 2 a 5 dohody TBT a v prílohe 3 k dohode TBT, ak sa ich príprava riadila zásadami a postupmi stanovenými v rozhodnutí Výboru WTO pre technické prekážky obchodu o zásadách pre vypracovanie medzinárodných noriem, usmernení a odporúčaní v súvislosti s článkami 2 a 5 dohody TBT a prílohou 3 k dohode TBT¹, s výnimkou prípadov, keď by takéto normy alebo ich príslušné časti boli neúčinné alebo nevhodné na dosiahnutie sledovaných legitímnych cieľov.

¹. Príloha 4 k dokumentu WTO G/TBT/9 z 13. novembra 2000.

2. V záujme harmonizácie noriem na čo najširšom základe zmluvné strany podporujú regionálne alebo celoštátne normalizačné orgány na svojom území v tom, aby:

- a) sa v rámci možností daných ich zdrojmi plne zúčastňovali na príprave príslušných medzinárodných noriem na pôde medzinárodných normalizačných orgánov;
- b) využívali medzinárodné normy ako základ pre normy, ktoré vytvárajú, okrem prípadov, keď by takéto medzinárodné normy boli neúčinné alebo nevhodné, napríklad so zreteľom na nedostatočnú úroveň ochrany alebo základné klimatické alebo geografické podmienky alebo podstatné technologické problémy;
- c) sa vyhli duplicite alebo prekrývaniu s činnosťou iných medzinárodných normalizačných orgánov a
- d) preskúmali svoje normy, ktoré nie sú založené na príslušných medzinárodných normách v primeraných intervaloch podľa možnosti nepresahujúcich päť rokov s cieľom zvýšiť ich konvergenciu s príslušnými medzinárodnými normami.

3. Pri vypracúvaní technických predpisov alebo postupov posudzovania zhody:
- a) každá zmluvná strana využíva príslušné medzinárodné normy, usmernenia alebo odporúčania, alebo ich príslušné časti, v rozsahu stanovenom v článku 2 ods. 4 a v článku 5 ods. 4 dohody TBT, ako základ pre svoje technické predpisy a postupy posudzovania zhody a zabráni odchýlkam od príslušných medzinárodných noriem alebo dodatočných požiadaviek v porovnaní s týmito normami, s výnimkou prípadov, keď zmluvná strana vytvárajúca technický predpis alebo postup posudzovania zhody môže preukázať, a to na základe relevantných informácií vrátane dostupných vedeckých alebo technických dôkazov, že by také medzinárodné normy boli neúčinné alebo nevhodné na dosiahnutie sledovaných legitímnych cieľov, ako sa uvádza v článku 2 ods. 2 a článku 5 ods. 4 dohody TBT, a
 - b) ak zmluvná strana nevyužíva príslušné medzinárodné normy, usmernenia alebo odporúčania, alebo ich príslušné časti uvedené v odseku 1 ako základ pre svoje technické predpisy alebo postupy posudzovania zhody, musí táto zmluvná strana na požiadanie druhej zmluvnej strany vysvetliť dôvody, na základe ktorých považuje tieto medzinárodné normy za neúčinné alebo nevhodné na dosiahnutie sledovaných legitímnych cieľov, ako je uvedené v článku 2 ods. 2 a článku 5 ods. 4 dohody TBT, a poskytnúť relevantné informácie vrátane dostupných vedeckých alebo technických dôkazov, na ktorých sa toto posúdenie zakladá, ako aj identifikovať tie časti technického predpisu alebo postupu posudzovania zhody, ktoré sa podstatne odlišujú od príslušných medzinárodných noriem, usmernení alebo odporúčaní.

4. Každá zmluvná strana vyzve svoje regionálne alebo celoštátne normalizačné orgány na svojom území, aby spolupracovali s príslušnými normalizačnými orgánmi druhej zmluvnej strany v rámci medzinárodných normalizačných činností. Takáto spolupráca sa môže uskutočňovať na pôde medzinárodných normalizačných orgánov, ktorých sú normalizačné orgány oboch zmluvných strán členmi. Takáto dvojstranná spolupráca by sa mohla okrem iného zamerať na podporu rozvoja medzinárodných noriem, uľahčenie rozvoja spoločných noriem pre obidve zmluvné strany v oblastiach spoločného záujmu, v ktorých neexistujú žiadne medzinárodné normy, a to najmä pokiaľ ide o nové produkty alebo technológie, resp. na ďalšie posilnenie výmeny informácií medzi normalizačnými orgánmi zmluvných strán.

ČLÁNOK 7.7

Normy

1. Zmluvné strany potvrdzujú svoj záväzok vyplývajúci z článku 4 ods. 1 dohody TBT zabezpečiť, aby regionálne alebo celoštátne normalizačné orgány na ich územiach prijali a dodržiavali Zásady správnej praxe na prípravu, prijímanie a uplatňovanie noriem uvedené v prílohe 3 k dohode TBT.

2. Zmluvné strany pripomínajú, že podľa vymedzenia normy v prílohe 1 k dohode TBT nie je dodržiavanie noriem povinné. Ak zmluvná strana vyžaduje dodržiavanie určitej normy prostredníctvom jej začlenenia alebo odkazu na ňu v technickom predpise alebo v rámci postupu posudzovania zhody, zmluvná strana musí pri vypracúvaní návrhu technického predpisu alebo postupu posudzovania zhody dodržať povinnosti týkajúce sa transparentnosti stanovené v článku 2 ods. 9, resp. v článku 5 ods. 6 dohody TBT, a v článku 7.9.

3. Každá zmluvná strana vyzve v súlade so svojimi zákonmi a inými právnymi predpismi svoje regionálne alebo celoštátne normalizačné orgány, aby zabezpečili primeranú účasť zainteresovaných osôb na území tejto zmluvnej strany na procese rozvoja noriem a aby umožnili osobám druhej zmluvnej strany zúčastniť sa na konzultačných postupoch, ktoré sú prístupné pre širokú verejnosť, a to za podmienok, ktoré nebudú menej priaznivé ako tie, ktoré platia pre jej vlastné osoby.

4. Zmluvné strany sa zaväzujú, že si budú vymieňať informácie o:

- a) tom, ako každá zmluvná strana využíva normy na podporu preukázania súladu s technickými predpismi alebo na uľahčenie súladu s nimi;
- b) svojich postupoch stanovovania noriem, a to najmä o spôsobe a rozsahu, v akom sa medzinárodné alebo regionálne normy využívajú ako základ pre ich vnútroštátne normy a

- c) dohodách o spolupráci alebo mechanizmoch v oblasti normalizácie s tretími krajinami alebo medzinárodnými organizáciami.

ČLÁNOK 7.8

Postupy posudzovania zhody

1. Pokiaľ ide o prípravu, prijímanie a uplatňovanie technických predpisov, článok 7.5 ods. 1 písm. a) body i) a ii) a článok 7.5 ods. 1 písm. b) sa *mutatis mutandis* uplatnia aj na postupy posudzovania zhody.
2. V súlade s článkom 5.1.2 dohody TBT každá zmluvná strana zabezpečí, aby postupy posudzovania zhody neboli prísnejšie alebo uplatňované prísnejšie, než je nevyhnutné na to, aby dovážajúca zmluvná strana získala primeranú dôveru, že výrobky sú v súlade s príslušnými technickými predpismi alebo normami, pri zohľadnení rizika súvisiaceho s výrobkami vrátane rizika, ktoré by mohlo vzniknúť v prípade nesúladu.

3. Zmluvné strany uznávajú, že existuje široká škála mechanizmov na uľahčenie akceptovania výsledkov postupov posudzovania zhody. Tieto mechanizmy môžu zahŕňať:

- a) dohody o vzájomnom uznávaní výsledkov postupov posudzovania zhody v súvislosti s osobitnými technickými predpismi, ktoré vykonali orgány so sídlom na území druhej zmluvnej strany;
- b) mechanizmy spolupráce a dobrovoľné dohody medzi orgánmi posudzovania zhody so sídlom na území zmluvných strán;
- c) mnohostranné a viacstranné dohody alebo dojednania v oblasti vzájomného uznávania, na ktorých sa obe zmluvné strany zúčastňujú;
- d) využitie postupov akreditácie na kvalifikáciu orgánov posudzovania zhody;
- e) určenie orgánov posudzovania zhody vládou, a to vrátane orgánov so sídlom na území druhej zmluvnej strany;
- f) uznávanie výsledkov postupov posudzovania zhody uskutočňovaných na území jednej zmluvnej strany druhou zmluvnou stranou a
- g) vyhlásenie výrobcu alebo dodávateľa o zhode.

4. Zmluvné strany si budú vymieňať informácie týkajúce sa mechanizmov, na ktoré sa vzťahuje odsek 3.

Zmluvná strana na žiadosť druhej zmluvnej strany poskytne informácie o:

- a) mechanizmov uvedených v odseku 3 a podobných mechanizmov s cieľom uľahčiť akceptovanie výsledkov postupov posudzovania zhody;
- b) faktoroch vrátane posudzovania a riadenia rizika, ktoré sa zohľadnili pri výbere vhodných postupov posudzovania zhody v súvislosti s konkrétnymi výrobkami, a
- c) akreditačnej politike, a to aj pokiaľ ide o medzinárodné normy pre akreditáciu, a o medzinárodných dohodách a mechanizmoch v oblasti akreditácie vrátane tých v rámci Medzinárodného združenia pre spoluprácu pri akreditácii laboratórií (ILAC) a Medzinárodného akreditačného fóra (IAF), pokiaľ je to možné a ak ich zmluvná strana v konkrétnej oblasti využíva.

5. Pokiaľ ide o tieto mechanizmy, každá zmluvná strana:

- a) vždy, keď je to možné a v súlade so svojimi zákonmi a inými právnymi predpismi použije ako potvrdenie o zhode s uplatniteľnými technickými predpismi vyhlásenie dodávateľa o zhode;

- b) používa akreditáciu na základe právomoci delegovanej štátom alebo vykonávanú štátom ako prostriedok na preukázanie technickej spôsobilosti na kvalifikáciu orgánov posudzovania zhody;
- c) ak sa akreditácia stanovuje zákonom ako osobitný krok potrebný na kvalifikáciu orgánov posudzovania zhody, zabezpečí, aby akreditačné činnosti boli nezávislé od činností posudzovania zhody a aby nenastali žiadne konflikty záujmov medzi akreditačnými orgánmi a orgánmi posudzovania zhody, ktoré akreditujú; zmluvné strany môžu splniť túto povinnosť prostredníctvom oddelenia orgánov posudzovania zhody od akreditačných orgánov¹;
- d) zváži svoje pristúpenie alebo prípadne nezakáže svojim subjektom zodpovedným za skúšobníctvo, inšpekciu a osvedčovanie k medzinárodným dohodám alebo mechanizmom na uľahčenie akceptovania výsledkov posudzovania zhody a
- e) ak zmluvná strana povolila vykonávanie postupov posudzovania zhody, ktoré sa vyžadujú na účely uvedenia výrobku na trh, dvom alebo viacerým orgánom posudzovania zhody, nezakáže hospodárskym subjektom si medzi nimi vybrať.

¹ Písmeno c) sa nevzťahuje na činnosti posudzovania zhody vykonávané samotnou zmluvnou stranou, ak si táto zmluvná strana ponecháva konečnú rozhodovaciu právomoc, pokiaľ ide o zhodu výrobku.

6. Zmluvné strany spolupracujú v oblasti vzájomného uznávania v súlade s Dohodou o vzájomnom uznávaní medzi Európskym spoločenstvom a Japonskom podpísanou 4. apríla 2001 v Bruseli. Zmluvné strany sa takisto môžu rozhodnúť, že v súlade s príslušnými ustanoveniami udelenej zmluvy rozšíria jej rozsah pôsobnosti, pokiaľ ide o výrobky, uplatniteľné regulačné požiadavky a uznané orgány posudzovania zhody.

ČLÁNOK 7.9

Transparentnosť

1. Každá zmluvná strana pri vývoji technického predpisu alebo postupu posudzovania zhody, ktorý môže mať značný vplyv na obchod:
 - a) uskutoční v súlade so svojimi zákonmi a inými právnymi predpismi konzultačné postupy prístupné pre širokú verejnosť a výsledky týchto konzultačných postupov a všetky existujúce posúdenia vplyvu sprístupní verejnosti;
 - b) umožní osobám druhej zmluvnej strany, aby sa zúčastnili na konzultačných postupoch prístupných pre širokú verejnosť za podmienok, ktoré nebudú menej priaznivé ako tie, ktoré platia pre jej vlastné osoby;

- c) pri uskutočňovaní konzultačných postupov prístupných pre širokú verejnosť zohľadní stanoviská druhej zmluvnej strany a na jej žiadosť jej včas poskytne písomné odpovede na jej pripomienky;
- d) nad rámec článku 7.5 ods. 1 písm. a) bodu ii) sprístupní verejnosti výsledky posúdenia vplyvu, ak sa vykonalo, týkajúceho sa návrhu technického predpisu alebo postupu posudzovania zhody vrátane účinku na obchod a
- e) usiluje sa na žiadosť druhej zmluvnej strany poskytnúť zhrnutie posúdenia vplyvu uvedeného v písmene d) v angličtine.

2. Každá zmluvná strana pri oznamovaní v súlade s článkom 2.9.2 alebo článkom 5.6.2 dohody TBT:

- a) v zásade poskytne druhej zmluvnej strane aspoň 60 dní odo dňa oznámenia, aby predložila písomné pripomienky k návrhu, okrem prípadov, keď dôjde k naliehavým problémom v súvislosti s ochranou bezpečnosti, zdravia, životného prostredia alebo národnej bezpečnosti, alebo keď hrozí, že tieto problémy nastanú, a keď je to možné, náležite zváži primerané žiadosti o predĺženie tejto lehoty na predkladanie pripomienok;

- b) poskytne spolu s oznámením elektronickú verziu celého oznamovaného textu;
- c) ak oznamovaný text nie je v niektorom z úradných jazykov WTO, poskytne podrobný a komplexný opis obsahu opatrenia vo formáte oznámenia, a ak už je k dispozícii, takisto aj preklad oznamovaného textu do niektorého z úradných jazykov WTO;
- d) písomne odpovie na písomné pripomienky k návrhu, ktoré jej boli doručené od druhej zmluvnej strany, a to najneskôr v deň uverejnenia konečného technického predpisu alebo postupu posudzovania zhody;
- e) poskytne informácie o prijatom konečnom znení prostredníctvom dodatku k pôvodnému oznámeniu;
- f) zabezpečí primeraný časový odstup¹ medzi uverejnením technických predpisov a nadobudnutím ich účinnosti pre hospodárske subjekty druhej zmluvnej strany na prispôsobenie sa a

¹ Na účely tohto písmena je „primeraný časový odstup“ zvyčajne obdobie nie kratšie ako šesť mesiacov, okrem prípadov, keď by to bolo neúčinné na dosiahnutie sledovaných legitímnych cieľov.

- g) zabezpečí, aby informačné centrá zriadené v súlade s článkom 10 dohody TBT poskytovali informácie a odpovede v niektorom z úradných jazykov WTO na primerané otázky druhej zmluvnej strany alebo od zainteresovaných osôb druhej zmluvnej strany o prijatých technických predpisoch a postupoch posudzovania zhody.
3. Na žiadosť druhej zmluvnej strany poskytne zmluvná strana informácie o cieľoch a dôvodoch technického predpisu alebo postupu posudzovania zhody, ktorý prijala alebo zamýšľa prijať.
4. Každá zmluvná strana zabezpečí, aby technické predpisy a postupy posudzovania zhody, ktoré prijala, boli verejne a bezplatne prístupné na oficiálnych webových stránkach, a ak sú už k dispozícii, aby boli v angličtine.

ČLÁNOK 7.10

Dohľad nad trhom

1. Na účely tohto článku je „dohľad nad trhom“ funkcia orgánu verejnej moci, ktorá je oddelená a vykonáva sa po postupoch posudzovania zhody, a znamená činnosti vykonávané orgánmi verejnej moci a opatrenia nimi prijímané na základe postupov zmluvnej strany s cieľom umožniť tejto zmluvnej strane monitorovať a riešiť súlad výrobkov s požiadavkami stanovenými v jej zákonoch a iných právnych predpisoch.

2. Každá zmluvná strana okrem iného:

- a) si vymieňa informácie s druhou zmluvnou stranou o dohľade nad trhom a činnostiach v oblasti presadzovania, napríklad pokiaľ ide o orgány zodpovedné za dohľad nad trhom a presadzovanie, alebo o opatreniach proti nebezpečným výrobkom;
- b) zabezpečí nezávislosť funkcií dohľadu nad trhom od funkcií posudzovania zhody s cieľom vyhnúť sa konfliktom záujmov¹ a
- c) zabezpečí, aby nedochádzalo ku konfliktu záujmov medzi orgánmi dohľadu nad trhom a dotknutými osobami, ktoré podliehajú kontrole alebo dohľadu vrátane výrobcu, dovozcu a distribútora.

¹ V záujme väčšej istoty treba uviesť, že ustanovenie tohto písmena sa nevzťahuje na funkcie v oblasti povoľovania vykonávané samotnou zmluvnou stranou, ak si táto zmluvná strana ponecháva konečnú rozhodovaciu právomoc, pokiaľ ide o zhodu výrobku. Zmluvná strana si môže splniť túto povinnosť oddelením orgánov dohľadu nad trhom od orgánov posudzovania zhody.

ČLÁNOK 7.11

Značenie a označovanie

1. Zmluvné strany berú na vedomie, že technický predpis môže obsahovať alebo výlučne riešiť požiadavky týkajúce sa značenia alebo označovania. Ak teda zmluvná strana vypracuje požiadavky týkajúce sa značenia alebo označovania vo forme technického predpisu, táto zmluvná strana zabezpečí, aby sa tieto požiadavky nepripravovali, neprijímali ani neuplatňovali s cieľom ani s účinkom vytvoriť zbytočné prekážky medzinárodnému obchodu a aby neobmedzovali obchod viac, ako je nevyhnutné na splnenie legitímnych cieľov, ako je uvedené v článku 2 ods. 2 dohody TBT.
2. Zmluvné strany sa najmä dohodli, že ak zmluvná strana vyžaduje značenie alebo označovanie výrobku vo forme technického predpisu:
 - a) informácie potrebné na takéto značenie alebo označovanie výrobkov musia byť obmedzené na to, čo je relevantné pre dotknuté osoby vrátane spotrebiteľov, používateľov výrobku alebo orgánov na účely označenia zhody výrobku s regulačnými požiadavkami;
 - b) zmluvná strana nesmie vyžadovať žiadne predchádzajúce schválenie, registráciu ani certifikáciu označení výrobkov ako predpoklad uvedenia výrobkov, ktoré inak spĺňajú povinné technické požiadavky, na svoj trh, okrem prípadov, keď je to nevyhnutné na dosiahnutie legitímneho cieľa;

- c) ak táto zmluvná strana vyžaduje používanie jedinečného identifikačného čísla na značenie alebo označovanie výrobkov, vydá takéto číslo dotknutým osobám vrátane výrobcu, dovozcu a distribútora bez zbytočného odkladu a na nediskriminačnom základe;
- d) ak to nie je zavádzajúce, nezlučiteľné alebo mätúce, alebo že nie sú ohrozené legitímne ciele zmluvnej strany, zmluvná strana povolí v súvislosti s informáciami, ktoré sa požadujú v krajine určenia tovaru:
 - i) aj informácie v iných jazykoch popri jazyku požadovanom v krajine určenia tovaru;
 - ii) medzinárodné nomenklatúry, piktogramy, symboly alebo grafické prvky a
 - iii) aj iné informácie, ako sú informácie, ktoré sa požadujú v krajine určenia tovaru;
- e) zmluvná strana bude akceptovať, že sa označovanie a oprava označovania uskutočňuje v colných skladoch v mieste dovozu ako alternatíva k označovaniu vo vyvážajúcej zmluvnej strane, pokiaľ sa nevyžaduje, aby takéto označovanie vykonali schválené osoby z dôvodu verejného zdravia a bezpečnosti a

- f) okrem prípadov, keď usúdi, že sú tým ohrozené legitímne ciele podľa dohody TBT, sa bude zmluvná strana usilovať akceptovať skôr dočasné alebo odstrániteľné označenia, resp. značenie alebo označovanie v sprievodnej dokumentácii, než značky alebo označenia fyzicky pripojené k výrobku.

ČLÁNOK 7.12

Spolupráca

1. Zmluvné strany posilnia svoju spoluprácu v oblasti technických predpisov, noriem a postupov posudzovania zhody s cieľom zvýšiť vzájomné pochopenie svojich príslušných systémov a uľahčiť prístup na svoje príslušné trhy. Zmluvné strany uznávajú, že existujúce dialógy o regulačnej spolupráci sú dôležité prostriedky na posilnenie takejto spolupráce.
2. Zmluvné strany sa usilujú stanoviť, rozvíjať a podporovať iniciatívy zamerané na uľahčenie obchodu v spoločnom záujme.
3. Iniciatívy uvedené v odseku 2 môžu zahŕňať:
 - a) zlepšenie kvality a účinnosti technických predpisov, noriem a postupov posudzovania zhody zmluvných strán a podporu osvedčených regulačných postupov prostredníctvom regulačnej spolupráce medzi zmluvnými stranami vrátane výmeny informácií, skúseností a údajov;

- b) prípadné zjednodušovanie technických predpisov, noriem a postupov posudzovania zhody zmluvných strán;
- c) zvýšenie konvergenzie technických predpisov, noriem a postupov posudzovania zhody zmluvných strán s príslušnými medzinárodnými normami, usmerneniami alebo odporúčaniami;
- d) zabezpečenie efektívnej interakcie a spolupráce regulačných orgánov zmluvných strán na medzinárodnej, regionálnej alebo vnútroštátnej úrovni;
- e) podporu alebo posilňovanie spolupráce medzi organizáciami zmluvných strán zodpovednými za standardizáciu, akreditáciu a postupy posudzovania zhody a
- f) podľa možnosti výmenu informácií o medzinárodných dohodách a mechanizmoch týkajúcich sa technických prekážok obchodu, na ktorých sa zmluvná strana alebo obe zmluvné strany zúčastňujú.

ČLÁNOK 7.13

Výbor pre technické prekážky obchodu

1. Výbor pre technické prekážky obchodu zriadený podľa článku 22.3 je zodpovedný za účinné vykonávanie a fungovanie tejto kapitoly.

2. Výbor pre technické prekážky obchodu má tieto funkcie:
- a) preskúmavanie vykonávania a fungovania tejto kapitoly;
 - b) preskúmavanie spolupráce pri vypracúvaní a zlepšovaní technických predpisov, noriem a postupov posudzovania zhody v zmysle článku 7.12;
 - c) preskúmavanie tejto kapitoly v súvislosti s akýmkoľvek vývojom v rámci Výboru WTO pre technické prekážky obchodu zriadeného podľa článku 13 dohody TBT a v prípade potreby vypracovanie odporúčaní na zmenu tejto kapitoly;
 - d) prijímanie akýchkoľvek krokov, ktoré zmluvným stranám podľa ich názoru pomôžu vykonávať túto kapitolu a dohodu TBT a uľahčia obchod medzi nimi;
 - e) diskusia o akejkoľvek záležitosti, na ktorú sa vzťahuje táto kapitola, na žiadosť zmluvnej strany;
 - f) okamžité riešenie akejkoľvek otázky, ktorú vznesie zmluvná strana v súvislosti s vypracovaním, prijímaním alebo vykonávaním technických predpisov, noriem alebo postupov posudzovania zhody druhej zmluvnej strany v rámci tejto kapitoly a dohody TBT;
 - g) ak je to potrebné na dosiahnutie cieľov tejto kapitoly, zriaďovanie technických pracovných skupín *ad hoc* pre špecifické otázky alebo sektory s cieľom nájsť riešenie;

- h) výmena informácií o pôsobení na regionálnych a multilaterálnych fórach zapojených do činností súvisiacich s technickými predpismi, normami a postupmi posudzovania zhody, a informácií o vykonávaní a fungovaní tejto kapitoly;
 - i) plnenie iných funkcií, ktoré naň môže delegovať Spoločný výbor podľa článku 22.1 ods. 5 písm. b) a
 - j) podávanie správ o vykonávaní a fungovaní tejto kapitoly Spoločnému výboru podľa jeho potrieb.
3. Výbor pre technické prekážky obchodu a všetky technické pracovné skupiny *ad hoc* pod jeho záštitou koordinuje:
- a) v prípade Európskej únie – Európska komisia a
 - b) v prípade Japonska – ministerstvo zahraničných vecí.
4. Orgány uvedené v odseku 3 sú zodpovedné za koordináciu s príslušnými inštitúciami a osobami na územiach zmluvných strán, ako aj za zabezpečenie toho, aby boli tieto inštitúcie a osoby v prípade potreby pozvané na zasadnutia Výboru pre technické prekážky obchodu.

5. Výbor pre technické prekážky obchodu a akékoľvek technické pracovné skupiny *ad hoc* vytvorené pod jeho záštitou sa na požiadanie ktorejkoľvek zmluvnej strany schádzajú v termínoch a na miestach, na ktorých sa zástupcovia zmluvných strán dohodnú. Tieto zasadnutia sa môžu uskutočniť prostredníctvom videokonferencie alebo inými prostriedkami.

ČLÁNOK 7.14

Kontaktné miesta

1. Každá zmluvná strana po nadobudnutí platnosti tejto dohody určí jedno kontaktné miesto na účely vykonávania tejto kapitoly a oznámi druhej zmluvnej strane kontaktné údaje vrátane informácií o príslušných úradníkoch. Zmluvné strany si bezodkladne navzájom oznámia akúkoľvek zmenu týkajúcu sa týchto kontaktných údajov.
2. Medzi funkcie kontaktných miest patrí:
 - a) výmena informácií o technických predpisoch, normách a postupoch posudzovania zhody každej zmluvnej strany alebo o akýchkoľvek iných záležitostiach, na ktoré sa vzťahuje táto kapitola;
 - b) poskytovanie akýchkoľvek informácií alebo vysvetlení požadovaných zmluvnou stranou podľa tejto kapitoly, či už v tlačenej podobe alebo elektronicke, a to v primeranej lehote dohodnutej medzi zmluvnými stranami a podľa možnosti do 60 dní odo dňa doručenia žiadosti a

- c) okamžité ozrejmienie a podľa možnosti aj vyriešenie akejkoľvek otázky, ktorú vnesie zmluvná strana v súvislosti s vypracovaním, prijímaním alebo vykonávaním technických predpisov, noriem alebo postupov posudzovania zhody v rámci tejto kapitoly a dohody TBT.

KAPITOLA 8

OBCHOD SO SLUŽBAMI, LIBERALIZÁCIA INVESTÍCIÍ A ELEKTRONICKÝ OBCHOD

ODDIEL A

Všeobecné ustanovenia

ČLÁNOK 8.1

Rozsah pôsobnosti

1. Zmluvné strany, potvrdzujúc záväzky, ktoré im vyplývajú z Dohody o založení WTO, a svoje odhodlanie vytvoriť lepšie prostredie pre rozvoj obchodu a investícií medzi zmluvnými stranami, týmto stanovujú mechanizmy nevyhnutné na postupnú a vzájomnú liberalizáciu obchodu so službami a investícií a na spoluprácu v oblasti elektronického obchodu.

2. Zmluvné strany na účely tejto kapitoly potvrdzujú svoje právo prijímať na svojom území regulačné opatrenia nevyhnutné na splnenie legitímnych cieľov politiky, ako je ochrana verejného zdravia, bezpečnosti, životného prostredia alebo morálky, spoločenskej ochrany alebo ochrany spotrebiteľa alebo v záujme podpory a ochrany kultúrnej rozmanitosti.
3. Táto kapitola sa nevzťahuje na opatrenia týkajúce sa fyzických osôb zmluvnej strany, ktoré sa usilujú o prístup na trh práce druhej zmluvnej strany, ani na opatrenia v súvislosti so štátnou príslušnosťou a občianstvom, pobytom alebo zamestnaním na trvalom základe.
4. Táto kapitola nebráni zmluvnej strane, aby uplatňovala opatrenia na regulovanie vstupu fyzických osôb do zmluvnej strany alebo ich prechodného pobytu v zmluvnej strane vrátane opatrení nevyhnutných na ochranu celistvosti jej hraníc a na zabezpečenie zákonného pohybu fyzických osôb cez tieto hranice, ak sa tieto opatrenia neuplatňujú spôsobom, ktorým sa odstraňujú alebo obmedzujú výhody, ktoré druhej zmluvnej strane vyplývajú z podmienok tejto kapitoly. Samotná skutočnosť, že sa v prípade fyzických osôb z určitej krajiny vyžaduje vízum, zatiaľ čo v prípade fyzických osôb z iných krajín sa vízum nevyžaduje, sa nepovažuje za zrušenie alebo obmedzenie výhod vyplývajúcich z tejto kapitoly.

ČLÁNOK 8.2

Vymedzenie pojmov

Na účely tejto kapitoly sa uplatňuje toto vymedzenie pojmov:

- a) „služby v oblasti opráv a údržby lietadiel, počas ktorých je lietadlo mimo prevádzky“ sú také aktivity, ktoré sa vykonávajú na lietadle alebo na jeho časti v čase, keď je stiahnuté z prevádzky, a nezahŕňajú tzv. bežnú údržbu;
- b) „služby počítačového rezervačného systému“ sú služby poskytované prostredníctvom počítačových systémov, ktoré obsahujú informácie o letových poriadkoch leteckých dopravcov, dostupnosti sedadiel, tarífach a pravidlách, prostredníctvom ktorých možno rezervovať alebo vystavovať letenky;
- c) „zahrnutý podnik“ je podnik na území zmluvnej strany usadený v súlade s písmenom i) priamo alebo nepriamo podnikateľom druhej zmluvnej strany, ktorý existoval v deň nadobudnutia platnosti tejto dohody alebo, ktorý sa v súlade s platnými právnymi predpismi usadil neskôr;

- d) „cezhraničný obchod so službami“ je poskytovanie služby:
- i) z územia jednej zmluvnej strany na územie druhej zmluvnej strany, alebo
 - ii) na území jednej zmluvnej strany spotrebiteľovi služby druhej zmluvnej strany,
- e) „priame dane“ zahŕňajú všetky dane z celkového príjmu, z celkového kapitálu alebo z prvkov príjmu alebo kapitálu vrátane daní z výnosov z prevodu vlastníctva, daní z nehnuteľností, dedičstva a darov a daní z celkového objemu miezd a plátov platených podnikmi, ako aj dane zo zhodnotenia kapitálu;
- f) „hospodárska činnosť“ je akákoľvek služba alebo činnosť v oblasti priemyslu a obchodu, resp. výkon povolania alebo činnosť remeselníkov, s výnimkou služieb poskytovaných alebo činností vykonávaných pri výkone vládnej moci;
- g) „podnik“ je právnická osoba alebo pobočka alebo zastúpenie;
- h) „podnikateľ zmluvnej strany“ je akákoľvek fyzická alebo právnická osoba zmluvnej strany, ktorá chce usadiť, usádza alebo už usadila podnik v súlade s písmenom i), na území druhej zmluvnej strany;

- i) „usadenie sa“ je zriadenie alebo nadobudnutie právnickej osoby, a to aj prostredníctvom kapitálovej účasti, resp. vytvorenie pobočky alebo zastúpenia, v Európskej únii alebo v Japonsku, s cieľom vytvoriť alebo zachovať trvalé hospodárske prepojenia¹;
- j) „platný“ je uplatňovaný v momente nadobudnutia platnosti tejto dohody;
- k) „služby pozemnej obsluhy“ je poskytovanie za odplatu alebo na zmluvnom základe týchto služieb na letisku: zastúpenie leteckej spoločnosti, správa a dohľad; vybavenie cestujúcich; vybavenie batožiny; služby na vybavovacej ploche; catering okrem prípravy jedál; vybavenie leteckého nákladu a poštových zásielok; plnenie lietadla palivom; údržba a čistenie lietadla; pozemná doprava; letová prevádzka, riadenie posádky a plánovanie letov. Služby pozemnej obsluhy nezahŕňajú: pozemnú obsluhu pre vlastnú potrebu (self-handling); bezpečnosť; bežnú údržbu; opravu a údržbu lietadiel ani riadenie alebo prevádzku základnej centralizovanej infraštruktúry letiska, ako sú napr. odmrazovacie zariadenia, systémy distribúcie paliva, systémy na manipuláciu s batožinou a pevné dopravné systémy vnútri letiska;
- l) „právnická osoba“ je akýkoľvek právny subjekt riadne zriadený alebo inak usporiadaný podľa platných zákonov na ziskové alebo iné účely v súkromnom alebo štátnom vlastníctve vrátane akejkoľvek korporácie, trustu, partnerstva, spoločného podniku, individuálneho vlastníctva alebo združenia;

¹ Zmluvné strany rozumejú, že rozšírenie je zahrnuté prostredníctvom vymedzenia usadenia sa vo forme zahrnutého podniku.

m) právnická osoba je:

- i) „vlastnená“ fyzickými alebo právnickými osobami zmluvnej strany, ak skutočnými vlastníkmi viac ako 50 percent základného imania v nej sú fyzické alebo právnické osoby tejto zmluvnej strany a
- ii) „kontrolovaná“ fyzickými alebo právnickými osobami zmluvnej strany, ak takéto fyzické alebo právnické osoby majú právomoc vymenúvať väčšinu jej riaditeľov alebo inak zo zákona riadiť jej činnosť.

n) „právnická osoba zmluvnej strany“:

- i) je v prípade Európskej únie právnická osoba zriadená alebo usporiadaná podľa zákonov a iných právnych predpisov Európskej únie alebo jedného z jej členských štátov, ktorá vykonáva podstatnú podnikateľskú činnosť¹ na území Európskej únie; a

¹ V súlade s oznámením Zmluvy o založení Európskeho spoločenstva WTO (dok. WT/REG39/1) Európska únia považuje koncept „skutočného a trvalého prepojenia“ s hospodárstvom členského štátu zakotvený v článku 54 ZFEÚ za rovnocenný konceptu „podstatná podnikateľská činnosť“.

- ii) je v prípade Japonska právnická osoba zriadená alebo usporiadaná podľa zákonov a iných právnych predpisov Japonska, ktorá vykonáva podstatnú podnikateľskú činnosť na území Japonska;

Bez ohľadu na body i) a ii), lodné prepravné spoločnosti, ktoré sú usadené mimo Európskej únie alebo Japonska a ktoré riadia štátni príslušníci členského štátu Európskej únie alebo Japonska, takisto môžu využívať ustanovenia tejto kapitoly, ak sú ich plavidlá registrované v členskom štáte Európskej únie alebo v Japonsku v súlade s ich príslušnými právnymi predpismi a ak sa plavia pod vlajkou tohto členského štátu Európskej únie alebo Japonska;

- o) „opatrenia zmluvnej strany“ sú opatrenia prijaté alebo zachovávané:
 - i) ústrednými, regionálnymi alebo miestnymi vládami alebo orgánmi a
 - ii) mimovládnymi subjektmi pri výkone právomocí delegovaných na ne ústrednými, regionálnymi alebo miestnymi vládami alebo orgánmi;
- p) „prevádzka“ je prevádzkovanie, riadenie, udržiavanie, používanie, požívanie a predaj alebo iná forma nakladania s podnikom;

- q) „predaj služieb leteckej dopravy a obchodovanie s nimi“ je možnosť pre príslušného leteckého dopravcu predávať a voľne ponúkať svoje služby v leteckej doprave vrátane všetkých aspektov obchodovania, ako je prieskum trhu, inzercia a distribúcia medzi tieto činnosti nepatrí tvorba cien služieb leteckej dopravy ani príslušných podmienok;
- r) „služby“ sú akékoľvek služby v ktoromkoľvek odvetví okrem služieb poskytovaných pri výkone vládnej moci;
- s) „služby poskytované alebo činnosti vykonávané pri výkone vládnej moci“ sú služby alebo činnosti, ktoré nie sú poskytované ani vykonávané na komerčnom základe ani v rámci hospodárskej súťaže s jedným alebo viacerými hospodárskymi subjektmi;
- t) „poskytovateľ služby“ je akákoľvek fyzická alebo právnická osoba, ktorá chce poskytovať službu, resp. ktorá poskytuje službu, a
- u) „poskytovateľ služby zmluvnej strany“ je akákoľvek fyzická alebo právnická osoba zmluvnej strany, ktorá chce poskytovať službu, resp. ktorá poskytuje službu;

ČLÁNOK 8.3

Všeobecné výnimky

1. Na účely tejto oddielu B sa článok XX dohody GATT z roku 1994 *mutatis mutandis*¹ začleňuje do tejto dohody a stáva sa jej súčasťou.
2. S výhradou požiadavky, že sa takéto opatrenia nebudú uplatňovať spôsobom, ktorý by znamenal svojvoľnú alebo bezdôvodnú diskrimináciu medzi krajinami, ak existujú obdobné podmienky, a ani spôsobom, ktorý by bol skrytým obmedzovaním usadzovania sa alebo obchodu so službami, platí, že žiadne z ustanovení oddielu B až F nemožno vykladať tak, že zmluvnej strane bráni v prijatí alebo presadzovaní opatrení, ktoré:
 - a) sú nevyhnutné na ochranu verejnej bezpečnosti alebo morálky alebo na zachovanie verejného poriadku²;

¹ Zmluvné strany sú si vedomé, že opatrenia uvedené v článku XX písm. b) dohody GATT z roku 1994 zahŕňajú environmentálne opatrenia potrebné na ochranu života alebo zdravia ľudí, zvierat alebo rastlín. Zmluvné strany sú si vedomé, že článok XX písm. b) dohody GATT z roku 1994 sa vzťahuje na opatrenia na ochranu živých a neživých neobnoviteľných prírodných zdrojov.

² Na výnimky v súvislosti s verejnou bezpečnosťou alebo verejným poriadkom sa možno odvolať, len ak existuje skutočné a dostatočne vážne ohrozenie základných záujmov spoločnosti.

- b) sú nevyhnutné na ochranu života alebo zdravia ľudí, zvierat alebo rastlín¹;
- c) sú nevyhnutné na zabezpečenie súladu so zákonmi alebo inými právnymi predpismi, ktoré nie sú v rozpore s ustanoveniami tejto kapitoly, vrátane ustanovení týkajúcich sa:
 - i) predchádzania klamlivým a podvodným praktikám alebo riešenia dôsledkov neplnenia záväzkov zo zmlúv;
 - ii) ochrany súkromia jednotlivcov, pokiaľ ide o spracovanie a šírenie osobných údajov, a ochrany dôvernosti individuálnych záznamov a účtov alebo
 - iii) bezpečnosti, alebo

¹ Zmluvné strany sú si vedomé, že opatrenia uvedené v písmene b) zahŕňajú environmentálne opatrenia potrebné na ochranu života alebo zdravia ľudí, zvierat alebo rastlín.

- d) sú v rozpore s článkom 8.8 ods. 1 a článkom 8.16 ods. 1, ak cieľom rozdielu v zaobchádzaní je zabezpečiť spravodlivé alebo účinné¹ uloženie alebo výber priamych daní v súvislosti s hospodárskou činnosťou, podnikateľmi, službami alebo poskytovateľmi služieb druhej zmluvnej strany.

¹ Medzi opatrenia zamerané na zabezpečenie spravodlivého alebo účinného uloženia alebo výberu priamych daní patria opatrenia prijaté zmluvnou stranou v rámci jej daňového systému, ktoré:

- a) sa vzťahujú na podnikateľov a poskytovateľov služieb, ktorí nie sú rezidentmi, na základe skutočnosti, že daňová povinnosť nerezidentov je určená vzhľadom na zdaniteľné položky, ktoré majú zdroj alebo sa nachádzajú na území zmluvnej strany;
- b) sa vzťahujú na nerezidentov na účely zabezpečenia uloženia alebo výberu daní na území zmluvnej strany;
- c) sa vzťahujú na nerezidentov alebo rezidentov na účely zamedzenia vyhýbaniu sa daňovým povinnostiam alebo zamedzenia daňovým únikom vrátane opatrení na zabezpečenie súladu;
- d) sa vzťahujú na spotrebiteľov služieb poskytovaných na území alebo z územia druhej zmluvnej strany na účely zabezpečenia uloženia daní odvodených zo zdrojov na území zmluvnej strany takýmto spotrebiteľom alebo ich výberu od takýchto spotrebiteľov;
- e) rozlišujú podnikateľov a poskytovateľov služieb podliehajúcich dani z celosvetovo zdaniteľných položiek od iných podnikateľov a poskytovateľov služieb vzhľadom na rozdielny charakter ich daňového základu alebo
- f) určujú, pridelujú alebo rozdeľujú príjem, zisk, výnos, stratu, odpočet alebo zápočet osôb alebo organizačných zložiek, ktoré sú rezidentmi, alebo medzi prepojenými osobami alebo organizačnými zložkami tej istej osoby na účely zabezpečenia daňového základu zmluvnej strany.

Daňové pojmy a koncepty uvedené v odseku 2 písm. d) a v tejto poznámke pod čiarou sú stanovené podľa daňových vymedzení a pojmov alebo rovnocenných či podobných vymedzení a pojmov stanovených domácim právom zmluvnej strany, ktorá prijíma dané opatrenie.

ČLÁNOK 8.4

Výbor pre obchod so službami, liberalizáciu investícií a elektronický obchod

1. Výbor pre obchod so službami, liberalizáciu investícií a elektronický obchod zriadený podľa článku 22.3 (ďalej v tejto kapitole označovaný ako „výbor“) je zodpovedný za účinné vykonávanie a fungovanie tejto kapitoly.
2. Výbor má tieto funkcie:
 - a) preskúmavanie a monitorovanie vykonávania a fungovania tejto kapitoly a nesúladných opatrení stanovených v listinách každej zmluvnej strany v prílohách I až IV k prílohe 8-B;
 - b) výmenu informácií o všetkých záležitostiach týkajúcich sa tejto kapitoly;
 - c) preskúmavanie možných spôsobov, ako zlepšiť túto kapitolu;
 - d) diskusiu o všetkých otázkach súvisiacich s touto kapitolou, na ktorých sa zástupcovia zmluvných strán môžu dohodnúť a
 - e) plnenie iných funkcií, ktoré naň môže delegovať Spoločný výbor podľa článku 22.1 ods. 5 písm. b).

3. Výbor sa skladá zo zástupcov zmluvných strán vrátane úradníkov z príslušných ministerstiev alebo orgánov zodpovedných za otázky, ktoré sa majú riešiť. Výbor môže pozvať zástupcov iných príslušných subjektov, ako sú vlády zmluvných strán, ktoré majú potrebné skúsenosti, relevantné z hľadiska otázok, ktoré sa majú riešiť.

ČLÁNOK 8.5

Preskúmanie

1. Každá zmluvná strana sa usiluje vo vhodných prípadoch znížiť alebo odstrániť nesúladné opatrenia stanovené v jej listinách v prílohách I až IV prílohy 8-B.
2. Zmluvné strany s cieľom zaviesť prípadné zlepšenia ustanovení tejto kapitoly a v súlade so svojimi záväzkami v rámci medzinárodných dohôd preskúmajú svoj právny rámec týkajúci sa obchodu so službami, liberalizácie investícií, elektronického obchodu a investičného prostredia vrátane tejto dohody, a to v súlade s článkom 23.1.

ODDIEL B

Liberalizácia investícií

ČLÁNOK 8.6

Rozsah pôsobnosti

1. Tento oddiel sa vzťahuje na opatrenia zmluvných strán, pokiaľ ide o usadenie alebo prevádzku hospodárskych činností:
 - a) podnikateľmi druhej zmluvnej strany;
 - b) zahrnutými podnikmi a
 - c) na účely článku 8.11 akýmkoľvek podnikom na území zmluvnej strany, ktorá prijala alebo zachovala opatrenie.

2. Tento oddiel sa nevzťahuje na:

- a) kabotáž v rámci služieb námornej dopravy¹;
- b) služby leteckej dopravy alebo súvisiace služby na podporu služieb leteckej dopravy² okrem týchto služieb:
 - i) služby v oblasti opráv a údržby lietadiel, počas ktorých je lietadlo mimo prevádzky;

¹ V prípade Európskej únie, bez toho, aby bol dotknutý rozsah činností, ktoré možno podľa príslušných vnútroštátnych právnych predpisov považovať za kabotáž, vnútroštátna kabotáž v rámci služieb námornej dopravy v zmysle tohto oddielu sa vzťahuje na dopravu cestujúcich alebo tovaru medzi prístavom alebo miestom nachádzajúcim sa v členskom štáte Európskej únie a iným prístavom alebo miestom nachádzajúcim sa v tom istom členskom štáte Európskej únie vrátane jeho kontinentálneho šelfu v zmysle Dohovoru OSN o morskom práve, ako aj na dopravu, ktorá sa začína a končí v tom istom prístave alebo na tom istom mieste nachádzajúcom sa v členskom štáte Európskej únie.

² V záujme väčšej istoty treba uviesť, že tento oddiel sa nevzťahuje na služby s využitím lietadla, ktorých primárnym účelom nie je preprava tovaru alebo cestujúcich, ako je napríklad letecké hasenie požiarov letecký výcvik, vyhliadkové lety, postrek, letecký prieskum, letecké mapovanie, letecké fotografovanie, parašutizmus, vlečenie klzáku, ťažba dreva a výstavba pomocou helikoptéry a iné poľnohospodárske, priemyselné a inšpekčné služby s využitím lietadla.

- ii) predaj a marketing služieb leteckej dopravy;
 - iii) služby počítačového rezervačného systému a
 - iv) služby pozemnej obsluhy a
- c) audiovizuálne služby.

ČLÁNOK 8.7

Prístup na trh

Zmluvná strana nesmie zachovať ani prijať, pokiaľ ide o prístup na trh prostredníctvom usadenia sa alebo prevádzky podnikateľa druhej zmluvnej strany, resp. zahrnutého podniku, či už v rámci územného členenia, alebo na celom svojom území, opatrenia, ktoré:

- a) zavádzajú obmedzenia, pokiaľ ide o¹:
 - i) počet podnikov, či už formou číselných kvót, monopolov, výlučných práv alebo požiadaviek na test hospodárskych potrieb;

¹ Písmeno a) body i) až iii)) sa nevzťahujú na opatrenia prijaté s cieľom obmedziť produkciu poľnohospodárskeho tovaru.

- ii) celkovú hodnotu transakcií alebo celkovú hodnotu aktív vo forme číselných kvót alebo požiadavky na test hospodárskych potrieb;
 - iii) celkový počet operácií alebo celkové množstvo produkcie vyjadrené stanovenými číselnými jednotkami vo forme kvót alebo požiadavky na test hospodárskych potrieb.
 - iv) účasť zahraničného kapitálu vo forme maximálnej percentuálnej výšky držby akcií zahraničnými akcionármi alebo celkovej hodnoty jednotlivých alebo úhrnných zahraničných investícií alebo
 - v) celkový počet fyzických osôb, ktoré môžu byť zamestnané v rámci konkrétneho odvetvia, resp. ktoré môže zamestnať určitý podnik, ktoré sú nevyhnutné na vykonávanie hospodárskej činnosti a ktoré s ňou priamo súvisia, vo forme číselných kvót alebo požiadavky na test hospodárskych potrieb, alebo
- b) obmedzujú alebo vyžadujú konkrétny typ právnickej osoby alebo spoločného podniku, prostredníctvom ktorých môže podnikateľ druhej zmluvnej strany vykonávať hospodársku činnosť.

ČLÁNOK 8.8

Národné zaobchádzanie

1. Každá zmluvná strana poskytne podnikom druhej zmluvnej strany a zahrnutým podnikom nemenej priaznivé zaobchádzanie, než je zaobchádzanie, ktoré poskytuje v obdobných situáciách svojim vlastným podnikateľom a ich podnikom, pokiaľ ide o usadenie na jej území.
2. Každá zmluvná strana poskytne podnikom druhej zmluvnej strany a zahrnutým podnikom nemenej priaznivé zaobchádzanie, než je zaobchádzanie, ktoré poskytuje v obdobných situáciách svojim vlastným podnikateľom a ich podnikom, pokiaľ ide o prevádzku na jej území.
3. V záujme väčšej istoty treba uviesť, že odseky 1 a 2 nemožno vykladať tak, že zmluvnej strane bránia v stanovení štatistických formalít alebo informačných požiadaviek v súvislosti so zahrnutými podnikmi, pod podmienkou, že tieto formality alebo požiadavky nepredstavujú obchádzanie povinností zmluvnej strany podľa tohto článku.

ČLÁNOK 8.9

Zaobchádzanie podľa doložky najvyšších výhod

1. Každá zmluvná strana poskytne podnikom druhej zmluvnej strany a zahrnutým podnikom nemenej priaznivé zaobchádzanie, než je zaobchádzanie, ktoré poskytuje v obdobných situáciách podnikateľom tretej krajiny a ich podnikom, pokiaľ ide o usadenie na jej území.
2. Každá zmluvná strana poskytne podnikom druhej zmluvnej strany a zahrnutým podnikom nemenej priaznivé zaobchádzanie, než je zaobchádzanie, ktoré poskytuje v obdobných situáciách podnikateľom tretej krajiny a ich podnikom, pokiaľ ide o prevádzku na jej území.
3. Odseky 1 a 2 nemožno vykladať tak, že zmluvnej strane ukladajú povinnosť poskytnúť podnikateľom druhej zmluvnej strany a zahrnutým podnikom zaobchádzanie vyplývajúce z:
 - a) medzinárodnej dohody o zamedzení dvojitého zdanenia alebo inej medzinárodnej dohody alebo mechanizmu, ktoré sa týkajú výlučne alebo hlavne zdaňovania, alebo
 - b) existujúcich alebo budúcich opatrení stanovujúcich uznávanie kvalifikácií, licencií alebo prudenciálnych opatrení uvedených v článku VII dohody GATS alebo v odseku 3 jej prílohy o finančných službách.

4. V záujme väčšej istoty treba uviesť, že zaobchádzanie stanovené v odsekoch 1 a 2 nezahŕňa postupy urovnávania sporov medzi investormi a štátmi upravené v iných medzinárodných dohodách.

5. Hmotnoprávne ustanovenia iných medzinárodných dohôd uzavretých zmluvnou stranou s treťou krajinou¹ samy osebe nepredstavujú zaobchádzanie podľa tohto článku. V záujme väčšej istoty treba uviesť, že konanie alebo nekonanie zmluvnej strany, pokiaľ ide o tieto ustanovenia, môže predstavovať zaobchádzanie², a preto môže viesť k porušeniu tohto článku v rozsahu, v akom toto porušenie nie je založené výlučne na uvedených ustanoveniach.

¹ V záujme väčšej istoty treba uviesť, že jednoduchým transponovaním týchto ustanovení do vnútroštátnych právnych predpisov nemá vplyv na ich kvalifikáciu ako ustanovení medzinárodných právnych predpisov, a teda ani ich zahrnutie podľa tohto odseku.

² V záujme väčšej istoty treba uviesť, že podnikatelia druhej zmluvnej strany alebo ich zahrnuté podniky by nárok na toto zaobchádzanie mali aj v prípade, že by v čase porovnávania neexistovali žiadne podniky usadené podnikateľmi tretej krajiny.

ČLÁNOK 8.10

Vrcholový manažment a predstavenstvo

Zmluvná strana nesmie od zahrnutého podniku požadovať, aby za vedúcich pracovníkov, manažerov alebo členov predstavenstva vymenoval osoby určitej štátnej príslušnosti

ČLÁNOK 8.11

Zákaz výkonnostných požiadaviek

1. Zmluvná strana nesmie uložiť alebo presadzovať ďalej uvedené požiadavky, ani presadzovať žiadny záväzok alebo príslub, pokiaľ ide o usadenie alebo prevádzku akéhokoľvek podniku na jej území, a to¹:

a) vyviezť určitú úroveň alebo percentuálny podiel tovaru alebo služby;

¹ V záujme väčšej istoty treba uviesť, že podmienka na získanie výhody, resp. na pokračovanie v poskytovaní výhody uvedenej v odseku 2, nepredstavuje požiadavku, záväzok ani príslub na účely odseku 1.

- b) dosiahnuť stanovenú úroveň alebo percentuálny podiel domáceho obsahu;
- c) kúpiť, použiť alebo uprednostniť tovar vyrobený na jej území alebo služby, ktoré sa poskytujú na jej území, resp. nakupovať tovar alebo služby od fyzických alebo právnických osôb alebo od akéhokoľvek iného subjektu na jej území;
- d) akýmkoľvek spôsobom naviazať objem alebo hodnotu dovozu na objem alebo hodnotu vývozu, resp. na sumu prílevu devíz spojených s týmto podnikom;
- e) obmedziť na svojom území predaj tovaru alebo služieb, ktoré tento podnik vyrába alebo poskytuje prostredníctvom akéhokoľvek naviazania týchto predajov na objem alebo hodnotu jej vývozu, resp. na prílev devíz.
- f) obmedziť vývoz alebo predaj na vývoz;
- g) previesť technológiu, výrobný proces alebo iné vlastné znalosti na fyzickú osobu, právnickú osobu alebo na akýkoľvek iný subjekt na jej území;
- h) umiestniť sídlo takéhoto podniku pre určitý región alebo svetový trh na svojom na jej území;

- i) zamestnať stanovený percentuálny podiel jej štátnych príslušníkov;
- j) dosiahnuť stanovenú úroveň alebo hodnoty výskumu a rozvoja na jej území;
- k) dodávať jeden alebo viacero tovarov vyrábaných alebo služieb poskytovaných podnikom do určitého regiónu alebo na svetový trh výlučne z jej vlastného územia alebo
- l) prijať:
 - i) sadzbu alebo sumu licenčného poplatku pod určitou úrovňou, alebo
 - ii) stanovenú dobu trvania platnosti licenčnej zmluvy¹,

pokiaľ ide o akúkoľvek licenčnú zmluvu existujúcu v čase uloženia alebo presadenia požiadavky, resp. presadenia akéhokoľvek záväzku alebo príslubu, alebo pokiaľ ide o akúkoľvek budúcu licenčnú zmluvu slobodne uzavretú medzi podnikom a fyzickou alebo právnickou osobou alebo akýmkoľvek iným subjektom na jej území, ak sa požiadavka ukladá alebo presadzuje spôsobom, resp. ak sa záväzok alebo príslub presadzuje spôsobom, ktorý predstavuje priamy zásah do tejto licenčnej zmluvy výkonom inej štátnej moci zmluvnej strany, ako je jej súdna moc².

¹ Licenčná zmluva uvedená v tomto bode je akákoľvek zmluva týkajúca sa licencovania technológií, výrobného procesu alebo iných vlastných znalostí.

² V záujme väčšej istoty treba uviesť, že písmeno l) sa neuplatní, ak ide o licenčnú zmluvu uzatvorenú medzi podnikom a zmluvnou stranou.

2. Zmluvná strana nesmie podmieniť získanie výhody alebo pokračovanie v poskytovaní výhody, pokiaľ ide o usadenie alebo prevádzku akéhokoľvek podniku na svojom území, splnením niektorej z týchto požiadaviek:

- a) dosiahnuť stanovenú úroveň alebo percentuálny podiel domáceho obsahu;
- b) kúpiť, použiť alebo uprednostniť tovar vyrobený na jej území, resp. nakupovať tovar od fyzických alebo právnických osôb alebo od akéhokoľvek iného subjektu na jej území;
- c) akýmkoľvek spôsobom naviazať objem alebo hodnotu dovozu na objem alebo hodnotu vývozu, resp. na sumu prílevu devíz spojených s týmto podnikom;
- d) obmedziť na svojom území predaj tovaru alebo služieb, ktoré tento podnik vyrába alebo poskytuje prostredníctvom akéhokoľvek naviazania týchto predajov na objem alebo hodnotu jej vývozu, resp. na prílev devíz. alebo
- e) obmedziť vývoz alebo predaj na vývoz.

3. Žiadne z ustanovení odseku 2 nemožno vykladať tak, že zmluvnej strane bráni v tom, aby podmienila získanie výhody alebo pokračovanie v poskytovaní výhody, pokiaľ ide o usadenie alebo prevádzku akéhokoľvek podniku na svojom území, dodržaním požiadavky umiestniť výrobu, poskytovať službu, vzdelávať alebo zamestnať pracovníkov, postaviť alebo rozšíriť osobitné zariadenia, resp. uskutočňovať výskum a vývoj na jej území.
4. Odsek 1 písm. a) až c) a odsek 2 písm. a) a b) sa nevzťahujú na kvalifikačné požiadavky na tovary alebo služby, pokiaľ ide o programy na podporu vývozu a zahraničnej pomoci.
5. Odsek 1 písm. g) a l) sa neuplatnia v prípade, že:
- a) požiadavku ukladá alebo presadzuje, resp. záväzok alebo prísľub presadzuje, súd, administratívny tribunál alebo orgán na ochranu hospodárskej súťaže s cieľom napraviť porušenie pravidiel na ochranu hospodárskej súťaže alebo
 - b) zmluvná strana povolí použitie práva duševného vlastníctva v súlade s článkom 31 alebo 31a dohody TRIPS, alebo opatrení vyžadujúcich sprístupnenie údajov alebo dôverných informácií, ktoré patria do rozsahu pôsobnosti článku 39 ods. 3 dohody TRIPS a ktorú sú v súlade s týmto článkom.

6. Odsek 1 písm. l) sa neuplatní v prípade, že požiadavku ukladá alebo presadzuje, resp. záväzok alebo prísľub presadzuje, súd, ako primeranú odmenu podľa autorskoprávných predpisov zmluvnej strany.
7. Odsek 2 písm. a) a b) sa nevzťahujú na požiadavky uložené alebo presadzované dovážajúcou zmluvnou stranou týkajúce sa obsahu tovaru, ktorý je potrebný, aby sa tento tovar mohol kvalifikovať na preferenčné sadzobné zaobchádzanie alebo preferenčné kvóty.
8. Týmto článkom nie sú dotknuté práva a povinnosti zmluvnej strany, ktoré jej vyplývajú z Dohody o založení WTO.

ČLÁNOK 8.12

Nesúladné opatrenia a výnimky

1. Články 8.7 až 8.11 sa nevzťahujú na:
 - a) žiadne existujúce nesúladné opatrenie, ktoré je zachovávané zmluvnou stranou na úrovni:
 - i) v prípade Európskej únie:
 - A) na úrovni Európskej únie tak, ako je uvedené v jej listine v prílohe I k prílohe 8-B;

- B) na úrovni ústrednej vlády členského štátu Európskej únie tak, ako je uvedené v jej listine v prílohe I k prílohe 8-B;
- C) na úrovni regionálnej vlády členského štátu Európskej únie tak, ako je uvedené v jej listine v prílohe I k prílohe 8-B, alebo
- D) na úrovni inej miestnej vlády ako tej, ktorá je uvedená v písmene C), a

ii) v prípade Japonska:

- A) na úrovni ústrednej vlády, ako je uvedené v jeho listine v prílohe I k prílohe 8-B;
- B) na úrovni prefektúry, ako je uvedené v jeho listine v prílohe I k prílohe 8-B, alebo
- C) na úrovni inej miestnej vlády, ako je prefektúra;

b) pokračovanie v uplatňovaní alebo rýchle obnovenie uplatňovania akéhokoľvek nesúladného opatrenia uvedeného v písmene a), alebo

- c) zmenu alebo úpravu akéhokoľvek nesúladneho opatrenia uvedeného v písmenách a) a b), ak táto zmena alebo úprava neznižuje súlad opatrenia s článkami 8.7 až 8.11, ktorý existoval bezprostredne pred touto zmenou alebo úpravou.
2. Články 8.7 až 8.11 sa nevzťahujú na žiadne opatrenie zmluvnej strany, pokiaľ ide o odvetvia, pododvetvia alebo činnosti stanovené v jej listine v prílohe II k prílohe 8-B.
3. Zmluvná strana nesmie na základe žiadneho opatrenia, ktoré bolo prijaté po dátume nadobudnutia platnosti tejto dohody a na ktoré sa vzťahuje jej listina v prílohe II k prílohe 8-B, požadovať, aby podnikateľ druhej zmluvnej strany z dôvodu svojej štátnej príslušnosti predal alebo inak scudzil svoj podnik existujúci v čase nadobudnutia účinnosti tohto opatrenia.
4. Články 8.8 a 8.9 sa nevzťahujú na žiadne opatrenie, ktoré predstavuje výnimku alebo odchýlku od ustanovení článku 3 alebo 4 dohody TRIPS, ako sa osobitne stanovuje v článkoch 3 až 5 dohody TRIPS.
5. Články 8.7 až 8.11 sa nevzťahujú na žiadne opatrenie zmluvnej strany v súvislosti s verejným obstarávaním.
6. Články 8.7 až 8.10 sa nevzťahujú na subvencie poskytované zmluvnými stranami.

ČLÁNOK 8.13

Odopretie výhod

Zmluvná strana môže odprieť výhody podľa tohto oddielu podnikateľovi druhej zmluvnej strany, ktorý je právnickou osobou druhej zmluvnej strany, a jej zahrnutému podniku, ak je táto právnická osoba vlastnená alebo kontrolovaná fyzickou alebo právnickou osobou tretej krajiny a odopierajúca zmluvná strana prijme alebo zachováva opatrenia v súvislosti s touto tretou krajinou, ktoré:

- a) súvisia so zachovaním medzinárodného mieru a bezpečnosti vrátane ochrany ľudských práv a
- b) zakazujú transakcie s touto právnickou osobou alebo jej zahrnutým podnikom, resp. by došlo k porušeniu alebo obchádzaniu takýchto opatrení, ak by sa im priznali výhody podľa tohto oddielu.

ODDIEL C

Cezhraničný obchod so službami

ČLÁNOK 8.14

Rozsah pôsobnosti

1. Tento oddiel sa vzťahuje na opatrenia zmluvnej strany, ktoré majú vplyv na cezhraničný obchod so službami poskytovateľov služieb druhej zmluvnej strany. Tieto opatrenia zahŕňajú okrem iného opatrenia, ktoré majú vplyv na:
 - a) výrobu, distribúciu, marketing, predaj alebo dodávku služby;
 - b) nákup alebo používanie služby, alebo na platbu za ňu a
 - c) prístup k službám ponúkaným verejnosti v súvislosti s poskytovaním služby a na ich využívanie.

2. Tento oddiel sa nevzťahuje na:

- a) kabotáž v rámci služieb námornej dopravy¹;
- b) služby leteckej dopravy alebo súvisiace služby na podporu služieb leteckej dopravy² okrem týchto služieb:
 - i) služby v oblasti opráv a údržby lietadiel, počas ktorých je lietadlo mimo prevádzky;

¹ V prípade Európskej únie, bez toho, aby bol dotknutý rozsah činností, ktoré možno podľa príslušných vnútroštátnych právnych predpisov považovať za kabotáž, vnútroštátna kabotáž v rámci služieb námornej dopravy v zmysle tohto oddielu sa vzťahuje na dopravu cestujúcich alebo tovaru medzi prístavom alebo miestom nachádzajúcim sa v členskom štáte Európskej únie a iným prístavom alebo miestom nachádzajúcim sa v tom istom členskom štáte Európskej únie vrátane jeho kontinentálneho šelfu v zmysle Dohovoru OSN o morskom práve, ako aj na dopravu, ktorá sa začína a končí v tom istom prístave alebo na tom istom mieste nachádzajúcom sa v členskom štáte Európskej únie.

² V záujme väčšej istoty treba uviesť, že tento oddiel sa nevzťahuje na služby s využitím lietadla, ktorých primárnym účelom nie je preprava tovaru alebo cestujúcich, ako je napríklad letecké hasenie požiarov letecký výcvik, vyhliadkové lety, postrek, letecký prieskum, letecké mapovanie, letecké fotografovanie, parašutizmus, vlečenie klzáku, ťažba dreva a výstavba pomocou helikoptéry a iné poľnohospodárske, priemyselné a inšpekčné služby s využitím lietadla.

- ii) predaj a marketing služieb leteckej dopravy;
 - iii) služby počítačového rezervačného systému a
 - iv) služby pozemnej obsluhy
- c) vládne obstarávanie;
 - d) audiovizuálne služby a
 - e) subvencie, ktoré sú vymedzené a stanovené v kapitole 12.

ČLÁNOK 8.15

Prístup na trh

Zmluvná strana nesmie zachovať ani prijať, či už v rámci územného členenia, alebo na celom svojom území, opatrenia, ktoré:

- a) zavádzajú obmedzenia, pokiaľ ide o:
 - i) počet poskytovateľov služieb, či už formou číselných kvót, monopolov, výhradných poskytovateľov služieb alebo požiadaviek na test hospodárskych potrieb¹;
 - ii) celkovú hodnotu transakcií súvisiacich so službami alebo celkovú hodnotu aktív vo forme číselných kvót alebo požiadavky na test hospodárskych potrieb, alebo
 - iii) celkový počet operácií súvisiacich so službami alebo celkové množstvo produkcie služieb vyjadrené stanovenými číselnými jednotkami vo forme kvót alebo požiadavky na test hospodárskych potrieb² alebo

¹ Písmeno a) bod i) zahŕňa opatrenia zmluvnej strany, ktoré vyžadujú od poskytovateľa služieb druhej zmluvnej strany, aby zriadil podnik, resp. aby zachoval akúkoľvek formu podniku, alebo aby mal pobyt na území zmluvnej strany, ako podmienku na cezhraničné poskytovanie služby.

² Písmeno a) bod iii) sa nevzťahuje na opatrenia zmluvnej strany, ktoré obmedzujú vstupy pre poskytovanie služieb.

- b) obmedzujú alebo vyžadujú konkrétny typ právnickej osoby alebo spoločného podniku, prostredníctvom ktorých môže dodávateľ poskytovať službu.

ČLÁNOK 8.16

Národné zaobchádzanie

1. Každá zmluvná strana poskytne službám a poskytovateľom služieb druhej zmluvnej strany nemenej priaznivé zaobchádzanie, než je zaobchádzanie, ktoré poskytuje svojim vlastným obdobným službám a poskytovateľom služieb.
2. Zmluvná strana môže splniť požiadavku odseku 1 tak, že poskytne službám a poskytovateľom služieb druhej zmluvnej strany buď formálne rovnaké zaobchádzanie, alebo formálne odlišné zaobchádzanie v porovnaní so zaobchádzaním, ktoré poskytuje svojim vlastným obdobným službám a poskytovateľom služieb.
3. Formálne rovnaké alebo formálne odlišné zaobchádzanie sa považuje za menej výhodné, ak upravuje podmienky hospodárskej súťaže v prospech služieb alebo poskytovateľov služieb jednej zmluvnej strany v porovnaní s obdobnými službami alebo poskytovateľmi služieb druhej zmluvnej strany.
4. Žiadne z ustanovení tohto článku nemožno vykladať tak, že od ktorejkoľvek zmluvnej strany vyžaduje, aby kompenzovala prirodzenú konkurenčnú nevýhodu, ktorá vyplýva zo zahraničnej povahy príslušných služieb alebo poskytovateľov služieb.

ČLÁNOK 8.17

Zaobchádzanie podľa doložky najvyšších výhod

1. Každá zmluvná strana poskytne službám a poskytovateľom služieb druhej zmluvnej strany nemenej priaznivé zaobchádzanie, než je zaobchádzanie, ktoré poskytuje obdobným službám a poskytovateľom služieb tretej krajiny.
2. Odsek 1 nemožno vykladať tak, že zmluvnej strane ukladá povinnosť poskytnúť službám a poskytovateľom služieb druhej zmluvnej strany zaobchádzanie vyplývajúce z:
 - a) medzinárodnej dohody o zamedzení dvojitého zdanenia alebo inej medzinárodnej dohody alebo mechanizmu, ktoré sa týkajú výlučne alebo hlavne zdaňovania, alebo
 - b) existujúcich alebo budúcich opatrení stanovujúcich uznávanie kvalifikácií, licencií alebo prudenciálnych opatrení uvedených v článku VII dohody GATS alebo v odseku 3 jej prílohy o finančných službách;

ČLÁNOK 8.18

Nesúladné opatrenia

1. Články 8.15 až 8.17 sa nevzťahujú na:

a) žiadne existujúce nesúladné opatrenie, ktoré je zachovávané zmluvnou stranou na úrovni:

i) v prípade Európskej únie:

A) na úrovni Európskej únie tak, ako je uvedené v jej listine v prílohe I k prílohe 8-B;

B) na úrovni ústrednej vlády členského štátu Európskej únie tak, ako je uvedené v jej listine v prílohe I k prílohe 8-B;

C) na úrovni regionálnej vlády členského štátu Európskej únie tak, ako je uvedené v jej listine v prílohe I k prílohe 8-B, alebo

D) na úrovni inej miestnej vlády ako tej, ktorá je uvedená v písmene C) a

ii) v prípade Japonska:

- A) na úrovni ústrednej vlády, ako je uvedené v jeho listine v prílohe I k prílohe 8-B;
- B) na úrovni prefektúry, ako je uvedené v jeho listine v prílohe I k prílohe 8-B, alebo
- C) na úrovni inej miestnej vlády, ako je prefektúra;

- b) pokračovanie v uplatňovaní alebo rýchle obnovenie uplatňovania akéhokoľvek nesúladného opatrenia uvedeného v písmene a), alebo
- c) zmena alebo úprava akéhokoľvek nesúladného opatrenia uvedeného v písmenách a) a b), ak táto zmena alebo úprava neznižuje súlad opatrenia s článkami 8.15 až 8.17, ktorý existoval bezprostredne pred touto zmenou alebo úpravou.

2. Články 8.15 až 8.17 sa nevzťahujú na žiadne opatrenie zmluvnej strany, pokiaľ ide o odvetvia, pododvetvia alebo činnosti stanovené v jej listine v prílohe II k prílohe 8-B.

ČLÁNOK 8.19

Odopretie výhod

Zmluvná strana môže odprieť výhody podľa tohto oddielu poskytovateľovi služieb druhej zmluvnej strany, ktorý je právnickou osobou druhej zmluvnej strany a službám tohto poskytovateľa, ak je táto právnická osoba vlastnená alebo kontrolovaná fyzickou alebo právnickou osobou tretej krajiny a odopierajúca zmluvná strana prijme alebo zachováva opatrenia v súvislosti s treťou krajinou, ktoré:

- a) súvisia so zachovaním medzinárodného mieru a bezpečnosti vrátane ochrany ľudských práv a
- b) zakazujú transakcie s týmto poskytovateľom služieb, resp. by došlo porušeniu alebo obchádzaniu takýchto opatrení, ak by sa mu priznali výhody podľa tohto oddielu.

ODDIEL D

Vstup a prechodný pobyt fyzických osôb

ČLÁNOK 8.20

Všeobecné ustanovenia a rozsah pôsobnosti

1. Tento oddiel zohľadňuje pevnejšie obchodné vzťahy medzi zmluvnými stranami, ako aj želanie zmluvných strán uľahčiť vstup a prechodný pobyt fyzických osôb na obchodné účely na recipročnom základe, ako aj zabezpečiť transparentnosť procesu.
2. Tento oddiel sa vzťahuje na opatrenia zmluvnej strany, ktoré majú vplyv na vstup fyzickej osoby druhej zmluvnej strany do nej, keď ide o obchodné návštevu na účely usadenia sa, osoby preložené v rámci spoločnosti, investorov, poskytovateľov zmluvných služieb, nezávislých odborníkov a krátkodobú návštevu na obchodné účely, a na opatrenia, ktoré majú vplyv na ich hospodársku činnosť počas ich prechodného pobytu v prvej uvedenej zmluvnej strane.
3. V rozsahu, v akom sa týmto oddielom nepreberajú záväzky, sa naďalej uplatňujú všetky požiadavky vyplývajúce zo zákonov a iných právnych predpisov zmluvnej strany týkajúcich sa vstupu a prechodného pobytu osôb, a to aj pokiaľ ide o predpisy týkajúce sa dĺžky pobytu.

4. Bez ohľadu na ustanovenia tohto oddielu, všetky požiadavky stanovené v zákonoch a iných právnych predpisoch zmluvnej strany, ktoré sa týkajú opatrení v oblasti práce a sociálneho zabezpečenia, sa uplatňujú naďalej vrátane predpisov o minimálnej mzde a o kolektívnych dohodách o mzdách.

5. Závazky týkajúce sa vstupu a prechodného pobytu fyzických osôb na obchodné účely sa neuplatňujú v prípadoch, keď zámerom alebo účinkom vstupu a prechodného pobytu je zasahovať do akéhokoľvek pracovnoprávneho sporu alebo rokovania medzi zamestnancami a vedením alebo inak ovplyvňovať ich výsledok, resp. zamestnania akejkoľvek fyzickej osoby, ktorá je zapojená do takéhoto sporu.

ČLÁNOK 8.21

Vymedzenie pojmov

Na účely tohto oddielu sa uplatňuje toto vymedzenie pojmov:

- a) „obchodné návštevy na účely usadenia sa“ sú fyzické osoby zmluvnej strany pracujúce na vyšších pozíciách, ktoré sú zodpovedné za zriadenie podniku, ktoré neponúkajú služby ani ich neposkytujú, ktoré nevykonávajú žiadnu inú hospodársku činnosť okrem hospodárskej činnosti na účely usadenia a ktoré nedostávajú odmenu v rámci druhej zmluvnej strany;

b) „poskytovatelia zmluvných služieb“ sú:

- i) pokiaľ ide o vstup a prechodný pobyt v Európskej únii, fyzické osoby, ktoré sú zamestnané právnickou osobou Japonska, ktorá samotná nie je agentúrou poskytujúcou zamestnancov a ich služby, ani nekoná prostredníctvom takejto agentúry, ďalej ktorá sa neusadila v Európskej únii a ktorá uzavrela v dobrej viere zmluvu o poskytnutí služby konečnému spotrebiteľovi v Európskej únii, na poskytnutie ktorej sa vyžaduje prechodná prítomnosť zamestnancov tejto právnickej osoby v Európskej únii¹;
- ii) pokiaľ ide o vstup a prechodný pobyt v Japonsku, fyzické osoby Európskej únie, ktoré sú zamestnancami právnickej osoby Európskej únie, ktorá sa neusadila v Japonsku, pod podmienkou, že sú splnené tieto požiadavky:
 - A) bola uzatvorená zmluva o poskytnutí služby medzi právnickou osobou Japonska a právnickou osobou Európskej únie, ktorá sa neusadila v Japonsku;
 - B) príslušný imigračný orgán Japonska v rámci zmluvy o poskytnutí služby uvedenej v písmene A dospel k záveru, že bola uzatvorená pracovná zmluva medzi fyzickou osobou Európskej únie a právnickou osobou Japonska a

¹ Zmluva na poskytnutie služieb uvedená v písmene b) bode i) musí spĺňať požiadavky zákonov a iných právnych predpisov, ktoré sú platné na mieste, kde sa má zmluva plniť.

C) zmluva o poskytnutí služby uvedená v písmene A nepatrí do rozsahu pôsobnosti zmluvy na služby sprostredkovania práce a vyhľadávania pracovníkov (CPC 872) a pracovná zmluva uvedená v písmene B) je v súlade s príslušnými zákonmi a inými právnymi predpismi Japonska;

c) „nezávislí odborníci“ sú

- i) pokiaľ ide o vstup a prechodný pobyt v Európskej únii, fyzické osoby zapojené do poskytnutia služby a usadené ako samostatne zárobkovo činné osoby na území Japonska, ktoré nie sú usadené na území Európskej únie a ktoré (inak, než cez agentúru poskytujúcu zamestnancov a ich služby) v dobrej viere uzavreli zmluvu o poskytnutí služby konečnému spotrebiteľovi v Európskej únii, na splnenie ktorej sa vyžaduje ich prechodná prítomnosť v Európskej únii¹ a
- ii) pokiaľ ide o vstup a prechodný pobyt v Japonsku, fyzické osoby z Európskej únie zapojené do hospodárskej činnosti poskytovania služieb počas svojho prechodného pobytu v Japonsku na základe osobnej zmluvy s právnickou osobou Japonska;

¹ Zmluva na poskytnutie služieb uvedená v písmene c) bode i) musí spĺňať požiadavky zákonov a iných právnych predpisov, ktoré sú platné na mieste, kde sa má zmluva plniť.

d) „zamestnanci presunutí v rámci podniku“ sú fyzické osoby, ktoré boli zamestnané právnickou osobou zmluvnej strany alebo v nej boli spoločníkmi aspoň jeden rok bezprostredne predchádzajúci dátumu predloženia žiadosti o vstup na územie druhej zmluvnej strany a o prechodný pobyt tam, ktoré sú dočasne presunuté do usadeného podniku na území druhej zmluvnej strany, ktorý tvorí súčasť rovnakej skupiny poslednej uvedenej právnickej osoby, vrátane jej zastúpenia, dcérskej spoločnosti, pobočky alebo spoločnosti, ktorá stojí na čele, ak sú splnené tieto podmienky:

i) príslušná fyzická osoba musí patriť do jednej z týchto kategórií:

A) manažéri: osoby pracujúce na vedúcich pozíciách, ktoré sú primárne zodpovedné za riadenie podniku, sú všeobecne kontrolované alebo riadené priamo predstavenstvom alebo akcionármi podniku, prípadne ich zástupcami, a do ich zodpovednosti spadá prinajmenšom:

1. riadenie podniku alebo jeho oddelenia;
2. dohľad a kontrola nad prácou ostatných pracovníkov dohľadu, odborných alebo riadiacich pracovníkov, alebo
3. osobná právomoc prijímať a prepúšťať zamestnancov alebo právomoc odporučiť prijatie alebo prepustenie zamestnancov, resp. prijať iné opatrenia v personálnej oblasti, alebo

- B) špecialisti: osoby, ktoré majú špeciálne vedomosti nevyhnutné na účely výroby, výskumných zariadení, techník, procesov, postupov alebo riadenia a
- ii) pokiaľ ide Európsku úniu, budú pri posudzovaní vedomostí uvedených v bode i) písm. B) zohľadňované nielen vedomosti špecifické pre daný podnik, ale aj to, či má daná fyzická osoba dostatočne vysoký stupeň kvalifikácie v súvislosti s určitým druhom práce alebo činnosti vyžadujúcim špecifické odborné vedomosti vrátane príslušnosti k akreditovanej profesii a
- e) „investori“ sú fyzické osoby, ktoré zriaďujú podnik a rozvíjajú alebo riadia jeho fungovanie v druhej zmluvnej strane vo funkcii, ktorá má dozorný alebo výkonný charakter, a ktorým táto osoba alebo právnická osoba zamestnávajúca túto osobu zverila alebo ide zveriť značné množstvo kapitálu.

ČLÁNOK 8.22

Všeobecné povinnosti

1. Zmluvná strana povolí fyzickej osobe druhej zmluvnej strany vstup a prechodný pobyt na obchodné účely v súlade s týmto oddielom a s prílohami III a IV k prílohe 8-B, ak tieto osoby spĺňajú imigračné zákony a iné právne predpisy prvej uvedenej zmluvnej strany uplatniteľné na vstup a prechodný pobyt.
2. Každá zmluvná strana uplatňuje svoje opatrenia týkajúce sa ustanovení tohto oddielu v súlade so želaním zmluvných strán stanoveným v článku 8.20 ods.1, pričom tieto opatrenia uplatňuje najmä tak, aby zabránila nenáležitému narušeniu alebo zdržaniu obchodu s tovarom alebo službami, resp. usadenia alebo prevádzky podľa tejto dohody.
3. Opatrenia prijaté každou zmluvnou stranou s cieľom uľahčiť a urýchliť postupy v súvislosti so vstupom a prechodným pobytom fyzických osôb druhej zmluvnej strany na obchodné účely musia byť v súlade s prílohou 8-C.

ČLÁNOK 8.23

Transparentnosť

1. Zmluvná strana verejne sprístupní informácie týkajúce sa vstupu a prechodného pobytu fyzických osôb druhej zmluvnej strany uvedené v článku 8.20 ods. 2.
2. Medzi informácie uvedené v odseku 1 patria v náležitých prípadoch tieto informácie:
 - a) kategórie víz, povolení alebo akýchkoľvek podobných typov povolení, pokiaľ ide o vstup a prechodný pobyt;
 - b) požadovaná dokumentácia a podmienky, ktoré musia byť splnené;
 - c) spôsob podania žiadosti a miesta, na ktorých ju možno podať, ako napr. na konzulárnom úrade alebo na internete;
 - d) poplatky za podanie žiadosti a orientačná lehota vybavenia žiadosti;
 - e) maximálna dĺžka pobytu podľa jednotlivých typov povolení uvedených v písmene a);

- f) podmienky akéhokoľvek dostupného predĺženia alebo obnovenia;
- g) pravidlá týkajúce sa sprevádzajúcich závislých osôb;
- h) dostupné postupy na odvolanie alebo preskúmanie a
- i) príslušné všeobecne záväzné právne predpisy týkajúce sa vstupu a prechodného pobytu fyzických osôb.

3. Pokiaľ ide o informácie uvedené v odsekoch 1 a 2, každá zmluvná strana sa bude usilovať čo najskôr informovať druhú zmluvnú stranu o zavedení akýchkoľvek nových požiadaviek a postupov, resp. o zmenách akýchkoľvek požiadaviek a postupov, ktoré majú vplyv na účinné podávanie žiadosti o povolenie vstupu alebo prechodného pobytu a v príslušných prípadoch aj žiadosti o povolenie pracovať v prvej uvedenej zmluvnej strane.

ČLÁNOK 8.24

Záväzky v iných oddieloch

1. Touto dohodou sa zmluvnej strane neukladajú žiadne záväzky týkajúce sa jej opatrení v oblasti pristáhovalectva, s výnimkou prípadov, keď sa to konkrétne stanovuje v tomto oddiele.

2. Bez toho, aby bolo dotknuté akékoľvek rozhodnutie povoliť vstup fyzickej osobe druhej zmluvnej strany za podmienok stanovených v tomto oddiele vrátane dĺžky pobytu umožneného takýmto povolením sa:

a) povinnosti podľa článkov 8.7 až 8.11 s výhradou

i) článku 8.6 a

ii) článku 8.12 v rozsahu, v akom sa predmetné opatrenie týka zaobchádzania s fyzickými osobami prítomnými na obchodné účely na území druhej zmluvnej strany,

týmto začleňujú do tohto oddielu a stávajú sa jeho súčasťou, pričom sa vzťahujú na opatrenia, ktoré majú vplyv na zaobchádzanie s fyzickými osobami prítomnými na obchodné účely na území druhej zmluvnej strany patriacimi do kategórie obchodných návštev na účely usadenia sa, zamestnancov presunutých v rámci podniku a investorov v zmysle ich vymedzenia v článku 8.21;

b) povinnosti podľa článkov 8.15 až 8.16 s výhradou

i) článku 8.14 a

ii) článku 8.18 v rozsahu, v akom sa predmetné opatrenie týka zaobchádzania s fyzickými osobami prítomnými na obchodné účely na území druhej zmluvnej strany,

týmto začleňujú do tohto oddielu a stávajú sa jeho súčasťou, pričom sa vzťahujú na opatrenia, ktoré majú vplyv na zaobchádzanie s fyzickými osobami prítomnými na obchodné účely na území druhej zmluvnej strany patriacimi do kategórie:

i) poskytovateľov zmluvných služieb a nezávislých odborníkov v zmysle ich vymedzenia v článku 8.21 vo vzťahu k všetkým odvetviam uvedeným v prílohe IV k prílohe 8-B a

ii) krátkodobých návštev na obchodné účely uvedených v článku 8.27 v súlade s prílohou III k prílohe 8-B a

c) povinnosť podľa článku 8.17 s výhradou

i) článku 8.14 a

ii) článku 8.18 v rozsahu, v akom sa predmetné opatrenie týka zaobchádzania s fyzickými osobami prítomnými na obchodné účely na území druhej zmluvnej strany,

týmto začleňuje do tohto oddielu a stáva sa jeho súčasťou, pričom sa vzťahuje na opatrenia, ktoré majú vplyv na zaobchádzanie s fyzickými osobami prítomnými na obchodné účely na území druhej zmluvnej strany patriacimi do kategórie:

i) poskytovateľov zmluvných služieb a nezávislých odborníkov v zmysle ich vymedzenia v článku 8.21; a

ii) krátkodobých návštev na obchodné účely uvedených v článku 8.27.

3. V záujme väčšej istoty treba uviesť, že povinnosti uvedené v odseku 2 sa nevzťahujú na opatrenia týkajúce sa povolenia vstupu na územie tejto zmluvnej strany fyzickým osobám tejto zmluvnej strany alebo tretích krajín.

ČLÁNOK 8.25

Obchodné návštevy na účely usadenia sa, zamestnanci presunutí v rámci podniku a investori

1. Každá zmluvná strana povolí vstup a prechodný pobyt obchodným návštevam na účely usadenia sa, zamestnancom presunutým v rámci podniku a investorom druhej zmluvnej strany v súlade s prílohou III k prílohe 8-B.
2. Zmluvná strana nesmie prijať ani zachovať obmedzenia celkového počtu fyzických osôb, ktorým bol povolený vstup v súlade s odsekom 1 v určitom odvetví alebo pododvetví vo forme číselných kvót alebo požiadavky na test hospodárskych potrieb, či už v rámci územného členenia, alebo na celom svojom území.

ČLÁNOK 8.26

Poskytovatelia zmluvných služieb a nezávislí odborníci

1. Každá zmluvná strana povolí vstup a prechodný pobyt poskytovateľom zmluvných služieb a nezávislým odborníkom druhej zmluvnej strany v súlade s prílohou IV k prílohe 8-B.

2. Pokiaľ nie je v prílohe IV k prílohe 8-B uvedené inak, žiadna zo zmluvných strán nesmie prijať ani zachovať obmedzenia celkového počtu poskytovateľov zmluvných služieb a nezávislých odborníkov druhej zmluvnej strany, ktorým bol povolený vstup, vo forme číselných kvót alebo požiadavky na test hospodárskych potrieb.

ČLÁNOK 8.27

Krátkodobé návštevy na obchodné účely

1. Každá zmluvná strana povolí vstup a prechodný pobyt krátkodobým návštevám na obchodné účely druhej zmluvnej strany v súlade s prílohou III k prílohe 8-B, ak sú splnené tieto podmienky:
 - a) krátkodobé návštevy na obchodné účely nie sú zapojené do predaj svojho tovaru alebo služby širokej verejnosti;
 - b) krátkodobé návštevy neprijímajú vo vlastnom mene žiadnu odmenu zo zmluvnej strany, kde sa prechodne nachádzajú a
 - c) krátkodobé návštevy neposkytujú službu v rámci zmluvy uzatvorenej medzi právnickou osobou, ktorá nie je usadená na území zmluvnej strany, kde sa prechodne nachádzajú, a spotrebiteľom na tomto území, okrem prípadov stanovených v prílohe III k prílohe 8-B.

2. Pokiaľ nie je v prílohe III k prílohe 8-B uvedené inak, každá zmluvná strana povolí vstup krátkodobým návštevám na obchodné účely bez toho, aby sa vyžadovalo získanie pracovného povolenia, test hospodárskych potrieb alebo absolvovanie iných predchádzajúcich postupov na udelenie súhlasu s podobným účelom.

ČLÁNOK 8.28

Kontaktné miesta

Každá zmluvná strana po nadobudnutí platnosti tejto dohody určí jedno kontaktné miesto na účely účinného vykonávania a fungovania tohto oddielu a oznámi druhej zmluvnej strane kontaktné údaje vrátane informácií o príslušných úradníkoch. Zmluvné strany si bezodkladne navzájom oznámia akúkoľvek zmenu týkajúcu sa týchto kontaktných údajov.

ODDIEL E

Regulačný rámec

PODODDIEL 1

Domáca regulácia

ČLÁNOK 8.29

Rozsah pôsobnosti a vymedzenie pojmov

1. Tento pododdiel sa vzťahuje na opatrenia zmluvnej strany, ktoré sa týkajú licenčných požiadaviek a postupov, kvalifikačných požiadaviek a postupov a technických noriem¹, ktoré majú vplyv na:

- a) cezhraničný obchod so službami, ako sa vymedzuje v článku 8.2 písm. d);
- b) usadenie sa, ako sa vymedzuje v článku 8.2 písm. i) alebo na prevádzku, ako sa vymedzuje v článku 8.2 písm. p) alebo

¹ V záujme väčšej istoty treba uviesť, že pokiaľ ide o opatrenia týkajúce sa technických noriem, tento pododdiel sa vzťahuje len na také opatrenia, ktoré majú vplyv na obchod so službami.

- c) poskytovanie služby prostredníctvom prítomnosti fyzickej osoby zmluvnej strany na území druhej zmluvnej strany v súlade s článkom 8.24.

2. Tento pododdiel sa nevzťahuje na licenčné požiadavky a postupy, kvalifikačné požiadavky a postupy a technické normy:

- a) podľa opatrenia, ktoré nie je v súlade s článkom 8.7 alebo 8.8 a ktoré je uvedené v článku 8.12 ods. 1 písm. a) až c), resp. s článkom 8.15 alebo 8.16 a ktoré je uvedené v článku 8.18 ods. 1 písm. a) až c), alebo
- b) podľa opatrenia uvedeného v článku 8.12 ods. 2 alebo článku 8.18 ods. 2.

3. Na účely tohto pododdielu je „príslušný orgán“ ústredná, regionálna alebo miestna vláda alebo orgán či mimovládny subjekt vykonávajúci právomoci, ktoré na ne delegovali ústredné, regionálne alebo miestne vlády alebo orgány, ktoré sú oprávnené prijať rozhodnutie týkajúce sa povolenia poskytnúť službu, a to aj prostredníctvom usadenia sa, alebo povolenia zriadiť podnik s cieľom vykonávania inej hospodárskej činnosti, než sú služby.

ČLÁNOK 8.30

Podmienky udeľovania licencií a kvalifikácie

Opatrenia týkajúce sa licenčných požiadaviek a postupov a kvalifikačných požiadaviek a postupov každej zmluvnej strany sa musia zakladať na týchto kritériách:

- a) jasnosť;
- b) objektivnosť;
- c) transparentnosť;
- d) prístupnosť verejnosti vopred a
- e) dostupnosť.

ČLÁNOK 8.31

Licenčné a kvalifikačné postupy

1. Licenčné a kvalifikačné postupy musia byť jasné, vopred prístupné verejnosti a musia zabezpečovať, aby sa žiadosti posudzovali objektívne a nestranne.
2. Licenčné a kvalifikačné postupy musia byť čo najjednoduchšie a nesmú same osebe predstavovať prekážku poskytovaniu služby alebo výkonu akejkoľvek inej hospodárskej činnosti. Akékoľvek poplatky za povolenie¹, povinnosť úhrady ktorých môže žiadateľom v dôsledku ich žiadosti vzniknúť, by mali byť primerané, transparentné a same osebe by nemali obmedzovať poskytnutie služby alebo výkon akejkoľvek inej hospodárskej činnosti.
3. Postupy, ktoré príslušný orgán použije, ako aj rozhodnutia ktoré prijme v rámci povoľovacieho procesu, musia byť nestranné vo vzťahu k všetkým žiadateľom. Príslušný orgán by mal dospieť k rozhodnutiu nezávislým spôsobom a nemal by sa zodpovedať žiadnemu poskytovateľovi služieb alebo osobe vykonávajúcej hospodárske činnosti, v súvislosti s ktorými sa vyžaduje povolenie.

¹ Medzi poplatky za povolenie nepatria poplatky za využívanie prírodných zdrojov, poplatky za aukciu, verejnú súťaž alebo za iné nediskriminačné spôsoby udeľovania koncesií, ani povinné príspevky na poskytovanie univerzálnej služby.

4. Ak existuje osobitná lehota na predkladanie žiadostí, príslušný orgán poskytne žiadateľovi primeraný čas na predloženie žiadosti. Príslušný orgán začne vybavovať žiadosť bez zbytočného odkladu. Ak je to možné, príslušný orgán by mal prijať žiadosť v elektronickej podobe za tých istých podmienok, pokiaľ ide o jej autenticitu, ako žiadosť v papierovej podobe.
5. Príslušný orgán ukončí vybavovanie žiadosti vrátane prijatia konečného rozhodnutia v primeranej časovej lehote od podania úplnej žiadosti. Každá zmluvná strana sa bude usilovať stanoviť orientačnú lehotu vybavenia žiadosti, pričom túto lehotu po jej stanovení verejne sprístupní.
6. Príslušný orgán v primeranej lehote od prijatia žiadosti, ktorú považuje za neúplnú, informuje žiadateľa, v maximálnej možnej miere identifikuje chýbajúce informácie potrebné na doplnenie žiadosti a poskytne mu možnosť odstrániť nedostatky.
7. Príslušný orgán by mal vždy, keď je to možné, akceptovať overené kópie namiesto originálnych dokumentov.

8. Ak príslušný orgán žiadosť žiadateľa zamietne, informuje o tom žiadateľa v zásade písomne, a bez zbytočného odkladu. Žiadateľovi na požiadanie takisto poskytne informácie o dôvodoch zamietnutia žiadosti, ako aj o lehote na odvolanie voči tomuto rozhodnutiu.

9. Príslušný orgán udelí povolenie, len čo sa na základe riadneho preskúmania zistí, že žiadateľ spĺňa podmienky vyžadované na jeho získanie.

10. Príslušný orgán zabezpečí, aby udelená licencia alebo udelené povolenie nadobudli účinnosť bez zbytočného odkladu v súlade s podmienkami v nich stanovenými.

ČLÁNOK 8.32

Technické normy

Každá zmluvná strana vyzve svoje príslušné orgány, aby pri prijímaní technických predpisov prijali technické normy vypracované prostredníctvom otvorených a transparentných postupov, a vyzve akýkoľvek orgán, ktorý je poverený vypracovaním technických noriem, aby používal otvorené a transparentné postupy.

PODODDIEL 2

Všeobecne záväzné ustanovenia

ČLÁNOK 8.33

Správa všeobecne záväzných opatrení

1. Každá zmluvná strana zabezpečí, aby boli všetky všeobecne záväzné opatrenia, ktoré majú vplyv na obchod so službami, uplatňované primeraným, objektívnym a nestranným spôsobom.
2. Odsek 1 sa nevzťahuje na:
 - a) aspekty opatrenia, ktoré nie je v súlade s článkom 8.7 alebo 8.8 a ktoré je uvedené v článku 8.12 ods. 1 písm. a) až c), resp. s článkom 8.15 alebo 8.16 a ktoré je uvedené v článku 8.18 ods. 1 písm. a) až c), alebo
 - b) opatrenie uvedené v článku 8.12 ods. 2 alebo článku 8.18 ods. 2.

ČLÁNOK 8.34

Postupy preskúmania správnych rozhodnutí

1. Každá zmluvná strana zachová súdne, rozhodcovské alebo administratívne tribunály alebo postupy, ktoré umožnia na žiadosť dotknutého podnikateľa alebo poskytovateľa služieb druhej zmluvnej strany vykonať rýchle preskúmanie, a tam, kde je to opodstatnené, prijať vhodné opatrenia na nápravu správnych rozhodnutí, ktoré majú vplyv na:

- a) cezhraničný obchod so službami, ako sa vymedzuje v článku 8.2 písm. d);
- b) usadenie sa, ako sa vymedzuje v článku 8.2 písm. i) alebo na prevádzku, ako sa vymedzuje v článku 8.2 písm. p) alebo
- c) poskytovanie služby prostredníctvom prítomnosti fyzickej osoby zmluvnej strany na území druhej zmluvnej strany v súlade s článkom 8.24.

2. Ak postupy uvedené v odseku 1 nie sú nezávislé od orgánu povereného prijatím príslušného správneho rozhodnutia, každá zmluvná strana zaistí, aby tieto postupy skutočne zabezpečovali objektívne a nestranné preskúmanie.

ČLÁNOK 8.35

Vzájomné uznávanie

1. Žiadne z ustanovení tohto oddielu nebráni zmluvnej strane vyžadovať, aby fyzické osoby mali potrebnú kvalifikáciu alebo odbornú prax stanovenú pre odvetvie príslušnej činnosti na území, na ktorom sa služba poskytuje.
2. Každá zmluvná strana bude nabádať príslušné profesijné združenia na svojom území, aby poskytli spoločné odporúčania o vzájomnom uznávaní výboru na účely úplného alebo čiastočného plnenia kritérií zo strany podnikateľov a poskytovateľov služieb, ktoré zmluvná strana uplatňuje, pokiaľ ide o udeľovanie povolení, udeľovanie licencií, prevádzku a osvedčovanie podnikateľov a poskytovateľov služieb, a to najmä v odvetví odborných služieb.
3. Po prijatí spoločného odporúčania uvedeného v odseku 2 tohto článku ho výbor v primeranom čase preskúma s cieľom zabezpečiť jeho súlad s touto dohodou, pričom na základe informácií obsiahnutých v predmetnom odporúčaní posúdi najmä:
 - a) mieru konvergenzie noriem a kritérií, ktoré každá zmluvná strana uplatňuje v rámci udeľovania povolení, udeľovania licencií, prevádzky a osvedčovania uvedených v odseku 2 a

b) potenciálnu hospodársku hodnotu dohody o vzájomnom uznávaní, pokiaľ ide o udeľovanie povolení, udeľovanie licencií, prevádzku a osvedčovanie uvedené v odseku 2.

4. V prípade splnenia týchto požiadaviek výbor určí postupnosť krokov nevyhnutných pre rokovanie. Zmluvné strany následne začnú prostredníctvom svojich príslušných orgánov rokovania o dohode o vzájomnom uznávaní, pokiaľ ide o udeľovanie povolení, udeľovanie licencií, prevádzku a osvedčovanie uvedené v odseku 2.

5. Akákoľvek dohoda o vzájomnom uznávaní, ktorú môžu zmluvné strany uzavrieť, musí byť v súlade s príslušnými ustanoveniami Dohody o založení WTO, a najmä článkom VII dohody GATS.

PODODDIEL 3

Poštové a kuriérske služby

ČLÁNOK 8.36

Rozsah pôsobnosti a vymedzenie pojmov

1. Tento pododdiel stanovuje zásady regulačného rámca pre poskytovanie poštových a kuriérskych služieb a vzťahuje sa na opatrenia zmluvnej strany ovplyvňujúce obchod s poštovými a kuriérskymi službami.

2. Na účely tohto pododdielu sa uplatňuje toto vymedzenie pojmov:

- a) „licencia“ je povolenie, ktoré môže nezávislý regulačný orgán zmluvnej strany požadovať od individuálneho poskytovateľa v súlade so zákonmi a inými právnymi predpismi zmluvnej strany na to, aby tento poskytovateľ poskytoval poštové a kuriérske služby a
- b) „univerzálna služba“ je trvalé poskytovanie poštovej služby špecifikovanej kvality na všetkých miestach na území zmluvnej strany za ceny dostupné pre všetkých používateľov.

ČLÁNOK 8.37

Univerzálna služba

1. Každá zmluvná strana má právo vymedziť druh povinnosti univerzálnej služby, ktorý chce zachovať. Takáto povinnosť sa nebude považovať za protisúťažnú ako taká, a to pod podmienkou, že bude spravovaná transparentným, nediskriminačným a z hľadiska hospodárskej súťaže neutrálnym spôsobom a že nebude väčšou záťažou, než je potrebné, pokiaľ ide o druh univerzálnej služby vymedzený zmluvnou stranou, a to pre všetkých poskytovateľov, ktorým je táto povinnosť uložená.

2. Každá zmluvná strana v rámci svojich právnych predpisov upravujúcich poštové služby alebo iným obvyklým spôsobom stanoví rozsah povinnosti univerzálnej služby, a to pri plnom zohľadnení potrieb používateľov a vnútroštátnych podmienok vrátane trhových síl, tejto zmluvnej strany.
3. Každá zmluvná strana zabezpečí, aby poskytovateľ poštových a kuriérskych služieb na jej území, na ktorého sa vzťahuje povinnosť univerzálnej služby podľa jej zákonov a iných právnych predpisov, nebol zapojený do týchto činností:
- a) vylúčenie hospodárskej činnosti iných podnikov prostredníctvom krížového subvencovania s využitím príjmov z poskytovania univerzálnej služby, poskytovania služieb expresného doručovania poštových zásielok (EMS)¹ alebo akejkolvek inej ako univerzálnej služby spôsobom, ktorý predstavuje súkromnú monopolizáciu v rozpore s článkom 3 zákona o zákaze súkromného monopolu a zachovávaní poctivého obchodu (zákon č. 54 z roku 1947) Japonska, resp. zneužitie dominantného postavenia na trhu v rozpore s právom hospodárskej súťaže Európskej únie², alebo

¹ Na účely tohto písmena sú „služby expresného doručovania poštových zásielok (EMS)“ služby uvedené v článku 1 ods. 1.3 Svetového poštového dohovoru podpísaného v Istanbuli 6. októbra 2016.

² V záujme väčšej istoty treba uviesť, že na presadzovanie práva hospodárskej súťaže každej zmluvnej strany a súvisiacich rozhodnutí orgánu na ochranu hospodárskej súťaže sa vzťahujú ustanovenia kapitoly 11.

- b) neodôvodnené rozlišovanie medzi zákazníkmi, ako sú odosielatelia hromadne podávaných poštových zásielok alebo prevádzkovatelia zbernej služby, v situáciách vyznačujúcich sa obdobnými podmienkami, pokiaľ ide o sadzby a ustanovenia upravujúce prijímanie, doručovanie, presmerovanie, vrátenie a počet dní potrebných na dodávku v súvislosti s poskytovaním služby, na ktorú sa vzťahuje povinnosť univerzálnej služby.

ČLÁNOK 8.38

Postupy na hraniciach

1. Postupy na hraniciach pre medzinárodné poštové služby a medzinárodné kuriérske služby¹ sa presadzujú v súlade s príslušnými medzinárodnými dohodami a zákonmi a inými právnymi predpismi každej zmluvnej strany.

¹ Na účely tohto článku sú „medzinárodné poštové služby“ služby, ktoré poskytujú určení prevádzkovatelia uvedení v článku 1 ods. 1.12 Svetového poštového dohovoru v súlade s aktmi Svetovej poštovej únie.
„medzinárodné kuriérske služby“ sú služby pozostávajúce z vyzdvihnutia, triedenia, prepravy a doručenia dokumentov, tlačovín, balíkov a tovaru do zahraničných miest určenia, ktoré nie sú upravené aktmi Svetovej poštovej únie.

2. Bez toho, aby bol dotknutý odsek 1, žiadna zmluvná strana v súvislosti s postupmi na hranici nenáležite neposkytne medzinárodným kuriérskym službám menej priaznivé zaobchádzanie, ako poskytuje medzinárodným poštovým službám.

ČLÁNOK 8.39

Licencie

1. Každá zmluvná strana môže stanoviť povinnosť získať licenciu na poskytovanie služby, na ktorú sa vzťahuje tento pododdiel.
2. Ak zmluvná strana stanovuje povinnosť získať licenciu, musí verejne sprístupniť:
 - a) všetky licenčné kritériá a obdobie zvyčajne potrebné na prijatie rozhodnutia o žiadosti o licenciu a
 - b) licenčné podmienky.

3. Ak príslušný orgán zamietne žiadosť o licenciu, na požiadanie poskytne žiadateľovi informácie o dôvodoch zamietnutia žiadosti. Každá zmluvná strana zavedie odvolacie konanie prostredníctvom nezávislého orgánu, ktoré bude k dispozícii pre žiadateľov, ktorých licencia bola zamietnutá. Toto konanie bude transparentné, nediskriminačné a založené na objektívnych kritériách.

ČLÁNOK 8.40

Nezávislosť regulačných orgánov

Každá zmluvná strana zabezpečí, aby:

- a) jej regulačný orgán¹ pre služby, na ktoré sa vzťahuje tento pododdiel, bol právne oddelený od akéhokoľvek poskytovateľa týchto služieb, a aby sa mu ani nezodpovedal a
- b) pri dodržaní jej zákonov a iných právnych predpisov boli rozhodnutia a postupy jej regulačného orgánu nestranné.

¹ Regulačný orgán uvedený v tomto článku nezahŕňa colné orgány každej zmluvnej strany.

PODODDIEL 4

Telekomunikačné služby

ČLÁNOK 8.41

Rozsah pôsobnosti

1. Tento pododdiel stanovuje zásady regulačného rámca pre všetky telekomunikačné služby a vzťahuje na opatrenia zmluvných strán, ktoré majú vplyv na obchod s telekomunikačnými službami, ktoré pozostávajú z prenosu signálov, a to okrem iného aj prenosu obrazových a zvukových signálov (bez ohľadu na používané typy protokolov a technológií) prostredníctvom verejných telekomunikačných prenosových sietí.
2. Tento oddiel sa nevzťahuje na opatrenia, ktoré majú vplyv na:
 - a) služby rozhlasového a televízneho vysielania v zmysle zákonov a iných právnych predpisov každej zmluvnej strany a
 - b) služby poskytovania obsahu prenášaného prostredníctvom telekomunikačných prenosových sietí alebo služieb, ani vykonávanie redakčného dohľadu nad týmto obsahom.

3. Bez ohľadu na odsek 2 písm. a), poskytovateľ služby rozhlasového a televízneho vysielania musí byť považovaný za poskytovateľa verejných telekomunikačných prenosových služieb a jeho siete za verejné telekomunikačné prenosové siete, v tom prípade, keď sa takéto siete používajú aj na poskytovanie verejných telekomunikačných prenosových služieb, a v takom rozsahu.
4. Žiadne z ustanovení tohto pododdielu nemožno vykladať tak, že od zmluvnej strany vyžaduje:
- a) aby povolila poskytovateľovi služby druhej zmluvnej strany zriadiť, vybudovať, získať, prenajať, prevádzkovať alebo poskytovať iné telekomunikačné siete alebo služby, ako sú stanovené v tejto dohode, alebo
 - b) zriadiť, vybudovať, získať, prenajať, prevádzkovať alebo poskytovať telekomunikačné prenosové siete alebo služby, ktoré nie sú vo všeobecnosti verejnosti ponúkané, resp. uložiť poskytovateľovi služieb v jej jurisdikcii povinnosť, aby tak urobil.

ČLÁNOK 8.42

Vymedzenie pojmov

Na účely tohto pododdielu sa uplatňuje toto vymedzenie pojmov:

- a) „pridružené prostriedky“ sú služby a infraštruktúry pridružené k verejnej telekomunikačnej prenosovej sieti alebo službám, ktoré sú potrebné na poskytovanie služieb prostredníctvom týchto sietí alebo služieb, ako sú budovy (vrátane vstupov do nich a elektroinštalácií), káblovody a rozvodné skrine, ako aj stožiare a antény;
- b) „nákladovo orientovaný“ je založený na nákladoch a môže zahŕňať primeraný zisk a rôzne metódy výpočtu nákladov pre rôzne zariadenia alebo služby;
- c) „koncový používateľ“ je konečný spotrebiteľ, resp. osoba, ktorá sa prihlásila na odber, verejnej telekomunikačnej prenosovej siete alebo služby, vrátane iného poskytovateľa služby ako poskytovateľa verejných telekomunikačných prenosových sietí alebo služieb;

- d) „unikátne zariadenia“ sú zariadenia verejnej telekomunikačnej prenosovej siete alebo služby, ktoré:
- i) sú výlučne alebo prevažne poskytované jedným poskytovateľom alebo obmedzeným počtom poskytovateľov a
 - ii) nie je možné na účely poskytovania služby z hospodárskeho alebo technického hľadiska reálne nahradiť;
- e) „prepojenie“ je spojenie¹ s poskytovateľmi verejných telekomunikačných prenosových sietí alebo služieb s cieľom umožniť používateľom jedného poskytovateľa komunikovať s používateľmi iného poskytovateľa alebo mať prístup k službám poskytovaným akýmkoľvek poskytovateľom, ktorý má prístup do siete;
- f) „medzinárodná mobilná roamingová služba“ je komerčná mobilná služba poskytovaná na základe obchodnej dohody medzi poskytovateľmi verejných telekomunikačných prenosových služieb, ktorá umožňuje koncovému používateľovi využívať domáce mobilné telefóny alebo iné zariadenie na hlasové, dátové alebo odkazové služby mimo územia, na ktorom sa nachádza domáca verejná telekomunikačná prenosová sieť koncového používateľa;

¹ V záujme väčšej istoty treba uviesť, že prepojenie môže prípadne zahŕňať fyzické alebo logické prepojenie.

- g) „prenajaté okruhy“ sú telekomunikačné zariadenia medzi dvoma alebo viacerými určenými miestami, ktorých využitie alebo dostupnosť je vyčlenená pre konkrétneho používateľa, bez ohľadu na používanú technológiu;
- h) „hlavný poskytovateľ“ je poskytovateľ, ktorý je schopný značne ovplyvniť podmienky účasti, pokiaľ ide o cenu a ponuku, na relevantnom trhu verejných telekomunikačných prenosových služieb v dôsledku:
 - i) kontroly nad unikátnymi zariadeniami; alebo
 - ii) využívania svojho postavenia na trhu;
- i) „nediskriminačné“ je nemenej priaznivé zaobchádzanie, než je zaobchádzanie poskytnuté za obdobných okolností iným poskytovateľom alebo používateľom obdobných verejných telekomunikačných prenosových sietí alebo služieb;
- j) „prenositeľnosť čísla“ je možnosť pre koncového používateľa verejných telekomunikačných prenosových služieb, ktorý o to požiada, ponechať si na tom istom mieste rovnaké telefónne číslo bez toho, aby sa zhoršila kvalita alebo spoľahlivosť, pri zmene poskytovateľov obdobných verejných telekomunikačných prenosových služieb rovnakej kategórie;

- k) „verejná telekomunikačná prenosová sieť“ je verejná telekomunikačná infraštruktúra, ktorá umožňuje telekomunikáciu medzi stanovenými koncovými bodmi siete;
- l) „verejná telekomunikačná prenosová služba“ je akákoľvek telekomunikačná prenosová služba, ktorá je všeobecne ponúkaná verejnosti a ktorá môže okrem iného zahŕňať telegrafný, telefónny, telexový a prenos informácií poskytnutých zákazníkom medzi dvoma alebo viacerými miestami bez zmeny formy alebo obsahu zákazníkovej informácie medzi koncovými terminálmi;
- m) „regulačný orgán“ je orgán alebo orgány zmluvnej strany zodpovedné za reguláciu telekomunikácií;
- n) „telekomunikácie“ sú vysielanie a príjem signálov po drôte, rádiovými, optickými alebo inými elektromagnetickými prostriedkami a
- o) „používatelia“ sú koncoví používatelia, resp. poskytovatelia verejných telekomunikačných prenosových sietí alebo služieb, ktorí sú spotrebiteľmi, resp. sa prihlásili na odber, verejnej telekomunikačnej prenosovej siete alebo služby.

ČLÁNOK 8.43

Prístupy k regulácii

1. Zmluvné strany uznávajú význam konkurenčných trhov pre dosiahnutie širokého výberu v rámci poskytovania telekomunikačných služieb a zvýšenie blaha spotrebiteľa a takisto uznávajú, že hospodárska regulácia nemusí byť potrebná, ak existuje účinná hospodárska súťaž. V súlade s tým zmluvné strany uznávajú, že regulačné požiadavky a prístupy sa na jednotlivých trhoch líšia a že si zmluvná strana môže určiť spôsob vykonávania svojich povinností podľa tohto pododdielu.
2. V tejto súvislosti zmluvné strany uznávajú, že zmluvná strana sa môže:
 - a) zapojiť do priamej regulácie, buď v prípade, keď očakáva, že na trhu môže vzniknúť určitý problém, alebo s cieľom vyriešiť problém, ktorý už na trhu vznikol, alebo
 - b) spoliehať na úlohu trhových síl, najmä pokiaľ ide o segmenty trhu, ktoré sú konkurenčné a v ktorých sú prekážky vstupu na trh nízke, ako sú napríklad služby poskytované poskytovateľmi telekomunikačných služieb, ktorí nevlastnia vlastné zariadenia siete.
3. V záujme väčšej istoty treba uviesť, že každá zmluvná strana, ktorá sa zdrží regulácie v súlade s odsekom 2 písm. b), naďalej podlieha povinnostiam podľa tohto pododdielu. Žiadne z ustanovení tohto článku nebráni zmluvnej strane, aby uplatnila reguláciu na telekomunikačné služby.

ČLÁNOK 8.44

Prístup a používanie

1. Každá zmluvná strana zabezpečí, aby akýkoľvek poskytovateľ služieb druhej zmluvnej strany mal prístup k všetkým verejným telekomunikačným prenosovým sieťam a službám a aby ich mohol používať za podmienok, ktoré budú primerané, nediskriminačné a nemenej priaznivé, než podmienky, ktoré poskytovateľ týchto verejných telekomunikačných prenosových sietí a služieb poskytuje za obdobných okolností svojim vlastným obdobným službám. Táto povinnosť sa okrem iného uplatní na odseky 2 až 6.
2. Každá zmluvná strana zabezpečí, aby poskytovatelia služieb druhej zmluvnej strany mali prístup k verejnej telekomunikačnej prenosovej sieti alebo službe ponúkanej na jej území, resp. cez jej hranice, a mohli ich využívať, a to vrátane súkromných prenajatých okruhov, pričom na tento účel zabezpečí, aby s výhradou odsekov 5 a 6 týmto poskytovateľom služieb bolo povolené:
 - a) kúpiť alebo prenajať a pripojiť koncové alebo iné zariadenie, ktoré sú spojené so sieťou a ktoré je nevyhnutné na poskytovanie ich služieb;
 - b) prepojiť súkromne prenajaté alebo vlastnené okruhy s verejnými telekomunikačnými prenosovými sieťami a službami alebo s okruhmi prenajatými alebo vlastnenými inými poskytovateľmi služieb a

- c) používať na poskytovanie akejkoľvek služby prevádzkové protokoly podľa ich vlastného výberu okrem tých, ktoré sú nutné na zabezpečenie dostupnosti telekomunikačných prenosových sietí a služieb všeobecne pre verejnosť.

3. Každá zmluvná strana zabezpečí, aby mohli poskytovatelia služieb druhej zmluvnej strany používať verejné telekomunikačné prenosové siete a služby na prenos informácií na území, resp. cez hranice, prvej uvedenej zmluvnej strany vrátane vnútropodnikovej komunikácie takýchto poskytovateľov služieb a na prístup k informáciám uloženým v databázach alebo inak uchovávaným v strojovo čitateľnej forme na území jednej zo zmluvných strán, resp. v akejkoľvek inom členovi WTO.

4. Bez ohľadu na odsek 3 môže zmluvná strana prijať také opatrenia, ktoré sú nevyhnutné na zaistenie bezpečnosti a dôvernosti správ, pri dodržaní požiadavky, že také opatrenia sa nebudú uplatňovať spôsobom, ktorý by znamenal svojvoľnú alebo bezdôvodnú diskrimináciu, resp. skryté obmedzovanie obchodu so službami.

5. Každá zmluvná strana zabezpečí, aby sa pri využití verejných telekomunikačných prenosových sietí alebo služieb a pri prístupe k nim nekládli žiadne podmienky, ktoré nie sú nevyhnutné:

- a) na zabezpečenie povinností z dôvodu poskytovania verejnej služby, ktoré nesú poskytovatelia verejných telekomunikačných prenosových sietí a služieb, a to najmä pokiaľ ide o ich spôsobilosť sprístupniť svoje siete a služby všeobecnej verejnosti, alebo

- b) na ochranu technickej celistvosti verejných telekomunikačných prenosových sietí alebo služieb,
6. Pod podmienkou dodržania kritérií stanovených v odseku 5 podmienky prístupu k verejným telekomunikačným prenosovým sieťam a službám môžu zahŕňať:
- a) obmedzenia ďalšieho predaja alebo spoločného využívania takýchto služieb;
 - b) požiadavku používať presne stanovené technické rozhrania vrátane ich protokolov na prepojenie s verejnými telekomunikačnými prenosovými sieťami a službami;
 - c) požiadavky na prípadnú nevyhnutnú interoperabilitu verejných telekomunikačných prenosových sietí a na podporu dosiahnutia cieľov stanovených v článku 8.55;
 - d) typové schválenia koncového alebo iného zariadenia, ktoré je pripojené k verejným telekomunikačným prenosovým sieťam a technické požiadavky v súvislosti s pripojením tohto zariadenia k týmto sieťam;
 - e) obmedzenia prepojenia súkromne prenajatých alebo vlastnených okruhy s verejnými telekomunikačnými prenosovými sieťami alebo službami alebo s okruhmi prenajatými alebo vlastnenými inými poskytovateľmi služieb alebo
 - f) oznamovanie, povolenie, registráciu a udelenie licencie.

ČLÁNOK 8.45

Prenositeľnosť čísla

Každá zmluvná strana zabezpečí, aby poskytovatelia verejných telekomunikačných prenosových služieb na jej území umožnili prenositeľnosť čísla pre mobilné a akékoľvek iné služby určené touto zmluvnou stranou, a to včas a za primeraných podmienok.

ČLÁNOK 8.46

Ďalší predaj

Ak zmluvná strana vyžaduje od poskytovateľa verejných telekomunikačných prenosových služieb, aby ponúkal svoje verejné telekomunikačné prenosové služby na ďalší predaj, táto zmluvná strana zabezpečí, aby si tento poskytovateľ nekládol neprimerané alebo diskriminačné podmienky alebo obmedzenia ďalšieho predaja svojich verejných telekomunikačných prenosových služieb.

ČLÁNOK 8.47

Umožnenie používania zariadení siete a prepojenie

1. Zmluvné strany uznávajú, že umožnenie využívania zariadení siete¹ a prepojenie by sa malo v zásade dohodnúť na základe obchodného rokovania medzi dotknutými poskytovateľmi verejných telekomunikačných prenosových sietí alebo služieb.
2. Každá zmluvná strana zabezpečí, aby každý poskytovateľ verejných telekomunikačných prenosových sietí alebo služieb mal na jej území právo, a ak ho o to požiada poskytovateľ verejných telekomunikačných sietí alebo služieb druhej zmluvnej strany, aj povinnosť, dohodnúť prepojenie na účely poskytovania verejne dostupných telekomunikačných prenosových sietí alebo služieb. Každá zmluvná strana musí udeliť svojmu regulačnému orgánu právomoc požadovať, aby v prípade potreby poskytovateľ verejných telekomunikačných prenosových sietí alebo služieb poskytol prepojenie s poskytovateľmi verejných telekomunikačných prenosových sietí alebo služieb druhej zmluvnej strany.

¹ Na účely tohto článku je „umožnenie používania zariadení siete“ sprístupnenie zariadení alebo služieb inému poskytovateľovi verejných telekomunikačných prenosových sietí alebo služieb za stanovených podmienok na účely poskytovania verejných telekomunikačných prenosových služieb. To môže zahŕňať používanie aktívnych alebo pasívnych prvkov sietí a pridružených prostriedkov, služieb virtuálnej siete, spoločné umiestnenie alebo iné formy spoločného využívania pridružených prostriedkov, využívanie prenajatých okruhov a používanie špecifikovaných zariadení alebo prvkov siete vrátane účastníckeho vedenia, a to na voľnom základe.

3. Zmluvná strana neprijme ani nezachová žiadne opatrenie, na základe ktorého by poskytovatelia verejných telekomunikačných prenosových sietí alebo služieb umožňujúci používanie zariadení siete alebo poskytujúci prepojenie mali povinnosť ponúkať rôznym poskytovateľom rôzne podmienky v prípade obdobných služieb, resp. ktorým by sa ukladali povinnosti nesúvisiace s poskytovanými službami.

ČLÁNOK 8.48

Povinnosti týkajúce sa hlavných poskytovateľov

1. Každá zmluvná strana prijme alebo zachová primerané opatrenia, ktoré zabránia poskytovateľom, ktorí sú jednotlivito alebo spoločne hlavnými poskytovateľmi, používať protisúťažné postupy alebo v nich pokračovať. Tieto protisúťažné postupy zahŕňajú najmä:
 - a) používanie protisúťažných krížových subvencií;
 - b) využívanie informácií získaných od konkurencie spôsobom, ktorý vedie k protisúťažným výsledkom a
 - c) nesprístupnenie ostatným poskytovateľom technických informácií o unikátnych zariadeniach a informácií relevantných z obchodného hľadiska, ktoré sú pre nich nevyhnutné na poskytovanie služieb, v primeranom čase.

2. Každá zmluvná strana udelí svojmu regulačnému orgánu právomoc požadovať, aby vo vhodných prípadoch hlavní poskytovatelia na jej území poskytli poskytovateľom verejných telekomunikačných prenosových sietí alebo služieb druhej zmluvnej strany nemenej priaznivé zaobchádzanie, než je zaobchádzanie, ktoré príslušný hlavný poskytovateľ za obdobných okolností poskytuje svojim dcérskym spoločnostiam alebo prepojeným subjektom, pokiaľ ide o:

- a) dostupnosť, dodávku, sadzby alebo kvalitu obdobných telekomunikačných služieb a
- b) dostupnosť technických rozhraní potrebných na prepojenie.

3. Každá zmluvná strana zabezpečí, aby hlavní poskytovatelia na jej území poskytli prepojenie s poskytovateľmi verejných telekomunikačných prenosových sietí alebo služieb druhej zmluvnej strany v ktoromkoľvek bode siete príslušného hlavného poskytovateľa, kde je to technicky možné, a aby hlavný poskytovateľ poskytoval toto prepojenie:

- a) za podmienok (vrátane technických noriem, špecifikácií, kvality a údržby) a sadzieb, ktoré sú nediskriminačné a ktoré sú nemenej priaznivé ako tie, ktoré za obdobných okolností poskytuje svojim vlastným obdobným službám, a v kvalite, ktorá nie je menej priaznivá ako tá, ktorú poskytuje svojim vlastným obdobným službám, obdobným službám neprepojených poskytovateľov služieb alebo svojim dcérskym spoločnostiam alebo iným prepojeným subjektom;

b) včas, za podmienok (vrátane technických noriem, špecifikácií, kvality a údržby) a sadzieb zohľadňujúcich náklady, ktoré sú transparentné, primerané vzhľadom na hospodársku realizovateľnosť a dostatočne rozčlenené, aby poskytovatelia nemuseli platiť za tie súčasti siete alebo zariadenia, ktoré nie sú potrebné pre nimi poskytovanú službu a

c) na požiadanie aj na iných miestach, ako sú miesta ukončenia siete ponúkané väčšine používateľov, čo však bude podliehať poplatkom, ktoré budú odrážať náklady na výstavbu nevyhnutných dodatočných zariadení.

4. Každá zmluvná strana zabezpečí, aby hlavní poskytovatelia na jej území poskytli poskytovateľom verejných telekomunikačných prenosových sietí alebo služieb druhej zmluvnej strany možnosť prepojiť ich zariadenia a technické zariadenia so zariadeniami a technickými zariadeniami hlavného dodávateľa prostredníctvom:

a) referenčnej ponuky prepojenia alebo inej štandardnej ponuky prepojenia obsahujúcej sadzby a podmienky, ktoré hlavný dodávateľ ponúka všeobecne poskytovateľom verejných telekomunikačných prenosových sietí alebo služieb, alebo

b) podmienok platnej dohody o prepojení.

5. Každá zmluvná strana zabezpečí, aby boli postupy uplatniteľné v súvislosti s prepojením s hlavnými poskytovateľmi na jej území verejne prístupné.

6. Každá zmluvná strana zabezpečí, aby hlavní poskytovatelia na jej území verejne sprístupnili buď svoje dohody o prepojení, alebo referenčné ponuky prepojenia.

7. Každá zmluvná strana zabezpečí, aby hlavní poskytovatelia na jej území, ktorí v rámci rokovaní o dohode o použití zariadení siete alebo o prepojení a v dôsledku toho použitia alebo prepojenia, získajú informácie od iného poskytovateľa verejných telekomunikačných prenosových sietí alebo služieb, mohli tieto informácie použiť výlučne len na účely, na ktoré boli poskytnuté, a aby boli povinní po celý čas rešpektovať dôverný charakter poskytnutých alebo uchovávaných informácií.

8. Každá zmluvná strana zabezpečí, aby hlavní poskytovatelia na jej území umožnili poskytovateľom verejných telekomunikačných prenosových sietí alebo služieb druhej zmluvnej strany využívanie zariadení siete, ktoré môžu okrem iného zahŕňať sieťové prvky a pridružené prostriedky, a to za podmienok (vrátane sadzieb, technických noriem, špecifikácií, kvality a údržby), ktoré sú transparentné, primerané, nediskriminačné (a to aj pokiaľ ide o včasnosť) a nemenej priaznivé ako tie, ktoré poskytujú za obdobných okolností svojim vlastným obdobným službám¹.

¹ V záujme väčšej istoty treba uviesť, že žiadne z ustanovení tohto odseku nemožno vykladať tak, že zmluvnej strane bráni v tom, aby hlavnému poskytovateľovi na svojom území umožnila odmietnuť kolokáciu v prípade, že existuje primeraný dôvod na zamietnutie, najmä so zreteľom na technickú uskutočniteľnosť.

ČLÁNOK 8.49

Regulačný orgán

1. Každá zmluvná strana zabezpečí, aby jej regulačný úrad bol z právneho hľadiska oddelený a funkčne nezávislý¹ od akéhokoľvek poskytovateľa telekomunikačných služieb, telekomunikačných sietí alebo zariadení telekomunikačných sietí.
2. Zmluvná strana, ktorá si ponechá vlastnícke práva alebo kontrolu nad poskytovateľmi verejných telekomunikačných prenosových sietí alebo služieb, zabezpečí účinné štrukturálne oddelenie regulačnej funkcie od činností súvisiacich s vlastníctvom alebo kontrolou.
3. Každá zmluvná strana musí udeliť svojmu regulačnému orgánu právomoc regulovať telekomunikačný sektor a plniť úlohy, ktoré mu boli zverené vrátane presadzovania opatrení súvisiacich s povinnosťami podľa tohto pododdielu. Úlohy, ktoré má vykonávať regulačný orgán, musia byť verejne prístupné v ľahko dostupnej a jasnej forme.

¹ V záujme väčšej istoty treba uviesť, že na regulačný orgán zmluvnej strany sa nesmie nazerať tak, že nespĺňa požiadavku funkčnej nezávislosti len preto, že iný orgán tejto zmluvnej strany ako jej regulačný orgán disponuje akciami alebo inou majetkovou účasťou v poskytovateľovi telekomunikačných služieb, telekomunikačných sietí alebo zariadení telekomunikačných sietí.

4. Každá zmluvná strana zabezpečí, aby rozhodnutia regulačného orgánu a postupy, ktoré používa, boli nezávislé, pokiaľ ide o všetkých účastníkov trhu.
5. Každá zmluvná strana zabezpečí, aby jej regulačný orgán plnil svoje úlohy transparentným spôsobom a, pokiaľ je to možné, bez zbytočného odkladu.
6. Každá zmluvná strana udelí svojmu regulačnému orgánu právomoc požadovať od poskytovateľov telekomunikačných sietí a služieb všetky informácie vrátane finančných informácií, ktoré sú potrebné na plnenie jeho úloh v súlade s týmto pododdielom. Regulačný orgán nesmie požadovať viac informácií, než je potrebné na plnenie jeho úloh, a s informáciami získanými od týchto poskytovateľov zaobchádza v súlade so zákonmi a inými právnymi predpismi tejto zmluvnej strany týkajúcimi sa obchodného tajomstva.

ČLÁNOK 8.50

Univerzálna služba

1. Každá zmluvná strana má právo vymedziť druh povinností univerzálnej služby, ktoré chce zachovať. Tieto povinnosti sa nebudú vopred považovať za protisúťažné ako také, ak sú spravované transparentným, objektívnym, nediskriminačným a z hľadiska hospodárskej súťaže neutrálnym spôsobom a ak nie sú väčšou záťažou, než je potrebné, vzhľadom na druh univerzálnej služby vymedzený zmluvnou stranou.

2. Všetci poskytovatelia telekomunikačných služieb by mali byť spôsobilí na poskytovanie univerzálnej služby. Poskytovatelia univerzálnej služby sa určia prostredníctvom transparentného, nediskriminačného a nie zbytočne zaťažujúceho mechanizmu.

3. Regulačný orgán zmluvnej strany môže rozhodnúť, či je potrebný mechanizmus na kompenzáciu čistých nákladov poskytovateľov, ktorí boli určení na poskytovanie univerzálnej služby, s prihliadnutím na prípadnú trhovú výhodu, ktorá týmto poskytovateľom vyplýva, resp. mechanizmus na spoločné znášanie čistých nákladov na povinnosti univerzálnej služby.

ČLÁNOK 8.51

Povolenie na poskytovanie telekomunikačných sietí a služieb

1. Každá zmluvná strana povolí poskytovanie telekomunikačných sietí alebo služieb, pokiaľ je to možné, na základe jednoduchého oznámenia alebo registrácie, bez toho, aby bolo potrebné predchádzajúce výslovné rozhodnutie regulačného orgánu. Práva a povinnosti vyplývajúce z takéhoto povolenia sa sprístupnia verejnosti v ľahko dostupnej forme.

2. Zmluvná strana môže v prípade potreby vyžadovať licenciu na právo na používanie rádiových frekvencií a čísel, a to najmä s cieľom:

a) zabrániť škodlivému rušeniu;

b) zabezpečiť technickú kvalitu služby; a

c) garantovať efektívne využívanie frekvenčného spektra.

3. Ak zmluvná strana stanovuje povinnosť získať licenciu, musí verejne sprístupniť:

a) všetky licenčné kritériá a primerané obdobie zvyčajne potrebné na prijatie rozhodnutia o licencií a

b) podmienky individuálnych licencií.

4. Každá zmluvná strana oznámi žiadateľovi výsledok jeho žiadosti bez zbytočného odkladu po prijatí rozhodnutia o licencií. Každá zmluvná strana v prípade rozhodnutia zamietnuť žiadosť alebo odňať licenciu, oznámi na požiadanie žiadateľovi, a to v zásade písomne, dôvody tohto zamietnutia alebo odňatia. Žiadateľ musí mať v týchto prípadoch možnosť obrátiť sa na odvolací orgán, ako sa uvádza v článku 8.54.

5. Každá zmluvná strana zabezpečí, aby akékoľvek administratívne poplatky ukladané poskytovateľom telekomunikačných sietí alebo služieb boli objektívne, transparentné a primerané administratívnym nákladom regulačného orgánu. Tieto administratívne náklady nezahŕňajú platby za práva na používanie obmedzených zdrojov, ani povinné príspevky na poskytovanie univerzálnej služby.

ČLÁNOK 8.52

Prideľovanie a používanie obmedzených zdrojov

1. Každá zmluvná strana uskutočňuje všetky postupy týkajúce sa prideľovania a používania obmedzených zdrojov súvisiacich s telekomunikáciami vrátane frekvencií, čísel a práv prístupu otvoreným, objektívnym, transparentným, nediskriminačným a nie zbytočne zaťažujúcim spôsobom a včas.
2. Každá zmluvná strana verejne sprístupní aktuálnu situáciu, pokiaľ ide o pridelené frekvenčné pásma, avšak nie je povinná poskytnúť podrobnú identifikáciu frekvencií pridelených na osobitné vládne účely.
3. Opatrenia zmluvnej strany, ktorými sa rozdeľuje a prideľuje spektrum a spravujú frekvencie, nie sú samé osebe v rozpore s článkami 8.7 a 8.15. Každá zmluvná strana si teda zachováva právo stanoviť a uplatňovať politiky v oblasti správy spektra a frekvencií, ktorými obmedzujú počet poskytovateľov verejných telekomunikačných prenosových služieb, za predpokladu, že ich vykonáva spôsobom, ktorý je zlučiteľný s ustanoveniami tejto dohody. Toto právo zahŕňa aj možnosť prideľovania frekvenčných pásiem pri zohľadnení súčasných a budúcich potrieb a dostupnosti spektra.

ČLÁNOK 8.53

Transparentnosť

Každá zmluvná strana zabezpečí, aby boli jej opatrenia súvisiace s prístupom a používaním verejných telekomunikačných prenosových sietí alebo služieb verejne prístupné, a to pokiaľ ide o opatrenia týkajúce sa:

- a) sadzieb a ostatných podmienok služieb;
- b) špecifikácií technických rozhraní;
- c) subjektov zodpovedných za vypracovanie, zmenu a prijímanie noriem, ktoré ovplyvňujú prístup a používanie;
- d) podmienok vzťahujúcich sa na pripojenie terminálu alebo iného zariadenia k verejným telekomunikačným prenosovým sieťam a
- e) oznámení, povolení, registrácií alebo licenčných požiadaviek, ak existujú.

ČLÁNOK 8.54

Riešenie sporov v oblasti telekomunikácií

1. Každá zmluvná strana zabezpečí v súlade so svojimi zákonmi a inými právnymi predpismi, aby poskytovatelia verejných telekomunikačných prenosových sietí alebo služieb druhej zmluvnej strany mali právo včas sa obrátiť na regulačný orgán prvej uvedenej zmluvnej strany s cieľom riešiť spory týkajúce sa práv a povinností, ktoré týmto poskytovateľom vyplývajú z tohto pododdielu. V takýchto prípadoch sa regulačný orgán usiluje vydať záväzné rozhodnutie, ak je to vhodné, s cieľom vyriešiť spor bez zbytočného odkladu.
2. Ak regulačný orgán odmietne prijať akékoľvek kroky v súvislosti so žiadosťou o vyriešenie sporu, na požiadanie a v primeranej lehote poskytne písomné vysvetlenie svojho rozhodnutia.
3. Regulačný orgán sprístupní rozhodnutie o vyriešení sporu verejnosti v súlade so zákonmi a inými právnymi predpismi zmluvnej strany, a to pri zohľadnení požiadaviek ochrany obchodného tajomstva.
4. Každá zmluvná strana zabezpečí, aby poskytovateľ verejných telekomunikačných prenosových sietí alebo služieb, ktorý bol poškodený stanoviskom alebo rozhodnutím jej regulačného orgánu, mohol dosiahnuť preskúmanie tohto stanoviska alebo rozhodnutia buď zo strany regulačného orgánu, alebo zo strany nezávislého odvolacieho orgánu, ktorý môže ale nemusí byť súdnym orgánom.

5. Každá zmluvná strana zabezpečí, aby poskytovateľ verejných telekomunikačných prenosových sietí alebo služieb, ktorý bol dotknutý rozhodnutím jej regulačného orgánu alebo nezávislého odvolacieho orgánu, ak tento druhý uvedený nie je súdnym orgánom, mohol dosiahnuť ďalšie preskúmanie tohto rozhodnutia zo strany nezávislého súdneho orgánu, s výnimkou prípadov, keď poskytovateľ súhlasil s postupom, v rámci ktorého regulačný orgán alebo nezávislý odvolací orgán vydáva konečné rozhodnutie v súlade so zákonmi a inými právnymi predpismi zmluvnej strany.

6. Zmluvná strana nedovolí, aby žiadosť o preskúmanie podaná na odvolací alebo súdny orgán predstavovala dôvod na nedodržanie stanoviska alebo rozhodnutia regulačného orgánu, okrem prípadov, keď príslušný odvolací alebo justičný orgán zamietol, pozastavil alebo zrušil takéto stanovisko alebo rozhodnutie.

7. Postup uvedený v odsekoch 1 až 3 nebráni žiadnej dotknutej strane podať návrh na začatie konania pred súdnymi orgánmi.

ČLÁNOK 8.55

Vzťah k medzinárodným organizáciám

Zmluvné strany uznávajú dôležitosť medzinárodných noriem pre globálnu zlučiteľnosť a interoperabilitu telekomunikačných prenosových sietí a služieb a zaväzujú sa podporovať tieto normy prostredníctvom činností príslušných medzinárodných orgánov vrátane Medzinárodnej telekomunikačnej únie a Medzinárodnej organizácie pre normalizáciu.

ČLÁNOK 8.56

Dôvernosť informácií

Každá zmluvná strana zabezpečí dôvernosť telekomunikácií a súvisiacich prevádzkových údajov používateľov v rámci verejných telekomunikačných prenosových sietí a služieb bez toho, aby tým bol nenáležite obmedzovaný obchod so službami.

ČLÁNOK 8.57

Medzinárodný mobilný roaming¹

1. Každá zmluvná strana sa snaží spolupracovať na podpore transparentných a primeraných sadzieb za medzinárodné mobilné roamingové služby s cieľom podporiť rast obchodu medzi zmluvnými stranami a zvýšiť blahobyť spotrebiteľov.
2. Každá zmluvná strana sa môže rozhodnúť prijať kroky na zvýšenie transparentnosti a hospodárskej súťaže v súvislosti s medzinárodnými mobilnými roamingovými sadzbami a posilnenie technologických alternatív roamingových služieb, ako napríklad:
 - a) zabezpečiť, aby informácie o maloobchodných sadzbách boli ľahko dostupné pre spotrebiteľov a
 - b) minimalizovať prekážky brániace využívaniu technologických alternatív roamingu, vďaka čomu majú spotrebitelia pri pobyte na území zmluvnej strany po opustení územia druhej zmluvnej strany prístup k telekomunikačným službám s pomocou zariadenia podľa vlastného výberu.

¹ Tento článok sa nevzťahuje na vnútroeurópske roamingové služby, ktoré sú komerčnými mobilnými službami poskytovanými na základe obchodnej dohody medzi poskytovateľmi verejných telekomunikačných prenosových služieb, ktoré umožňujú koncovému používateľovi využívať domáce mobilné telefóny alebo iné zariadenie na hlasové, dátové alebo odkazové služby v inom členskom štáte Európskej únie ako v členskom štáte, v ktorom sa nachádza domáca verejná telekomunikačná prenosová sieť koncového používateľa.

3. Každá zmluvná strana vyzve poskytovateľov verejných telekomunikačných prenosových služieb na svojom území, aby verejne sprístupnili informácie o maloobchodných sadzbách medzinárodných mobilných roamingových služieb pre hlasové služby, dátové služby a SMS správy, ktoré ponúkajú svojim koncovým používateľom pri pobyte na území druhej zmluvnej strany.
4. Žiadne z ustanovení tohto článku nevyžaduje, aby zmluvná strana regulovala sadzby alebo podmienky medzinárodných mobilných roamingových služieb.

PODODDIEL 5

Finančné služby

ČLÁNOK 8.58

Rozsah pôsobnosti

1. Tento pododdiel sa uplatňuje na opatrenia zmluvnej strany, ktoré majú vplyv na obchod v oblasti finančných služieb.

2. Na účely uplatnenia článku 8.2 písm. r) na tento pododdiel platí, že „služby poskytované pri výkone vládnej moci“ sú:

- a) činnosti vykonávané centrálnou bankou alebo menovým orgánom alebo akýmkoľvek iným verejnoprávnym subjektom pri uskutočňovaní menovej alebo devízovej politiky;
- b) činnosti, ktoré tvoria súčasť zákonného systému sociálneho zabezpečenia alebo verejného dôchodkového zabezpečenia a
- c) iné činnosti uskutočňované verejnoprávnym subjektom na účet, so zárukou alebo s použitím finančných zdrojov tejto zmluvnej strany alebo jej verejnoprávných subjektov.

3. Na účely uplatnenia článku 8.2 písm. r) na tento pododdiel platí, že ak zmluvná strana umožní, aby ktorúkoľvek z činností uvedených v odseku 2 písm. b) alebo c) mohli vykonávať jej poskytovatelia finančných služieb, ktorí súťažia v hospodárskej súťaži s verejnoprávnym subjektom alebo poskytovateľom finančných služieb, „služby“ zahŕňajú aj tieto činnosti.

4. Článok 8.2 písm. s) sa nevzťahuje na služby, na ktoré sa vzťahuje tejto pododdiel.

ČLÁNOK 8.59

Vymedzenie pojmov

Na účely tejto kapitoly sa uplatňuje toto vymedzenie pojmov:

- a) „finančné služby“ sú akékoľvek služby finančnej povahy, ktoré ponúka poskytovateľ finančných služieb zmluvnej strany; finančné služby zahŕňajú všetky poisťovacie služby a služby súvisiace s poistením a všetky bankové a iné finančné služby (okrem poistenia); medzi finančné služby patria tieto činnosti:
 - i) poisťovacie služby a služby súvisiace s poistením:
 - A) priame poistenie (vrátane spolupoistenia):
 - 1. životné poistenie a
 - 2. neživotné poistenie;
 - B) zaistenie a retrocesia;
 - C) sprostredkovanie poistenia, ako napr. činnosti poisťovacieho makléra a agenta a

- D) pomocné služby súvisiace s poistením, ako napríklad poradenské služby, poistno-matematické služby, posúdenie rizika a služby spojené s likvidáciou poistných nárokov a
- ii) bankové služby a iné finančné služby (okrem poistenia):
- A) prijímanie vkladov a iných návratných finančných prostriedkov od verejnosti;
 - B) pôžičky všetkých typov vrátane spotrebného úveru, hypotekárneho úveru, faktoringu a financovania obchodných transakcií;
 - C) finančný lízing;
 - D) všetky služby týkajúce sa platieb a peňažných prevodov vrátane debetných a kreditných kariet, cestovných šekov a bankových zmeniek;
 - E) záruky a prísľuby;
 - F) obchodovanie na vlastný účet alebo na účet zákazníkov, buď na burze, mimoburzovom trhu, alebo iným spôsobom, a to s:
 - 1. nástrojmi peňažného trhu (vrátane šekov, zmeniek a depozitných certifikátov);

2. devízami;
 3. derivátovými produktmi okrem iného vrátane futures a opcií;
 4. nástrojmi výmenného kurzu a úrokovej miery vrátane produktov ako sú swapy, dohody o forwardovej úrokovej miere;
 5. prevoditeľnými cennými papiermi; a
 6. ostatnými prevoditeľnými nástrojmi a finančnými aktívami vrátane tehál z drahých kovov;
- G) účasť na emisiách všetkých druhov cenných papierov vrátane upisovania a investovania v úlohe prostredníka, či už verejne alebo súkromne, a poskytovanie služieb súvisiacich s takýmito emisiami;
- H) peňažné maklérsstvo;
- I) správa aktív, ako je správa hotovosti alebo portfólia, všetky formy správy kolektívneho investovania, správa penzijných fondov, správcovské, depozitné a zverenecké služby;

- J) služby vyrovnania a zúčtovania v oblasti finančných aktív zahŕňajúce cenné papiere, deriváty a iné prevoditeľné nástroje;
 - K) poskytovanie a prenos finančných informácií a spracovanie finančných údajov, ako aj súvisiaci softvér, poskytovateľmi iných finančných služieb a
 - L) poradenské, sprostredkovateľské a iné pomocné finančné služby ku všetkým činnostiam uvedeným v bodoch A) až K) vrátane úverových referencií a analýz, investičného a portfóliového prieskumu a poradenstva, poradenstva pri akvizíciách a v otázkach reštrukturalizácie a stratégie podnikov;
- b) „poskytovateľ finančných služieb“ je akákoľvek fyzická alebo právnická osoba zmluvnej strany, ktorá chce poskytovať finančné služby alebo ich poskytuje, ale nevzťahuje sa na verejnoprávny subjekt;
- c) „nová finančná služba“ je akákoľvek služba finančnej povahy vrátane služieb súvisiacich s existujúcimi alebo novými produktmi alebo so spôsobom dodávky produktu, ktorú neposkytuje žiaden poskytovateľ finančných služieb na území zmluvnej strany, avšak ktorá sa poskytuje na území druhej zmluvnej strany.
- d) „poštový poisťovací subjekt“ je subjekt, ktorý upisuje a predáva poistenie širokej verejnosti a ktorý je priamo alebo nepriamo vo vlastníctve alebo pod kontrolou poštového subjektu zmluvnej strany;

e) „verejnoprávny subjekt“ je:

- i) vláda, centrálna banka alebo menový orgán zmluvnej strany alebo akýkoľvek subjekt vo vlastníctve alebo pod kontrolou zmluvnej strany, ktorý v zásade vykonáva vládne funkcie alebo činnosti na vládne účely, nie však subjekt zaoberajúci sa hlavne poskytovaním finančných služieb za komerčných podmienok, alebo
- ii) súkromný subjekt, ktorý vykonáva funkcie zvyčajne vykonávané centrálnou bankou alebo menovým orgánom, pri vykonávaní týchto funkcií a

f) „samosprávna organizácia“ je mimovládny subjekt vrátane burzy alebo trhu cenných papierov alebo futures, zúčtovacej agentúry alebo inej organizácie alebo združenia, ktorý vykonáva právomoc v oblasti regulácie alebo dohľadu nad poskytovateľmi finančných služieb, ktorú na neho delegovala zmluvná strana.

ČLÁNOK 8.60

Finančné služby, ktoré sú na území zmluvnej strany nové

1. Zmluvná strana povolí poskytovateľom finančných služieb druhej zmluvnej strany usadeným na jej území ponúkať na tomto jej území akýkoľvek novú finančnú službu.

2. Bez ohľadu na článok 8.7 písm. b) zmluvná strana môže určiť právnu formu, prostredníctvom ktorej sa môže služba poskytovať a môže poskytovanie tejto finančnej služby podmieniť požiadavkou na získanie povolenia. Ak zmluvná strana stanovuje povinnosť získať povolenie, môže zamietnuť udelenie povolenia z dôvodov obozretnosti, avšak nie výlučne len z dôvodu, že službu neposkytuje žiadny iný poskytovateľ finančných služieb na jej území.

ČLÁNOK 8.61

Platobné a zúčtovacie systémy

Podľa podmienok, na základe ktorých sa poskytuje národné zaobchádzanie, poskytne každá zmluvná strana poskytovateľom finančných služieb druhej zmluvnej strany usadeným na jej území prístup k platobným a zúčtovacím systémom prevádzkovaným verejnoprávnymi subjektmi a k oficiálnym finančným nástrojom a nástrojom refinancovania, ktoré sú dostupné pri normálnom spôsobe bežného podnikania. Cieľom tohto článku nie je umožniť prístup k nástrojom zmluvnej strany súvisiacim úlohou veriteľa poslednej inštancie.

ČLÁNOK 8.62

Samoregulačné organizácie

Ak zmluvná strana vyžaduje členstvo alebo účasť v samoregulačnej organizácii, prípadne prístup k nej, na to, aby poskytovatelia finančných služieb druhej zmluvnej strany mohli poskytovať finančné služby na rovnocennom základe ako jej vlastní poskytovatelia finančných služieb, alebo ak táto zmluvná strana poskytuje samoregulačnej organizácii priamo alebo nepriamo výsady alebo výhody pri poskytovaní finančných služieb, táto zmluvná strana musí zabezpečiť, aby uvedená samoregulačná organizácia dodržiavala povinnosti stanovené v článkoch 8.8.

ČLÁNOK 8.63

Prenosy informácií a spracúvanie informácií

1. Zmluvná strana neprijme opatrenia, ktoré by bránili prenosu informácií alebo spracovaniu finančných informácií vrátane prenosu dát elektronickými prostriedkami, ani opatrenia, ktoré, za predpokladu zlučiteľnosti pravidiel dovozu s medzinárodnými dohodami, bránia prevodu zariadení, ak sú takéto prenosy informácií, spracovanie finančných informácií alebo prevod zariadení nevyhnutné na bežnú podnikateľskú činnosť tohto poskytovateľa finančných služieb.

2. Žiadne z ustanovení odseku 1 neobmedzuje právo zmluvnej strany chrániť osobné údaje, súkromie a dôvernosc' individuálnych záznamov a účtov, pokiaľ sa takéto právo nepoužíva na obchádzanie oddielu B až D a tohto pododdielu.

ČLÁNOK 8.64

Účinná a transparentná regulácia

1. Ak zmluvná strana stanovuje povinnosť získať licenciu na poskytovanie finančných služieb, verejne prístupní požiadavky a postupy na získanie tejto licencie.
2. Ak zmluvná strana požaduje na účely spracovania žiadosti od žiadateľa ďalšie informácie, oznámi mu to bez zbytočného odkladu.
3. Zmluvná strana sa usiluje zabezpečiť, aby všeobecne záväzné pravidlá prijaté alebo zachovávané samoregulačnými orgánmi na jej území boli bezodkladne uverejnené alebo prístupnené tak, aby sa s nimi mohli zainteresované osoby oboznámiť.

ČLÁNOK 8.65

Výnimka z dôvodov obozretnosti

1. Žiadne z ustanovení tejto dohody nebráni zmluvnej strane prijať alebo zachovať opatrenia z dôvodov obozretnosti, ako sú:
 - a) ochrana investorov, vkladateľov, poistencov alebo osôb, voči ktorým má poskytovateľ finančných služieb fiduciárnu povinnosť; alebo
 - b) zabezpečenie integrity a stability finančného systému zmluvnej strany.
2. V prípade, že tieto opatrenia nie sú v súlade s touto dohodou, nesmie ich zmluvná strana používať ako prostriedok na neplnenie si povinností podľa tejto dohody.
3. Žiadne z ustanovení tejto dohody sa nebude vykladať ako ustanovenie, ktoré ukladá zmluvným stranám povinnosť zverejniť informácie týkajúce sa záležitostí a účtov jednotlivých zákazníkov alebo akékoľvek dôverné informácie alebo informácie o majetku, s ktorými disponujú verejnoprávne subjekty.

ČLÁNOK 8.66

Poskytovanie poisťovacích služieb poštovými poisťovacími subjektmi

1. V tomto článku sa stanovujú pravidlá, ktoré sa uplatňujú, ak zmluvná strana umožňuje svojim poštovým poisťovacím subjektom upisovať a poskytovať služby priameho poistenia pre širokú verejnosť. Medzi služby, na ktoré sa vzťahuje tento článok, nepatrí poskytovanie poisťovacích služieb týkajúcich sa zberu, prepravy a doručovania listových zásielok alebo balíkov poštovým poisťovacím subjektom zmluvnej strany.
2. Zmluvná strana nesmie prijať ani zachovať opatrenie, ktoré vytvára podmienky hospodárskej súťaže, ktoré sú pri poskytovaní poisťovacích služieb uvedených v odseku 1 pre poštový poisťovací subjekt v porovnaní so súkromným poskytovateľom obdobných poisťovacích služieb na jej trhu priaznivejšie, a to aj prostredníctvom:
 - a) uloženia prísnejších podmienok súkromnému poskytovateľovi v rámci licencie na poskytovanie poisťovacích služieb v porovnaní s podmienkami, ktoré zmluvná strana ukladá v súvislosti s poskytovaním poisťovacích služieb poštovému poisťovaciemu subjektu, alebo
 - b) sprístupnenia distribučného kanálu pre predaj poisťovacích služieb poštovému poisťovaciemu subjektu za výhodnejších podmienok, ako sú tie, ktoré sa vzťahujú na súkromných poskytovateľov obdobných služieb.

3. Pokiaľ ide o poskytovanie poisťovacích služieb uvedených v odseku 1 zo strany poštového poisťovacieho subjektu, zmluvná strana uplatní rovnaké právne predpisy a činnosti zamerané na presadzovanie práva, ako uplatňuje na poskytovanie obdobných poisťovacích služieb zo strany súkromných poskytovateľov.

4. Zmluvná strana bude pri plnení svojich povinností podľa odseku 3 od poštového poisťovacieho subjektu, ktorý poskytuje poisťovacie služby uvedené v odseku 1, požadovať, aby uverejnil riadnu účtovnú závierku, pokiaľ ide o poskytovanie týchto služieb. Táto závierka musí obsahovať úroveň podrobností a musí spĺňať audítorské štandardy, ktoré sa vyžadujú podľa všeobecne uznávaných účtovných a audítorských zásad, medzinárodne uznávaných účtovných a audítorských štandardov alebo rovnocenných pravidiel, ktoré sa uplatňujú na území zmluvnej strany, pokiaľ ide o verejne obchodované súkromné podniky, ktoré poskytujú obdobné služby.

5. Odseky 1 až 4 sa nevzťahujú na poštový poisťovací subjekt na území zmluvnej strany:

- a) ktorý zmluvná strana priamo či nepriamo nevlastní ani nekontroluje, pokiaľ zmluvná strana nezachováva žiadnu výhodu, ktorá pri poskytovaní poisťovacích služieb na jej trhu upravuje podmienky hospodárskej súťaže v porovnaní so súkromným poskytovateľom obdobných poisťovacích služieb v prospech toho poštového poisťovacieho subjektu, alebo
- b) ak predaj priameho životného poistenia upisovaného týmto poštovým poisťovacím subjektom nepredstavuje viac ako 10 percent, resp. predaj priameho neživotného poistenia upisovaného týmto poštovým poisťovacím subjektom nepredstavuje viac ako 10 percent, z celkového ročného príjmu z poistného z priameho životného poistenia, resp. z celkového ročného príjmu z poistného z priameho neživotného poistenia, na trhu tejto zmluvnej strany.

ČLÁNOK 8.67

Regulačná spolupráca v oblasti finančnej regulácie

Zmluvné strany budú podporovať regulačnú spoluprácu v oblasti finančnej regulácie v súlade s prílohou 8-A.

PODODDIEL 6

Služby medzinárodnej námornej dopravy

ČLÁNOK 8.68

Rozsah pôsobnosti a vymedzenie pojmov

1. Tento pododdiel stanovuje zásady regulačného rámca pre poskytovanie služieb medzinárodnej námornej dopravy podľa oddielov B až D tejto kapitoly a uplatňuje sa na opatrenia zmluvnej strany ovplyvňujúce obchod so službami medzinárodnej námornej dopravy.

2. Na účely tejto kapitoly sa uplatňuje toto vymedzenie pojmov:

- a) „služby kontajnerových staníc a dep“ sú činnosti spočívajúce v skladovaní kontajnerov v prístavoch alebo vo vnútrozemí s cieľom ich plnenia alebo vyprázdňovania, opravy alebo ich prípravy na nakládku;
- b) „služby colného konania“ sú činnosti spočívajúce vo vykonaní, v mene inej strany, colných formalít týkajúcich sa dovozu, vývozu alebo priamej dopravy nákladov, bez ohľadu na to, či je táto služba hlavnou činnosťou poskytovateľa služieb alebo obvyklým doplnkom jeho hlavnej činnosti;
- c) „dopravné operácie ‚od dverí k dverám‘ alebo multimodálne dopravné operácie“ sú preprava tovaru s jednotným prepravným dokladom, pri ktorej sa využíva viac než jeden druh dopravy a ktorej časť prebieha v medzinárodných morských vodách;
- d) „špeditárske služby“ sú činnosti spočívajúce v organizácii a monitorovaní nakládky, v mene odosielateľa, prostredníctvom zabezpečenia dopravných a s dopravou spojených služieb, príprava dokumentácie a poskytovanie obchodných informácií;

- e) „služby medzinárodnej námornej dopravy“ je doprava cestujúcich alebo preprava nákladu námornými plavidlami medzi prístavom jednej zmluvnej strany a prístavom druhej zmluvnej strany alebo tretej krajiny a zahŕňa priame uzatváranie zmlúv s poskytovateľmi iných dopravných služieb na účely zabezpečenia dopravných operácií „od dverí k dverám“ alebo multimodálnych dopravných operácií, no nezahŕňa právo na poskytovanie týchto iných dopravných služieb;
- f) „služby námorných agentúr“ sú činnosti spočívajúce v zastupovaní obchodných záujmov jednej alebo viacerých spoločností linkovej lodnej dopravy alebo lodných prepravných spoločností v rámci stanovenej geografickej oblasti, a to na tieto účely:
 - i) marketing a predaj námornej dopravy a súvisiacich služieb, od cenovej ponuky až po fakturáciu, vystavenie nákladných listov v mene spoločností, nákup alebo ďalší predaj nevyhnutných súvisiacich služieb, príprava dokumentácie a poskytovanie obchodných informácií; a
 - ii) vystupovanie v mene spoločností, organizácia pristavenia lodi alebo prevzatie nákladu, ak sa to požaduje;
- g) „pomocné námorné služby“ služby manipulácie s nákladom v námornej doprave, služby skladovania a uskladňovania, služby colného konania, služby kontajnerových staníc a dep, služby námorných agentúr a špeditérске služby;

- h) „služby manipulácie s nákladom v námornej doprave“ sú činnosti vykonávané dokárskymi spoločnosťami vrátane prevádzkovateľov terminálu, nezahŕňajú však priame činnosti dokárov, ak je táto pracovná sila organizovaná mimo dokárskych spoločností alebo prevádzkovateľov terminálu. Medzi zahrnuté činnosti patrí organizácia a dohľad, pokiaľ ide o:
- i) nakladanie alebo vykladanie nákladu na loď a z lode;
 - ii) zväzovanie alebo rozväzovanie nákladu; a
 - iii) prijatie alebo dodávku a úschovu nákladu pred nakládkou alebo po vykládke; a
- i) „služby skladovania a uskladňovania“ sú služby uskladnenia mrazeného alebo chladeného tovaru a služby veľkokapacitného skladovania kvapalín alebo plynov a úschovné a skladovacie služby iného tovaru vrátane bavlny, zŕn, vlny, tabaku, iných poľnohospodárskych výrobkov a iného tovaru pre domácnosť.

ČLÁNOK 8.69

Povinnosti

Bez toho, aby boli dotknuté nesúladne opatrenia alebo iné opatrenia uvedené v článkoch 8.12 a 8.18, každá zmluvná strana:

- a) dodržiava zásadu neobmedzeného prístupu na medzinárodné námorné trhy a medzinárodné obchodné trasy na komerčnom a nediskriminačnom základe;
- b) poskytuje lodiam, ktoré sa plavia pod vlajkou druhej zmluvnej strany alebo sú prevádzkované poskytovateľmi služieb druhej zmluvnej strany, nemenej priaznivé zaobchádzanie, ako je zaobchádzanie, ktoré poskytuje svojim vlastným lodiam, pokiaľ ide, okrem iného, o vstup do prístavov, využívanie infraštruktúry, služieb a pomocných námorných služieb v prístavoch, ako aj o súvisiace poplatky a platby, colné zariadenia a pridelenie prístavísk a infraštruktúry na nakládku a vykládku¹.

¹ Žiadna zmluvná strana v rámci uplatnenia zásad stanovených v písmenách a) a b) nesmie prijať ani zachovať systémy delenia nákladu v žiadnych dohodách týkajúcich sa služieb medzinárodnej námornej dopravy. Každá zmluvná strana ukončí každý takýto systém zavedený dohodou, ktorá bola platná alebo podpísaná pred dňom nadobudnutia platnosti tejto dohody, v momente nadobudnutia platnosti tejto dohody.

- c) povolí poskytovateľom služieb medzinárodnej námornej dopravy druhej zmluvnej strany usadiť sa a prevádzkovať podnik na jej území, a to za podmienok usadenia a prevádzky, ktoré sú nemenej priaznivé, ako poskytuje svojim vlastným poskytovateľom služieb a
- d) sprístupní poskytovateľom služieb medzinárodnej námornej dopravy druhej zmluvnej strany za primeraných a nediskriminačných podmienok tieto služby v prístave: pilotáž, pomoc s remorkérmi a vlečnými loďami, predzásobovanie, tankovanie a zásobenie vodou, odstránenie odpadu a zaťažujúceho odpadu, služby kapitána prístavu, navigačnej pomoci, zariadení na núdzové opravy, kotviska, prístaviska a súvisiace služby a prevádzkové služby na pobreží, ktoré sú z hľadiska fungovania lode nevyhnutné, vrátane komunikácie, dodávok vody a elektrickej energie.

ODDIEL F

Elektronický obchod

ČLÁNOK 8.70

Cieľ a všeobecné ustanovenia

1. Zmluvné strany uznávajú, že elektronický obchod prispieva k hospodárskemu rastu a zvyšuje obchodné príležitosti v mnohých odvetviach. Zmluvné strany takisto uznávajú význam uľahčenia využívania a rozvoja elektronického obchodu.

2. Cieľom tohto oddielu je prispieť k vytvoreniu atmosféry dôvery pri využívaní elektronického obchodu a podporiť elektronický obchod medzi zmluvnými stranami.
3. Zmluvné strany uznávajú význam zásady technologickej neutrality v oblasti elektronického obchodu.
4. Tento oddiel sa vzťahuje na opatrenia zmluvnej strany, ktoré majú vplyv na obchod prostredníctvom elektronických prostriedkov.
5. Tento oddiel sa nevzťahuje na hazardné hry a stávkové služby, služby rozhlasového a televízneho vysielania, audiovizuálne služby, služby notárov alebo rovnocenných profesií, a služby právneho zastúpenia.
6. V prípade akéhokoľvek rozporu medzi ustanoveniami tohto oddielu a inými ustanoveniami tejto dohody majú v rámci predmetného rozporu prednosť uvedené iné ustanovenia tejto dohody.

ČLÁNOK 8.71

Vymedzenie pojmov

Na účely tohto oddielu sa uplatňuje toto vymedzenie pojmov:

- a) „elektronická autentifikácia“ je proces alebo úkon na overenie totožnosti strany zúčastňujúcej sa na elektronickej komunikácii alebo transakcii, resp. na zabezpečenie integrity elektronickej komunikácie a
- b) „elektronický podpis“ sú údaje v elektronickej forme, ktoré sú pripojené alebo logicky pridružené k iným elektronickým údajom a ktoré spĺňajú tieto požiadavky:
 - i) používa ich určitá osoba s cieľom potvrdiť, že elektronické údaje, ktorých sa tieto údaje elektronického podpisu týkajú, boli vytvorené alebo podpísané v súlade so zákonmi a inými právnymi predpismi každej zmluvnej strany touto osobou a
 - ii) potvrdzujú, že tieto informácie v elektronickej forme neboli pozmenené.

ČLÁNOK 8.72

Clo

Zmluvné strany neuložia clo na elektronické prenosy.

ČLÁNOK 8.73

Zdrojový kód

1. Zmluvná strana nemôže vyžadovať prenos zdrojového kódu softvéru vo vlastníctve osoby druhej zmluvnej strany ani poskytnutie prístupu k nemu¹. Žiadne z ustanovení tohto odseku nebráni zahrnutiu alebo vykonávaniu podmienok súvisiacich s prenosom zdrojového kódu alebo poskytnutím prístupu k nemu v rámci obchodne dojednávaných zmlúv, ani dobrovoľnému prenosu zdrojového kódu alebo poskytnutiu prístupu k nemu napr. v súvislosti s vládnyim obstarávaním.
2. Žiadne z ustanovení tohto článku nemá vplyv na:
 - a) požiadavky súdneho orgánu alebo správneho tribunálu, resp. orgánu na ochranu hospodárskej súťaže, v záujme nápravy porušenia práva hospodárskej súťaže;

¹ V záujme väčšej istoty treba uviesť, že „zdrojový kód softvéru vo vlastníctve osoby druhej zmluvnej strany“ zahŕňa zdrojový kód softvéru obsiahnutého vo výrobku.

- b) požiadavky súdneho orgánu, správneho tribunálu alebo správneho orgánu, pokiaľ ide o ochranu a presadzovanie práv duševného vlastníctva v rozsahu, v akom sú zdrojové kódy chránené týmito právami, a
- c) právo zmluvnej strany prijať opatrenia v súlade s článkom III dohody o vládnom obstarávaní.

3. V záujme väčšej istoty treba uviesť, že žiadne z ustanovení tohto článku nebráni žiadnej zmluvnej strane prijať alebo zachovať opatrenia¹, ktoré nie sú v súlade s odsekom 1, v súlade s článkami 1.5, 8.3 a 8.65.

ČLÁNOK 8.74

Domáca regulácia

Každá zmluvná strana zabezpečí, aby boli všetky jej všeobecne záväzné opatrenia, ktoré majú vplyv na elektronický obchod, uplatňované primeraným, objektívnym a nestranným spôsobom.

¹ Uvedené opatrenia zahŕňajú opatrenia na zaistenie ochrany a bezpečnosti, napríklad v rámci certifikačného postupu.

ČLÁNOK 8.75

Zásada nevyžadovania predchádzajúceho povolenia

1. Zmluvné strany sa budú usilovať nezaviesť povinnosť predchádzajúceho povolenia ani akúkoľvek inú požiadavku s rovnocenným účinkom na poskytovanie služieb elektronickými prostriedkami.
2. Odsek 1 sa uplatňuje bez toho, aby boli dotknuté postupy udeľovania povolení, ktoré nie sú špecificky a výlučne zamerané na služby poskytované elektronickými prostriedkami, a pravidlá v oblasti telekomunikácií.

ČLÁNOK 8.76

Uzatváranie zmlúv elektronicky

Pokiaľ sa v jej zákonoch a iných právnych predpisoch nestanovuje inak, zmluvná strana nesmie prijať ani zachovať opatrenia na reguláciu elektronických transakcií, ktoré:

- a) odopierajú právny účinok, platnosť alebo vykonateľnosť zmluvy výlučne na základe toho, že je uzavretá elektronickými prostriedkami, alebo

- b) iným spôsobom vytvárajú prekážky využívaniu zmlúv uzatváraných elektronickými prostriedkami.

ČLÁNOK 8.77

Elektronická autentifikácia a elektronický podpis

1. Pokiaľ sa v jej zákonoch a iných právnych predpisoch nestanovuje inak, zmluvná strana nemôže odoprieť právnu platnosť podpisu výlučne na základe toho, že ide o elektronický podpis.
2. Zmluvná strana nesmie prijať ani zachovať opatrenia na reguláciu elektronickej autentifikácie a elektronického podpisu, ktoré by:
 - a) zakazovali stranám elektronickej transakcie vzájomne si dohodnúť náležitú formu elektronickej autentifikácie pre svoju operáciu alebo
 - b) nedávali stranám elektronickej transakcie možnosť preukázať pred súdnymi alebo správnymi orgánmi, že ich elektronické transakcie spĺňajú všetky právne požiadavky týkajúce sa elektronickej autentifikácie a elektronického podpisu.

3. Bez ohľadu na odsek 2 môže každá zmluvná strana požadovať, aby v prípade určitej kategórie transakcií spĺňala metóda autentifikácie určité normy výkonnosti, resp. aby bola certifikovaná orgánom akreditovaným v súlade s jej zákonmi a inými právnymi predpismi.

ČLÁNOK 8.78

Ochrana spotrebiteľa

1. Zmluvné strany uznávajú význam prijatia a zachovania transparentných a účinných opatrení na ochranu spotrebiteľa uplatniteľných na elektronický obchod, ako aj opatrení podporujúcich rozvoj dôvery spotrebiteľov v elektronický obchod.
2. Zmluvné strany uznávajú význam spolupráce medzi svojimi príslušnými orgánmi zodpovednými za ochranu spotrebiteľa, pokiaľ ide o činnosti týkajúce sa elektronického obchodu s cieľom zvýšiť ochranu spotrebiteľov.
3. Zmluvné strany uznávajú význam prijatia alebo zachovania opatrení na ochranu osobných údajov používateľov elektronického obchodu, a to v súlade s ich príslušnými zákonmi a inými právnymi predpismi.

ČLÁNOK 8.79

Nevyžiadané elektronické komerčné oznámenia

1. Každá zmluvná strana prijme alebo zachová opatrenia týkajúce sa nevyžiadaných elektronických komerčných oznámení, ktoré:
 - a) požadujú od poskytovateľov nevyžiadaných elektronických komerčných oznámení, aby uľahčili príjemcom možnosti, pokiaľ ide o zabránenie pokračujúceho prijímania takýchto oznámení a
 - b) vyžadujú predchádzajúci súhlas, v súlade s jej zákonmi a inými právnymi predpismi, príjemcov s tým, aby dostávali elektronické komerčné oznámenia.
2. Každá zmluvná strana zabezpečí, aby elektronické komerčné oznámenia boli ako také jasne identifikovateľné, aby sa v nich jasne uvádzalo, v mene koho sú vyhotovované, a aby obsahovali informácie potrebné na to, aby príjemcovia mohli kedykoľvek a bezplatne požiadať o ich zastavenie.
3. Každá zmluvná strana stanoví prostriedky právnej ochrany proti poskytovateľom nevyžiadaných elektronických komerčných oznámení, ktorí nedodržiavajú opatrenia prijaté alebo zachované podľa odsekov 1 a 2.

ČLÁNOK 8.80

Spolupráca v oblasti elektronického obchodu

1. Zmluvné strany v prípade potreby spolupracujú a aktívne sa zúčastňujú na práci na viacstranných fórach s cieľom podpory rozvoja elektronického obchodu.
2. Zmluvné strany sa dohodli, že budú pokračovať v dialógu o regulačných otázkach súvisiacich s elektronickým obchodom s cieľom vymieňať si informácie a skúsenosti, a to aj pokiaľ ide o súvisiace zákony, iné právne predpisy a ich uplatňovanie a o najlepšie postupy v súvislosti s elektronickým obchodom, a to okrem iného v týchto oblastiach:
 - a) ochrana spotrebiteľov;
 - b) kybernetická bezpečnosť;
 - c) boj proti nevyžiadaným elektronickým komerčným oznámeniam;
 - d) uznávanie certifikátov elektronických podpisov vydávaných verejnosti;

- e) výzvy pre malé a stredné podniky pri používaní elektronického obchodu;
- f) uľahčenie cezhraničných certifikačných služieb;
- g) duševné vlastníctvo a
- h) elektronická verejná správa.

ČLÁNOK 8.81

Voľný tok údajov

Zmluvné strany do troch rokov odo dňa nadobudnutia platnosti tejto dohody zhodnotia potrebu začleniť ustanovenia o voľnom toku údajov do tejto dohody.

KAPITOLA 9

POHYB KAPITÁLU, PLATBY A PREVODY A DOČASNÉ OCHRANNÉ OPATRENIA

ČLÁNOK 9.1

Bežný účet

Bez toho, aby boli dotknuté ostatné ustanovenia tejto dohody, každá zmluvná strana povolí všetky platby a prevody v súvislosti s transakciami na bežnom účte platobnej bilancie, ktoré patria do rozsahu pôsobnosti tejto dohody, a to vo voľne zameniteľnej mene¹ a v súlade s článkami Dohody o Medzinárodnom menovom fonde.

¹ Na účely tejto kapitoly je „voľne zameniteľná mena“ mena, ktorá sa môže voľne vymieňať za meny, s ktorými sa bežne obchoduje na medzinárodných devízových trhoch a ktoré sa bežne používajú pri medzinárodných operáciách. V záujme väčšej istoty treba uviesť, že medzi meny, s ktorými sa bežne obchoduje na medzinárodných devízových trhoch a ktoré sa bežne používajú pri medzinárodných operáciách, patria voľne použiteľné meny určené MMF v súlade s článkami Dohody o Medzinárodnom menovom fonde.

ČLÁNOK 9.2

Pohyb kapitálu

1. Bez toho, aby boli dotknuté ostatné ustanovenia tejto dohody, každá zmluvná strana v súvislosti s transakciami na kapitálovom a finančnom účte platobnej bilancie umožní voľný pohyb kapitálu na účely liberalizácie investícií a iných transakcií, ako sa stanovuje v kapitole 8.
2. V záujme podpory obchodu a investícií zmluvné strany uskutočnia vzájomné konzultácie s cieľom uľahčiť pohyb kapitálu medzi nimi.

ČLÁNOK 9.3

Uplatňovanie zákonov a iných právnych predpisov týkajúcich sa pohybu kapitálu, platieb alebo prevodov

1. Články 9.1 a 9.2 nemožno vykladať tak, že zmluvnej strane bránia v uplatňovaní jej zákonov a iných právnych predpisov týkajúcich sa:
 - a) konkurzu, insolventnosti alebo ochrany práv veriteľov;

- b) vydávania cenných papierov, futures, opcií a iných derivátov, obchodovania alebo podnikania s nimi;
- c) finančného výkazníctva alebo vedenia záznamov o pohyboch kapitálu, platbách alebo prevodoch, ak je to potrebné v záujme pomoci orgánom presadzovania práva alebo finančným regulačným orgánom;
- d) trestných činov, resp. klamlivých alebo podvodných praktík;
- e) zabezpečenia výkonu rozhodnutí alebo rozsudkov v adjudikatórnom konaní, alebo
- f) sociálneho zabezpečenia, dôchodkového zabezpečenia alebo systémov povinného sporenia.

2. Zákony a iné právne predpisy uvedené v odseku 1 sa nesmú uplatňovať nespravodlivým, svojvoľným alebo diskriminačným spôsobom, ani inak vytvárať skryté obmedzovanie pohybu kapitálu, platieb alebo prevodov.

ČLÁNOK 9.4

Dočasné ochranné opatrenia

1. V prípade, že sa výnimočných okolností dôjde k závažným ťažkostiam pri fungovaní hospodárskej a menovej únie Európskej únie, alebo hrozí, že dôjde k takýmto závažným ťažkostiam, Európska únia môže prijať alebo zachovať ochranné opatrenia týkajúce sa pohybu kapitálu, platieb alebo prevodov na obdobie nepresahujúce šesť mesiacov. Tieto opatrenia musia byť obmedzené do tej miery, ktorá je nevyhnutne potrebná, a nesmú byť prostriedkom svojvoľnej alebo bezdôvodnej diskriminácie medzi Japonskom a treťou krajinou v obdobných situáciách.
2. Zmluvná strana môže prijať alebo zachovať reštriktívne opatrenia týkajúce sa pohybu kapitálu, platieb alebo prevodov¹:
 - a) v prípade závažných ťažkostí s platobnou bilanciou alebo vonkajších finančných ťažkostí, resp. ich hrozby², alebo

¹ Pokiaľ ide o Európsku úniu, tieto opatrenia môžu byť prijaté členským štátom Európskej únie v iných situáciách, než sú uvedené v odseku 1, ktoré majú vplyv na hospodárstvo daného členského štátu.

² Zmluvné strany uznávajú, že závažné ťažkosti s platobnou bilanciou alebo vonkajšie finančné ťažkosti, resp. ich hrozba, ako sa uvádzajú v odseku 2 písm. a), môžu byť popri iných faktoroch spôsobené závažnými makroekonomickými ťažkosťami súvisiacimi s menovou politikou a devízovou politikou, resp. ich hrozbou, ako je uvedené v odseku 2 písm. b).

- b) ak za výnimočných okolností pohyby kapitálu, platby alebo prevody spôsobujú, alebo hrozí, že spôsobia, závažné makroekonomické ťažkosti súvisiace s menovou politikou a devízovou politikou.

3. Opatrenia uvedené v odseku 2:

- a) musia byť v súlade s príslušnými článkami Dohody o Medzinárodnom menovom fonde;
- b) nesmú ísť nad rámec nevyhnutný na riešenie situácií opísaných v odseku 2;
- c) môžu mať iba dočasný charakter a postupne sa odstránia ihneď po zlepšení situácie opísanej v odseku 2;
- d) musia zabráňovať zbytočnému poškodeniu obchodných, hospodárskych a finančných záujmov druhej zmluvnej strany a
- e) musia byť nediskriminačné v porovnaní s tretími krajinami v obdobných situáciách.

4. V prípade obchodu s tovarom môže každá zmluvná strana prijať reštriktívne opatrenia podľa článku 2.20 na účely platobnej bilancie.

5. V prípade obchodu so službami môže zmluvná strana prijať alebo zachovať obmedzujúce opatrenia s cieľom zabezpečiť svoju platobnú bilanciu alebo vonkajšiu finančnú situáciu. Tieto opatrenia musia byť v súlade s podmienkami stanovenými v článku XII dohody GATS.

6. Zmluvná strana, ktorá zachováva alebo prijíma opatrenia uvedené v odsekoch 1 až 3, o tom bezodkladne informuje druhú zmluvnú stranu.

7. V prípade prijatia alebo zachovávania reštriktívnych opatrení podľa tohto článku zmluvné strany bezodkladne uskutočnia konzultácie v rámci Výboru pre obchod so službami, liberalizáciu investícií a elektronický obchod zriadeného podľa článku 22.3, pokiaľ sa konzultácie neuskutočnia v rámci iných fór. V rámci konzultácií sa posudzujú ťažkosti v oblasti platobnej bilancie a vonkajšieho financovania a iné makroekonomické ťažkosti, ktoré viedli k reštriktívnym opatreniam, pričom sa okrem iných zohľadnia aj tieto faktory:

- a) povaha a rozsah ťažkostí;
- b) vonkajšie hospodárske a obchodné prostredie a
- c) alternatívne nápravné opatrenia, ktoré by bolo možné použiť.

8. V rámci konzultácií podľa odseku 7 sa posúdi súlad akýchkoľvek obmedzujúcich opatrení s odsekmi 1 až 3. Tieto konzultácie sa budú zakladať na všetkých dostupných relevantných zisteniach štatistickej alebo faktickej povahy predložených Medzinárodným menovým fondom (IMF), pričom v záveroch sa zohľadní posúdenie platobnej bilancie, vonkajšej finančnej situácie alebo iných makroekonomických ťažkostí dotknutej zmluvnej strany, ktoré vykoná IMF.

KAPITOLA 10

VLÁDNE OBSTARÁVANIE

ČLÁNOK 10.1

Začlenenie dohody o vládnom obstarávaní

Dohoda o vládnom obstarávaní sa *mutatis mutandis* začleňuje do tejto kapitoly a stáva sa jej súčasťou.

ČLÁNOK 10.2

Doplňujúci rozsah pôsobnosti

Pravidlá a postupy stanovené v ustanoveniach dohody o vládnom obstarávaní uvedené v časti 1 prílohy 10 sa *mutatis mutandis* vzťahujú na obstarávanie, na ktoré sa vzťahuje časť 2 prílohy 10.

ČLÁNOK 10.3

Doplňujúce pravidlá

Každá zmluvná strana uplatňuje články 10.4 až 10.12 na obstarávanie v rozsahu pôsobnosti jej príloh k dodatku I k dohode o vládnom obstarávaní a na obstarávanie, na ktoré sa vzťahuje časť 2 prílohy 10.

ČLÁNOK 10.4

Uverejňovanie oznámení

Oznámenia o plánovanom obstarávaní alebo o pláne obstarávania podľa článku VII dohody o vládnom musia byť priamo bezplatne prístupné elektronickými prostriedkami cez jedno prístupové miesto na internete.

ČLÁNOK 10.5

Podmienky účasti

1. Ďalej v súvislosti s článkom VIII dohody o vládnom obstarávaní platí, že obstarávateľský subjekt zmluvnej strany nesmie vylúčiť dodávateľa usadeného v druhej zmluvnej strane z účasti na postupe obstarávania na základe zákonnej požiadavky, na základe ktorej poskytovateľ musí byť:

- a) fyzická osoba, alebo
- b) právnická osoba.

Toto ustanovenie sa nevzťahuje na obstarávanie patriace do rozsahu pôsobnosti japonského zákona o podpore súkromnej finančnej iniciatívy (zákon č. 117 z roku 1999).

2. Hoci obstarávateľský subjekt zmluvnej strany môže pri stanovovaní podmienok účasti požadovať zodpovedajúce predchádzajúce skúsenosti, ak je to nevyhnutné na splnenie požiadaviek obstarávania v súlade s článkom VIII pododsekom 2 písm. b) dohody o vládnom obstarávaní, obstarávateľský subjekt nesmie uložiť ako podmienku, že takéto predchádzajúce skúsenosti musia byť nadobudnuté na území tejto zmluvnej strany.

ČLÁNOK 10.6

Kvalifikácia dodávateľov alebo poskytovateľov

1. Ak zmluvná strana zachováva systém registrácie dodávateľov alebo poskytovateľov, do ktorého sa dodávatelia alebo poskytovatelia, ktorí majú záujem o obstarávanie, musia zaregistrovať a poskytnúť určité informácie, musia mať dodávatelia a poskytovatelia možnosť požiadať o zápis kedykoľvek. Obstarávateľský subjekt by mal informovať týchto dodávateľov alebo poskytovateľov, o tom, či im bol udelená registrácia, v primeranom čase.
2. V prípadoch, keď musí dodávateľ alebo poskytovateľ usadený v Európskej únii, na to, aby mohol predložiť ponuku v súvislosti s obstarávaním na stavebné práce v Japonsku, absolvovať podnikové hodnotenie („kejeidžijikošinsa“) (tiež známe ako „keišin“) podľa japonského zákona o podnikaní v stavebníctve (zákon č. 100 z roku 1949), Japonsko musí zabezpečiť, aby jeho orgány vykonávajúce takéto hodnotenie:
 - a) posúdili nediskriminačným spôsobom a prípadne uznali za rovnocenné s ukazovateľmi, ktoré sú v Japonsku, ukazovatele dodávateľa alebo poskytovateľa realizované mimo Japonsko, ktoré môžu zahŕňať:
 - i) počet odborných zamestnancov;
 - ii) pracovné podmienky;

- iii) počet rokov praxe v stavebnom odvetví;
 - iv) účtovné metódy v stavebnom odvetví;
 - v) sumu výdavkov na výskum a vývoj;
 - vi) získanie certifikácie ISO 9001 alebo ISO 14001;
 - vii) zamestnávanie a rozvoj mladých inžinierov a kvalifikovaných pracovníkov;
 - viii) sumu tržieb za dokončené stavebné práce a
 - ix) sumu tržieb za dokončené stavebné práce v pozícii hlavného dodávateľa a
- b) riadne zohľadnili ukazovatele dodávateľa alebo poskytovateľa realizované mimo Japonsko, ktoré môžu zahŕňať:
- i) výšku vlastného imania;
 - ii) hospodársky výsledok pred úrokmi, zdanením, odpismi a amortizáciou (EBITDA);

- iii) pomer čistých úrokových nákladov k tržbám;
- iv) obdobie obratu záväzkov;
- v) pomer hrubého zisku z predaja k hrubému kapitálu;
- vi) pomer opakujúceho sa zisku k tržbám;
- vii) pomer vlastného imania k dlhodobému majetku;
- viii) podiel vlastného imania;
- ix) výšku peňažných tokov z prevádzkových činností a
- x) výšku akumulovaných ziskov.

ČLÁNOK 10.7

Výberový postup obstarávania

1. Ak obstarávateľský subjekt v súlade s článkom IX ods. 4 a 5 dohody o vládnom obstarávaní obmedzí počet dodávateľov alebo poskytovateľov v prípade určitého obstarávania, musí byť počet dodávateľov alebo poskytovateľov, ktorým sa umožní predložiť ponuky, dostatočný na zaistenie hospodárskej súťaže bez toho, aby bola dotknutá operačná efektívnosť systému obstarávania.
2. V prípade Japonska sa tento článok vzťahuje iba na orgány ústrednej vlády.

ČLÁNOK 10.8

Technické špecifikácie

Ak obstarávateľský subjekt uplatňuje technické špecifikácie šetrné k životnému prostrediu v zmysle ich vymedzenia v rámci environmentálnych značiek alebo v príslušných zákonoch a iných právnych predpisoch platných v Európskej únii alebo Japonsku, každá zmluvná strana zabezpečí, aby tieto špecifikácie boli:

- a) vhodné na vymedzenie charakteristík tovarov alebo služieb, ktoré sú predmetom zákazky;

- b) vychádzali z objektívne overiteľných a nediskriminačných kritérií a
- c) prístupné pre všetkých dodávateľov alebo poskytovateľov, ktorí majú záujem o obstarávanie.

ČLÁNOK 10.9

Skúšobné protokoly

1. Každá zmluvná strana vrátane jej obstarávateľských subjektov môže požadovať, aby dodávatelia alebo poskytovatelia, ktorí majú záujem o obstarávanie, poskytli skúšobný protokol vydaný orgánom posudzovania zhody alebo osvedčenie vydané takýmto orgánom ako prostriedok na preukázanie súladu s požiadavkami alebo kritériami stanovenými v technických špecifikáciách, s kritériami hodnotenia alebo s akýmikoľvek ďalšími podmienkami.
2. V prípade, že sa vyžaduje predloženie skúšobného protokolu alebo osvedčenia vydaného orgánom posudzovania zhody, každá zmluvná strana vrátane jej obstarávateľských subjektov:
 - a) uzná výsledky postupov posudzovania zhody, ktoré vykonávajú registrované orgány posudzovania zhody druhej zmluvnej strany v súlade s článkom 2 ods. 1 Dohody o vzájomnom uznávaní medzi Európskym spoločenstvom a Japonskom podpísanej 4. apríla 2001 v Bruseli a

- b) riadne zohľadní akékoľvek budúce rozšírenie rozsahu pôsobnosti dohody uvedenej v písmene a) alebo akúkoľvek ďalšiu dohodu, ktorú zmluvné strany medzi sebou uzavru na účel vzájomného uznávania postupov posudzovania zhody, a to po jej nadobudnutí platnosti.

ČLÁNOK 10.10

Environmentálne podmienky

Obstarávateľské subjekty môžu stanoviť environmentálne podmienky týkajúce sa plnenia zákazky, ak sú tieto podmienky zlučiteľné s pravidlami stanovenými v tejto kapitole a sú uvedené v oznámení o plánovanom obstarávaní alebo v inom oznámení, ktoré sa použije ako oznámenie o plánovanom obstarávaní, alebo v súťažných podkladoch

ČLÁNOK 10.11

Zaobchádzanie s ponukami a zadávanie zákaziek

1. Ďalej v súvislosti s článkom XV ods. 5 dohody o vládnom obstarávaní a v súlade s podmienkami stanovenými v zákonoch a iných právnych predpisoch každej zmluvnej strany platí, že každá zmluvná strana zabezpečí, aby si jej obstarávateľské subjekty mali možnosť vybrať spomedzi dvoch kritérií uvedených v článku XV ods. 5 písm. a) a b) dohody o vládnom obstarávaní a aby si boli vedomé príslušných výhod týchto kritérií.
2. Ďalej v súvislosti s článkom XV ods. 6 dohody o vládnom obstarávaní platí, že ak obstarávateľský subjekt dostane ponuku s cenou, ktorá je v porovnaní s cenami v ostatných predložených ponukách neobvykle nízka, môže u dodávateľa alebo poskytovateľa takisto overiť, či je v cene zohľadnené poskytnutie subvencií.

ČLÁNOK 10.12

Domáce postupy preskúmania

1. V prípade, že je podľa článku XVIII ods. 4 dohody o vládnom obstarávaní zmluvnou stranou určený nestranný administratívny orgán táto zmluvná strana zabezpečí, aby:
 - a) členovia tohto určeného orgánu boli počas svojho funkčného obdobia nezávislí, nestranní a aby na nich nebol vyvíjaný žiadny vonkajší vplyv;
 - b) aby členovia tohto určeného orgánu neboli zo svojej funkcie odvolávaní proti svojej vôli, pokiaľ ich odvolanie nie je nutné na základe ustanovení upravujúcich tento určený orgán a
 - c) pokiaľ ide o obstarávateľské subjekty, na ktoré sa vzťahujú prílohy 1 a 3 každej zmluvnej strany k dodatku I k dohode o vládnom obstarávaní, ako aj pokiaľ ide o orgány ústrednej vlády a všetky ostatné orgány okrem orgánov vlády na nižšej ako ústrednej úrovni, na ktoré sa vzťahuje časť 2 prílohy 10, predseda alebo aspoň jeden člen určeného orgánu mal právnu a odbornú kvalifikáciu rovnocennú kvalifikácii požadovanej v prípade sudcov, právnikov a iných právnych expertov kvalifikovaných podľa zákonov a iných právnych predpisov danej zmluvnej strany.

2. Každá zmluvná strana prijme alebo zachová postupy, ktoré zaistia rýchle dočasné opatrenia zabezpečujúce, aby dodávateľ alebo poskytovateľ neprišli o možnosť zúčastniť sa na obstarávaní. Takéto dočasné opatrenia stanovené v článku XVIII ods. 7 písm. a) dohody o vládnom obstarávaní môžu viesť k pozastaveniu procesu obstarávania alebo, ak obstarávateľský subjekt zadal zákazku a zmluvná strana tak stanovila, k pozastaveniu plnenia zmluvy. Postupy môžu zaistiť, že pri rozhodovaní o tom, či by sa takéto opatrenia mali uplatniť, sa môžu zohľadniť osobitné negatívne dosahy na príslušné záujmy vrátane verejného záujmu. V prípade nekonania sa písomne uvedie náležitý dôvod.

3. V prípade, že dodávateľ alebo poskytovateľ, ktorí majú záujem o účasť na obstarávaní alebo ktorí sa obstarávania zúčastňujú, podali na určenom orgáne uvedenom v odseku 1 námietku, každá zmluvná strana musí v zásade zabezpečiť, aby obstarávateľský subjekt neuzavrel zmluvu skôr, než uvedený orgán v súvislosti s touto námietkou prijme rozhodnutie alebo odporúčanie týkajúce sa dočasných opatrení, nápravného opatrenia alebo kompenzácie za vzniknuté straty alebo škody, ako je uvedené v odsekoch 2, 5 a 6 v súlade so svojimi pravidlami, predpismi a postupmi. Každá zmluvná strana môže stanoviť, že za nevyhnutných a riadne odôvodnených okolností sa zmluva môže napriek tomu uzatvoriť.

4. Každá zmluvná strana môže stanoviť:

- a) odkladnú lehotu medzi rozhodnutím o udelení zákazky a uzavretím zmluvy s cieľom poskytnúť neúspešným dodávateľom alebo poskytovateľom dostatok času, aby mohli posúdiť, či je vhodné iniciovať postup preskúmania, alebo

- b) dostatočné obdobie, aby mohli dodávatelia alebo poskytovatelia, ktorí majú záujem o obstarávanie, podať námietku, ktorá môže byť dôvodom k pozastaveniu plnenia zmluvy.

5. Nápravné opatrenie podľa článku XVIII ods. 7 písm. b) dohody o vládnom obstarávaní môže zahŕňať jedno alebo viaceré z týchto opatrení:

- a) odstránenie diskriminačných technických, hospodárskych alebo finančných kritérií uvedených vo výzvach na predkladanie ponúk, súťažných podkladoch alebo v akýchkoľvek iných dokumentoch týkajúcich sa postupu obstarávania a vykonávania nových postupov obstarávania;
- b) opakovanie postupu obstarávania bez toho, aby sa zmenili podmienky;
- c) zrušenie rozhodnutia o udelení zákazky a prijatie nového rozhodnutia o udelení zákazky;
- d) vypovedanie zmluvy alebo jej vyhlásenie za neplatnú, alebo
- e) prijatie ďalších opatrení s cieľom napraviť porušenie tejto kapitoly, napr. príkazu na zaplatenie určitej sumy až do účinnej nápravy predmetného porušenia.

6. V súlade s článkom XVIII ods. 7 písm. b) dohody o vládnom obstarávaní môže každá zmluvná strana stanoviť poskytnutie kompenzácie za vzniknuté straty alebo škody. V tejto súvislosti, ak orgán zmluvnej strany, ktorý uskutočňuje preskúmanie, nie je súdnym orgánom, a ak sa dodávateľ alebo poskytovateľ domnieva, že došlo k porušeniu vnútroštátnych právnych predpisov, ktorými sa vykonávajú povinnosti podľa tejto kapitoly, môže predložiť vec súdnemu orgánu, a to aj s cieľom uplatniť nárok na kompenzáciu, v súlade so súdnymi postupmi zmluvnej strany.

7. Každá zmluvná strana prijme alebo zachová postupy, prostredníctvom ktorých sa účinne vykonávajú rozhodnutia alebo odporúčania orgánov uskutočňujúcich preskúmanie, resp. prostredníctvom ktorých sa účinne presadzujú rozhodnutia orgánov súdneho preskúmania.

ČLÁNOK 10.13

Zhromažďovanie a oznamovanie štatistických údajov

Každá zmluvná strana oznámi druhej zmluvnej strane dostupné a porovnateľné štatistické údaje, ktoré sú relevantné pre obstarávanie, na ktoré sa vzťahuje časť 2 prílohy 10.

ČLÁNOK 10.14

Úpravy a opravy rozsahu pôsobnosti

1. Zmluvná strana môže upraviť alebo opraviť svoje záväzky podľa časti 2 prílohy 10.
2. Ak sa úprava alebo oprava príloh zmluvnej strany k dodatku I k dohode o vládnom obstarávaní stáva účinnou podľa článku XIX dohody o vládnom obstarávaní, automaticky sa stane účinnou aj na účely tejto dohody.
3. Ak má zmluvná strana v úmysle upraviť svoje záväzky podľa časti 2 prílohy 10, musí:
 - a) to písomne oznámiť druhej zmluvnej strane a
 - b) v oznámení uviesť, aké vhodné kompenzačné vyrovnanie ponúka druhej zmluvnej strane v záujme zachovania rozsahu pôsobnosti na porovnateľnej úrovni, aká existovala pred predmetnou úpravou.
4. Bez ohľadu na odsek 3 písm. b), zmluvná strana nemusí kompenzačné vyrovnanie ponúknuť, ak sa úprava týka obstarávateľského subjektu, nad obstarávaním ktorého zmluvná strana fakticky stratila kontrolu alebo vplyv.

5. V prípade, že Výbor pre vládne obstarávanie zriadený podľa článku XXI dohody o vládnom obstarávaní prijme kritériá podľa článku XIX ods. 8 písm. b) a c) dohody o vládnom obstarávaní, tieto kritériá sa uplatňujú aj v kontexte tohto článku.

6. Ak druhá zmluvná strana namieta, že:

- a) vyrovnanie ponúknuté v súlade s odsekom 3 písm. b) nie je dostatočné na zachovanie porovnateľnej úrovne vzájomne dohodnutej pôsobnosti alebo
- b) zamýšľaná úprava uvedená v odseku 4 sa týka obstarávateľského subjektu, nad obstarávaním ktorého zmluvná strana fakticky nestratila kontrolu alebo vplyv,

musí podať do 45 dní od dátumu doručenia oznámenia uvedeného v odseku 3 písm. a) písomnú námietku zmluvnej strane, ktorá má v úmysle upraviť svoje záväzky, inak platí domnienka, že súhlasila s ponúknutým vyrovnaním alebo navrhovanou úpravou.

7. Za opravu sa považujú tieto zmeny záväzkov zmluvnej strany podľa časti 2 prílohy 10:

- a) zmena názvu obstarávateľského subjektu;
- b) fúzia dvoch alebo viacerých obstarávateľských subjektov uvedených v tom istom odseku časti 2 prílohy 10;

- c) rozdelenie obstarávateľského subjektu uvedeného v časti 2 prílohy 10 na dva alebo viacero subjektov, ktoré sa pridajú medzi subjekty uvedené v tom istom odseku predmetnej časti a
- d) aktualizácie orientačných zoznamov, ako sú napr. tie, ktoré sú stanovené v časti 2 oddiele A bode 3 prílohy 10, v časti 2 oddiele B bode 1 písm. b) prílohy 10 alebo v prílohách 2 a 3 Európskej únie k dodatku k dohode o vládnom obstarávaní.

8. V prípade zamýšľaných opráv po nadobudnutí platnosti tejto dohody ich zmluvná strana písomne oznámi druhej zmluvnej strane každé dva roky v súlade s cyklom oznamovania stanoveným v rozhodnutí Výboru pre vládne obstarávanie o požiadavkách na oznamovanie podľa článkov XIX a XXII dohody prijatom 30. marca 2012 (GPA/113).

9. Druhá zmluvná strana môže do 45 dní odo dňa doručenia oznámenia podľa odseku 8 písomne podať námietku zmluvnej strane, ktorá má v úmysle opraviť svoje záväzky. Zmluvná strana predkladajúca námietku uvedie dôvody, prečo sa domnieva, že zamýšľaná oprava nie je zmenou uvedenou v odseku 7, a opíše účinok zamýšľanej opravy na vzájomne dohodnutý rozsah pôsobnosti stanovený v tejto dohode. Ak nedôjde k predloženiu takejto písomnej námietky do 45 dní odo dňa doručenia oznámenia, zamýšľaná oprava sa považuje za prijatú.

10. Ak zmluvná strana vyjadrí námietky k zamýšľanej úprave alebo oprave, resp. k navrhovanému kompenzačnému vyrovnaníu, zmluvné strany sa usilujú o vyriešenie tejto otázky prostredníctvom konzultácií. Ak sa dohoda medzi zmluvnými stranami nedosiahne do 150 dní odo dňa doručenia oznámenia o námietke, zmluvná strana, ktorá má v úmysle upraviť alebo opraviť svoje záväzky, môže využiť možnosti urovnávania sporov podľa kapitoly 21 s cieľom určiť, či je námietka opodstatnená. Zamýšľané úpravy alebo opravy, v súvislosti s ktorými bola podaná námietka, sa považujú za prijaté len vtedy, ak sa to dohodne prostredníctvom konzultácií alebo ak tak rozhodne tribunál zriadený podľa článku 21.7.

ČLÁNOK 10.15

Spolupráca

Zmluvné strany sa usilujú spolupracovať s cieľom dosiahnuť lepšie pochopenie svojich trhov vládneho obstarávania. Zmluvné strany takisto uznávajú, že na tento účel je dôležité zapojenie och príslušných priemyselných odvetví, napr. prostredníctvom dialógov.

ČLÁNOK 10.16

Výbor pre vládne obstarávanie

1. Výbor pre vládne obstarávanie zriadený podľa článku 22.3 (ďalej v tomto článku len „výbor“) je zodpovedný za účinné vykonávanie a fungovanie tejto kapitoly.
2. Výbor má tieto funkcie:
 - a) poskytovanie odporúčaní Spoločnému výboru vo veci prijatia rozhodnutí, ktorými sa mení časť 2 prílohy 10, aby sa v nich odzrkadlili úpravy alebo opravy prijaté podľa článku 10.14, resp. dohodnuté kompenzačné vyrovnania;
 - b) prijímanie rozhodnutí o modalitách oznamovania štatistických údajov podľa článku 10.13, ak to považuje za nevyhnutné;
 - c) posudzovanie záležitostí týkajúcich sa vládneho obstarávania, ktoré mu predložila niektorá zo zmluvných strán, a
 - d) výmena informácií o príležitostiach v oblasti vládneho obstarávania, a to aj na nižšej ako ústrednej úrovni, v každej zmluvnej strane,

ČLÁNOK 10.17

Kontaktné miesta

Každá zmluvná strana po nadobudnutí platnosti tejto dohody určí jedno kontaktné miesto na účely vykonávania tejto kapitoly a oznámi druhej zmluvnej strane kontaktné údaje vrátane informácií o príslušných úradníkoch. Zmluvné strany si bezodkladne navzájom oznámia akúkoľvek zmenu týkajúcu sa týchto kontaktných údajov.

KAPITOLA 11

POLITIKA HOSPODÁRSKEJ SÚŤAŽE

ČLÁNOK 11.1

Zásady

Zmluvné strany uznávajú význam v spravodlivej a slobodnej hospodárskej súťaže vo svojich obchodných a investičných vzťahoch. Uznávajú, že protisúťažné postupy majú potenciál narušiť riadne fungovanie trhov a oslabujú výhody liberalizácie obchodu a investícií.

ČLÁNOK 11.2

Protisúťažné postupy

Každá zmluvná strana v súlade so svojimi zákonmi a inými právnymi predpismi prijme v záujme dosiahnutia cieľov tejto dohody opatrenia, ktoré považuje za vhodné na boj proti protisúťažným postupom.

ČLÁNOK 11.3

Legislatívny a regulačný rámec

1. Každá zmluvná strana zachová svoje právo hospodárskej súťaže, ktoré sa uplatňuje na všetky podniky vo všetkých odvetviach hospodárstva a ktoré účinným spôsobom rieši tieto protisúťažné postupy:

a) v prípade Európskej únie:

- i) dohody medzi podnikmi, rozhodnutia združení podnikov a zosúladené postupy, ktorých cieľom alebo následkom je vylúčenie, obmedzovanie alebo narušenie hospodárskej súťaže;
- ii) zneužitie dominantného postavenia jedným alebo viacerými podnikmi a

iii) fúzie alebo koncentrácie medzi podnikmi, ktoré by významne bránili účinnej hospodárskej súťaži, a

b) v prípade Japonska:

i) súkromnú monopolizáciu;

ii) neprimerané obmedzenie obchodu;

iii) nekalé obchodné praktiky a

iv) fúzie alebo akvizície, ktoré by významne obmedzili hospodársku súťaž, a to najmä v oblasti obchodu.

2. Každá zmluvná strana uplatňuje svoje právo hospodárskej súťaže na všetky súkromné alebo verejné podniky, ktoré vykonávajú hospodársku činnosť. Uvedené nebráni žiadnej zmluvnej strane stanoviť výnimky z práva hospodárskej súťaže, ak sú takéto výnimky transparentné a obmedzia sa len na to, čo je nevyhnutné na zabezpečenie verejného záujmu. Tieto výnimky nesmú ísť nad rámec toho, čo je nevyhnutne potrebné na dosiahnutie cieľov verejného záujmu, ktoré boli vymedzené touto zmluvnou stranou.

3. Na účely tejto kapitoly sú „hospodárske činnosti“ činnosti súvisiace s ponukou tovaru a služieb na trhu.

ČLÁNOK 11.4

Operačná nezávislosť

Každá zmluvná strana zachováva operačne nezávislý orgán, ktorý je zodpovedný a príslušný, pokiaľ ide o účinné presadzovanie jej práva hospodárskej súťaže.

ČLÁNOK 11.5

Nediskriminácia

Každá zmluvná strana pri uplatňovaní svojho práva hospodárskej súťaže dodržiava zásadu nediskriminácie v prípade všetkých podnikov, a to bez ohľadu na štátnu príslušnosť a druh vlastníctva podnikov.

ČLÁNOK 11.6

Spravodlivosť v konaní

Každá zmluvná strana pri uplatňovaní svojho práva hospodárskej súťaže dodržiava zásadu spravodlivosti v konaní v prípade všetkých podnikov, a to bez ohľadu na štátnu príslušnosť a druh vlastníctva podnikov.

ČLÁNOK 11.7

Transparentnosť

Každá zmluvná strana uplatňuje svoje právo hospodárskej súťaže transparentne. Každá zmluvná strana bude podporovať transparentnosť v rámci svojej politiky hospodárskej súťaže.

ČLÁNOK 11.8

Spolupráca pri presadzovaní

1. Zmluvné strany uznávajú, že na dosiahnutie cieľov tejto dohody a s cieľom prispieť k účinnému presadzovaniu práva hospodárskej súťaže každej zmluvnej strany, je v ich spoločnom záujme, aby podporovali spoluprácu a koordináciu medzi orgánmi na ochranu hospodárskej súťaže, pokiaľ ide o vývoj v oblasti politiky hospodárskej súťaže a činnosti v oblasti presadzovania, a to v rámci Dohody medzi Európskym spoločenstvom a vládou Japonska ohľadom spolupráce, ktorá sa týka činností narúšajúcich hospodársku súťaž, podpísanej v Bruseli 10. júla 2003 (ďalej v tejto kapitole označovaná ako „dohoda o spolupráci v oblasti činností narúšajúcich hospodársku súťaž“).
2. Orgány na ochranu hospodárskej súťaže si v záujme uľahčenia spolupráce a koordinácie uvedenej v odseku 1 môžu vymieňať alebo inak oznamovať informácie v rámci dohody o spolupráci v oblasti činností narúšajúcich hospodársku súťaž.

ČLÁNOK 11.9

Urovnávanie sporov

Na ustanovenia tejto kapitoly sa nevzťahuje urovnávanie sporov podľa kapitoly 21.

KAPITOLA 12

SUBVENCIE

ČLÁNOK 12.1

Zásady

Zmluvné strany uznávajú, že zmluvná strana môže udeliť subvencie, ak je to nevyhnutné na dosiahnutie cieľov verejnej politiky. Niektoré subvencie však majú potenciál narušiť riadne fungovanie trhov a oslabujú výhody liberalizácie obchodu a investícií. Zmluvná strana by v zásade nemala udeľovať subvencie, ak zistí, že majú alebo by mohli mať značný negatívny vplyv na obchod alebo investície medzi zmluvnými stranami.

ČLÁNOK 12.2

Vymedzenie pojmov

Na účely tejto kapitoly sa uplatňuje toto vymedzenie pojmov:

- a) „hospodárske činnosti“ sú činnosti súvisiace s ponukou tovaru a služieb na trhu;
- b) „subvencia“ je opatrenie, ktoré *mutatis mutandis* spĺňa podmienky stanovené v článku 1.1 dohody o subvenciách bez ohľadu na to, či príjemcovia subvencie obchodujú s tovarom alebo službami a
- c) „špecifická subvencia“ je subvencia, ktorá je *mutatis mutandis* označená za špecifickú v zmysle článku 2 dohody o subvenciách.

ČLÁNOK 12.3

Rozsah pôsobnosti

1. Táto kapitola sa vzťahuje na špecifické subvencie v rozsahu, v akom sa týkajú hospodárskych činností¹.

¹ V záujme väčšej istoty treba uviesť, že vzdelávanie poskytované v rámci vnútroštátneho vzdelávacieho systému každej zmluvnej strany sa považuje za nehospodársku činnosť.

2. Táto kapitola sa nevzťahuje na subvencie udelené podnikom, ktorým vládne orgány zverili poskytovanie služieb pre širokú verejnosť na účely plnenia cieľov verejnej politiky. Takéto výnimky z pravidiel upravujúcich subvencie musia byť transparentné a nesmú presahovať rámec sledovaných cieľov verejnej politiky.
3. Táto kapitola sa nevzťahuje na subvencie udeľované s cieľom nahradiť škody spôsobené prírodnými katastrofami alebo inými mimoriadnymi udalosťami.
4. Články 12.5 a 12.6 sa nevzťahujú na subvencie, ktorých súhrnné sumy alebo rozpočty sú nižšie ako 450 000 zvláštnych práv čerpania (ďalej len „SDR“) na jedného príjemcu na obdobie troch po sebe idúcich rokov.
5. Články 12.6 a 12.7 sa nevzťahujú na subvencie, ktoré sa týkajú obchodu s tovarom, na ktorý sa vzťahuje príloha 1 k dohode o poľnohospodárstve, ani na subvencie týkajúce sa obchodu s rybami a výrobkami z rýb.
6. Článok 12.7 sa nevzťahuje na subvencie udeľované dočasne s cieľom reagovať na stav vnútroštátnej alebo celosvetovej hospodárskej núdze¹. Takéto dotácie musia byť cielené, hospodárne, účinné a efektívne na účely nápravy zisteného stavu vnútroštátnej alebo celosvetovej hospodárskej núdze.

¹ V záujme väčšej istoty treba uviesť, že núdza je stav, ktorý má vplyv na celé hospodárstvo zmluvnej strany. V prípade Európskej únie je „celé hospodárstvo zmluvnej strany“ celé hospodárstvo Európskej únie alebo aspoň jedného z členských štátov Európskej únie.

7. Táto kapitola sa nevzťahuje na audiovizuálne služby.

8. Článok 12.7 sa nevzťahuje na subvencie udeľované na nižšej ako ústrednej úrovni vlády každej zmluvnej strany. Každá zmluvná strana pri plnení si svojich povinností podľa tejto kapitoly prijme také primerané a jej dostupné opatrenia, aby zabezpečila dodržiavanie ustanovení tejto kapitoly zo strany svojej nižšej ako ústrednej úrovne vlády.

ČLÁNOK 12.4

Vzťah k Dohode o založení WTO

Žiadne z ustanovení tejto kapitoly nemá vplyv na práva a povinnosti zmluvnej strany, ktoré jej vyplývajú z dohody o subvenciách, článku XVI dohody GATT z roku 1994 a článku XV dohody GATS.

ČLÁNOK 12.5

Oznámenie

1. Každá zmluvná strana oznámi druhej zmluvnej strane v anglickom jazyku právny základ, formu, sumu alebo rozpočet a, ak je možné, meno príjemcu akejkoľvek špecifickej subvencie udelenej alebo zachovanej¹ oznamujúcou zmluvnou stranou, a to každé dva roky odo dňa nadobudnutia platnosti tejto dohody. Prvé oznámenie sa však uskutoční najneskôr tri roky po nadobudnutí platnosti tejto dohody.
2. Ak zmluvná strana informácie uvedené v odseku 1 verejne sprístupňuje na oficiálnej webovej lokalite, oznámenie podľa odseku 1 sa považuje za uskutočnené. Ak zmluvná strana oznámi subvencie podľa článku 25.2 dohody o subvenciách, platí domnienka, že táto zmluvná strana splnila požiadavky odseku 1 vo vzťahu k týmto subvenciám.

¹ Na účely tohto odseku, pokiaľ ide o subvencie, ktoré už boli oznámené, sa informácie poskytnuté v aktualizovaných oznámeniach môžu obmedziť len na uvedenie akýchkoľvek úprav v porovnaní s predchádzajúcim oznámením, resp. na uvedenie toho, že k žiadnym takýmto úpravám nedošlo.

3. Pokiaľ ide o subvencie vzťahujúce sa na služby, tento článok sa vzťahuje iba na tieto sektory: architektonické služby a inžinierske služby, bankové služby, počítačové služby, stavebné služby, služby v oblasti energetiky, služby v oblasti životného prostredia, expresné doručovacie služby, poisťovacie služby, telekomunikačné služby a dopravné služby.

ČLÁNOK 12.6

Konzultácie

1. Ak sa zmluvná strana domnieva, že subvencia druhej zmluvnej strany má alebo by mohla mať značný negatívny vplyv na jej obchodné alebo investičné záujmy podľa tejto kapitoly, môže predložiť písomnú žiadosť o konzultácie. Zmluvné strany začnú konzultácie s cieľom vyriešiť túto otázku, pod podmienku, že žiadosť obsahuje vysvetlenie, akým spôsobom subvencia má alebo by mohla mať značný negatívny vplyv na obchod alebo investície medzi zmluvnými stranami.

2. Zmluvná strana, ktorá dostala žiadosť o konzultácie, počas konzultácií zváži, či druhej zmluvnej strane na jej žiadosť poskytne o subvencii informácie ako napr.:

a) právny základ a politický cieľ alebo účel subvencie;

- b) forma subvencie, ako je napr. grant, úver, záruka, vratný preddavok, kapitálová injekcia alebo daňová úľava;
- c) dátumy a dĺžka trvania subvencie a akékoľvek iné lehoty, ktoré sú s ňou spojené;
- d) podmienky oprávnenosti na subvenciu;
- e) celková výška subvencie alebo jej celkový ročný rozpočet a možnosť obmedzenia subvencie;
- f) ak je to možné, príjemca subvencie a
- g) akékoľvek iné informácie vrátane štatistických údajov umožňujúce posúdenie účinkov vplyvu subvencie na obchod alebo investície.

3. S cieľom uľahčiť konzultácie dožiadaná zmluvná strana poskytne relevantné informácie o subvencii písomne najneskôr 90 dní od dátumu doručenia žiadosti uvedenej v odseku 1.

4. V prípade, že dožiadaná zmluvná strana neposkytne akúkoľvek informáciu uvedenú v odseku 2, musí v písomnej odpovedi vysvetliť, prečo tieto informácie neboli poskytnuté.

5. Ak sa žiadajúca zmluvná strana aj po konzultáciách naďalej domnieva, že subvencia má alebo by mohla mať značný negatívny vplyv na jej obchodné alebo investičné záujmy podľa tejto kapitoly, dožiadaná zmluvná strana s porozumením posúdi obavy žiadajúcej zmluvnej strany. Dožiadaná zmluvná strana musí posúdiť akékoľvek riešenie ako uskutočniteľné a prijateľné.

ČLÁNOK 12.7

Zakázané subvencie

Tieto subvencie, ktoré majú alebo by mohli mať značný negatívny vplyv na obchod alebo investície medzi zmluvnými stranami, sa zakazujú:

- a) právne alebo iné dojednania, na základe ktorých je vláda alebo verejný orgán zodpovedný za záruku za dlhy alebo záväzky podniku bez akéhokoľvek obmedzenia, pokiaľ ide o výšku a trvanie týchto záruk a

- b) subvencie na reštrukturalizáciu podniku v ťažkostiach, resp. insolventného podniku, v prípade, že podniku chýba dôveryhodný reštrukturalizačný plán. Takýto reštrukturalizačný plán sa vypracuje v primeranej lehote po tom, ako bola takémuto podniku poskytnutá dočasná podpora likvidity¹. Plán reštrukturalizácie musí byť založený na realistických predpokladoch s cieľom zabezpečiť v primeranej lehote návrat podniku v ťažkostiach alebo insolventného podniku k dlhodobej životaschopnosti. Na náklady spojené s reštrukturalizáciou musí prispievať značnými finančnými prostriedkami alebo aktívami aj samotný podnik alebo jeho vlastníci.

ČLÁNOK 12.8

Používanie subvencií

Každá zmluvná strana zabezpečí, aby podniky využívali subvencie len na ten konkrétny účel, na ktorý sa subvencie udelili.

¹ V záujme väčšej istoty treba uviesť, že žiadne z ustanovení tohto článku nebráni žiadnej zmluvnej strane poskytovať subvencie prostredníctvom dočasnej podpory likvidity vo forme záruk za úvery alebo úverov obmedzených na sumu potrebnú na udržanie fungovania podniku dostatočne dlhý čas na vypracovanie reštrukturalizačného alebo likvidačného plánu.

ČLÁNOK 12.9

Všeobecné výnimky

Na účely tejto kapitoly sa článok XX dohody GATT z roku 1994 a článok XIV dohody GATS *mutatis mutandis* začleňujú do tejto dohody a stávajú sa jej súčasťou.

ČLÁNOK 12.10

Urovnávanie sporov

Na článok 12.6 ods. 5 sa nevzťahuje urovnávanie sporov podľa kapitoly 21.

KAPITOLA 13

ŠTÁTOM VLASTNENÉ PODNIKY, PODNIKY, KTORÝM BOLI UDELENÉ OSOBITNÉ PRÁVA ALEBO VÝSADY, A URČENÉ MONOPOLY

ČLÁNOK 13.1

Vymedzenie pojmov

Na účely tejto kapitoly sa uplatňuje toto vymedzenie pojmov:

- a) „dohoda“ je Dohoda o štátom podporovaných vývozných úveroch, ktorá bola vypracovaná v rámci Organizácie pre hospodársku spoluprácu a rozvoj (ďalej len „OECD“), resp. právny nástupca tejto dohody, či už vypracovaný v rámci alebo mimo rámca OECD, ktorý bol prijatý aspoň 12 pôvodnými členmi WTO, ktorí boli účastníkmi dohody k 1. januáru 1979;

- b) „obchodné činnosti“ sú činnosti, ktoré podnik uskutočňuje s cieľom zisku¹ a ktorých výsledkom je výroba tovaru alebo poskytovanie služby, ktoré sa budú predávať spotrebiteľovi na príslušnom trhu v množstvách a za ceny, ktoré určí podnik;
- c) „obchodné hľadiská“ sú hľadiská ceny, kvality, dostupnosti, predajnosti, dopravy a iné podmienky nákupu alebo predaja, alebo iné faktory, ktoré by sa bežne zohľadňovali pri obchodných rozhodnutiach podniku v súkromnom vlastníctve fungujúceho podľa zásad trhového hospodárstva v príslušnom obchodnom alebo priemyselnom odvetví;
- d) „určiť monopol“ je stanoviť alebo schváliť monopol alebo rozšíriť rozsah pôsobnosti monopolu, aby zahŕňal ďalší tovar alebo službu;
- e) „určený monopol“ je subjekt vrátane konzorcia alebo vládnej agentúry, ktorý je na relevantnom trhu na území zmluvnej strany určený ako jediný dodávateľ alebo kupujúci tovaru alebo služby, ale nezahŕňa subjekt, ktorému bolo priznané výhradné právo duševného vlastníctva, len na základe takéhoto priznania;

¹ V záujme väčšej istoty treba uviesť, že činnosti, ktoré uskutočňuje podnik, ktorý vykonáva svoju činnosť na neziskovom základe alebo na základe úhrady nákladov, nie sú činnosti uskutočňované s cieľom zisku.

- f) „podnik, ktorému boli udelené osobitné práva alebo výsady“ je verejný alebo súkromný podnik vrátane dcérskych spoločností, ktorému zmluvná strana priznala osobitné práva alebo výsady; osobitné práva alebo výsady zmluvná strana prizná, ak stanoví obmedzený počet podnikov, ktoré môžu dodávať tovar alebo poskytovať služby, inak než na základe objektívnych, primeraných a nediskriminačných kritérií, čím podstatným spôsobom ovplyvní schopnosť iných podnikov dodávať rovnaký tovar alebo poskytovať rovnaké služby v tej istej zemepisnej oblasti za v podstate rovnocenných podmienok;
- g) „služba poskytovaná pri výkone vládnej moci“ je služba poskytovaná pri výkone vládnej moci v zmysle jej vymedzenia v dohode GATS a v príslušných prípadoch v prílohe o finančných službách k dohode GATS a
- h) „štátom vlastnený podnik“ je podnik, ktorý vykonáva obchodné činnosti a v ktorom zmluvná strana:
- i) priamo vlastní viac než 50 percent základného imania;
 - ii) kontroluje, či už priamo alebo nepriamo prostredníctvom vlastníckych podielov, výkon viac ako 50 percent hlasovacích práv;

- iii) má právomoc vymenovať väčšinu členov predstavenstva alebo akéhokoľvek iného rovnocenného riadiaceho orgánu alebo
- iv) má právomoc zákonným spôsobom riadiť podnik alebo inak vykonávať rovnocennú úroveň kontroly nad podnikom v súlade so svojimi zákonmi a inými právnymi predpismi.

ČLÁNOK 13.2

Rozsah pôsobnosti

1. Táto kapitola sa vzťahuje na štátom vlastnené podniky, podniky, ktorým boli udelené osobitné práva alebo výsady a na určené monopoly, vykonávajúce obchodné činnosti. Ak podniky vykonávajú obchodné aj neobchodné činnosti, táto kapitola sa vzťahuje len na obchodné činnosti.
2. Táto kapitola sa vzťahuje na štátom vlastnené podniky, podniky, ktorým boli udelené osobitné práva alebo výsady a na určené monopoly na všetkých úrovniach vlády.

3. Táto kapitola sa nevzťahuje na situácie, keď štátom vlastnené podniky, podniky, ktorým boli udelené osobitné práva alebo výsady, alebo určené monopoly konajú ako obstarávateľské subjekty, na ktoré sa vzťahuje niektorá z príloh zmluvnej strany k dodatku I k dohode o vládnom obstarávaní, resp. časť 2 prílohy 10 a uskutočňujú obstarávanie na vládne účely, a nie s cieľom ďalšieho komerčného predaja ani s cieľom použitia v rámci výroby tovaru alebo poskytovania služby na komerčný predaj.
4. Táto kapitola sa nevzťahuje na žiadnu službu poskytovanú pri výkone vládnej moci.
5. Táto kapitola sa nevzťahuje na štátom vlastnený podnik, podnik, ktorému boli udelené osobitné práva alebo výsady alebo určený monopol, ak v ktoromkoľvek z troch predchádzajúcich po sebe nasledujúcich účtovných období ročné príjmy pochádzajúce z obchodných činností podniku alebo monopolu boli nižšie ako 200 miliónov SDR.
6. Článok 13.5 sa nevzťahuje na poskytovanie finančných služieb zo strany štátom vlastneného podniku v súlade s vládnym mandátom, ak toto poskytovanie finančných služieb:
- a) podporuje vývoz alebo dovoz, pod podmienkou, že tieto služby:
 - i) nie sú určené na to, aby nahradili komerčné financovanie, alebo
 - ii) sú ponúkané za podmienok, ktoré nie sú výhodnejšie ako tie, ktoré by bolo možné získať pri porovnateľných finančných službách na komerčnom trhu;

- b) podporuje súkromné investície mimo územia zmluvnej strany, pod podmienkou, že tieto služby:
 - i) nie sú určené na to, aby nahradili komerčné financovanie, alebo
 - ii) sú ponúkané za podmienok, ktoré nie sú výhodnejšie ako tie, ktoré by bolo možné získať pri porovnateľných finančných službách na komerčnom trhu, alebo
- c) sú ponúkané za podmienok, ktoré sú v súlade s dohodou, za predpokladu, že patria do rozsahu pôsobnosti dohody.

7. Článok 13.5 sa nevzťahuje na odvetvia uvedené v článku 8.6 ods. 2.

8. Článok 13.5 sa neuplatňuje v rozsahu, v akom štátom vlastnený podnik, podnik, ktorému boli udelené osobitné práva alebo výsady, alebo určený monopol zmluvnej strany uskutočňujú nákup a predaj tovaru alebo služby na základe:

- a) akéhokoľvek existujúceho nesúladného opatrenia podľa článku 8.12 ods. 1 a článku 8.18 ods. 1, ktoré zmluvná strana zachováva, v uplatňovaní ktorého pokračuje, ktoré obnovuje, mení alebo upravuje, ako je uvedené v jej listine v prílohe I k prílohe 8-B, alebo
- b) akéhokoľvek nesúladného opatrenia zmluvnej strany podľa článku 8.12 ods. 2 a článku 8.18 ods. 2, pokiaľ ide o odvetvie, pododvetvie alebo činnosti stanovené v jej listine v prílohe II k prílohe 8-B.

ČLÁNOK 13.3

Vzťah k Dohode o založení WTO

Zmluvné strany opätovne potvrdzujú svoje práva a povinnosti podľa článku XVII ods. 1 až 3 dohody GATT z roku 1994, Dohovoru o interpretácii článku XVII Všeobecnej dohody o clách a obchode z roku 1994, ako aj podľa článku VIII ods. 1, 2 a 5 dohody GATS.

ČLÁNOK 13.4

Všeobecné ustanovenia

1. Bez toho, aby boli dotknuté práva a povinnosti zmluvných strán podľa tejto kapitoly, žiadne z ustanovení tejto kapitoly nebráni zmluvnej strane zriadiť alebo zachovať štátom vlastnený podnik, udeliť podniku osobitné práva alebo výsady alebo určiť monopol.
2. Žiadna zo zmluvných strán nevyžaduje od štátom vlastneného podniku, podniku, ktorému boli udelené osobitné práva alebo výsady, alebo od určeného monopolu, aby konali spôsobom, ktorý by bol v rozpore s touto kapitolou, ani ich v tom nebude podporovať.

ČLÁNOK 13.5

Nediskriminačné zaobchádzanie a obchodné hľadiská

1. Každá zmluvná strana zabezpečí, aby každý z jej štátom vlastnených podnikov, podnikov, ktorým boli udelené osobitné práva alebo výsady, a určených monopolov pri vykonávaní obchodných činností:
 - a) konal v súlade s obchodnými hľadiskami pri nákupe alebo predaji tovaru alebo služby, s výnimkou plnenia akýchkoľvek podmienok jeho mandátu verejnej služby, ktoré nie sú v rozpore s písmenom b) alebo c);
 - b) pri kúpe tovaru alebo služby:
 - i) poskytol tovaru alebo službe, ktorý dodáva alebo ktorú poskytuje podnik druhej zmluvnej strany, nemenej priaznivé zaobchádzanie, než je zaobchádzanie, ktoré poskytuje obdobnému tovaru alebo obdobnej službe, ktorý dodávajú alebo ktorú poskytujú podniky danej zmluvnej strany a
 - ii) poskytol tovaru alebo službe, ktoré poskytuje zahrnutý podnik v zmysle jeho vymedzenia v článku 8.2 písm. c), nemenej priaznivé zaobchádzanie, než je zaobchádzanie, ktoré poskytuje obdobnému tovaru alebo obdobnej službe, ktorý dodávajú alebo ktorú poskytujú podniky podnikateľov zmluvnej strany na relevantnom trhu v zmluvnej strane, a

- c) pri predaji tovaru alebo služby:
- i) poskytol podniku druhej zmluvnej strany nemenej priaznivé zaobchádzanie, než je zaobchádzanie, ktoré poskytuje podnikom danej zmluvnej strany a
 - ii) poskytol zahrnutému podniku v zmysle jeho vymedzenia v článku 8.2 písm. c), nemenej priaznivé zaobchádzanie, než je zaobchádzanie, ktoré poskytuje podnikom podnikateľov zmluvnej strany na relevantnom trhu v zmluvnej strane¹.
2. Ustanovenia odseku 1 písm. b) a c) nebránia štátom vlastnenému podniku, podniku, ktorému boli udelené osobitné práva alebo výsady, ani určenému monopolu:
- a) nakupovať alebo predávať tovar alebo služby za rôznych podmienok vrátane podmienok súvisiacich s cenou, a to pod podmienkou, že tieto rôzne podmienky sa stanovia v súlade s obchodnými hľadiskami, alebo
 - b) odmietnuť nákup alebo predaj tovaru alebo služieb a to pod podmienkou, že takéto odmietnutie sa uskutočňuje v súlade s obchodnými hľadiskami.

¹ V záujme väčšej istoty treba uviesť, že tento odsek sa nevzťahuje na nákup alebo predaj akcií alebo iných foriem majetkovej účasti zo strany štátom vlastneného podniku, podniku, ktorému boli udelené osobitné práva alebo výsady, alebo určeného monopolu, ako prostriedku jeho majetkovej účasti v inom podniku.

ČLÁNOK 13.6

Regulačný rámec

1. Zmluvné strany dodržiavajú a čo najlepšie využívajú príslušné medzinárodné normy, a to aj normy uvedené v Usmerneniach OECD pre správu a riadenie štátnych podnikov.
2. Každá zmluvná strana zabezpečí, aby každý regulačný orgán alebo akýkoľvek iný orgán, ktorý vykonáva regulačnú funkciu, ktorý zmluvná strana zriadi alebo zachová, bol nezávislý na podnikoch, ktoré tento orgán reguluje, a aby sa im ani nezodpovedal, a aby za obdobných okolností konal nestranne¹, pokiaľ ide o všetky ním regulované podniky vrátane štátom vlastnených podnikov, podnikov, ktorým boli udelené osobitné práva alebo výsady a určených monopolov².
3. Každá zmluvná strana uplatňuje svoje zákony a iné právne predpisy na štátom vlastnené podniky, podniky, ktorým boli udelené osobitné práva alebo výsady, a na určené monopoly konzistentným a nediskriminačným spôsobom.

¹ V záujme väčšej istoty treba uviesť, že nestrannosť, s ktorou orgán vykonáva svoje regulačné funkcie, sa posudzuje na základe zvyčajných metód alebo praxe tohto orgánu.

² V záujme väčšej istoty treba uviesť, že v prípade tých odvetví, v ktorých sa zmluvné strany dohodli v kapitole 8 na špecifických povinnostiach súvisiacich s takýmto orgánom, majú prednosť príslušné ustanovenia kapitoly 8.

ČLÁNOK 13.7

Výmena informácií

1. Zmluvná strana, ktorá má dôvod domnievať sa, že jej záujmy podľa tejto kapitoly sú nepriaznivo ovplyvnené obchodnými činnosťami štátom vlastneného podniku, podniku, ktorému boli udelené osobitné práva alebo výsady, alebo určeného monopolu (ďalej v tomto článku len „subjekt“) druhej zmluvnej strany, môže písomne túto druhú zmluvnú stranu požiadať o informácie týkajúce sa obchodných činností subjektu súvisiacich s vykonávaním tejto kapitoly v súlade s odsekom 2.
2. Dožiadaná zmluvná strana poskytne tieto informácie pod podmienkou, že žiadosť zahŕňa vysvetlenie, ako činnosti subjektu môžu ovplyvňovať záujmy žiadajúcej zmluvnej strany podľa tejto kapitoly a že žiadajúca zmluvná strana uvedie, ktoré z týchto informácií majú byť poskytnuté:
 - a) organizačná štruktúra subjektu a zloženie jeho predstavenstva alebo akéhokoľvek iného rovnocenného riadiaceho orgánu;

- b) percentuálny podiel akcií, ktoré dožiadaná zmluvná strana, jej štátom vlastnené podniky, podniky, ktorým boli udelené osobitné práva alebo výsady, alebo určené monopoly kumulatívne vlastnia, a percentuálny podiel hlasovacích práv v subjekte, ktoré spoločne držia;
- c) opis akýchkoľvek osobitných akcií alebo osobitných hlasovacích alebo iných práv, ktoré dožiadaná zmluvná strana, jej štátom vlastnené podniky, podniky, ktorým boli udelené osobitné práva alebo výsady, alebo určené monopoly držia, ak sa takéto práva líšia od práv spojených so všeobecnými kmeňovými akciami takéhoto subjektu;
- d) opis vládnych útvarov alebo verejných orgánov, ktoré regulujú subjekt, opis požiadaviek na podávanie správ, ktoré mu tieto útvary alebo verejné orgány uložili, a podľa možnosti aj opis práv a postupov týchto útvarov alebo verejných orgánov, pokiaľ ide o vymenúvanie, odvolávanie alebo odmeňovanie vedúcich pracovníkov a členov jeho predstavenstva alebo akéhokoľvek iného rovnocenného riadiaceho orgánu;
- e) ročné príjmy a celkové aktíva subjektu počas posledných troch rokov, pre ktoré sú dostupné informácie;

- f) akékoľvek výnimky, imunity a súvisiace opatrenia, z ktorých pre subjekt plynú výhody podľa zákonov a iných právnych predpisov dožiadanej zmluvnej strany, a
- g) akékoľvek doplňujúce informácie týkajúce sa subjektu, ktoré sú verejne prístupné, vrátane výročných finančných správ a auditov vykonaných tretími stranami.

ČLÁNOK 13.8

Všeobecné výnimky

Na účely tejto kapitoly sa článok XX dohody GATT z roku 1994 a článok XIV dohody GATS *mutatis mutandis* začleňujú do tejto dohody a stávajú sa jej súčasťou.

KAPITOLA 14

DUŠEVNÉ VLASTNÍCTVO

ODDIEL A

Všeobecné ustanovenia

ČLÁNOK 14.1

Úvodné ustanovenia

1. S cieľom uľahčiť výrobu a obchodné zhodnocovanie inovatívnych a tvorivých produktov a poskytovanie služieb medzi zmluvnými stranami a zvýšiť prínosy obchodu a investícií zmluvné strany poskytnú a zabezpečia primeranú, účinnú a nediskriminačnú ochranu práv duševného vlastníctva a stanovia opatrenia na presadzovanie týchto práv proti ich porušovaniu vrátane falšovania a pirátstva, a to v súlade s ustanoveniami tejto kapitoly a medzinárodných dohôd, na ktorých sa obe zmluvné strany zúčastňujú.

2. Zmluvná strana môže, ale nie je povinná, vo svojich právnych predpisoch poskytnúť rozsiahlejšiu ochranu alebo presadzovanie práv duševného vlastníctva, ako sa vyžaduje touto kapitolou, pod podmienkou, že táto ochrana alebo presadzovanie nebudú v rozpore s ustanoveniami tejto kapitoly.
3. Na účely tejto kapitoly „duševné vlastníctvo“ zahŕňa všetky kategórie duševného vlastníctva, na ktoré sa vzťahujú články 14.8 až 14.39 tejto kapitoly alebo oddiely 1 až 7 časti II dohody TRIPS. Ochrana duševného vlastníctva zahŕňa aj ochranu pred nekalou súťažou v zmysle článku 10a Parížskeho dohovoru na ochranu priemyslového vlastníctva podpísaného v Paríži 20. marca 1883 (ďalej len „Parížsky dohovor“)¹.
4. Ciele a zásady stanovené v časti I dohody TRIPS, najmä v jej článku 7 a článku 8, sa *mutatis mutandis* uplatňujú na túto kapitolu.

ČLÁNOK 14.2

Dohodnuté zásady

So zreteľom na zásadné ciele verejnej politiky vnútroštátnych systémov, zmluvné strany uznávajú potrebu:

- a) podporovať inovácie a tvorivosť;

¹ V záujme väčšej istoty treba uviesť, že Parížsky dohovor je Parížsky dohovor na ochranu priemyslového vlastníctva z 20. marca 1883 revidovaný v Bruseli 14. decembra 1900, vo Washingtone 2. júna 1911, v Haagu 6. novembra 1925, v Londýne 2. júna 1934, v Lisabone 31. októbra 1958 a v Štokholme 14. júla 1967 v jeho znení z 28. septembra 1979.

b) uľahčovať šírenie informácií, znalostí, technológie, kultúry a umenia a

c) podporovať hospodársku súťaž a otvorené a efektívne trhy,

prostredníctvom svojich príslušných systémov duševného vlastníctva pri súčasnom dodržiavaní zásad, ako je napr. transparentnosť a nediskriminácia, a berúc do úvahy záujmy príslušných zainteresovaných strán vrátane nositeľov práv a používateľov.

ČLÁNOK 14.3

Medzinárodné dohody

1. Ustanovenia tejto kapitoly dopĺňajú práva a povinnosti zmluvných strán, ktoré im vyplývajú z iných medzinárodných dohôd v oblasti duševného vlastníctva, na ktorých sa obe zmluvné strany zúčastňujú.

2. Zmluvné strany opätovne potvrdzujú svoj záväzok dodržiavať povinnosti stanovené v medzinárodných dohodách týkajúcich sa duševného vlastníctva, na ktorých sa obe zmluvné strany zúčastňujú¹ ku dňu nadobudnutia platnosti tejto dohody, medzi ktoré patrí:

a) dohoda TRIPS;

¹ Medzinárodné dohody týkajúce sa práv duševného vlastníctva uvedené v tomto odseku zahŕňajú tie medzinárodné dohody, na ktorých sa zúčastňujú členské štáty Európskej únie.

- b) Parížsky dohovor;
- c) Medzinárodný dohovor o ochrane výkonných umelcov, výrobcov zvukových záznamov a rozhlasových organizácií, podpísaný v Ríme 26. októbra 1961 (ďalej len „Rímsky dohovor“);
- d) Bernský dohovor o ochrane literárnych a umeleckých diel (podpísaný v Berne 9. septembra 1886(ďalej len „Bernský dohovor“)¹;
- e) Zmluva WIPO o autorskom práve, prijatá v Ženeve 20. decembra 1996;
- f) Zmluva WIPO o umeleckých výkonoch a zvukových záznamoch, prijatá v Ženeve 20. decembra 1996;
- g) Budapeštianska zmluva o medzinárodnom uznávaní úschovy mikroorganizmov na účely patentového konania, podpísaná v Budapešti 28. apríla 1977;
- h) Medzinárodný dohovor o ochrane nových odrôd rastlín, podpísaný v Paríži 2. decembra 1961(ďalej len „Dohovor UPOV z roku 1991“)²;

¹ V záujme väčšej istoty treba uviesť, že Bernský dohovor je Bernský dohovor o ochrane literárnych a umeleckých diel z 9. septembra 1886, doplnený v Paríži 4. mája 1896, revidovaný v Berlíne 13. novembra 1908, doplnený v Berne 20. marca 1914, revidovaný v Ríme 2. júna 1928, v Bruseli 26. júna 1948, v Štokholme 14. júla 1967 a v Paríži 24. júla 1971 a zmenený 28. septembra 1979.

² V záujme väčšej istoty treba uviesť, že Dohovor UPOV z roku 1991 je Medzinárodný dohovor o ochrane nových odrôd rastlín z 2. decembra 1961 v znení revidovanom v Ženeve 19. marca 1991.

- i) Protokol k Madridskej dohode o medzinárodnom zápise ochranných známk, prijatý v Madride 27. júna 1989 a
 - j) Zmluva o patentovej spolupráci, podpísaná vo Washingtone 19. júna 1970.
3. Každá zmluvná strana vynaloží všetko primerané úsilie, aby ratifikovala alebo pristúpila k týmto mnohostranným dohodám, ak sa ku dňu nadobudnutia platnosti tejto dohody na nich ešte nezúčastňuje¹:
- a) Dohovor o patentovom práve, prijatý v Ženeve 1. júna 2000;
 - b) Dohovor o práve ochrannej známky, prijatý v Ženeve 27. októbra 1994;
 - c) Singapurský dohovor o práve ochrannej známky, prijatý v Singapore 27. marca 2006;
 - d) Ženevský akt Haagskej dohody o medzinárodnom zápise dizajnov, prijatý v Ženeve 2. júla 1999;

¹ V prípade Európskej únie to znamená ratifikáciu mnohostranných dohôd uvedených v tomto odseku členskými štátmi alebo ich pristúpenie k týmto dohodám.

- e) Pekinská zmluva o audiovizuálnych umeleckých výkonoch, prijatá v Pekingu 24. júna 2012 a
- f) Marrákešská zmluva o uľahčení prístupu k uverejneným dielam pre osoby nevidiace, zrakovo postihnuté alebo postihnuté inou poruchou čítania, prijatá v Marrákeši 27. júna 2013.

ČLÁNOK 14.4

Národné zaobchádzanie

1. Pokiaľ ide o všetky kategórie duševného vlastníctva, na ktoré sa vzťahuje táto kapitola, každá zmluvná strana poskytne štátnym príslušníkom¹ druhej zmluvnej strany zaobchádzanie nemenej priaznivé, než je zaobchádzanie, ktoré poskytuje svojim vlastným štátnym príslušníkom, pokiaľ ide o ochranu² duševného vlastníctva, s výhradou výnimiek už stanovených v Parížskom dohovore, Bernskom dohovore, Rímskom dohovore a v Zmluve o duševnom vlastníctve vo vzťahu k integrovaným obvodom, prijatej vo Washingtone 26. mája 1989. Pokiaľ ide o výkonných umelcov, výrobcov zvukových záznamov a vysielacie organizácie, táto povinnosť sa vzťahuje iba na práva stanovené v tejto dohode.

¹ Na účely tohto článku a článku 14.5 má pojem „štátni príslušníci“ rovnaký význam ako v Dohode TRIPS.

² Na účely tohto článku a článku 14.5 pojem „ochrana“ zahŕňa záležitosti, ktoré majú vplyv na dostupnosť, nadobúdanie, rozsah, zachovávanie a presadzovanie práv duševného vlastníctva, ako aj tie záležitosti, ktoré ovplyvňujú využívanie práv duševného vlastníctva a ktoré sú osobitne upravené v tejto kapitole.

2. Na povinnosti podľa odseku 1 sa takisto vzťahujú výnimky stanovené v článku 5 dohody TRIPS.

ČLÁNOK 14.5

Zaobchádzanie podľa doložky najvyšších výhod

Každá zmluvná strana sa okamžite a bezpodmienečne poskytne štátnym príslušníkom druhej zmluvnej strany zaobchádzanie nemenej priaznivé, než je zaobchádzanie, ktoré poskytuje štátnym príslušníkom tretej krajiny, pokiaľ ide o ochranu duševného vlastníctva, s výhradou výnimiek stanovených v článkoch 4 a 5 dohody TRIPS.

ČLÁNOK 14.6

Procedurálne záležitosti a transparentnosť

1. Každá zmluvná strana vynaloží všetko primerané úsilie na podporu efektívnosti a transparentnosti v správe svojho systému duševného vlastníctva.

2. Každá zmluvná strana prijme na účely efektívnej správy svojho systému duševného vlastníctva vhodné opatrenia na posilnenie efektívnosti svojich administratívnych postupov týkajúcich sa práv duševného vlastníctva v súlade s medzinárodnými normami.
3. Každá zmluvná strana vynaloží na účely ďalšej podpory transparentnosti pri správe svojho systému duševného vlastníctva všetko primerané úsilie na to, aby prijala vhodné dostupné opatrenia na:
- a) zverejnenie sprístupnenie verejnosti informácií obsiahnutých v spisoch týkajúcich sa:
 - i) patentových prihlášok a udelených patentov;
 - ii) zápisov dizajnov;
 - iii) zápisov ochranných známk a žiadostí o zápis;
 - iv) zápisov nových odrôd rastlín a
 - v) zápisov zemepisných označení;
 - b) sprístupnenie verejnosti informácií o opatreniach, ktoré prijali príslušné orgány na pozastavenie prepustenia tovaru porušujúceho práva duševného vlastníctva a ktoré mali charakter opatrení na hraniciach podľa článku 14.51;

- c) sprístupnenie verejnosti informácií o svojom úsilí na zaistenie účinného presadzovania práv duševného vlastníctva a iných informácií, pokiaľ ide o jej systém duševného vlastníctva, a
- d) sprístupnenie verejnosti informácií o príslušných zákonoch a iných právnych predpisoch, právoplatných súdnych rozhodnutiach a všeobecne platných správnych rozhodnutiach týkajúcich sa presadzovania práv duševného vlastníctva.

ČLÁNOK 14.7

Podpora verejného povedomia o ochrane duševného vlastníctva

Každá zmluvná strana prijme opatrenia potrebné na to, aby sa pokračovalo v podpore zvyšovania verejného povedomia o ochrane duševného vlastníctva vrátane vzdelávacích projektov a projektov zameraných na šírenie informácií o využívaní duševného vlastníctva, ako aj o presadzovaní práv duševného vlastníctva.

ODDIEL B

Normy týkajúce sa duševného vlastníctva

PODODDIEL 1

Autorské právo a práva súvisiace s autorským právom

ČLÁNOK 14.8

Autori

Každá zmluvná strana stanoví pre autorov výhradné právo povoliť alebo zakázať:

- a) priame alebo nepriame rozmnožovanie ich diel, a to akýmkoľvek spôsobom a akoukoľvek formou, vcelku alebo sčasti;

- b) akúkoľvek formu verejného rozširovania originálu alebo rozmnoženiny diela predajom alebo iným spôsobom; každá zmluvná strana môže určiť podmienky, za ktorých dôjde k vyčerpaniu práv stanovených v tomto ustanovení po prvom predaji alebo inom prevode vlastníctva originálu alebo rozmnoženiny diela so súhlasom autora a
- c) akýkoľvek verejný prenos ich diel po drôte alebo bezdrôtovými prostriedkami vrátane sprístupňovania ich diel verejnosti takým spôsobom, že verejnosť k nim môže mať prístup z miesta a v čase individuálne zvolenom.

ČLÁNOK 14.9

Výkonní umelci

Každá zmluvná strana stanoví pre výkonných umelcov výhradné právo povoliť alebo zakázať:

- a) vyhotovovanie záznamov ich umeleckých výkonov;
- b) priame alebo nepriame rozmnožovanie záznamov ich umeleckých výkonov, a to akýmkoľvek spôsobom a akoukoľvek formou, vcelku alebo sčasti;

- c) verejné rozširovanie záznamov ich umeleckých výkonov obsiahnutých v zvukových záznamoch predajom alebo iným spôsobom; každá zmluvná strana môže určiť podmienky, za ktorých dôjde k vyčerpaniu práv stanovených v tomto ustanovení po prvom predaji alebo inom prevode vlastníctva originálu alebo rozmnoženiny zaznamenaného umeleckých výkonu so súhlasom výkonného umelca;
- d) sprístupňovanie záznamov ich umeleckých výkonov verejnosti po drôte alebo bezdrôtovými prostriedkami takým spôsobom, že verejnosť k nim môže mať prístup z miesta a v čase individuálne zvolenom, a
- e) bezdrôtové vysielanie a verejný prenos ich umeleckých výkonov, s výnimkou prípadu, keď výkon je sám už výkonom vysielaným alebo keď sa uskutočňuje zo záznamu.

ČLÁNOK 14.10

Výrobcovia zvukových záznamov

Každá zmluvná strana stanoví pre výrobcov zvukových záznamov výhradné právo povoliť alebo zakázať:

- a) priame alebo nepriame rozmnožovanie ich zvukových záznamov, a to akýmkoľvek spôsobom a akoukoľvek formou, vcelku alebo sčasti;

- b) verejné rozširovanie zvukových záznamov predajom alebo iným spôsobom vrátane rozmnoženín; každá zmluvná strana môže určiť podmienky, za ktorých dôjde k vyčerpaniu práv stanovených v tomto ustanovení po prvom predaji alebo inom prevode vlastníctva originálu alebo rozmnoženiny zvukového záznamu so súhlasom výrobcu zvukového záznamu, a
- c) sprístupňovanie ich zvukových záznamov verejnosti po drôte alebo bezdrôtovými prostriedkami takým spôsobom, že verejnosť k nim môže mať prístup z miesta a v čase individuálne zvolenom.

ČLÁNOK 14.11

Vysielacie organizácie

Každá zmluvná strana stanoví pre vysielacie organizácie výhradné právo povoliť alebo zakázať:

- a) vyhotovovanie záznamov ich vysielaní;
- b) vyhotovovanie rozmnoženín záznamov ich vysielaní;

- c) sprístupňovanie vysielaní verejnosti¹ po drôte alebo bezdrôtovými prostriedkami takým spôsobom, ktoré je reakciou na žiadosť člena verejnosti²;
- d) opakované vysielanie ich vysielania bezdrôtovými prostriedkami a
- e) verejný prenos ich televízneho vysielania, ak sa tento prenos uskutočňuje na miestach prístupných verejnosti za vstupné; každá zmluvná strana môže určiť podmienky, za ktorých sa toto právo môže vykonávať.

ČLÁNOK 14.12

Používanie zvukových záznamov

Zmluvné strany sa dohodli, že budú pokračovať v diskusii o primeranej ochrane pre používanie zvukových záznamov na akýkoľvek verejný prenos s náležitým ohľadom na význam medzinárodných noriem týkajúcich sa ochrany pre používanie zvukových záznamov.

¹ V záujme väčšej istoty treba uviesť, že v prípade Európskej únie je toto právo obmedzené na situácie, keď je žiadosť podaná z miesta a v čase, ktorý si člen verejnosti individuálne zvolí.

² V záujme väčšej istoty treba uviesť, že v prípade Japonska sa toto písmeno vzťahuje na formu verejného prenosu, ktorý nastáva v reakcii na žiadosť člena verejnosti automaticky, s výnimkou foriem prenosu, ktoré si vyžadujú manuálnu intervenciu.

ČLÁNOK 14.13

Trvanie ochrany

1. Doba ochrany práv autora literárneho alebo umeleckého diela v zmysle článku 2 Bernského dohovoru trvá počas života autora a 70 rokov po jeho smrti, bez ohľadu na to, kedy bolo dielo oprávnené sprístupnené verejnosti. Ak sa doba ochrany týchto práv počíta na inom základe, ako je život fyzickej osoby, táto doba ochrany nesmie byť menej ako 70 rokov po oprávnenom sprístupnení diela verejnosti. V prípade, že k takémuto sprístupneniu počas obdobia 70 rokov od vytvorenia diela nedôjde, doba ochrany nesmie byť menej ako 70 rokov od jeho vytvorenia.
2. Doba ochrany práv výkonných umelcov nesmie byť menej ako 50 rokov od umeleckého výkonu.
3. Doba ochrany práv výrobcov zvukových záznamov nesmie byť menej ako 70 rokov od uverejnenia zvukového záznamu. V prípade, že k takémuto uverejneniu nedôjde najmenej 50 rokov od vyhotovenia záznamu, doba ochrany nesmie byť menej ako 50 rokov od vyhotovenia záznamu¹.

¹ Každá zmluvná strana môže prijať účinné opatrenia na zabezpečenie toho, aby sa zisk vytvorený počas 20 rokov ochrany po uplynutí 50 rokov spravodlivo rozdelil medzi výkonných umelcov a výrobcov zvukových záznamov.

4. Doba ochrany práv k vysielaniu je najmenej 50 rokov od prvého prenosu vysielania.
5. Doby stanovené v tomto článku sa počítajú od prvého januára roku nasledujúceho po roku, v ktorom došlo k udalosti, ktorou začínajú plynúť.

ČLÁNOK 14.14

Obmedzenia a výnimky

Každá zmluvná strana môže stanoviť obmedzenia práv stanovených v článkoch 14,8 až 14,12 alebo výnimky z týchto práv len v určitých osobitných prípadoch, ktoré nie sú v rozpore s bežným použitím diela alebo iného predmetu a ktoré neodôvodnene nezasahujú do oprávnených záujmov držiteľov práv, v súlade s dohovormi a medzinárodnými dohodami, na ktorých sa zúčastňuje.

ČLÁNOK 14.15

Právo umelca na odmenu pri ďalšom predaji

Zmluvné strany sa dohodli na výmene názorov a informácií o otázkach týkajúcich sa práva na podiel pri ďalšom predaji pôvodného umeleckého diela a o situácii v tejto oblasti v Európskej únii a v Japonsku.

ČLÁNOK 14.16

Kolektívna správa

Zmluvné strany:

- a) uznávajú význam podpory spolupráce medzi ich príslušnými organizáciami kolektívnej správy;
- b) sa dohodli na podpore transparentnosti organizácií kolektívnej správy a
- c) sa usilujú o uľahčenie nediskriminačného zaobchádzania zo strany organizácií kolektívnej správy s držiteľmi práv, ktorých zastupujú, a to buď priamo, alebo prostredníctvom inej organizácie kolektívnej správy.

ČLÁNOK 14.17

Ochrana existujúcich predmetov

1. Každá zmluvná strana uplatní článok 18 Bernského dohovoru a článok 14 ods. 6 dohody TRIPS *mutatis mutandis* na diela, umelecké výkony a zvukové záznamy a práva a ochrany viažuce sa na tieto predmety tak, ako sa vyžaduje v tomto pododdiele.

2. Zmluvná strana nemá povinnosť obnoviť ochranu predmetu, ktorý v deň nadobudnutia platnosti tejto dohody už bol na jej území voľný.

PODODDIEL 2

Ochranné známky

ČLÁNOK 14.18

Práva z ochrannej známky

Každá zmluvná strana zabezpečí, aby majiteľ zapísanej ochrannej známky mal výhradné právo zabrániť všetkým tretím stranám, ktoré nemajú jeho súhlas, používať¹ v obchodnom styku rovnaké alebo podobné označenia pre tovar alebo služby, ktoré sú rovnaké alebo podobné s tými, pre ktoré je ochranná známka zapísaná, ak by takéto použitie spôsobilo pravdepodobnosť zámieny. V prípade používania rovnakého označenia pre rovnaké tovary alebo služby sa predpokladá, že existuje pravdepodobnosť zámieny. Uvedenými právami nie sú dotknuté žiadne predchádzajúce práva ani ovplyvnená možnosť zmluvných strán poskytovať práva na základe používania.

¹ Na účely tohto článku „používanie“ týchto označení zahŕňa prinajmenšom dovoz a vývoz tovaru alebo balení tovaru, na ktorých je umiestnené označenie.

ČLÁNOK 14.19

Výnimky

Každá zmluvná strana stanoví obmedzené výnimky z práv poskytnutých ochrannou známkou, ako je napr. spravodlivé používanie opisných výrazov¹, pričom môže stanoviť ďalšie obmedzené výnimky, pod podmienkou, že sa v rámci týchto výnimiek zohľadnia oprávnené záujmy majiteľa ochrannej známky a tretích strán.

ČLÁNOK 14.20

Prípravné kroky považované za porušenie

Pokiaľ ide o etikety a obaly, každá zmluvná strana zabezpečí, aby aspoň každý z týchto prípravných krokov bol považovaný za porušenie zapísanej ochrannej známky, v prípade, že bol tento krok vykonaný bez súhlasu majiteľa zapísanej ochrannej známky:

- a) výroba;
- b) dovoz a

¹ Spravodlivé používanie opisných výrazov zahŕňa používanie značky na označenie zemepisného pôvodu tovaru alebo služieb v súlade s poctivými zvyklosťami v priemysle alebo obchode.

c) prezentácia¹

etikiet alebo obalov nesúcich² označenie, ktoré je rovnaké ako zapísaná ochrana známka, alebo ktoré sa na túto známku podobá, na účely používania tohto označenia alebo s cieľom spôsobiť jeho používanie v obchodnom styku pre tovar alebo služby, ktoré sú rovnaké alebo podobné s tými, pre ktoré je ochranná známka zapísaná.

ČLÁNOK 14.21

Všeobecne známe ochranné známky

Na účely naplnenia ochrany všeobecne známych ochranných znáмок, ako sa stanovuje v článku 6a Parížskeho dohovoru (1967) a článku 16 ods. 2 a 3 dohody TRIPS, zmluvné strany potvrdzujú význam spoločného odporúčania o ustanoveniach týkajúcich sa ochrany všeobecne známych ochranných znáмок prijaté zhromaždením Únie na ochranu priemyslového vlastníctva a valným zhromaždením Svetovej organizácie duševného vlastníctva (WIPO) na tridsiatej štvrtej sérii stretnutí zhromaždení členských štátov v roku 1999.

¹ Na účely tohto článku Európska únia považuje „prezentáciu“ za ponúkanie alebo uvádzanie na trh a Japonsko považuje „prezentáciu“ za prevod práv.

² Na účely tohto článku pojem „nesúce“ pre Japonsko znamená „uvádzajúce“.

PODODDIEL 3

Zemepisné označenia

ČLÁNOK 14.22

Rozsah pôsobnosti

1. Tento pododdiel sa vzťahuje na uznávanie a ochranu zemepisných označení vín, liehovín a iných alkoholických nápojov¹, ako aj poľnohospodárskych výrobkov² s pôvodom na území zmluvných strán.
2. Na účely tejto kapitoly „zemepisné označenia“ sú označenia, ktoré označujú určitý tovar ako tovar s pôvodom na území zmluvnej strany alebo v regióne či lokalite nachádzajúcej sa na tomto území zmluvnej strany, ak možno pripísať danú kvalitu, povesť alebo iné charakteristické vlastnosti tovaru v podstatnej miere jeho zemepisnému pôvodu.

¹ Na účely tohto pododdielu, pokiaľ ide o ochranu zemepisných označení v Japonsku, „alkoholické nápoje“ sú nápoje obsahujúce jedno alebo viac percent alkoholu.

² Na účely tohto pododdielu, pokiaľ ide o ochranu zemepisných označení v Japonsku, „poľnohospodárske výrobky“ sú poľnohospodárske a lesnícke výrobky a produkty rybárstva, ako aj potraviny okrem alkoholických nápojov.

3. Zemepisné označenia zmluvnej strany uvedené v prílohe 14-B musia byť chránené druhou zmluvnou stranou podľa tejto dohody, ak patria medzi druhy tovaru, ktoré druhá zmluvná strana chráni v súlade so svojimi zákonmi a inými právnymi predpismi uvedenými v prílohe 14-A.

ČLÁNOK 14.23

Systém ochrany zemepisných označení

1. Každá zmluvná strana zavedie alebo zachová systém zápisu¹ a ochrany zemepisných označení na svojom území.
2. Systém uvedený v odseku 1 musí obsahovať aspoň tieto prvky:
 - a) úradný spôsob na sprístupnenie verejnosti zoznamu zemepisných označení zapísaných do registra;

¹ Na účely tohto pododdielu, pokiaľ ide o ochranu zemepisných označení v Japonsku, „zápis“ a „zapísanie“ môžu byť považované za synonymum pojmu „určenie“ či „potvrdenie ochrany“, resp. pojmu „určiť“ či „potvrdiť ochranu“ v rámci jeho príslušných zákonov a iných právnych predpisov.

- b) administratívny postup na overenie, že zemepisné označenie, ktoré sa má zapísať podľa písmena a), označuje určitý tovar ako tovar s pôvodom na území zmluvnej strany alebo v regióne či lokalite nachádzajúcej sa na území tejto zmluvnej strany, v prípade, že možno pripísať danú kvalitu, povest' alebo iné charakteristické vlastnosti tovaru v podstatnej miere jeho zemepisnému pôvodu;
- c) postup podávania námietok, ktorý umožňuje zohľadniť oprávnené záujmy tretích strán, a
- d) postup na zrušenie¹ ochrany zemepisného označenia vzhľadom na oprávnené záujmy tretích strán a používateľov predmetného zemepisného označenia zapísaného v registri².

¹ Na účely tohto pododdielu, pokiaľ ide o ochranu zemepisných označení v Japonsku, „zrušenie“ môže byť považované za synonymum pojmu „vyňatie z ochrany“ v rámci jeho príslušných zákonov a iných právnych predpisov.

² Bez toho, aby boli dotknuté jej zákony a iné právne predpisy týkajúce sa systému uvedeného v odseku 1, každá zmluvná strana stanoví právne prostriedky na zrušenie zápisu zemepisných označení.

ČLÁNOK 14.24

Zoznamy zemepisných označení

1. Po ukončení námietkového konania a preskúmaní zemepisných označení Európskej únie uvedených v časti 1 oddiele A a časti 2 oddiele A prílohy 14-B Japonsko uzná, že tieto označenia sú zemepisné označenia v zmysle článku 22 ods. 1 dohody TRIPS a že tieto označenia Európska únia zapísala do registra podľa systému uvedeného v článku 14.23. Japonsko chráni tieto zemepisné označenia v súlade s týmto pododdielom.
2. Po ukončení námietkového konania a preskúmaní zemepisných označení Japonska uvedených v časti 1 oddiele B a časti 2 oddiele B prílohy 14-B Európska únia uzná, že tieto označenia sú zemepisné označenia v zmysle článku 22 ods. 1 dohody TRIPS a že tieto označenia Japonsko zapísalo do registra podľa systému uvedeného v článku 14.23. Európska únia chráni tieto zemepisné označenia v súlade s týmto pododdielom.

ČLÁNOK 14.25

Rozsah ochrany zemepisných označení

1. S výhradou článku 14.29 každá zmluvná strana, pokiaľ ide o zemepisné označenia druhej zmluvnej strany, ktoré sú uvedené v prílohe 14-B, poskytne zainteresovaným stranám právne prostriedky, ktoré im umožnia na jej území zabrániť¹:

- a) použitiu zemepisného označenia označujúceho tovar pre obdobný tovar², ktorý nespĺňa príslušnú požiadavku špecifikácií zemepisného označenia, a to aj v prípade, že:
 - i) je uvedený skutočný pôvod tovaru;

¹ Na účely odseku 1 a bez ohľadu na ustanovenia pododdielu 2 oddielu C, každá zmluvná strana môže stanoviť presadzovanie prostredníctvom správnych opatrení.

² Na účely tohto odseku, článku 14.27 ods. 4 a článku 14.29 ods. 1 a 2 pojem „obdobný tovar“ vo vzťahu k tovaru, ktorého zemepisné označenie je chránené v rámci systému zmluvnej strany uvedeného v článku 14.23 ods. 2, je tovar, ktorý by patril do tej istej kategórie tovaru ako tovar, pre ktorý bolo toto zemepisné označenie v tejto zmluvnej strane zapísané do registra.

- ii) zemepisné označenie sa používa¹ v preklade alebo prepise², alebo
 - iii) zemepisné označenie je sprevádzané výrazmi ako „druh“, „typ“, „štýl“, „imitácia“, „metóda“ alebo podobne;
- b) použitiu akéhokoľvek spôsobu označovania alebo prezentácie tovaru, ktorý uvádza alebo naznačuje, že príslušný tovar pochádza z inej zemepisnej oblasti, ako je skutočné miesto jeho pôvodu, spôsobom, ktorý zavádza verejnosť, pokiaľ ide o zemepisný pôvod alebo charakter tovaru a
- c) akémukoľvek inému použitiu, ktoré predstavuje akt nekalej súťaže v zmysle článku 10a Parížskeho dohovoru.
2. Každá zmluvná strana určí praktické podmienky, na základe ktorých sa na jej území budú navzájom rozlišovať homonymné zemepisné označenia, pričom sa zohľadní potreba zabezpečiť, aby sa s dotknutými výrobcami zaobchádzalo spravodlivo a aby spotrebitelia neboli zavádzaní.

¹ V záujme väčšej istoty treba uviesť, že táto otázka sa posudzuje na individuálnom základe. Toto ustanovenie sa nevzťahuje na prípady, keď sú predložené dôkazy, že medzi chráneným názvom a preloženým alebo prepísaným výrazom neexistuje žiadna súvislosť.

² Na účely tohto pododdielu prepis zahŕňa premenu znakov na základe fonetiky pôvodného jazyka alebo jazykov príslušného zemepisného označenia.

3. Ak má zmluvná strana v úmysle chrániť na základe medzinárodnej dohody zemepisné označenie tretej krajiny a ak je toto označenie homonymné so zemepisným označením druhej zmluvnej strany, ktoré je chránené na základe tejto dohody, prvá uvedená zmluvná strana oznámi druhej zmluvnej strane, a to najneskôr v deň uverejnenia zemepisného označenia na účely námietkového konania, že má možnosť vyjadriť sa, ak sa námietkové konanie v súvislosti s príslušným zemepisným označením tretej krajiny, ktoré sa má chrániť, začína po dni nadobudnutia platnosti tejto dohody.

4. V rámci námietkového konania a preskúmania uvedených v článku 14.24 každá zmluvná strana môže zvážiť tieto dôvody, pre ktoré nie je povinná poskytnúť ochranu určitému názvu ako zemepisnému označeniu v prílohe 14-B:

- a) názov by bol v rozpore s názvom odrody rastlín alebo plemena zvierat, v dôsledku čoho by spotrebiteľ mohol byť uvedený do omylu v súvislosti so skutočným pôvodom tovaru a
- b) názov je výrazom, ktorý je v bežnom jazyku zaužívaný ako bežný názov pre dotknutý tovar.

5. Bez toho, aby boli dotknuté špecifikácie zemepisného označenia uvedené v odseku 1 písm. a), počas obdobia siedmich rokov od dátumu nadobudnutia platnosti tejto dohody ochrana podľa tohto pododdielu vzťahujúca sa na konkrétne zemepisné označenie Európskej únie uvedené v prílohe 14-B nebráni tomu, aby sa v prípade tovaru, ktorý toto zemepisné označenie označuje, vykonávali na území Japonska úkony spočívajúce v strúhaní, rezaní a balení vrátane rezania na porcie a vnútorného balenia, pod podmienkou, že takýto tovar je určený na japonský trh, a nie na účely spätného vývozu.

6. Zmluvné strany preskúmajú vykonávanie ustanovení odseku 5 najneskôr tri roky po dátume nadobudnutia platnosti tejto dohody s cieľom dosiahnuť vzájomne prijateľné riešenie pred koncom sedemročného obdobia uvedeného v tomto odseku.

ČLÁNOK 14.26

Rozsah používania zemepisných označení

1. Akákoľvek osoba môže používať zemepisné označenie chránené podľa tohto pododdielu, ak sa toto používanie vzťahuje na tovar, ktorý toto zemepisné označenie označuje, a je v súlade s rozsahom pôsobnosti ochrany podľa tejto dohody.

2. Ak je zemepisné označenie zmluvnej strany chránené podľa tejto dohody v druhej zmluvnej strane, nebude sa na oprávnené používanie takéhoto chráneného názvu v druhej zmluvnej strane už vyžadovať žiadny zápis používateľov do registra ani žiadne ďalšie poplatky.

ČLÁNOK 14.27

Vzťah k ochranným známkam

1. Ak je zemepisné označenie chránené podľa tohto pododdielu, každá zmluvná strana odmietne zapísať do registra ochrannú známku, ktorej používanie by mohlo uvádzať do omylu, pokiaľ ide o kvalitu tovaru, pod podmienkou, že žiadosť o zápis ochrannej známky do registra bola predložená po uplatniteľnom dátume na ochranu zemepisného označenia na dotknutom území¹, ako sa uvádza v odsekoch 2 a 3. Ochranné známky zapísané do registra v rozpore s týmto odsekom sa vyhlásia za neplatné.
2. Pokiaľ ide o zemepisné označenia uvedené v článku 14.24 a v prílohe 14-B ku dňu nadobudnutia platnosti tejto dohody, je uplatniteľným dátumom na ochranu dátum nadobudnutia platnosti tejto dohody.

¹ Na účely odseku 1 v rámci preskúmania prihlášky ochrannej známky, ktorá bola podaná v zmluvnej strane po dni nadobudnutia platnosti tejto dohody alebo po dni uverejnenia zemepisného označenia na účely námietkového konania uvedeného v článku 14.24, podľa toho, čo nastane neskôr, sa vezme do úvahy uverejnenie zemepisného označenia na účely námietkového konania.

3. Pokiaľ ide o zemepisné označenia uvedené v článku 14.30 a neuvedené v prílohe 14-B ku dňu nadobudnutia platnosti tejto dohody, je uplatniteľným dátumom na ochranu dátum nadobudnutia platnosti zmeny prílohy 14-B.
4. Zmluvné strany uznávajú, že existencia skoršej kolíznej ochrannej známky v zmluvnej strane by úplne nebránila ochrane následného zemepisného označenia pre obdobný tovar v tejto zmluvnej strane podľa tejto dohody¹.
5. Ak bolo o zápis ochrannej známky do registra požiadané alebo bola ochranná známka do registra zapísaná v dobrej viere alebo ak boli práva z ochrannej známky nadobudnuté používaním v dobrej viere v zmluvnej strane pred tým, ako v nej bola zemepisnému označeniu poskytnutá ochrana na základe tohto pododdielu, opatreniami prijatými na uplatňovanie tohto pododdielu v zmluvnej strane nie je dotknutá oprávnenosť ochrannej známky na zápis do registra alebo platnosť jej zápisu do registra, alebo právo používať ochrannú známku, na základe toho, že táto ochranná známka je zhodná alebo podobná s určitým zemepisným označením.

¹ Príslušné orgány môžu požadovať splnenie určitých podmienok na ochranu zemepisného označenia, ktoré je v rozpore so skoršou existujúcou ochrannou známkou.

ČLÁNOK 14.28

Presadzovanie ochrany

Každá zmluvná strana povolí svojim príslušným orgánom prijať primerané opatrenia *ex offio* alebo na žiadosť zainteresovanej strany v súlade so svojimi zákonmi a inými právnymi predpismi na ochranu zemepisných označení uvedených v prílohe 14-B.

ČLÁNOK 14.29

Výnimky

1. Bez ohľadu na článok 14.25 ods. 1, zmluvná strana zabráni zachovávaní skoršieho používania na svojom území určitého zemepisného označenia druhej zmluvnej strany, ktoré je uvedené v prílohe 14-B a ktoré označuje poľnohospodársky výrobok, pre obdobný tovar v súvislosti s tovarmi alebo so službami po uplynutí prechodného obdobia v trvaní najviac sedem rokov od dátumu, od ktorého prvá uvedená zmluvná strana chráni predmetné zemepisné označenie. Tovar vyrobený v prvej uvedenej zmluvnej strane, ktorý je predmetom tohto používania, musí mať jasné a viditeľné označenie svojho skutočného zemepisného pôvodu.

2. Bez ohľadu na článok 14.25 ods. 1, okrem prípadov, keď sa uplatňuje článok 24 ods. 4 dohody TRIPS, zmluvná strana zabráni zachovávaniu skoršieho používania na svojom území určitého zemepisného označenia druhej zmluvnej strany, ktoré je uvedené v prílohe 14-B a ktoré označuje víno, liehovinu alebo iný alkoholický nápoj, pre obdobný tovar v súvislosti s tovarmi alebo so službami po uplynutí prechodného obdobia v trvaní najviac päť rokov od dátumu, od ktorého prvá uvedená zmluvná strana chráni predmetné zemepisné označenie. Tovar vyrobený v prvej uvedenej zmluvnej strane, ktorý je predmetom tohto používania, musí niesť jasné a viditeľné označenie svojho skutočného zemepisného pôvodu.
3. Každá zmluvná strana môže určiť praktické podmienky, na základe ktorých sa bude používanie uvedené v odsekoch 1 a 2 rozlišovať od zemepisného označenia, pričom zohľadní potrebu zaistiť, aby spotrebitelia neboli zavádzaní.
4. Prechodné obdobie uvedené v odseku 1 sa neuplatní, ak používanie zemepisného označenia pre príslušný tovar, ktorý je vyrobený na území druhej zmluvnej strany, ako je uvedené v odseku 1, nie je v súlade s príslušnými zákonmi a inými právnymi predpismi uvedenými v prílohe 14-A platnými na území tejto zmluvnej strany.
5. Žiadnym z ustanovení tohto pododdielu nie sú dotknuté práva akejkolvek osoby používať v rámci obchodného styku svoje meno alebo meno svojho predchodcu v podnikaní, okrem prípadov, keď sa takéto meno používa spôsobom zavádzajúcim verejnosť.

ČLÁNOK 14.30

Zmena zoznamov zemepisných označení

1. Zmluvné strany sa dohodli, že je možné meniť zoznamy zemepisných označení v prílohe 14-B v súlade s článkom 14.53 ods. 3 a 4, a to po ukončení námietkového konania a preskúmaní zemepisných označení v zmysle článku 14.24 k obojstrannej spokojnosti zmluvných strán.
2. Pokiaľ ide o pridanie názvu, ktorý má byť chránený ako zemepisné označenie v prílohe 14-B, uplatní sa článok 14.25 ods. 4.
3. Žiadne z ustanovení tohto pododdielu neukladá zmluvnej strane povinnosť chrániť zemepisné označenie druhej zmluvnej strany, ktoré nie je chránené alebo prestane byť chránené v súlade so zákonmi a inými právnymi predpismi druhej zmluvnej strany. Zmluvné strany si navzájom oznámia, ak určité zemepisné označenie prestane byť chránené na území zmluvnej strany svojho pôvodu.
4. Zmluvne strany na žiadosť jednej z nich uskutočnia konzultácie o zmene prílohy 14-B v súvislosti s akoukoľvek záležitosťou, ktorá má vplyv na pokračovanie ochrany zemepisných označení uvedených v tejto prílohe s cieľom dosiahnuť vzájomne prijateľné riešenie.

PODODDIEL 4

Dizajny¹

ČLÁNOK 14.31

Dizajny

1. Každá zmluvná strana poskytne ochranu nezávisle vytvoreným dizajnom, ktoré sú nové a pôvodné vrátane dizajnov časti výrobku², bez ohľadu na to, či táto časť môže byť oddelená od výrobku. Táto ochrana sa poskytne zápisom do registra a majiteľom dizajnov z nej budú vyplývať výhradné práva v súlade s ustanoveniami tohto článku.

¹ Na účely tohto pododdielu, v prípade Európskej únie „dizajn“ sa vzťahuje na zapísané dizajny.

² Na účely tohto odseku a odseku 2 sa pojem „výrobok“ vykladá ako „predmet“.

2. Dizajn aplikovaný na výrobku alebo začlenený do výrobku, ktorý tvorí súčasť zloženého výrobku, sa považuje za nový a pôvodný za týchto okolností¹:

- a) ak súčasť po začlenení do zloženého výrobku zostáva viditeľná počas bežného používania² zloženého výrobku a
- b) ak samotné tieto viditeľné znaky súčasti spĺňajú požiadavky týkajúce sa novosti a pôvodnosti.

3. Každá zmluvná strana môže zaviesť obmedzené výnimky z ochrany dizajnov v súlade s článkom 26 ods. 2 dohody TRIPS.

4. Ustanoveniami tohto článku nie sú dotknuté žiadne ustanovenia tejto kapitoly ani zákonov a iných právnych predpisov každej zmluvnej strany týkajúce sa iných práv duševného vlastníctva vrátane nezapísaných vonkajších vzhľadov výrobkov, ochranných známk alebo iných označení s rozlišovacou spôsobilosťou a patentov.

¹ Ako alternatívu k podmienkam stanoveným v písmenách a) a b) môže zmluvná strana považovať dizajn aplikovaný na výrobku alebo začlenený do výrobku, ktorý tvorí súčasť zloženého výrobku, za nový a pôvodný za okolností podľa svojich zákonov a iných právnych predpisov.

² Na účely tohto odseku je „bežné používanie“ používanie konečným užívateľom, s výnimkou údržby, servisu alebo opravy.

5. Každá zmluvná strana zabezpečí, aby majiteľ dizajnu mal prinajmenšom právo zabrániť tretím stranám, ktoré nemajú jeho súhlas, vyrábať, predávať, dovážať alebo vyvážať predmety, na ktorých je použitý alebo v ktorých je stelesnený dizajn, ktorý je rovnaký ako chránený dizajn, alebo ktorý sa na tento dizajn podobá, ak sa takáto činnosť uskutočňuje na obchodné účely.
6. Každá zmluvná strana zabezpečí, aby žiadateľ o zápis dizajnu mohol požiadať príslušný orgán, aby udržal dizajn neuverejnený, a to počas obdobia určeného žiadateľom, ktoré nepresahuje obdobie stanovené v jej zákonoch a iných právnych predpisoch.
7. Každá zmluvná strana zabezpečí, aby celková doba ochrany dizajnov bola najmenej 20 rokov.

PODODDIEL 5

Nezapísaný vonkajší vzhľad výrobkov

ČLÁNOK 14.32

Nezapísaný vonkajší vzhľad výrobkov

1. Zmluvné strany uznávajú, že vzhľad výrobkov môže byť chránený prostredníctvom dizajnov, autorského práva alebo predpisov na ochranu pred nekalou hospodárskou súťažou.
2. Každá zmluvná strana stanoví právne prostriedky, ktoré zabránia používaniu nezapísaného vonkajšieho vzhľadu výrobku, ak takéto použitie vyplýva z kopírovania nezapísaného vonkajšieho vzhľadu takéhoto výrobku v rozsahu stanovenom zákonmi a inými právnymi predpismi. Takéto používanie bude zahŕňať prinajmenšom ponúkanie na predaj, uvádzanie na trh, dovoz alebo vývoz výrobku¹.
3. Trvanie doby ochrany pre nezapísaný vonkajší vzhľad výrobku musí predstavuje najmenej tri roky podľa príslušných zákonov a iných právnych predpisov zmluvných strán.

¹ Na účely tohto článku môže zmluvná strana považovať pojmy „kopírovanie“, „vonkajší vzhľad“, „ponúkanie“ a „uvádzanie na trh“ za synonymické s pojmami „napodobňovanie“, „konfigurácia“, „vystavenie“ a „predaj“, a to v uvedenom poradí.

PODODDIEL 6

Patenty

ČLÁNOK 14.33

Patenty

1. Každá zmluvná strana zabezpečí, aby z patentu vyplývali jeho majiteľovi tieto výhradné práva:
 - a) ak je predmetom patentu výrobok, zabrániť tretím stranám, ktoré nemajú jeho súhlas, vo výrobe predmetného výrobku, jeho používaní, ponúkaní na predaj¹, predaji alebo dovoze na tieto účely, a
 - b) ak je predmetom patentu postup, zabrániť tretím stranám, ktoré nemajú jeho súhlas, v používaní predmetného postupu a v používaní, ponúkaní na predaj, predaji alebo dovoze na tieto účely prinajmenšom výrobku priamo získaného prostredníctvom predmetného postupu.

¹ Na účely tohto odseku môže „ponúkanie na predaj“ zahŕňať vývoz.

2. Každá zmluvná strana môže zaviesť obmedzené výnimky z výhradných práv vyplývajúcich z patentu, ak takéto výnimky nebudú neprimerane v rozpore s bežným využívaním patentu, ani nebudú neodôvodnene zasahovať do oprávnených záujmov majiteľa patentu s prihliadnutím na oprávnené záujmy tretích strán.
3. Zmluvné strany uznávajú dôležitosť zabezpečenia jednotného systému ochrany patentov vrátane jednotného súdneho systému na svojich príslušných územiach.
4. Zmluvné strany budú naďalej spolupracovať v záujme posilnenia harmonizácie medzinárodného hmotného patentového práva, a to aj pokiaľ ide o obdobie, počas ktorého sa na vynález aj napriek jeho zverejneniu nazerá ako na nové riešenie, práva oprávnených používateľov vynálezu pred tým, ako k nemu bol podaný patent, resp. vzniklo právo prednosti, a uverejňovanie patentových prihlášok.
5. Zmluvné strany náležite zvážia spoluprácu na posilnenie vzájomného využívania výsledkov patentových rešerší a preskúmania, a to napr. na základe Zmluvy o patentovej spolupráci a akékoľvek iného využívania¹, aby umožnili žiadateľom získať patenty efektívnym a rýchlym spôsobom, bez toho, aby boli dotknuté ich vecné patentové preskúmania.

¹ Takéto využívanie môže zahŕňať aj vzájomné využívanie výsledkov na základe systému na zrýchlenie patentového preskúmania Patent Prosecution Highway.

ČLÁNOK 14.34

Patenty a verejné zdravie

1. Zmluvné strany uznávajú význam Vyhlásenia z Dauhy o dohode TRIPS a verejnom zdraví prijatého 14. novembra 2001 na konferencii ministrov WTO. Zmluvné strany pri výklade a vykonávaní práv a povinností vyplývajúcich z tejto kapitoly zabezpečia súlad s týmto vyhlásením.
2. Zmluvné strany dodržiavajú rozhodnutie Generálnej rady WTO z 30. augusta 2003, ktoré sa týka vykonávania odseku 6 Vyhlásenia z Dauhy o dohode TRIPS a verejnom zdraví, a prispievajú k jeho vykonávaniu.

ČLÁNOK 14.35

Predĺženie obdobia ochrany na základe patentu na farmaceutické výrobky¹ a poľnohospodárske chemické výrobky²

Pokiaľ ide o patenty, ktoré sa udeľujú na vynálezy týkajúce sa farmaceutických výrobkov alebo poľnohospodárskych chemických výrobkov, každá zmluvná strana poskytne s výhradou splnenia podmienok stanovených v jej uplatniteľných zákonoch a iných právnych predpisoch kompenzačnú dobu ochrany za obdobie, počas ktorého sa nemohol patentovaný vynález využívať v dôsledku postupu administratívneho povoľovania na účely uvedenia na trh. Ku dňu podpísania tejto dohody je v príslušných zákonoch a iných právnych predpisoch každej zmluvnej strany maximálna kompenzačná doba stanovená na päť rokov³.

¹ V prípade Európskej únie odkazuje pojem „farmaceutické výrobky“ v tomto článku na lieky v zmysle ich vymedzenia v nariadení Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 469/2009 zo 6. mája 2009 o dodatkovom ochrannom osvedčení pre liečivá.

² V prípade Európskej únie odkazuje pojem „poľnohospodárske chemické výrobky“ v tomto článku na prípravky na ochranu rastlín v zmysle ich vymedzenia v nariadení Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1610/96 z 23. júla 1996 o vytvorení doplnkového ochranného certifikátu pre výrobky na ochranu rastlín.

³ V prípade Európskej únie je možné predĺženie o ďalších šesť mesiacov, pokiaľ ide o lieky, v prípade ktorých boli uskutočnené pediatrické štúdie a výsledky týchto štúdií boli zohľadnené v informácii o výrobku.

PODODDIEL 7

Obchodné tajomstvá a nezverejnené výsledky skúšok alebo iné údaje

ČLÁNOK 14.36

Rozsah ochrany obchodných tajomstiev

1. Každá zmluvná strana zabezpečí vo svojich zákonoch a iných právnych predpisoch primeranú a účinnú ochranu obchodného tajomstva v súlade s článkom 39 ods. 2 dohody TRIPS.
2. Na účely tohto článku a pododdielu 3 oddielu C:
 - a) „obchodné tajomstvo“ sú informácie, ktoré:
 - i) sú tajné v tom zmysle, že nie sú ako celok alebo pri presnom usporiadaní a spojení ich častí všeobecne známe alebo bežne prístupné osobám v okruhoch, ktoré sa dotknutým druhom informácií bežne zaoberajú;
 - ii) majú obchodnú hodnotu, pretože sú tajné a

iii) osoba, ktorá s týmito informáciami oprávnene nakladá, uskutočnila za daných okolností primerané kroky, aby ich udržala v tajnosti, a

b) „vlastník obchodného tajomstva“ je akákoľvek osoba, ktorá oprávnene nakladá s obchodným tajomstvom.

3. Každá zmluvná strana na účely tohto článku a pododdielu 3 oddielu C stanoví v súlade so svojimi zákonmi a inými právnymi predpismi, že za porušenie čestných obchodných praktík sa považuje prinajmenšom takéto konanie:

- a) nadobudnutie obchodného tajomstva bez súhlasu vlastníka obchodného tajomstva, vykonané protiprávnym spôsobom, resp. prostredníctvom neoprávneného prístupu, privlastnenia si alebo kopírovania akýchkoľvek dokumentov, predmetov, materiálov, látok alebo elektronických súborov, s ktorými oprávnene nakladá vlastník obchodného tajomstva a ktoré obsahujú obchodné tajomstvo alebo z ktorých možno obchodné tajomstvo odvodiť;
- b) použitie alebo zverejnenie obchodného tajomstva vykonané bez súhlasu vlastníka obchodného tajomstva osobou, ktorá spĺňa ktorúkoľvek z týchto podmienok:
 - i) nadobudla obchodné tajomstvo spôsobom uvedeným v písmene a);

- ii) porušuje dohodu o zachovaní dôvernosti alebo akúkoľvek inú povinnosť mlčanlivosti v súvislosti s obchodným tajomstvom s cieľom získať bezdôvodné obohatenie alebo spôsobiť škodu vlastníkovi obchodného tajomstva alebo
 - iii) porušuje zmluvnú alebo akúkoľvek inú povinnosť týkajúcu sa obmedzenia využitia obchodného tajomstva s cieľom získať bezdôvodné obohatenie alebo spôsobiť škodu vlastníkovi obchodného tajomstva a
- c) nadobudnutie, používanie alebo zverejnenie obchodného tajomstva osobou, ktorá v čase nadobudnutia, použitia alebo zverejnenia za daných okolností vedela alebo mala vedieť¹, že obchodné tajomstvo bolo získané priamo alebo nepriamo od inej osoby, ktorá zverejnila obchodné tajomstvo spôsobom uvedeným v písmene b), a to aj keď táto osoba naviedla inú osobu, aby vykonala kroky uvedené v písmene b).
4. Žiadne z ustanovení tohto pododdielu nevyžaduje, aby zmluvná strana považovala za porušenie čestných obchodných praktík alebo podrobila opatreniam, postupom a nápravným opatreniam uvedeným v pododdieli 3 oddielu C ktorékoľvek z týchto konaní:
- a) nezávislé odhalenie alebo vytvorenie príslušnej informácie osobou;

¹ Na účely tohto článku môže zmluvná strana vykladať pojem „mala vedieť“ ako „tým, že nevedela, hrubo zanedbala svoje povinnosti“.

- b) spätná analýza výrobku osobou, ktorá ho oprávnené vlastní a ktorá nemá žiadnu právoplatnú povinnosť obmedziť získavanie príslušných informácií;
- c) nadobudnutie, používanie alebo zverejňovanie informácií požadovaných alebo povolených jej príslušnými zákonmi a inými právnymi predpismi;
- d) využitie skúseností a zručností zamestnancov, ktoré boli čestne nadobudnuté v priebehu bežného výkonu ich zamestnania, alebo
- e) zverejnenie informácií v rámci výkonu práva na slobodu prejavu a práva na informácie.

ČLÁNOK 14.37

Zaobchádzanie z údajmi zo skúšok v rámci postupu udeľovania povolenia na uvedenie na trh

1. Každá zmluvná strana zabráni žiadateľom o udelenie povolenia na uvedenie na trh farmaceutických výrobkov¹, ktoré využívajú nové účinné farmaceutické látky, aby sa odvolávali alebo aby odkazovali na nezverejnené výsledky skúšok alebo iné údaje, ktoré predložil prvý žiadateľ svojmu príslušnému orgánu, a to počas určitej lehoty počítanej odo dňa schválenia žiadosti. Ku dňu nadobudnutia platnosti tejto dohody je táto lehota v príslušných zákonoch a iných právnych predpisoch každej zmluvnej strany stanovená na najmenej šesť rokov.

¹ V prípade Európskej únie odkazuje pojem „farmaceutické výrobky“ v tomto článku na lieky v zmysle ich vymedzenia v nariadení Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 469/2009 zo 6. mája 2009 o dodatkovom ochrannom osvedčení pre liečivá.

2. Ak zmluvná strana vyžaduje ako podmienku na schválenie uvedenia na trh poľnohospodárskych chemických výrobkov¹, ktoré využívajú nové chemické látky, predloženie nezverejnených výsledkov skúšok alebo iných údajov, ktorých vytvorenie si vyžaduje značné úsilie, táto zmluvná strana zabezpečí, aby v súlade s jej príslušnými zákonmi a inými právnymi predpismi, žiadatelia o udelenie povolenia na uvedenie na trh:

- a) sa nemohli odvolávať alebo odkazovať na takéto údaje, ktoré predložil prvý žiadateľ svojmu príslušnému orgánu, a to počas lehoty najmenej 10 rokov počítanej odo dňa schválenia danej žiadosti, alebo
- b) mali vo všeobecnosti povinnosť predložiť úplný súbor údajov zo skúšok, a to aj v prípadoch, že bola podaná skoršia žiadosť pre ten istý výrobok, a to počas lehoty najmenej 10 rokov počítanej odo dňa schválenia skoršej žiadosti.

¹ V prípade Európskej únie odkazuje pojem „poľnohospodárske chemické výrobky“ v tomto článku na prípravky na ochranu rastlín v zmysle ich vymedzenia v nariadení Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1610/96 z 23. júla 1996 o vytvorení doplnkového ochranného certifikátu pre výrobky na ochranu rastlín.

PODODDIEL 8

Nové odrody rastlín

ČLÁNOK 14.38

Nové odrody rastlín

Každá zmluvná strana poskytne ochranu novým odrodám všetkých rastlinných rodov a druhov v súlade správami a povinnosťami, ktoré jej vyplývajú z Dohovoru UPOV z roku 1991.

PODODDIEL 9

Nekalá súťaž

ČLÁNOK 14.39

Nekalá súťaž

1. Každá zmluvná strana poskytne účinnú ochranu pred aktmi nekalej súťaže v súlade s Parížskym dohovorom¹.

¹ V záujme väčšej istoty treba uviesť, že zmluvné strany rozumejú, že článok 10a Parížskeho dohovoru sa týka aktov nekalej súťaže vo vzťahu k poskytovaniu služieb v súlade s ich príslušnými zákonmi a inými právnymi predpismi.

2. V súvislosti s príslušnými systémami Európskej únie a Japonska na správu ich národných domén¹ najvyššej úrovne (ccTLD), musia byť v súlade s ich príslušnými zákonmi a inými právnymi predpismi k dispozícii primerané prostriedky nápravy², a to prinajmenšom v prípadoch, keď si určitá osoba v zlom úmysle dosiahnuť zisk zaregistruje alebo drží názov domény, ktorá je zhodná s ochranou známkou alebo sa na ňu tak podobá, že hrozí zámiena.
3. Každá zmluvná strana poskytne účinnú ochranu pred neoprávneným používaním ochranných známk prostredníctvom vykonávania článku 6f ods. 2 Parížskeho dohovoru.

¹ V záujme väčšej istoty treba uviesť, že v prípade Európskej únie sa tento odsek uplatňuje iba na názvy domén „.eu“.

² Zmluvné strany sú si vedomé, že medzi tieto prostriedky nápravy môže okrem iného patriť zrušenie, stornovanie a prevod zaregistrovaného názvu domény, súdny príkaz voči osobe, ktorá si zaregistrovala alebo drží takýto názov domény, alebo voči registru názvov domén, resp. povinnosť náhrady škody uložená osobe, ktorá si zaregistrovala alebo drží takýto názov domény.

ODDIEL C

Presadzovanie

PODODDIEL 1

Všeobecné ustanovenia

ČLÁNOK 14.40

Presadzovanie – všeobecné

1. Zmluvné strany potvrdzujú svoje záväzky, ktoré im vyplývajú z dohody TRIPS, a najmä z jej časti III. Každá zmluvná strana stanoví ďalej uvedené doplňujúce opatrenia, postupy a prostriedky nápravy¹, ktoré sú potrebné na zabezpečenie presadzovania práv duševného vlastníctva. Tieto opatrenia, postupy a prostriedky nápravy musia byť spravodlivé a nestranné, nemajú byť zbytočne zložité alebo nákladné, nesmú obsahovať neprimerané lehoty a mať za následok bezdôvodné zdržania.

¹ Bez toho, aby boli dotknuté občianskoprávne a správne opatrenia, postupy a prostriedky nápravy stanovené v tejto kapitole, zmluvná strana môže stanoviť iné vhodné sankcie v prípadoch, keď došlo k porušeniu práv duševného vlastníctva.

2. Opatrenia, postupy a prostriedky nápravy uvedené v odseku 1 musia byť účinné, primerané a odradzujúce¹, musia sa uplatňovať takým spôsobom, aby sa predišlo vytváraniu prekážok zákonného obchodu, a musia sa nimi stanovovať záruky proti ich zneužívaniu.

3. Každá zmluvná strana vynaloží všetko primerané úsilie s cieľom:

- a) podporiť zriaďovanie verejných alebo súkromných poradných skupín s cieľom riešiť aspoň otázky falšovania a pirátstva a
- b) zabezpečiť vnútornú koordináciu a uľahčiť spoločné akcie svojich príslušných orgánov zodpovedných za presadzovanie práv duševného vlastníctva, a to v závislosti od dostupných zdrojov.

ČLÁNOK 14.41

Oprávnení žiadatelia

Každá zmluvná strana uzná za osoby oprávnené žiadať uplatňovanie opatrení, postupov a prostriedkov nápravy uvedených v tomto pododdiele:

- a) nositeľov práv duševného vlastníctva v súlade s jej zákonmi a inými právnymi predpismi;

¹ Na účely tohto článku môže zmluvná strana považovať pojem „odradzujúci“ za synonymum „výstrahy“ podľa článku 41 dohody TRIPS.

- b) vlastníkov obchodného tajomstva uvedených v článku 14.36 a
- c) všetky ostatné osoby a subjekty v rozsahu, v ktorom to umožňujú jej zákony a iné právne predpisy, a v súlade s nimi.

PODODDIEL 2

Presadzovanie – občianskoprávne prostriedky nápravy^{1 2}

ČLÁNOK 14.42

Opatrenia na účely zabezpečenia dôkazov

1. Súdne orgány každej zmluvnej strany majú právomoc nariadiť okamžité a účinné predbežné opatrenia na zabezpečenie relevantných dôkazov v súvislosti s údajným porušením, a to v príslušných prípadoch v súlade s postupmi, ktoré zabezpečujú ochranu dôverných informácií.

¹ Tento pododdiel sa vzťahuje na práva duševného vlastníctva opísané v pododdieloch 1 až 9 oddielu B s výnimkou pododdielu 7.

² V prípade Japonska bude občianskoprávne presadzovanie zemepisných označení zaistené v rámci rozsahu pôsobnosti článku 10a Parížskeho dohovoru a článku 22 dohody TRIPS.

2. Súdne orgány každej zmluvnej strany majú právomoc prijať v náležitých prípadoch predbežné opatrenia *inaudita altera parte*, predovšetkým, ak je pravdepodobné, že akékoľvek oneskorenie spôsobí nenapraviteľnú škodu nositeľovi práva, alebo ak hrozí preukázateľné nebezpečenstvo zničenia dôkazov.

3. Každá zmluvná strana v prípadoch porušenia práv duševného vlastníctva stanoví, že v občianskom súdnom konaní sú jej súdne orgány oprávnené nariadiť zabavenie alebo iné zaistenie podozrivého tovaru, materiálov a nástrojov relevantných pre porušenie, a listinných dôkazov, a to buď originálov, alebo ich kópií, relevantných pre porušenie práva.

ČLÁNOK 14.43

Právo na informácie

Bez toho, aby boli dotknuté právne predpisy každej zmluvnej strany upravujúce výsady, ochranu informačných zdrojov alebo spracovanie osobných údajov, každá zmluvná strana stanoví, že v občianskom súdnom konaní týkajúcom sa presadzovania práv duševného vlastníctva sú jej súdne orgány oprávnené na základe odôvodneného návrhu nositeľa práva nariadiť porušovateľovi alebo údajnému porušovateľovi, aby poskytol nositeľovi práva alebo súdnym orgánom prinajmenšom na účely získavania dôkazov relevantné informácie podľa platných zákonov a iných právnych predpisov, ktoré porušovateľ alebo údajný porušovateľ vlastní alebo má pod kontrolou. Takýmito informáciami môžu byť aj informácie týkajúce sa akejkolvek osoby, ktorá sa zúčastňuje na akomkoľvek aspekte porušenia alebo údajného porušenia, ako aj informácie v súvislosti s výrobnými prostriedkami alebo distribučnými kanálmi porušujúceho alebo údajne porušujúceho tovaru či služieb vrátane identifikácie tretích osôb údajne zapojených do výroby a distribúcie takéhoto tovaru či takýchto služieb a ich distribučných kanálov.

ČLÁNOK 14.44

Predbežné a preventívne opatrenia

1. Každá zmluvná strana zabezpečí, aby súdne orgány mohli na žiadosť navrhovateľa vydať proti údajnému porušovateľovi predbežný príkaz s cieľom zabrániť akémukoľvek hroziacemu porušeniu práv duševného vlastníctva, resp. predbežne a prípadne pod hrozbou opakovaného uloženia pokuty podľa jej zákonov a iných právnych predpisov zakázať pokračovanie údajného porušovania týchto práv či podmieniť toto pokračovanie zložením záruk určených na zabezpečenie kompenzácie pre nositeľa práv. Predbežný príkaz môže byť za rovnakých podmienok vydaný v príslušných prípadoch aj proti tretej strane¹, vo vzťahu ku ktorej vykonáva príslušný súdny orgán súdnu právomoc a služby ktorej sú využívané na porušovanie práva duševného vlastníctva.
2. Predbežný príkaz je možné vydať aj na účely nariadenia zabavenia alebo vydania tovaru podozrivého z porušovania práva, aby sa zabránilo jeho vstupu do obchodnej siete alebo pohybu v nej.

¹ Na účely tohto článku môže zmluvná strana stanoviť, že pojem „tretia strana“ zahŕňa aj sprostredkovateľa.

3. V prípade porušovania, ku ktorému údajne dochádza v komerčnom rozsahu, každá zmluvná strana zabezpečí, aby v prípade, že navrhovateľ preukáže, že existujú okolnosti pravdepodobne ohrozujúce získanie náhrady škody, mohli jej súdne orgány nariadiť preventívne zabavenie hnutel'ného a nehnuteľného majetku údajného porušovateľa vrátane zablokovania jeho bankových účtov a iného jeho majetku.

ČLÁNOK 14.45

Nápravné opatrenia

1. Každá zmluvná strana zabezpečí, aby jej súdne orgány mohli na žiadosť navrhovateľa a bez toho, aby tým bola dotknutá akákoľvek náhrada škody, ktorá vznikla držiteľovi práv z dôvodu porušenia práv, nariadiť prinajmenšom úplné odstránenie tovaru z obchodnej siete alebo jeho zničenie, s výnimkou výnimočných okolností, ak v súvislosti s týmto tovarom zistili, že porušuje práva duševného vlastníctva, a to bez akejkoľvek kompenzácie. Súdne orgány môžu v príslušných prípadoch nariadiť aj zničenie materiálov a prostriedkov prevažne použitých pri výrobe alebo produkcii tohto tovaru.

2. Súdne orgány každej zmluvnej strany budú mať právomoc nariadiť, aby sa tieto opatrenia vykonali na účet porušovateľa, pokiaľ nie sú uvedené osobitné dôvody, aby sa tak nestalo.

ČLÁNOK 14.46

Súdne príkazy

Každá zmluvná strana zabezpečí, aby v prípade, že sa v súdnom rozhodnutí konštatuje porušenie práva duševného vlastníctva, mohli jej súdne orgány vydať proti porušovateľovi a v príslušných prípadoch aj proti tretej strane¹, vo vzťahu ku ktorej vykonáva príslušný súdny orgán súdnu právomoc a služby ktorej sú využívané na porušovanie práva duševného vlastníctva, súdny príkaz zakazujúci pokračovanie porušovania.

ČLÁNOK 14.47

Náhrada škody

1. Každá zmluvná strana stanoví, že v občianskom súdnom konaní sú jej súdne orgány oprávnené nariadiť porušovateľovi, ktorý vedel, alebo mal dostatočné dôvody vedieť, že sa podieľa na činnostiach porušujúcich práva duševného vlastníctva, aby zaplatil nositeľovi práva škody primerané náhrade ujmy, ktorú utrpel nositeľ práva následkom porušenia.

¹ Na účely tohto článku môže zmluvná strana stanoviť, že pojem „tretia strana“ zahŕňa aj sprostredkovateľa.

2. Pri stanovovaní výšky škody v dôsledku porušenia práv duševného vlastníctva môžu súdne orgány každej zmluvnej strany okrem iného zvážiť akúkoľvek oprávnenú mieru hodnoty prípadne predloženú nositeľom práva, a to vrátane ušlého zisku.

3. Zmluvná strana môže vo svojich zákonoch a iných právnych predpisoch stanoviť domnienky¹ na určenie výšky škody uvedenej v odseku 1.

¹ To môže zahŕňať domnienku, že výška škody:

- a) sa prinajmenšom rovná sume, na získanie ktorej by nositeľ práva mal nárok za výkon svojich práv duševného vlastníctva, čo môže zahŕňať primeraný licenčný poplatok, s cieľom poskytnúť nositeľovi práva náhradu za neoprávnené využívanie jeho práv duševného vlastníctva;
- b) zodpovedá ziskom, ktoré porušovateľ získal porušením, alebo
- c) je množstvo tovaru, ktorý porušuje práva nositeľa práv duševného vlastníctva a ktoré bolo skutočne prevedené na tretie osoby, vynásobené výškou zisku na jednotku tovaru, ktorý by nositeľ práv predal, keby nedošlo k porušeniu.

ČLÁNOK 14.48

Trovy

Každá zmluvná strana stanoví, že jej súdne orgány sú v náležitých prípadoch oprávnené nariadiť na záver občianskych súdnych konaní týkajúcich sa porušení práv duševného vlastníctva, aby bola úspešnej strane priznaná úhrada trov súdneho konania alebo poplatkov a primeraného honorára advokáta alebo akýchkoľvek iných výdavkov podľa zákonov a iných právnych predpisov tejto zmluvnej strany.

ČLÁNOK 14.49

Predpoklad autorstva alebo vlastníctva

1. Každá zmluvná strana zabezpečí, aby postačovalo, ak sa na diele obvyklým spôsobom uvedie meno autora literárneho alebo umeleckého diela, na to, aby bol tento autor uznaný za autora diela, ak sa nedokáže opak, a aby bol v dôsledku toho oprávnený podať návrh na začatie konania vo veci porušenia práv duševného vlastníctva.

2. Zmluvná strana môže tiež *mutatis mutandis* uplatniť odsek 1 na nositeľov práv súvisiacich s autorským právom, pokiaľ ide o ich predmety ochrany.

PODODDIEL 3

Presadzovanie ochrany proti zneužitiu obchodného tajomstva

ČLÁNOK 14.50

Občianskoprávne konania a prostriedky nápravy

1. Každá zmluvná strana stanoví primerané občianske súdne postupy a prostriedky nápravy pre vlastníkov obchodného tajomstva, s cieľom zabrániť nadobudnutiu, používaniu alebo zverejneniu obchodného tajomstva a dosiahnuť nápravu, ak k tomu dôjde spôsobom, ktorý je v rozpore s čestnými obchodnými praktikami.

2. Každá zmluvná strana v súlade so svojimi zákonmi a inými právnymi predpismi stanoví, že jej súdne orgány majú právomoc nariadiť, že účastníci konania, ich právni zástupcovia a iné osoby zúčastnené na príslušnom občianskom súdnom konaní nemôžu použiť ani zverejniť žiadne obchodné tajomstvo alebo údajné obchodné tajomstvo, ktoré súdne orgány označili za dôverné¹ v odpovedi na riadne odôvodnenú žiadosť zainteresovanej strany a ktoré sa títo účastníci konania, ich právni zástupcovia a iné osoby dozvedeli v dôsledku svojej účasti v tomto občianskom súdnom konaní.

3. V príslušných občianskych súdnych konaniach môže každá zmluvná strana stanoviť, že jej súdne orgány majú prinajmenšom právomoc:

- a) nariadiť súdny príkaz ukladajúci povinnosť zdržať sa určitého konania na zabránenie nadobudnutiu, použitiu alebo zverejneniu obchodného tajomstva spôsobom, ktorý je v rozpore s čestnými obchodnými praktikami;
- b) nariadiť osobe, ktorá vedela alebo mala vedieť², že nadobudla, používala alebo zverejnila obchodné tajomstvo spôsobom, ktorý je v rozpore s čestnými obchodnými praktikami, aby zaplatila vlastníčkovi obchodného tajomstva náhradu škody zodpovedajúcu skutočnej ujme spôsobenej v dôsledku nadobudnutia, použitia alebo zverejnenia obchodného tajomstva;

¹ V záujme väčšej istoty treba uviesť, že zmluvná strana môže stanoviť, že jej súdne orgány môžu označiť obchodné tajomstvo za dôverné prostredníctvom ochranného súdneho príkazu.

² Na účely tohto článku môže zmluvná strana vykladať pojem „mala vedieť“ ako „tým, že nevedela, hrubo zanedbala svoje povinnosti“.

- c) prijať osobitné opatrenia na zachovanie dôvernosti obchodného tajomstva alebo údajného obchodného tajomstva vytvoreného v občianskom súdnom konaní v súvislosti s údajným nadobudnutím, použitím alebo zverejnením obchodného tajomstva spôsobom, ktorý je v rozpore s čestnými obchodnými praktikami; Tieto osobitné opatrenia môžu v súlade s jej zákonmi a inými právnymi predpismi zahŕňať možnosť úplne alebo sčasti obmedziť prístup k určitým dokumentom, obmedziť prístup k vypočutiam a ich príslušným záznamom alebo prepisom a sprístupniť verziu súdneho rozhodnutia, ktoré nemá dôverný charakter a v ktorom boli odstránené alebo redigované pasáže obsahujúce obchodné tajomstvá a
 - d) uložiť sankcie účastníkom konania, ich právnym zástupcom a iným osobám zúčastneným na príslušnom občianskom súdnom konaní za porušenie súdneho príkazu uvedeného v odseku 2 týkajúceho sa ochrany obchodného tajomstva alebo údajného obchodného tajomstva, poskytnutého v tomto súdnom konaní.
4. Zmluvná strana nemusí stanoviť občianske súdne postupy a prostriedky nápravy uvedené v odseku 1, ak sa konanie, ktoré je v rozpore s čestnými obchodnými praktikami, vykoná v súlade s jej zákonmi a inými právnymi predpismi s cieľom odhaliť nevhodné správanie, protiprávne konanie alebo nezákonnú činnosť, resp. chrániť oprávnený záujem uznaný zákonom.

PODODDIEL 4

Presadzovanie – opatrenia na hraniciach

ČLÁNOK 14.51

Presadzovanie – opatrenia na hraniciach

1. Pokiaľ ide o dovážaný alebo vyvážaný tovar¹, každá zmluvná strana prijme alebo zachová postupy, na základe ktorých môže nositeľ práva požiadať jej colný orgán o pozastavenie prepustenia na jej colné územie alebo zadržanie na jej colnom území, tovaru, pri ktorom existuje podozrenie z porušovania práva vyplývajúceho z ochrannej známky, autorského práva a práv súvisiacich s autorským právom, zemepisného označenia², patentu, úžitkového vzoru, dizajnu a práva k odrode rastlín (ďalej v tomto článku len „podozrivý tovar“).

¹ Na účely tohto článku „dovážaný alebo vyvážaný tovar“ pre Európsku úniu znamená tovar pod colným dohľadom, ktorý sa priváza na jej colné územie, resp. ktorý sa z jej colného územia odváža, resp. ktorý je tam dočasne uskladnený, umiestnený do colného režimu alebo spätne vyvážaný.

² Pokiaľ ide o zemepisné označenia, Japonsko si môže splniť povinnosti stanovené v tomto článku tak, že stanoví administratívne opatrenia, ktorými jeho príslušné orgány v súlade s jeho zákonmi a inými právnymi predpismi zabráni tomu, aby bol na jeho domáci trh prepustený podozrivý tovar.

2. Každá zmluvná strana musí mať zavedené elektronické systémy, na základe ktorých bude jej colný orgán spravovať žiadosti uvedené v odseku 1, keď sa im vyhovie, resp. keď budú zaznamenané.
3. Colný orgán každej zmluvnej strany rozhodne o vyhovení žiadostiam uvedeným v odseku 1 alebo o ich zaznamenaní v primeranej lehote od ich podania.
4. Každá zmluvná strana stanoví že žiadosti uvedené v odseku 1 sa môžu týkať viacnásobných zásielok.
5. Pokiaľ ide o dovážaný alebo vyvážaný tovar, colný orgán každej zmluvnej strany má právomoc z vlastného podnetu konať s cieľom pozastaviť prepustenie na jej colné územie, resp. zadržať na jej colnom území, podozrivý tovar¹.

¹ Na účely tohto odseku môže Japonsko stanoviť sankcie uplatniteľné v prípade colného tranzitu alebo prekládky tovaru porušujúceho práva. Na tento účel:

- a) „colný tranzit“ je colný režim, v ktorom sa tovar pod colným dohľadom prepravuje z jedného colného úradu do druhého colného úradu a
- b) „prekládka“ je colný režim, pri ktorom sa tovar pod colným dohľadom premiestňuje z dopravného prostriedku dovozu na dopravný prostriedok vývozu v priestoroch jedného colného úradu, ktorý je úradom dovozu aj vývozu.

6. Článok 4.9 sa vzťahuje na odhaľovanie podozrivého tovaru uvedené v tomto článku.

7. Bez toho, aby boli dotknuté jej zákony a iné právne predpisy týkajúce sa súkromia alebo ochrany dôverného charakteru informácií, môže zmluvná strana svojmu colnému orgánu povoliť, aby poskytol nositeľovi práva informácie o tovare vrátane jeho opisu a množstva, a ak je známe, aj meno a adresu odosielateľa, dovozcu, vývozcu alebo príjemcu, a krajinu pôvodu tovaru, pokiaľ ide o tovar, ktorého prepustenie bolo pozastavené, alebo o zadržaný tovar.

8. Zmluvná strana môže prijať alebo zachovať postupy, pomocou ktorých môžu jej príslušné orgány v primeranej lehote po začatí konania opísaného v odsekoch 1 až 5 určiť, či podozrivý tovar porušuje práva duševného vlastníctva. V takomto prípade sú príslušné orgány oprávnené nariadiť zničenie tovaru v nadväznosti na určenie, že ide o tovar porušujúci práva. Zmluvná strana môže mať zavedené postupy, ktoré jej umožňujú zničenie podozrivého tovaru bez toho, aby bolo potrebné formálne rozhodnutie o porušení, keď s tým dotknuté osoby súhlasia, resp. nenamietajú voči zničeniu.

9. Ak zmluvná strana požaduje od nositeľov práv, aby znášali náklady skutočne vynaložené na skladovanie alebo zničenie tovaru, ktorého prepustenie bolo pozastavené alebo ktorý bol zadržaný v súlade s odsekmi 1 a 5, tieto náklady musia zodpovedať službám poskytnutým na účely skladovania alebo zničenia tovaru.

10. Tento článok sa nemusí uplatňovať pri dovoze tovaru, ktorý umiestnil na trh v inej krajine nositeľ práva, resp. ktorý tam bol umiestnený s jeho súhlasom. Zmluvná strana môže z uplatňovania tohto článku vyňať malé množstvá tovaru nekomerčného charakteru obsiahnutého v osobnej batožine cestujúcich.

11. Predmetom konzultácií uvedených v článku 4.3 ods. 4 môžu byť aj opatrenia colných orgánov každej zmluvnej strany na hraniciach podľa tohto článku.

12. Colné orgány zmluvných strán môžu spolupracovať na cezhraničných opatreniach proti porušovaniu práv duševného vlastníctva, na ktoré sa vzťahuje tento pododdiel.

13. Bez toho, aby boli dotknuté povinnosti Výboru pre duševné vlastníctvo uvedeného v článku 14.53, Výbor pre pravidlá pôvodu a colné záležitosti uvedený v článku 4.14 môže zvážiť možnosti spolupráce v týchto otázkach:

- a) výmena všeobecných informácií o zaistovaní tovaru porušujúceho práva alebo podozrivého tovaru a
- b) dialóg o konkrétnych témach spoločného záujmu, ktoré sa týkajú:
 - i) všeobecných informácií o využívaní systémov riadenia rizika na odhaľovanie podozrivého tovaru a

- ii) všeobecných informácií o analýze rizík v rámci boja proti tovaru porušujúcemu práva.

ODDIEL D

Spolupráca a inštitucionálne mechanizmy

ČLÁNOK 14.52

Spolupráca

1. Zmluvné strany uznávajú rastúci význam ochrany práv duševného vlastníctva v rámci ďalšej podpory vzájomného obchodu a investícií a budú spolupracovať v oblasti duševného vlastníctva, a to aj prostredníctvom výmeny informácií o svojom vzťahu s tretími krajinami v záležitostiach, ktoré sa týkajú duševného vlastníctva, a to v súlade s ich príslušnými zákonmi a inými právnymi predpismi a v závislosti od dostupných zdrojov.
2. Na účely odseku 1 môže spolupráca zahŕňať výmenu informácií, výmenu skúseností a zručností a akúkoľvek inú formu spolupráce alebo činnosti, na ktorých sa zmluvné strany dohodnú. Táto spolupráca sa môže napr. týkať týchto oblastí:
 - a) vývoj v rámci vnútroštátnej a medzinárodnej politiky v oblasti duševného vlastníctva;

- b) systémy správy a registrácie práv duševného vlastníctva;
- c) vzdelávanie a informovanosť o právach duševného vlastníctva;
- d) otázky duševného vlastníctva relevantné z pohľadu:
 - i) malých a stredných podnikov;
 - ii) činností v oblasti vedy, technológií a inovácií a
 - iii) tvorby, prenosu a šírenia technológií;
- e) politiky, ktorých obsahom je využívanie duševného vlastníctva v oblasti výskumu, inovácií a hospodárskeho rastu;
- f) vykonávanie mnohostranných dohôd o duševnom vlastníctve, ako napr. dohôd uzatvorených alebo spravovaných pod záštitou Svetovej organizácie duševného vlastníctva (WIPO);
- g) technická pomoc rozvojovým krajinám;
- h) najlepšie postupy, projekty a programy súvisiace s bojom proti porušovaniu práv duševného vlastníctva a

- i) preskúmanie možností ďalšieho spoločného úsilia v boji proti porušovaniu práv duševného vlastníctva na celom svete.
3. Zmluvné strany sa usilujú spolupracovať, pokiaľ ide o činnosti na zlepšenie medzinárodného regulačného rámca v oblasti duševného vlastníctva vrátane podpory ratifikácie existujúcich medzinárodných dohôd a medzinárodnej harmonizácie, správy a presadzovania práv duševného vlastníctva, a takisto aj pokiaľ ide o činnosti v rámci medzinárodných organizácií vrátane Svetovej obchodnej organizácie (WTO) a Svetovej organizácie duševného vlastníctva (WIPO).

ČLÁNOK 14.53

Výbor pre duševné vlastníctvo

1. Výbor pre duševné vlastníctvo zriadený podľa článku 22.3 (ďalej v tomto článku len „výbor“) je zodpovedný za účinné vykonávanie a fungovanie tejto kapitoly.
2. Výbor má tieto funkcie:
 - a) preskúmavanie a monitorovanie vykonávania a fungovania tejto kapitoly;

- b) výmena informácií o vývoji v oblasti právnych predpisov a politiky v oblasti zemepisných označení a o akejkoľvek inej záležitosti spoločného záujmu v oblasti zemepisných označení vrátane akejkoľvek záležitosti vyplývajúcej z uplatniteľných požiadaviek špecifikácií zemepisných označení uvedených v prílohe 14-B, pokiaľ ide o ich ochranu podľa tejto dohody;
 - c) diskusia o akýchkoľvek otázkach týkajúcich sa duševného vlastníctva s cieľom posilniť ochranu duševného vlastníctva a presadzovanie práv duševného vlastníctva a podporovať efektívnu a transparentnú správu systémov duševného vlastníctva;
 - d) podávanie správ o svojich zisteniach a výsledkoch svojich diskusií Spoločnému výboru a
 - e) plnenie iných funkcií, ktoré naň môžu byť delegované Spoločným výborom podľa článku 22.1 ods. 5 písm. b).
3. Výbor na žiadosť zmluvnej strany predkladá Spoločnému výboru odporúčania týkajúce sa zmien prílohy 14-A a prílohy 14-B.
4. Každá zmluvná strana preskúma akúkoľvek žiadosť druhej zmluvnej strany týkajúcu sa zmien prílohy 14-B v súlade s článkom 14.30.
5. Výbor môže pozvať zástupcov iných relevantných subjektov ako sú zmluvné strany, a to aj zo súkromného sektora, s potrebnými odbornými znalosťami, ktoré sú relevantné vo vzťahu k otázkam, o ktorých sa má diskutovať.

ČLÁNOK 14.54

Výnimky z dôvodu bezpečnosti

Na účely tejto kapitoly sa článok 73 dohody TRIPS *mutatis mutandis* začleňuje do tejto dohody a stáva sa jej súčasťou.

ČLÁNOK 14.55

Urovnávanie sporov

Na článok 14.52 sa nevzťahuje urovnávanie sporov podľa kapitoly 21.

KAPITOLA 15

SPRÁVA A RIADENIE SPOLOČNOSTI

ČLÁNOK 15.1

Ciele

1. Zmluvné strany uznávajú význam účinného rámca správy a riadenia spoločností pre dosiahnutie hospodárskeho rastu prostredníctvom dobre fungujúcich trhov a zdravých finančných systémov založených na transparentnosti, efektívnosti, dôveryhodnosti a bezúhonnosti.

2. Každá zmluvná strana prijme vhodné opatrenia na vytvorenie účinného rámca správy a riadenia spoločností na svojom území, pričom uznáva, že tieto opatrenia pomôžu prilákať a podporiť investície zlepšením dôvery investorov a zlepšením konkurencieschopnosti, čo umožní optimálne využitie príležitostí, ktoré vytvárajú príslušné záväzky zmluvných strán týkajúce sa prístupu na trh.
3. Bez toho, aby bola obmedzená možnosť každej zmluvnej strany vytvoriť svoj vlastný právny, inštitucionálny a regulačný rámec, pokiaľ ide o správu a riadenie kótovaných spoločností, sa zmluvné strany zaväzujú, že budú dodržiavať zásady a ustanovenia tejto kapitoly v rozsahu, v akom navzájom uľahčujú prístup k trhom, ako sa stanovuje v tejto dohode.
4. Zmluvné strany spolupracujú v otázkach týkajúcich sa rozvoja účinného rámca správy a riadenia spoločností, ktoré patria do rozsahu pôsobnosti tejto kapitoly.

ČLÁNOK 15.2

Vymedzenie pojmov

Na účely tejto kapitoly sa uplatňuje toto vymedzenie pojmov:

- a) „predstavenstvo“ je riadiaci orgán kótovanej spoločnosti s rozhodovacími právomocami v oblasti dohľadu nad činnosťou spoločnosti, ktorého členovia sú volení, zvyčajne akcionármi spoločnosti, aby riadili spoločnosť;

- b) „správa a riadenie spoločnosti“ je súbor vzťahov medzi vedením spoločnosti, jej predstavenstvom, jej akcionármi a ostatnými zainteresovanými stranami; takisto vytvára štruktúru, prostredníctvom ktorej je spoločnosť riadená a kontrolovaná, a to najmä rozhodovaním o tom, ako budú stanovované ciele spoločnosti, ako aj o prostriedkoch na dosahovanie týchto cieľov, ako aj monitorovaním plnenia;
- c) „rámec správy a riadenia spoločností“ zmluvnej strany sú zásady a pravidlá záväzného alebo nezáväzného charakteru týkajúce sa správy a riadenia kótovaných spoločností, uplatniteľné podľa právomocí a právnych predpisov tejto zmluvnej strany a
- d) „kótovaná spoločnosť“ je právnická osoba, ktorej akcie sú kótované alebo kótované na verejné obchodovanie na burze alebo na regulovanom trhu zmluvnej strany v zmysle vymedzenia obsiahnutého v právnych predpisoch tejto zmluvnej strany.

ČLÁNOK 15.3

Všeobecné zásady

1. Zmluvné strany uznávajú význam úlohy rámca správy a riadenia spoločností pri poskytovaní včasných a presných informácií o všetkých významných otázkach týkajúcich sa kótovaných spoločností v rámci svojich príslušných jurisdikcií, a to aj pokiaľ ide o finančnú situáciu, plnenie, vlastníctvo a riadenie týchto spoločností.

2. Zmluvné strany takisto uznávajú význam úlohy rámca správy a riadenia spoločností pri zabezpečovaní nesení primeranej zodpovednosti vedenia a predstavenstva voči akcionárom, ako aj pre zodpovedné rozhodovanie predstavenstva na základe nezávislého a objektívneho hľadiska, a takisto aj pre zabezpečenie rovnakého zaobchádzania s akcionármi tej istej triedy.
3. V záujme väčšej istoty treba uviesť, že ustanovenia o rámci správy a riadenia spoločností zmluvnej strany uvedené v článkoch 15.4 a 15.5 sa môžu vykonávať buď prostredníctvom právne záväzných mechanizmov, alebo prostredníctvom nezáväzných prostriedkov, ako je napríklad zásada „dodržiavaj alebo vysvetli“.
4. Zmluvná strana môže stanoviť, že v prípadoch odôvodnených objektívnymi a nediskriminačnými kritériami, ako je napr. rané štádium rozvoja alebo veľkosť spoločnosti, sa niektoré zásady alebo pravidlá správy a riadenia spoločností neuplatnia na určité spoločnosti¹.

¹ Príkladom spoločností, ktoré Európska únia môže vylúčiť z uplatňovania niektorých zásad a pravidiel správy a riadenia spoločností sú spoločnosti kótované mimo regulovaného trhu.

ČLÁNOK 15.4

Práva akcionárov a vlastnícke funkcie

1. Rámec správy a riadenia spoločností každej zmluvnej strany zahŕňa ustanovenia zamerané na ochranu a uľahčenie účinného výkonu práv akcionárov v kótovaných spoločnostiach. Medzi tieto práva v príslušných prípadoch patrí účasť a hlasovanie na valnom zhromaždení, ako aj voľba a odvolávanie členov predstavenstva v súlade so štruktúrou správy a riadenia spoločnosti s cieľom umožniť akcionárom dohľad nad konaním predstavenstva¹ a ich účasť na tvorbe dôležitých rozhodnutí spoločnosti.
2. Rámec správy a riadenia spoločností každej zmluvnej strany zahŕňa ustanovenia zamerané na podporu zverejňovania informácií o tom, kto má jednotlivé spoločnosti pod kontrolou, ktoré môžu byť hodnotné a užitočné pre investorov. Medzi tieto informácie napríklad patrí kapitálová štruktúra, v príslušných prípadoch s uvedením rôznych tried akcií, priame a nepriame podiely, ktoré sa považujú za významné, a osobitné práva kontroly.

¹ V záujme väčšej istoty treba uviesť, že „dohľad nad konaním predstavenstva“ si nevyžaduje každodenný dohľad nad činnosťou predstavenstva zo strany akcionárov.

ČLÁNOK 15.5

Úlohy predstavenstva

Rámec správy a riadenia spoločností každej zmluvnej strany zahŕňa ustanovenia, ktorých účelom v záujme podpory zodpovedného prijímania rozhodnutí predstavenstva je:

- a) účinné monitorovanie riadenia zo strany predstavenstva na základe nezávislého a objektívneho hľadiska, čo možno dosiahnuť napr. prostredníctvom účinného využívania dostatočného počtu nezávislých členov predstavenstva¹;
- b) zabezpečenie zodpovednosti predstavenstva voči akcionárom a
- c) zabezpečenie dostatočného zverejňovania informácií relevantných pre investorov, napr. pokiaľ ide o zloženie predstavenstva, výbory predstavenstva a nezávislosť členov predstavenstva.

¹ Každá zmluvná strana môže vo svojej jurisdikcii určiť, čo predstavuje „dostatočný počet nezávislých členov predstavenstva“ z kvalitatívneho aj kvantitatívneho hľadiska.

ČLÁNOK 15.6

Prevzatia

Každá zmluvná strana stanoví pravidlá a postupy upravujúce prevzatia kótovaných spoločností. Tieto pravidlá a postupy sa zamerajú na to, aby sa tieto transakcie mohli uskutočňovať pri transparentných cenách a za spravodlivých podmienok.

ČLÁNOK 15.7

Urovnávanie sporov

Na ustanovenia tejto kapitoly sa nevzťahuje urovnávanie sporov podľa kapitoly 21.

KAPITOLA 16

OBCHOD A TRVALO UDRŽATEĽNÝ ROZVOJ

ČLÁNOK 16.1

Kontext a ciele

1. Zmluvné strany uznávajú, že je dôležité podporovať rozvoj medzinárodného obchodu spôsobom, ktorý prispieva k dosahovaniu trvalo udržateľného rozvoja, v záujme blaha súčasnej a budúcich generácií, berúc do úvahy Agendu 21, prijatú Konferenciou Spojených národov o životnom prostredí a rozvoji 14. júna 1992, Deklaráciu MOP o základných zásadách a právach pri práci a nadväzujúcich opatrení prijatých Medzinárodnou konferenciou práce 18. júna 1998, plán implementácie prijatý na Svetovom samite o trvalo udržateľnom rozvoji 4. septembra 2002 a vyhlásenie ministrov s názvom „Vytvorenie prostredia na vnútroštátnej a medzinárodnej úrovni smerujúceho k plnej a produktívnej zamestnanosti a dôstojnej práci pre všetkých“, ktoré prijala Hospodárska a sociálna rada OSN 5. júla 2006, deklaráciu MOP o sociálnej spravodlivosti pre spravodlivú globalizáciu, ktoré prijala Medzinárodná konferencia práce 10. júna 2008, výsledný dokument konferencie OSN o udržateľnom rozvoji s názvom „Budúcnosť, ktorú chceme“, ktorý prijalo Valné zhromaždenie OSN 27. júla 2012, a výsledný dokument samitu Organizácie Spojených národov týkajúci sa prijatia rozvojového programu na obdobie po roku 2015 s názvom „Transformujeme náš svet: program trvalo udržateľného rozvoja do roku 2030“, prijatý Valným zhromaždením OSN 25. septembra 2015.

2. Zmluvné strany uznávajú prínos tejto dohody k podpore trvalo udržateľného rozvoja, v rámci ktorého predstavuje hospodársky rozvoj, sociálny rozvoj a ochrana životného prostredia navzájom sa posilňujúce súčasti. Zmluvné strany ďalej uznávajú, že účelom tejto kapitoly je posilniť vzájomné obchodné vzťahy a spoluprácu tak, aby podporovali trvalo udržateľný rozvoj, a že jej účelom nie je harmonizovať environmentálne alebo pracovné normy zmluvných strán.

ČLÁNOK 16.2

Právo na reguláciu a úrovne ochrany

1. Uznávajúc právo každej zmluvnej strany stanoviť si svoje politiky a priority v oblasti udržateľného rozvoja, stanoviť si svoje vlastné úrovne vnútroštátnej ochrany v oblasti životného prostredia a práce a prijať alebo náležite zmeniť svoje príslušné zákony a iné právne predpisy v súlade so záväzkami vyplývajúcimi z medzinárodne uznaných noriem alebo medzinárodných dohôd, na ktorých sa zmluvná strana zúčastňuje, každá zmluvná strana sa usiluje zabezpečiť, aby jej právne predpisy a politiky zaisťovali a podporovali vysokú úroveň ochrany v oblasti životného prostredia a práce, pričom sa snaží tieto zákony a iné právne predpisy, ako aj úrovne ochrany, na ktorých sú založené, ďalej zlepšovať.

2. Zmluvné strany nesmú podporovať obchod alebo investície uvoľnením alebo znížením úrovne ochrany stanovenej v ich príslušných environmentálnych alebo pracovnoprávných zákonoch a iných právnych predpisoch. Na tento účel zmluvné strany neupustia ani sa inak neodchýlia od týchto zákonov a iných právnych predpisov, ani ich neprestanú účinne presadzovať prostredníctvom trvalého alebo opakovaného konania alebo nekonania spôsobom, ktorý má vplyv na obchod alebo investície medzi zmluvnými stranami.

3. Zmluvné strany nesmú využívať svoje príslušné environmentálne alebo pracovnoprávne zákony a iné právne predpisy spôsobom, ktorý by znamenal svojvoľnú alebo bezdôvodnú diskrimináciu druhej zmluvnej strany, resp. skryté obmedzovanie medzinárodného obchodu.

ČLÁNOK 16.3

Medzinárodné pracovné normy a dohovory

1. Zmluvné strany uznávajú, že plná a produktívna zamestnanosť a dôstojná práca pre všetkých sú hlavnými prvkami odpovede na hospodárske, pracovné a sociálne výzvy. Zmluvné strany ďalej uznávajú význam podpory rozvoja medzinárodného obchodu spôsobom, ktorý prispieva k plnej a produktívnej zamestnanosti a dôstojnej práci pre všetkých. Zmluvné strany si v tejto súvislosti budú vymieňať názory a informácie o otázkach spoločného záujmu týkajúcich sa práce, ktoré súvisia s obchodom, na zasadnutiach Výboru pre obchod a trvalo udržateľný rozvoj zriadeného podľa článku 22.3 a podľa potreby aj na iných fórach.

2. Zmluvné strany opätovne potvrdzujú svoje záväzky vyplývajúce z členstva v Medzinárodnej organizácii práce (ďalej len „MOP“)¹. Zmluvné strany ďalej opätovne potvrdzujú svoje príslušné záväzky vyplývajúce z Deklarácie MOP o základných zásadách a právach pri práci a následných opatrení. Zmluvné strany preto rešpektujú, podporujú a uplatňujú vo svojich zákonoch, iných právnych predpisoch a v praxi medzinárodne uznávané zásady týkajúce sa základných práv v práci, ktorými sú:

- a) sloboda združovania a účinné uznávanie práva na kolektívne vyjednávanie;
- b) odstránenie všetkých foriem nútenej alebo povinnej práce;
- c) účinné zrušenie detskej práce a
- d) odstránenie diskriminácie v súvislosti so zamestnaním a povolaním.

3. Každá zmluvná strana z vlastného podnetu vyvíja pokračujúce a nepretržité úsilie s cieľom pristúpiť k ratifikácii základných dohovorov MOP a iných dohovorov MOP, ktoré považuje za vhodné na ratifikáciu.

¹ V prípade Európskej únie „členstvo v MOP“ znamená členstvo v MOP členských štátov Európskej únie.

4. Zmluvné strany si vymieňajú informácie o svojej situácii, pokiaľ ide o ratifikáciu dohovorov a protokolov MOP vrátane základných dohovorov MOP.
5. Každá zmluvná strana opätovne potvrdzuje svoje záväzky účinne vykonať vo svojich zákonoch, iných právnych predpisoch a v praxi dohovory MOP, ktoré ratifikovalo Japonsko, resp. členské štáty Európskej únie.
6. Zmluvné strany uznávajú, že porušovanie medzinárodne uznávaných zásad týkajúcich sa základných práv pri práci uvedených v odseku 2 sa nemôže považovať za legitímnu komparatívnu výhodu ani inak použiť ako legitímna komparatívna výhoda, ako aj to, že pracovné normy by sa nemali využívať na protekcionistické účely v oblasti obchodu.

ČLÁNOK 16.4

Mnohostranné dohody v oblasti životného prostredia

1. Zmluvné strany zdôrazňujú význam mnohostranných dohôd v oblasti životného prostredia, najmä tých, na ktorých sa obe zmluvné strany zúčastňujú, ako prostriedku správy v oblasti životného prostredia pre medzinárodné spoločenstvo s cieľom riešiť globálne alebo regionálne environmentálne výzvy. Zmluvné strany ďalej zdôrazňujú význam dosiahnutia vzájomnej podpory medzi obchodom a životným prostredím. Zmluvné strany si v tejto súvislosti vymieňajú názory a informácie o otázkach spoločného záujmu týkajúcich sa životného prostredia, ktoré súvisia s obchodom, na zasadnutiach Výboru pre obchod a trvalo udržateľný rozvoj a podľa potreby aj na iných fórach.
2. Každá zmluvná strana opätovne potvrdzuje svoj záväzok účinne vykonávať vo svojich zákonoch, právnych predpisoch a v praxi mnohostranné dohody v oblasti životného prostredia, na ktorých sa zúčastňuje.
3. Každá zmluvná strana si s druhou zmluvnou stranou vymieňa informácie o svojej príslušnej situácii a pokroku, pokiaľ ide o ratifikáciu, prijatie alebo schválenie mnohostranných dohôd v oblasti životného prostredia a ich zmien, resp. o pristúpenie k takýmto dohodám a zmenám, ktoré zmluvná strana považuje za vhodné na to, aby nimi bola viazaná, ako aj o vykonávaní týchto dohôd.

4. Zmluvné strany uznávajú dôležitosť dosiahnutia konečného cieľa Rámcového dohovoru Organizácie Spojených národov o zmene klímy uzatvoreného v New Yorku 9. mája 1992 (ďalej len „Dohovor UNFCCC“) v záujme riešenia naliehavej hrozby zmeny klímy, ako aj úlohu obchodu v tejto súvislosti. Zmluvné strany opätovne potvrdzujú svoj záväzok účinne vykonávať Dohovor UNFCCC a Parížsku dohodu podpísanú 12. decembra 2015 v Paríži na 21. konferencii zmluvných strán UNFCCC. Zmluvné strany spolupracujú s cieľom podporiť pozitívny príspevok obchodu k prechodu na nízke emisie skleníkových plynov a rozvoj odolný proti zmene klímy. Zmluvné strany sa zaväzujú spolupracovať v záujme prijatia opatrení na riešenie zmeny klímy s cieľom dosiahnutia konečného cieľa Dohovoru UNFCCC a Parížskej dohody.

5. Žiadne z ustanovení tejto dohody nebráni zmluvnej strane prijať alebo zachovať opatrenia na vykonávanie mnohostranných dohôd v oblasti životného prostredia, na ktorých sa zúčastňuje, pokiaľ sa tieto opatrenia neuplatňujú spôsobom, ktorý by znamenal svojvoľnú alebo bezdôvodnú diskrimináciu druhej zmluvnej strany, resp. skryté obmedzovanie obchodu.

ČLÁNOK 16.5

Obchod a investície, ktoré podporujú trvalo udržateľný rozvoj

Zmluvné strany uznávajú význam posilnenia príspevku obchodu a investícií k trvalo udržateľnému rozvoju v rámci jeho hospodárskeho, sociálneho a environmentálneho rozmeru. V súlade s tým zmluvné strany:

- a) uznávajú význam zásad týkajúcich sa základných práv pri práci, dôstojnej práce pre všetkých a základných hodnôt slobody, ľudskej dôstojnosti, sociálnej spravodlivosti a nediskriminácie pre trvalo udržateľný hospodársky a sociálny rozvoj a efektívnosť, ako aj význam snahy o lepšiu integráciu týchto zásad do obchodných a investičných politík;
- b) sa usilujú uľahčiť a podporovať obchod a investície v oblasti environmentálneho tovaru a služieb, a to v súlade s touto dohodou;
- c) sa usilujú uľahčiť obchod a investície v oblasti tovaru a služieb, ktoré sú osobitne relevantné z pohľadu zmiernenia zmeny klímy, ako sú napr. tie, ktoré súvisia s energiou z trvalo udržateľných obnoviteľných zdrojov a s energeticky účinným tovarom a službami, a to v súlade s touto dohodou;

- d) sa usilujú podporovať obchod a investície súvisiace s tovarom, ktorý prispieva k zlepšeniu sociálnych podmienok a postupom nepoškodzujúcim životné prostredie, vrátane tovaru, na ktorý sa vzťahujú systémy udeľovania značiek, a uznávajú prínos iných dobrovoľných iniciatív, vrátane súkromných, k udržateľnosti a
- e) podporujú sociálnu zodpovednosť podnikov a výmenu názorov a informácií na túto tému prostredníctvom Výboru pre obchod a trvalo udržateľný rozvoj a podľa potreby aj na iných fórach. V tejto súvislosti zmluvné strany uznávajú význam príslušných medzinárodne uznávaných zásad a usmernení vrátane usmernení OECD pre nadnárodné podniky, ktoré sú súčasťou deklarácie OECD o medzinárodných investíciách a nadnárodných podnikoch, ktoré prijala OECD 21. júna 1976, a tripartitnej deklarácie o zásadách týkajúcich sa nadnárodných podnikov a sociálnej politiky, ktoré prijala správna rada Medzinárodného úradu práce v novembri 1977.

ČLÁNOK 16.6

Biologická diverzita

1. Každá zmluvná strana uznáva význam a úlohu obchodu a investícií v rámci zachovania a udržateľného využívania biologickej diverzity v súlade s príslušnými medzinárodnými dohodami, na ktorých sa zúčastňuje, najmä s Dohovorom o biologickej diverzite podpísaným v Rio de Janeiro 5. júna 1992 a jeho protokolmi, a s Dohovorom o medzinárodnom obchode s ohrozenými druhmi voľne žijúcich živočíchov a rastlín (CITES) podpísaným vo Washingtone, D.C., 3. marca 1973 (ďalej len „dohovor CITES“).
2. V tomto kontexte každá zmluvná strana:
 - a) podporuje používanie výrobkov, ktoré boli získané prostredníctvom udržateľného využívania prírodných zdrojov a ktoré prispievajú k zachovaniu a udržateľnému využívaniu biodiverzity, a to aj prostredníctvom systémov udeľovania značiek, pri zohľadnení významu obchodu s takýmito výrobkami;
 - b) vykoná účinné opatrenia, ako napr. opatrenia na monitorovanie a na presadzovanie práva, ako aj akcie na zvyšovanie povedomia, s cieľom bojovať proti nezákonnému obchodovaniu s ohrozenými druhmi voľne žijúcich živočíchov a voľne rastúcich rastlín, ktoré sú uvedené v dohovore CITES, a prípadne aj s inými ohrozenými druhmi;

- c) v príslušných prípadoch vykoná rozhodnutia, ktoré boli prijaté v rámci medzinárodných dohôd uvedených v odseku 1, a to aj prostredníctvom zákonov, iných právnych predpisov, stratégií, plánov a programov a
- d) si vymieňa informácie a konzultuje s druhou zmluvnou stranou na dvojstrannej a viacstrannej úrovni o záležitostiach týkajúcich sa tohto článku vrátane obchodu s voľne žijúcimi druhmi a s výrobkami z prírodných zdrojov, oceňovania, mapovania a posudzovania ekosystémov a súvisiacich služieb a prístupu ku genetickým zdrojom a spravodlivého a rovnocenného spoločného využívania prínosov vyplývajúcich z ich používania.

ČLÁNOK 16.7

Trvalo udržateľné obhospodarovanie lesov a obchod s drevom a výrobkami z dreva

1. Zmluvné strany uznávajú význam a úlohu obchodu a investícií pri zabezpečovaní zachovania a trvalo udržateľného obhospodarovania lesov.
2. V tomto kontexte zmluvné strany:
 - a) podporujú zachovanie a trvalo udržateľné obhospodarovanie lesov a obchod s drevom a výrobkami z dreva vyťaženeho v súlade so zákonmi a inými právnymi predpismi krajiny ťažby;

- b) prispievajú k boju proti nezákonnej ťažbe dreva a s tým súvisiacemu obchodu, a to v príslušných prípadoch aj v rámci obchodu s tretími krajinami a
- c) si vymieňajú informácie a skúsenosti na dvojstrannej a viacstrannej úrovni s cieľom podporiť zachovanie a trvalo udržateľné obhospodarovanie lesov a obchod s legálne vyťaženým drevom a výrobkami z takéhoto dreva, ako aj s cieľom boja proti nezákonnej ťažbe dreva.

ČLÁNOK 16.8

Obchod a udržateľné využívanie rybolovných zdrojov a udržateľná akvakultúra

1. Zmluvné strany uznávajú význam a úlohu obchodu a investícií pri zabezpečovaní zachovania a trvalo udržateľného využívania a riadenia rybolovných zdrojov a ochrane morských ekosystémov, ako aj pri podpore zodpovednej a udržateľnej akvakultúry.

2. V tomto kontexte zmluvné strany:

- a) dodržiavajú Dohovor Organizácie Spojených národov o morskom práve, Dohodu o podporovaní dodržiavania medzinárodných ochranných a riadiacich opatrení rybárskymi plavidlami na širom mori podpísaný v Ríme 24. novembra 1993, Dohodu o uplatňovaní ustanovení Dohovoru Organizácie Spojených národov o morskom práve z 10. decembra 1982 o ochrane a využívaní transzonálnych populácií rýb a populácií rýb migrujúcich na veľké vzdialenosti podpísanú v New Yorku 4. augusta 1995, prijímú opatrenia na dosiahnutie cieľov a zásad Kódexu správania pre zodpovedný rybolov prijatého na konferencii Organizácie OSN pre výživu a poľnohospodárstvo 31. októbra 1995, podporujú vykonávanie opatrení prístavných štátov na globálnej aj regionálnej úrovni a v príslušných prípadoch podporujú tretie krajiny, aby ratifikovali, prijali alebo schválili príslušné medzinárodné dohody, na ktorých sa zmluvné strany zúčastňujú, resp. aby k týmto dohodám pristúpili;
- b) podporujú zachovanie a udržateľné využívanie rybolovných zdrojov prostredníctvom príslušných medzinárodných organizácií alebo subjektov, na ktorých sa obidve zmluvné strany zúčastňujú, vrátane regionálnych organizácií pre riadenie rybárstva (ďalej len „RFMO“), a to v príslušných prípadoch prostredníctvom účinného monitorovania, kontroly alebo presadzovania uznesení, odporúčaní alebo opatrení RFMO a implementácie ich programov dokumentácie úlovkov alebo certifikácie;

- c) prijímajú a vykonávajú svoje príslušné účinné nástroje na boj proti nezákonnému, nenahlásenému a neregulovanému (ďalej len „NNN“) rybolovu, a to aj prostredníctvom právnych nástrojov, a v príslušných prípadoch aj prostredníctvom kontroly, monitorovania a presadzovania, ako aj opatrenia na riadenie kapacít, pričom uznávajú, že dobrovoľné spoločné využívanie informácií o NNN rybolove zvýši účinnosť týchto nástrojov v boji proti NNN rybolovu a zdôrazňujú kľúčovú úlohu členov RFMO s hlavnými trhmi rybolovu na stimulovanie udržateľného využívania zdrojov rybolovných zdrojov a
- d) podporujú rozvoj udržateľnej a zodpovednej akvakultúry, a to pri zohľadnení jej hospodárskych, sociálnych a environmentálnych aspektov.

ČLÁNOK 16.9

Vedecké informácie

Zmluvné strany pri príprave a vykonávaní opatrení zameraných na ochranu životného prostredia alebo pracovných podmienok, ktoré môžu mať vplyv na obchod alebo investície, zohľadnia príslušné vedecké a technické informácie a v príslušných prípadoch relevantné medzinárodné normy, usmernenia alebo odporúčania, ako aj prístup predbežnej opatrnosti.

ČLÁNOK 16.10

Transparentnosť

Každá zmluvná strana zabezpečí, aby každé všeobecne záväzné opatrenie, ktoré sleduje ciele tejto kapitoly, bolo spravované transparentným spôsobom v súlade s jej zákonmi a inými právnymi predpismi a kapitolou 17, ktoré zahŕňa poskytnutie primeraných možností a dostatočnej lehoty na predloženie pripomienok verejnosti a uverejnenie takýchto opatrení.

ČLÁNOK 16.11

Preskúmanie vplyvu na trvalú udržateľnosť

Zmluvné strany si uvedomujú význam spoločného alebo individuálneho preskúmavania, monitorovania a hodnotenia vplyvu vykonávania tejto dohody na trvalo udržateľný rozvoj prostredníctvom svojich príslušných procesov a inštitúcií, ako aj prostredníctvom procesov a inštitúcií stanovených v tejto dohode.

ČLÁNOK 16.12

Spolupráca

Uznávajúc význam spolupráce na obchodných a investičných aspektoch environmentálnych a pracovných politík na účely dosahovania cieľov tejto dohody môžu zmluvné strany okrem iného:

- a) spolupracovať na dvojstrannej alebo viacstrannej úrovni v oblasti ochrany životného prostredia a práce, a to prostredníctvom príslušných medzinárodných organizácií alebo subjektov, na činnosti ktorých sa obidve zmluvné strany zúčastňujú;
- b) spolupracovať v oblasti hodnotenia vzájomného vplyvu medzi obchodom a životným prostredím, a medzi obchodom a prácou, ako aj pri hľadaní spôsobov, ako tento vplyv posilniť, ako mu predchádzať, resp. ako ho zmierniť, pričom sa zohľadnia výsledky monitorovania a hodnotenia realizovaného zmluvnými stranami, napr. posúdenia vplyvu na udržateľnosť v prípade Európskej únie;
- c) spolupracovať s cieľom uľahčiť a podporovať obchod a investície v oblasti environmentálneho tovaru a služieb spôsobom, ktorý je v súlade s touto dohodou, a to aj prostredníctvom výmeny informácií;
- d) spolupracovať v oblasti systémov udeľovania značiek, a to aj prostredníctvom výmeny informácií o environmentálnych značkách, ako aj pomocou iných opatrení a iniciatív, ktoré prispievajú k udržateľnosti, v príslušných prípadoch vrátane schém spravodlivého a etického obchodovania;

- e) spolupracovať s cieľom podporovať sociálnu zodpovednosť podnikov, a to najmä prostredníctvom výmeny informácií a najlepších postupov vrátane tých, ktoré sa týkajú dodržiavania, vykonávania, následných opatrení a šírenia medzinárodne uznávaných usmernení a zásad;
- f) spolupracovať v oblasti obchodných aspektov programu dôstojnej práce MOP;
- g) spolupracovať pri riešení obchodných aspektov mnohostranných dohôd v oblasti životného prostredia, a to aj prostredníctvom výmeny názorov a informácií o uplatňovaní dohovoru CITES a prostredníctvom technickej a colnej spolupráce;
- h) spolupracovať v oblasti obchodných aspektov medzinárodného režimu v oblasti zmeny klímy, a to aj pokiaľ ide o prostriedky na podporu nízkouhlíkových technológií, iné technológie šetrné ku klíme a energetickú účinnosť;
- i) spolupracovať s cieľom podporovať zachovanie a udržateľné využívanie biologickej diverzity vrátane boja proti nezákonnému obchodovaniu s ohrozenými druhmi voľne žijúcich živočíchov a voľne rastúcich rastlín;
- j) spolupracovať s cieľom podporiť zachovanie a trvalo udržateľné obhospodarovanie lesov a obchod s legálne vyťažným drevom a výrobkami z takéhoto dreva, ako aj v záujme boja proti nezákonnej ťažbe dreva a

- k) spolupracovať, dvojstranne alebo prostredníctvom príslušných medzinárodných organizácií alebo subjektov, na ktorých sa obidve zmluvné strany zúčastňujú, v záujme podpory postupov udržateľného rybolovu a akvakultúry a obchodu so zákonne získanými rybolovnými zdrojmi, ako aj v záujme boja proti NNN rybolovu.

ČLÁNOK 16.13

Výbor pre obchod a trvalo udržateľný rozvoj

1. Výbor pre obchod a trvalo udržateľný rozvoj zriadený podľa článku 22.3 (ďalej v tejto kapitole len „výbor“) je zodpovedný za účinné vykonávanie a fungovanie tejto kapitoly.
2. Výbor má tieto funkcie:
 - a) preskúmavanie a monitorovanie vykonávania a fungovania tejto kapitoly a v prípade potreby predkladanie príslušných odporúčaní týkajúcich sa článku 22.1 ods. 5 písm. d) Spoločnému výboru na posúdenie;
 - b) posúdenie akejkoľvek inej záležitosti týkajúcej sa tejto kapitoly, na ktorej sa zmluvné strany môžu dohodnúť;

- c) interakcia s občianskou spoločnosťou¹ týkajúca sa vykonávania tejto kapitoly;
 - d) plnenie iných funkcií, ktoré naň môžu byť delegované Spoločným výborom podľa článku 22.1 ods. 5 písm. b); a
 - e) hľadanie spôsobov vyriešenia rozdielov medzi zmluvnými stranami, ktoré sa týkajú výkladu alebo uplatňovania tejto kapitoly, a to aj prostredníctvom postupov podľa článku 16.17 ods. 5².
3. Výbor sa zide do jedného roka odo dňa nadobudnutia platnosti tejto dohody. Následne sa výbor schádza v súlade článkom 22.3 ods. 3 písm. a), a to bez toho, aby boli dotknuté postupy podľa článku 16.17 ods. 5.
4. Výbor presadzuje súdržnosť a spoluprácu v rámci svojej činnosti a činností MOP a príslušných mnohostranných environmentálnych organizácií alebo subjektov.

¹ Na účely tejto kapitoly sú „občianska spoločnosť“ nezávislé hospodárske, sociálne a environmentálne zainteresované strany vrátane organizácií zamestnávateľov a zamestnancov a skupín pôsobiach v oblasti životného prostredia.

² V záujme väčšej istoty treba uviesť, že poradenstvo poskytované podľa článku 16.17 ods. 4 sa berie do úvahy pri práci výboru podľa tohto písmena.

ČLÁNOK 16.14

Kontaktné miesta

Každá zmluvná strana po nadobudnutí platnosti tejto dohody určí jedno kontaktné miesto na uľahčenie komunikácie medzi zmluvnými stranami o akejkolvek záležitosti týkajúcej sa tejto kapitoly a oznámi druhej zmluvnej strane kontaktné údaje vrátane informácií o príslušných úradníkoch. Zmluvné strany si bezodkladne navzájom oznámia akúkoľvek zmenu týkajúcu sa týchto kontaktných údajov.

ČLÁNOK 16.15

Domáca poradná skupina

1. Každá zmluvná strana zvolá zasadnutie svojej novej alebo už existujúcej domácej poradnej skupiny alebo skupín zameraných na hospodárske, sociálne a environmentálne otázky súvisiace s touto kapitolou a uskutoční s touto skupinou alebo skupinami konzultácie v súlade so svojimi zákonmi, inými právnymi predpismi a praxou.

2. Každá zmluvná strana je zodpovedná za zabezpečenie vyváženého zastúpenia nezávislých hospodárskych, sociálnych a environmentálnych zainteresovaných strán vrátane organizácií zamestnávateľov a zamestnancov a skupín pôsobiacich v oblasti životného prostredia v tejto poradnej skupine alebo skupinách.

3. Poradná skupina alebo poradné skupiny každej zmluvnej strany sa môžu schádzať z vlastného podnetu a vyjadriť svoje stanoviská k vykonávaniu tejto kapitoly nezávisle od zmluvnej strany a môžu tieto stanoviská predkladať tejto zmluvnej strane.

ČLÁNOK 16.16

Spoločný dialóg s občianskou spoločnosťou

1. Zmluvné strany zorganizujú spoločný dialóg s organizáciami občianskej spoločnosti na ich územiach (ďalej v tejto kapitole len „spoločný dialóg“), ktorého sa zúčastnia aj členovia ich domácich poradných skupín uvedených v článku 16.15, s cieľom viesť dialóg o tejto kapitole.

2. Zmluvné strany v rámci spoločného dialógu podporia vyvážené zastúpenie príslušných zainteresovaných strán vrátane nezávislých organizácií, ktoré zastupujú hospodárske, environmentálne a sociálne záujmy, a prípadne aj ďalších relevantných organizácií.

3. Spoločný dialóg sa zorganizuje najneskôr do jedného roka odo dňa nadobudnutia platnosti tejto dohody. Následne sa spoločný dialóg bude organizovať pravidelne, pokiaľ sa zmluvné strany nedohodnú inak. Zmluvné strany sa dohodnú na mechanizme spoločného dialógu pred prvým spoločným dialógom. Účasť na spoločnom dialógu môže prebiehať akýmkoľvek náležitým spôsobom komunikácie tak, ako sa zmluvné strany dohodnú.

4. Zmluvné strany poskytnú spoločnému dialógu informácie o vykonávaní tejto kapitoly. Názory a stanoviská spoločného dialógu sa môžu predložiť výboru a môžu byť sprístupnené verejnosti.

ČLÁNOK 16.17

Vládne konzultácie

1. V prípade nezhody medzi zmluvnými stranami o akejkoľvek záležitosti týkajúcej sa výkladu alebo uplatňovania tejto kapitoly môžu zmluvné strany využiť jedine postupy stanovené v tomto článku a článku 16.18. Na ustanovenia tejto kapitoly sa nevzťahuje urovnávanie sporov podľa kapitoly 21.

2. Zmluvná strana môže písomne požiadať o konzultácie s druhou zmluvnou stranou o akejkoľvek záležitosti týkajúcej sa výkladu alebo uplatňovania tejto kapitoly. Zmluvná strana, ktorá žiada o konzultácie, uvedie dôvody svojej žiadosti, pomenuje, o akú záležitosť ide, a uvedie jej skutkový a právny základ, ako aj príslušné ustanovenia tejto kapitoly.
3. Ak zmluvná strana požiada o konzultácie podľa odseku 2, druhá zmluvná strana bezodkladne odpovie a začne konzultácie s cieľom dosiahnuť obojstranne uspokojivé riešenie predmetnej záležitosti.
4. Každá zmluvná strana musí počas konzultácií poskytnúť dostatočné informácie na umožnenie úplného preskúmania predmetnej záležitosti. Zmluvné strany zohľadnia činnosti MOP a iných príslušných medzinárodných organizácií alebo subjektov, na činnosti ktorých sa zúčastňujú, a môžu, ak to považujú za nutné, na *ad hoc* základe požiadať tieto medzinárodné organizácie, subjekty alebo iných odborníkov o poradenstvo. Zmluvné strany prerokujú príslušné opatrenia, ktoré sa majú vykonať, pričom zohľadnia uvedené poradenstvo.
5. Ak sa prostredníctvom konzultácií uskutočnených v súlade s odsekmi 2 až 4 nedospeje k žiadnemu riešeniu, na žiadosť ktorejkoľvek zmluvnej strany sa na preskúmanie predmetnej záležitosti bezodkladne zvolá výbor.
6. Zmluvné strany zabezpečia, aby riešenia dosiahnuté prostredníctvom konzultácií podľa tohto článku boli spoločne prístupné verejnosti, pokiaľ sa nedohodnú inak.

ČLÁNOK 16.18

Skupina odborníkov

1. Ak zmluvné strany najneskôr do 75 dní odo dňa doručenia žiadosti jednej z nich o zvolanie výboru podľa článku 16.17. ods. 5 nedosiahnu obojstranne uspokojivé riešenie záležitosti týkajúcej sa výkladu alebo uplatňovania príslušných článkov tejto kapitoly, zmluvná strana môže požiadať o zvolanie skupiny odborníkov na účely preskúmania predmetnej záležitosti v súlade s mandátom uvedeným v odseku 2. Táto žiadosť sa podáva písomne prostredníctvom kontaktného miesta druhej zmluvnej strany uvedeného v článku 16.14, pričom sa uvedú dôvody žiadosti vrátane identifikácie záležitosti, ktorá sa má vyriešiť, a uvedenia jej skutkového a právneho základu.

2. Výbor do jedného roka odo dňa nadobudnutia platnosti tejto dohody prijme rokovací poriadok skupiny odborníkov a jej mandát. V rokovacom poriadku sa stanovujú postupy na zistenie relevantných informácií. Skupina odborníkov podáva výklad príslušných článkov tejto hlavy podľa obyčajových výkladových pravidiel medzinárodného práva verejného vrátane tých, ktoré sú uvedené vo Viedenskom dohovore o zmluvnom práve, prijatom vo Viedni 23. mája 1969. Až do stanovenia rokovacieho poriadku a mandátu sa bude *mutatis mutandis* uplatňovať rokovací poriadok uvedený v článku 21.30 a pokiaľ sa zmluvné strany najneskôr do piatich dní odo dňa zriadenia skupiny odborníkov nedohodnú inak, mandát bude znieť takto:

„preskúmať na základe príslušných článkov kapitoly 16 záležitosť uvedenú v žiadosti o zriadenie skupiny odborníkov a predložiť v súlade článkom 16.18 ods. 5 správu obsahujúcu odporúčania, pokiaľ ide o riešenie predmetnej záležitosti“.

3. Skupina odborníkov môže získavať informácie z akéhokoľvek zdroja, ktorý považuje za vhodný. Pokiaľ ide o záležitosti týkajúce sa nástrojov MOP alebo mnohostranných dohôd v oblasti životného prostredia, mala by sa usilovať získať informácie a poradenstvo od príslušných medzinárodných organizácií alebo subjektov. Akékoľvek informácie získané podľa tohto odseku sa predložia zmluvným stranám na vyjadrenie.

4. Skupina odborníkov sa skladá z troch odborníkov. Títo odborníci sa vyberajú v súlade s písmenami a) až e).

- a) Odborníci musia mať relevantné odborné alebo právne znalosti o otázkach, ktoré sú upravené v tejto kapitole. Musia byť nezávislí od ktorejkoľvek zmluvnej strany, resp. nesmú byť spojení so žiadnou zmluvnou stranou, ani nesmú prijímať žiadne pokyny od žiadnej zmluvnej strany. Funkciu vykonávajú osobne a neprijímajú pokyny od žiadnej organizácie ani vlády, ani nesmú byť do predmetnej záležitosti žiadnym spôsobom zapojení.
- b) Každá zmluvná strana najneskôr do 45 dní odo dňa doručenia žiadosti o zvolanie skupiny odborníkov vymenuje jedného odborníka, ktorý môže byť jej štátnym príslušníkom, a navrhne najviac troch kandidátov na funkciu predsedu skupiny odborníkov. Predsedom nesmie byť štátny príslušník žiadnej zo zmluvných strán. Zmluvné strany sa dohodnú na jednom spomedzi navrhnutých kandidátov a vymenujú ho za predsedu skupiny odborníkov najneskôr 15 dní po uplynutí uvedenej 45-dňovej lehoty.
- c) Ak zmluvná strana nevymenuje odborníka alebo ak sa zmluvné strany nedohodli na žiadnom predsedovi ani ho nevymenovali podľa písmena b), vyberú sa odborníci alebo predseda, ktorí ešte neboli vymenovaní, najneskôr 15 dní po uplynutí 15-dňovej lehoty stanovenej v písmene b) žrebovaním, a to spomedzi kandidátov navrhnutých podľa písmena d).

- d) Výbor v lehote jedného roka odo dňa nadobudnutia platnosti tejto dohody zostaví zoznam aspoň 10 osôb, ktoré sú ochotné a schopné plniť funkciu odborníkov podľa tohto článku, a ktorí spĺňajú kvalifikačné požiadavky uvedené v písmene a). Tento zoznam tvoria tri čiastkové zoznamy: po jednom pre každú zmluvnú stranu a jeden pre osoby, ktoré nie sú štátnymi príslušníkmi žiadnej z nich a ktoré budú plniť funkciu predsedu odbornej skupiny. Každá zmluvná strana vyberie do svojho čiastkového zoznamu aspoň tri osoby, ktoré budú zastávať funkciu odborníkov. Pokiaľ sa zmluvné strany nedohodnú inak, spoločne vyberú štyri osoby do čiastkového zoznamu predsedov. Výbor zabezpečí, aby bol počet osôb na zozname vždy udržiavaný na úrovni vyžadovanej v tomto písmene.
- e) Za deň zriadenia skupiny odborníkov sa považuje deň vymenovania predsedu skupiny odborníkov.

5. Skupina odborníkov vydá pre zmluvné strany predbežnú a záverečnú správu obsahujúcu skutkové zistenia, výklad alebo uplatniteľnosť príslušných článkov a základné odôvodnenie všetkých svojich zistení a návrhov. Najneskôr do 45 dní odo dňa doručenia predbežnej správy, ktorá musí byť vydaná najneskôr do 90 dní odo dňa zriadenia skupiny odborníkov, môžu zmluvné strany predložiť písomné pripomienky k tejto správe. Po zvážení všetkých takýchto písomných pripomienok môže skupina odborníkov správu upraviť a vykonať akékoľvek ďalšie preskúmania, ktoré považuje za potrebné. Záverečná správa musí byť vydaná najneskôr 180 dní odo dňa zriadenia skupiny odborníkov, pokiaľ predseda skupiny neoznami písomne zmluvným stranám, že túto lehotu nie je možné dodržať. V takom prípade sa záverečná správa vydá najneskôr do 200 dní odo dňa zriadenia skupiny odborníkov, pokiaľ sa zmluvné strany nedohodnú inak. Záverečná správa sa verejne sprístupní. Zmluvné strany zabezpečia ochranu dôverných informácií.

6. Zmluvné strany prerokujú akcie alebo opatrenia na vyriešenie predmetnej záležitosti, a to pri zohľadnení záverečnej správy skupiny odborníkov a jej návrhov. Každá zmluvná strana informuje druhú zmluvnú stranu a svoju vlastnú domácu poradnú skupinu alebo skupiny o akýchkoľvek následných opatreniach najneskôr do troch mesiacov odo dňa vydania záverečnej správy. Následné opatrenia bude monitorovať výbor. Domáca poradná skupina alebo skupiny a spoločný dialóg môžu výboru v tejto súvislosti predkladať svoje pripomienky.

ČLÁNOK 16.19

Preskúmanie

1. Výbor v prípade potreby prerokuje vykonávanie a fungovanie inštitucionálnych ustanovení a ustanovení o konzultáciách obsiahnutých v článkoch 16.13, 16.17 a 16.18, pričom okrem iného zohľadní skúsenosti získané pri vykonávaní a fungovaní tejto kapitoly a vývoj v rámci príslušných politík každej zmluvnej strany. Takéto rokovania sa môžu týkať prípadných doplnení týchto článkov.

2. Pri zohľadnení výsledku rokovaní uvedených v odseku 1 môže výbor odporučiť Spoločnému výboru v súlade s článkom 16.13 ods. 2 písm. a) zmeny článkov uvedených v odseku 1.

KAPITOLA 17

TRANSPARENTNOST

ČLÁNOK 17.1

Vymedzenie pojmov

Na účely tejto kapitoly je „všeobecne záväzné opatrenie“ akýkoľvek zákon, právny predpis, pravidlo, správne alebo súdne rozhodnutie alebo správny alebo súdny postup so všeobecnou záväznosťou v súvislosti s akoukoľvek záležitosťou, na ktorú sa vzťahuje táto dohoda.

ČLÁNOK 17.2

Transparentné regulačné prostredie

Každá zmluvná strana, uznávajúc vplyv, ktorý môže mať jej regulačné prostredie na obchod a investície medzi zmluvnými stranami, stanoví transparentné regulačné prostredie, ktoré je účinné a predvídateľné pre osoby, ako aj pre hospodárske subjekty, najmä pre malé a stredné podniky.

ČLÁNOK 17.3

Uverejňovanie

Pri zavádzaní alebo zmene všeobecne záväzných opatrení každá zmluvná strana:

- a) bezodkladne tieto všeobecne záväzné opatrenie uverejní, resp. ich inak verejne sprístupní, spolu s ozrejmením ich cieľa a odôvodnením, a to podľa možnosti elektronickými prostriedkami, napríklad na webovej lokalite v anglickom jazyku a
- b) sa usiluje zabezpečiť primeraný časový odstup medzi časom, kedy sú tieto všeobecne záväzné opatrenia uverejnené alebo verejne sprístupnené, a časom, kedy nadobudnú účinnosť, a to s výnimkou riadne odôvodnených prípadov.

ČLÁNOK 17.4

Žiadosti o informácie

1. Pokiaľ ide o všeobecne záväzné opatrenia, každá zmluvná strana na požiadanie druhej zmluvnej strany zodpovie v primeranej lehote jej konkrétne otázky a poskytne jej informácie.

2. Každá zmluvná strana jednoduchým spôsobom sprístupní verejnosti názvy a adresy príslušných orgánov zodpovedných za jej všeobecne záväzné opatrenia.
3. Každá zmluvná strana stanoví alebo zachová vhodné mechanizmy na zodpovedanie otázok osôb týkajúcich sa jej všeobecne záväzných opatrení.
4. Zmluvné strany uznávajú, že odpovede na otázky podľa odseku 3 nemusia byť konečné ani právne záväzné, ale že môžu slúžiť len na informačné účely, ak sa v zákonoch a iných právnych predpisoch každej zmluvnej strany nestanovuje inak.

ČLÁNOK 17.5

Správa všeobecne záväzných opatrení

1. Každá zmluvná strana súdržným, objektívnym, nestranným a primeraným spôsobom vykonáva správu všetkých svojich všeobecne záväzných opatrení.

2. Pri uplatňovaní všeobecne záväzných opatrení v správnom konaní na konkrétne osoby, tovar alebo služby druhej zmluvnej strany v konkrétnych prípadoch každá zmluvná strana v súlade so svojimi zákonmi a inými právnymi predpismi poskytne osobám, ktorých sa tieto správne konania priamo týkajú:

- a) primerané oznámenie o začatí konania, ktoré bude obsahovať právny základ, opis charakteru konania a skutkové a právne otázky, ktorých sa týka, a
- b) primeranú možnosť na predloženie skutočností a argumentov na podporu ich stanovísk skôr, než sa pristúpi ku konečnému správnomu rozhodnutiu, okrem prípadov, v ktorých existujú naliehavé dôvody.

ČLÁNOK 17.6

Preskúmanie a odvolanie

1. Každá zmluvná strana zriadi alebo zachová súdne, rozhodcovské alebo administratívne tribunály alebo postupy na účely rýchleho preskúmania alebo odvolania a – v odôvodnených prípadoch – nápravy správnych opatrení alebo – v súlade s jej zákonmi a inými právnymi predpismi – opomenutia konať vo vzťahu k akejkoľvek záležitosti, na ktorú sa vzťahuje táto dohoda. Tieto tribunály alebo postupy musia byť nestranné a nezávislé od úradu alebo orgánu povereného administratívnym presadzovaním takýchto opatrení a nesmú mať žiadny podstatný záujem na výsledku predmetnej záležitosti.

2. Každá zmluvná strana zabezpečí, aby strany konania pred týmito tribunálmi alebo zúčastňujúce sa na postupoch uvedených v odseku 1 mali právo na:

- a) primeranú možnosť podporiť alebo obhájiť svoje príslušné stanoviská a
- b) rozhodnutie založené na dôkazoch a poskytnutých záznamoch.

3. Každá zmluvná strana zabezpečí, s výhradou preskúmania alebo odvolania podľa jej zákonov a iných právnych predpisov, aby rozhodnutie uvedené v odseku 2 písm. b) vykonali úrady alebo orgány príslušné pre daný správny úkon.

ČLÁNOK 17.7

Spolupráca pri podpore zvyšovania transparentnosti

Zmluvné strany v príslušných prípadoch spolupracujú na bilaterálnych, regionálnych a multilaterálnych fórach v otázke spôsobov podpory transparentnosti v oblasti medzinárodného obchodu a investícií.

ČLÁNOK 17.8

Vzťah k ostatným kapitolám

Táto kapitola sa uplatňuje bez toho, aby tým boli dotknuté akékoľvek osobitné ustanovenia v iných kapitolách tejto dohody.

KAPITOLA 18

OSVEDČENÉ REGULAČNÉ POSTUPY A REGULAČNÁ SPOLUPRÁCA

ODDIEL A

Osvedčené regulačné postupy a regulačná spolupráca

PODODDIEL 1

Všeobecné ustanovenia

ČLÁNOK 18.1

Ciele a všeobecné zásady

1. Cieľom tohto oddielu je podpora osvedčených regulačných postupov a regulačnej spolupráce medzi zmluvnými stranami s cieľom posilniť dvojstranný obchod a investície, a to:
 - a) podporou účinného, transparentného a predvídateľného regulačného prostredia;
 - b) podporou zlučiteľných regulačných prístupov a odstraňovaním zbytočne zaťažujúcich, duplicitných alebo divergentných regulačných požiadaviek;

- c) diskusiou o regulačných opatreniach, postupoch alebo prístupoch zmluvnej strany vrátane spôsobov na zlepšenie ich efektívneho uplatňovania a
- d) posilnením dvojstrannej spolupráce medzi zmluvnými stranami v rámci medzinárodných fór.

2. Žiadne z ustanovení tohto oddielu nemá vplyv na právo zmluvnej strany stanoviť alebo upravovať vlastné úrovne ochrany v záujme plnenia alebo presadzovania jej cieľov verejnej politiky v oblastiach, ako sú napr.:

- a) verejné zdravie;
- b) život a zdravie ľudí, zvierat alebo rastlín;
- c) zdravie a bezpečnosť pri práci;
- d) pracovné podmienky;
- e) životné prostredie vrátane zmeny klímy;
- f) spotrebitelia;
- g) sociálna ochrana a sociálne zabezpečenie;
- h) osobné údaje a kybernetická bezpečnosť;
- i) kultúrna rozmanitosť;

- j) finančná stabilita a
 - k) energetická bezpečnosť.
3. Žiadne z ustanovení tohto oddielu nemožno vykladať tak, že zmluvnej strane bráni:
- a) v prijatí, zachovaní a uplatňovaní regulačných opatrení v súlade s jej právnym rámcom, zásadami¹ a lehotami s cieľom dosiahnuť svoje ciele verejnej politiky, a to na takej úrovni ochrany, akú považuje za primeranú a
 - b) v poskytovaní a podpore služieb všeobecného záujmu vrátane tých, ktoré sa týkajú služieb dodávok vody a zdravotníckych, vzdelávacích alebo sociálnych služieb.
4. Regulačné opatrenia nesmú predstavovať skrytú prekážku obchodu.
5. Žiadne z ustanovení tohto oddielu nemožno vykladať tak, že zmluvným stranám ukladá povinnosť dosiahnuť akékoľvek konkrétny regulačný výsledok.

¹ V prípade Európskej únie medzi tieto zásady patria zásady stanovené v ZFEÚ, ako aj v nariadeniach a smerniciach prijatých na základe článku 289 ZFEÚ.

ČLÁNOK 18.2

Vymedzenie pojmov

Na účely tohto oddielu sa uplatňuje toto vymedzenie pojmov:

- a) „regulačný orgán“ je:
 - i) v prípade Európskej únie Európska komisia a
 - ii) v prípade Japonska vláda Japonska a
- b) „regulačné opatrenia“ sú všeobecne záväzné opatrenia, ktorými sú:
 - i) v prípade Európskej únie:
 - A) nariadenia a smernice, ako sa stanovuje v článku 288 ZFEÚ a
 - B) vykonávacie a delegované akty, ako sa stanovuje v článkoch 290 a 291 ZFEÚ a

ii) v prípade Japonska:

A) zákony,

B) rozhodnutia vlády a

C) ministerské výnosy.

ČLÁNOK 18.3

Rozsah pôsobnosti

1. Tento oddiel sa vzťahuje na regulačné opatrenia vydané regulačným orgánom zmluvnej strany, pokiaľ ide o akúkoľvek záležitosť, na ktorú sa vzťahuje táto dohoda.
2. Pododdiely 3 a 4 sa okrem regulačných opatrení uvedených v odseku 1 vzťahujú aj na iné všeobecne záväzné opatrenia vydané regulačným orgánom zmluvnej strany, ktoré sú relevantné pre činnosti v rámci spolupráce v regulačnej oblasti, ako napríklad usmernenia, politické dokumenty alebo odporúčania.

PODODDIEL 2

Osvedčené regulačné postupy

ČLÁNOK 18.4

Vnúťorná koordinácia

Každá zmluvná strana zachová vnútorné koordinačné procesy alebo mechanizmy na podporu osvedčených regulačných postupov vrátane tých, ktoré sú stanovené v tomto oddiele.

ČLÁNOK 18.5

Regulačné postupy a mechanizmy

Každá zmluvná strana verejne sprístupní opisy procesov a mechanizmov, v rámci ktorých regulačný orgán pripravuje, vyhodnocuje a preskúmava svoje regulačné opatrenia. Tieto opisy budú odkazovať na príslušné usmernenia, pravidlá alebo postupy vrátane tých, ktoré sa týkajú príležitostí pre verejnosť predložiť svoje pripomienky.

ČLÁNOK 18.6

Včasné informovanie o plánovaných regulačných opatreniach

Regulačný orgán každej zmluvnej strany verejne sprístupní aspoň raz ročne zoznam plánovaných hlavných¹ regulačných opatrení, spolu so stručným opisom ich rozsahu pôsobnosti, cieľov a podľa možnosti aj predpokladaného času ich prijatia. Alternatívne, ak regulačný orgán zmluvnej strany takýto zoznam verejne nesprístupňuje, táto zmluvná strana poskytne raz ročne, a to čo najskôr, Výboru pre regulačnú spoluprácu zriadenému podľa článku 22.3 tento zoznam spolu s krátkym opisom. Tento zoznam spolu s krátkym opisom, s výnimkou informácií označených za dôverné, môže byť sprístupnený verejnosti prostredníctvom regulačného orgánu každej zmluvnej strany.

¹ Regulačný orgán každej zmluvnej strany môže určiť, ktoré opatrenia predstavujú „hlavné“ regulačné opatrenia na účely splnenia povinností podľa tohto oddielu.

ČLÁNOK 18.7

Verejné konzultácie

1. Regulačný orgán každej zmluvnej strany pri príprave hlavných regulačných opatrení v náležitých prípadoch a v súlade s príslušnými pravidlami a postupmi:
 - a) uverejní návrh regulačných opatrení alebo konzultačné dokumenty poskytujúce dostatočne podrobné informácie o regulačných opatreniach v procese prípravy s cieľom umožniť každej osobe, aby posúdila, či a ako môžu byť významne ovplyvnené jej záujmy;
 - b) na nediskriminačnom základe ponúkne každej osobe primerané možnosti na predloženie pripomienok a
 - c) zváži doručené pripomienky.
2. Regulačný orgán každej zmluvnej strany by mal využívať elektronické prostriedky komunikácie a mal by sa usilovať o zaistenie prevádzky osobitného webového portálu poskytujúceho jednotný prístup na účely poskytovania informácií a doručovania pripomienok súvisiacich s verejnými konzultáciami.

3. Regulačný orgán každej zmluvnej strany verejne sprístupní všetky doručené pripomienky, resp. súhrn výsledkov konzultácií. Táto povinnosť sa neuplatňuje v rozsahu, v akom je nutné chrániť dôverné informácie, nesprístupniť osobné údaje alebo nevhodný obsah, resp. z iných opodstatnených dôvodov, ako je hrozba poškodenia záujmov tretej osoby.

ČLÁNOK 18.8

Posúdenie vplyvu

1. Regulačný orgán každej zmluvnej strany sa usiluje systematicky vykonávať v súlade s príslušnými pravidlami a postupmi posúdenie vplyvu pripravovaných hlavných regulačných opatrení.
2. Regulačný orgán každej zmluvnej strany musí pri vykonávaní posúdenia vplyvu vytvoriť a zachovávať postupy a mechanizmy, v rámci ktorých sa zohľadnia tieto faktory:
 - a) potreba regulačného opatrenia vrátane povahy a závažnosti problému, ktorý by malo regulačné opatrenie riešiť;
 - b) všetky uskutočniteľné a vhodné regulačné alebo neregulačné alternatívy vrátane možnosti neregulácie, ak prichádza do úvahy, prostredníctvom ktorých je možné dosiahnuť ciele verejnej politiky zmluvnej strany;

- c) pokiaľ je to možné a relevantné, potenciálny sociálny, hospodársky a environmentálny vplyv týchto alternatív, a to aj pokiaľ ide o vplyv na obchod a na malé a stredné podniky a
 - d) v príslušných prípadoch aj to, ako uvažované možnosti súvisia s medzinárodnými normami, ako aj dôvod na akékoľvek odchýlenie sa.
3. Regulačný orgán každej zmluvnej strany zverejní závery svojho posúdenia vplyvu najneskôr v čase uverejnenia príslušného navrhovaného alebo konečného regulačného opatrenia.

ČLÁNOK 18.9

Spätné hodnotenie

1. Regulačný orgán každej zmluvnej strany zachová procesy alebo mechanizmy na podporu pravidelného spätného hodnotenia platných regulačných opatrení.
2. Regulačný orgán každej zmluvnej strany verejne sprístupní svoje plány takýchto spätných hodnotení a ich výsledky, a to v rozsahu, ktorý je v súlade s príslušnými pravidlami a postupmi.

ČLÁNOK 18.10

Príležitosť predložiť pripomienky

Regulačný orgán každej zmluvnej strany bez toho, aby bolo dotknuté sledovanie cieľov verejnej politiky každej zmluvnej strany, poskytne každej osobe príležitosť predložiť pripomienky na zlepšenie platných regulačných opatrení vrátane návrhov na zjednodušenie alebo zníženie zbytočnej záťaže.

ČLÁNOK 18.11

Výmena informácií o osvedčených regulačných postupoch

Regulačné orgány sa usilujú vymieňať si informácie, a to aj v rámci Výboru pre regulačnú spoluprácu, o svojich osvedčených regulačných postupoch uvedených v tomto pododdiele, ako sú napr. postupy týkajúce sa posúdení vplyvu, vrátane posúdenia účinkov na obchod a investície, resp. tých, ktoré sa týkajú spätných hodnotení.

PODODDIEL 3

Regulačná spolupráca

ČLÁNOK 18.12

Činnosti v rámci regulačnej spolupráce

1. Každá zmluvná strana môže navrhnúť činnosť v rámci regulačnej spolupráce druhej zmluvnej strane. Tento návrh predloží prostredníctvom kontaktného miesta určeného v súlade s článkom 18.15.
2. Druhá zmluvná strana preskúma návrh v primeranom čase a informuje navrhujúcu zmluvnú stranu o tom, či sa domnieva, že navrhované činnosti sú vhodné na regulačnú spoluprácu.
3. Výbor pre regulačnú spoluprácu prerokuje na žiadosť zmluvnej strany návrh na činnosti v rámci regulačnej spolupráce uvedené v odseku 1.
4. Každý zmluvná strana v záujme určenia vhodných činností v rámci regulačnej spolupráce zváži:
 - a) zoznam uvedený v článku 18.6 a

b) návrhy na činnosti v rámci regulačnej spolupráce, ktoré predložili osoby zmluvnej strany a ktoré sú odôvodnené a ku ktorým sú pripojené príslušné informácie.

5. Ak sa zmluvné strany rozhodnú zapojiť sa do činnosti v rámci regulačnej spolupráce, regulačný orgán každej zmluvnej strany:

- a) informuje regulačný orgán druhej zmluvnej strany o vývoji nových alebo revízií existujúcich opatrení, ktoré sú relevantné pre predmetnú činnosť v rámci regulačnej spolupráce;
- b) na požiadanie poskytne informácie a prerokuje opatrenia, ktoré sú relevantné pre predmetnú činnosť v rámci regulačnej spolupráce a
- c) pri príprave nových alebo revízií existujúcich regulačných alebo iných opatrení zváži, pokiaľ je to možné, každý regulačný prístup druhej zmluvnej strany uplatňovaný v rovnakej alebo súvisiacej záležitosti.

6. Zmluvné strany sa môžu zapojiť do činnosti v rámci regulačnej spolupráce na dobrovoľnom základe. Zmluvná strana môže odmietnuť zapojenie sa do činností v rámci regulačnej spolupráce, resp. sa môže prestať do týchto činností zapájať. Zmluvná strana, ktorá sa odmietne zapojiť do činností v rámci regulačnej spolupráce, resp. ktorá sa do nich prestane zapájať, by mala vysvetliť dôvody tohto svojho rozhodnutia druhej zmluvnej strane.

7. Regulačné orgány môžu v prípade potreby na základe vzájomného súhlasu zveriť vykonávanie činnosti v rámci regulačnej spolupráce príslušným subjektom zmluvných strán.

ČLÁNOK 18.13

Osvedčené postupy na podporu regulačnej zlučiteľnosti

Regulačný orgán každej zmluvnej strany zoberie v záujme podpory regulačnej zlučiteľnosti do úvahy okrem iného:

- a) podporu spoločných zásady, usmernení, kódexov správania, vzájomného uznávania rovnocennosti a vykonávacích nástrojov, aby sa zabránilo zbytočnej duplicite regulačných požiadaviek v oblastiach, ako je napr. skúšobníctvo, kvalifikácie, audity alebo kontroly a
- b) dvojstrannú spoluprácu a spoluprácu s tretími krajinami v rámci príslušných medzinárodných fór, podľa možnosti aj prostredníctvom spoločných iniciatív a návrhov s cieľom rozvíjať a podporovať prijímanie a vykonávanie medzinárodných regulačných noriem, usmernení alebo iných prístupov.

PODODDIEL 4

Inštitucionálne ustanovenia

ČLÁNOK 18.14

Výbor pre regulačnú spoluprácu

1. Výbor pre regulačnú spoluprácu zriadený podľa článku 22.3 posilňuje a podporuje osvedčené regulačné postupy a regulačnú spoluprácu medzi zmluvnými stranami v súlade s ustanoveniami tohto oddielu.
2. Výbor pre regulačnú spoluprácu môže vyzvať zainteresované osoby, aby sa zúčastnili na jeho zasadnutiach.
3. Výbor pre regulačnú spoluprácu môže najmä:
 - a) prerokovať návrhy na činnosti v rámci regulačnej spolupráce;
 - b) slúžiť na výmenu informácií a podporovať osvedčené regulačné postupy;

- c) odporúčať činnosti v rámci regulačnej spolupráce v záležitostiach spoločného záujmu zmluvných strán vrátane tých, ktoré sa týkajú výskumu uskutočňovaného pred prijímaním regulačných opatrení;
- d) podporovať dvojstranné činnosti v rámci regulačnej spolupráce s cieľom uľahčiť dosahovanie zlučiteľných výsledkov v oblasti regulácie v každej zmluvnej strane, a to najmä v oblastiach, kde neexistujú žiadne regulačné opatrenia, resp. v ktorých je ich vývoj v počiatočnej fáze;
- e) podporovať rozvoj praktických mechanizmov, vykonávacích nástrojov a najlepších postupov v záujme podpory osvedčených regulačných postupov a regulačnej spolupráce;
- f) podporovať regulačnú spoluprácu a koordináciu na medzinárodných fórach vrátane pravidelných dvojstranných výmen informácií o prebiehajúcich alebo plánovaných činnostiach;
- g) pravidelne stanovovať a podporovať prioritné oblasti regulačnej spolupráce;
- h) v prípade potreby poskytovať usmernenia s cieľom prispieť k zefektívneniu regulačnej spolupráce iných osobitných výborov uvedených v článku 22.3 a na iných dvojstranných fórach pre regulačnú spoluprácu;
- i) preskúmať správu o výsledku konzultácií uvedených v článku 18.16 ods. 8 a prípadne preskúmať pokrok dosiahnutý pri vykonávaní uspokojivého riešenia uvedeného v článku 18.16 ods. 6 a

j) v prípade potreby zriadiť pracovné skupiny *ad hoc* s cieľom vykonávať konkrétne činnosti v rámci spolupráce v regulačnej oblasti, ktoré predkladajú správy Výboru pre regulačnú spoluprácu.

4. Výbor pre regulačnú spoluprácu:

a) sa zíše do jedného roka odo dňa nadobudnutia platnosti tejto dohody a potom najmenej raz ročne, pokiaľ zástupcovia zmluvných strán nerozhodnú inak a

b) na svojom prvom zasadnutí po nadobudnutí platnosti tejto dohody prijme svoj rokovací poriadok.

ČLÁNOK 18.15

Kontaktné miesta

Každá zmluvná strana po nadobudnutí platnosti tejto dohody určí jedno kontaktné miesto na účely vykonávania tohto oddielu a na výmenu informácií v súlade s článkom 18.16 a oznámi druhej zmluvnej strane kontaktné údaje vrátane informácií o príslušných úradníkoch. Zmluvné strany si bezodkladne navzájom oznámia akúkoľvek zmenu týkajúcu sa týchto kontaktných údajov.

ČLÁNOK 18.16

Výmena informácií o plánovaných alebo existujúcich regulačných opatreniach

1. Zmluvná strana môže predložiť druhej zmluvnej strane žiadosť o informácie a objasnenia týkajúce sa plánovaných alebo existujúcich regulačných opatrení tejto druhej zmluvnej strany. Zmluvná strana, ktorej je žiadosť adresovaná, sa bude usilovať odpovedať na takúto žiadosť bezodkladne.
2. Zmluvná strana môže predložiť druhej zmluvnej strane žiadosť, aby zobrala do úvahy jej obavy v súvislosti s plánovanými alebo existujúcimi regulačnými opatreniami tejto druhej zmluvnej strany. Žiadajúca zmluvná strana vo svojej žiadosti uvedie sporné regulačné opatrenie, opis svojich obáv a podľa potreby aj príslušné otázky.
3. Požiadaná zmluvná strana je povinná čo najskôr, avšak, pokiaľ na neskoršiu reakciu nemá dôvod, najneskôr do 60 dní od doručenia žiadosti, poskytnúť písomné pripomienky k obavám vyjadreným žiadajúcou zmluvnou stranou podľa odseku 2. V rámci týchto pripomienok okrem iného uvedie politický cieľ a dôvody predmetného regulačného opatrenia a v príslušných prípadoch vysvetlenie toho, prečo neexistuje regulačné opatrenie, ktoré by malo menej obmedzujúci vplyv na obchod a investície a ktorým by bolo možné rovnako efektívne dosiahnuť ten istý politický cieľ. Požiadaná zmluvná strana je povinná zodpovedať všetky otázky, ktoré jej na ozrejmenie predložila žiadajúca zmluvná strana.

4. Žiadajúca zmluvná strana môže požiadať o konzultácie s požiadanou zmluvnou stranou:
 - a) po doručení písomných pripomienok uvedených v odseku 3, alebo
 - b) po uplynutí lehoty uvedenej v odseku 3, ak požiadaná zmluvná strana nepredloží písomné pripomienky v tejto lehote.
5. Konzultácie sa môžu uskutočniť prostredníctvom osobného stretnutia, alebo elektronicky. Každá zmluvná strana vymenuje úradníka zodpovedného za uskutočnenie týchto stretnutí.
6. Zmluvné strany počas konzultácií v dobrej viere preskúmajú možné uspokojivé riešenie, ktorým by sa riešili obavy žiadajúcej zmluvnej strany, vrátane návrhov na úpravu sporného regulačného opatrenia alebo prípadne na prijatie regulačného opatrenia s menej obmedzujúcim vplyvom na obchod a investície.
7. Zmluvné strany nemajú povinnosť zverejňovať dôverné alebo citlivé informácie alebo údaje.
8. Žiadajúca zmluvná strana na základe porady s požiadanou zmluvnou stranou vypracuje správu o výsledku konzultácií. Kontaktná osoba žiadajúcej zmluvnej strany zašle túto správu Výboru pre regulačnú spoluprácu na posúdenie.

9. Žiadosť uvedenú v odseku 2 možno predložiť aj v prípadoch, keď sa nedosiahne žiadne uspokojivé riešenie na úrovni príslušného osobitného výboru, a bez toho, aby boli dotknuté práva a povinnosti zmluvných strán vyplývajúce z kapitoly 21 alebo v rámci postupu urovnávania sporov podľa akejkoľvek inej platnej dohody.

10. Žiadosť uvedená v odseku 2 nesmie od požiadanej zmluvnej strany vyžadovať dosiahnutie konkrétneho regulačného výsledku a nesmie zdržiavať prijatia regulačného opatrenia.

ODDIEL B

Dobré životné podmienky zvierat

ČLÁNOK 18.17

Dobré životné podmienky zvierat

1. Zmluvné strany budú v záujme vzájomného prospechu spolupracovať v oblasti dobrých životných podmienok zvierat so zameraním na hospodárske zvieratá, a to s cieľom zlepšiť vzájomné pochopenie svojich príslušných zákonov a iných právnych predpisov.

2. Zmluvne strany môžu na tento účel na základe vzájomného súhlasu prijať plán vymedzujúci priority a kategórie zvierat, ktorých sa bude týkať tento článok, a vytvoriť technickú pracovnú skupinu pre dobré životné podmienky zvierat na účely výmeny informácií, odborných znalostí a skúseností v oblasti dobrých životných podmienok zvierat a na preskúmanie možnosti podpory ďalšej spolupráce.

ODDIEL C

Záverečné ustanovenia

ČLÁNOK 18.18

Uplatňovanie oddielu A

1. Ustanovenia oddielu A sa neuplatňujú na oddiel B a na regulačnú spoluprácu v oblasti finančnej regulácie stanovenú v kapitole 8 oddiele E pododdiele 5.
2. Bez ohľadu na článok 18.3 majú akékoľvek osobitné ustanovenia obsiahnuté v iných kapitolách tejto dohody prednosť pred ustanoveniami oddielu A v rozsahu potrebnom na uplatňovanie týchto osobitných ustanovení.

ČLÁNOK 18.19

Urovnávanie sporov

Na ustanovenia tejto kapitoly sa nevzťahuje urovnávanie sporov podľa kapitoly 21.

KAPITOLA 19

SPOLUPRÁCA V OBLASTI POĽNOHOSPODÁRSTVA

ČLÁNOK 19.1

Ciele

Zmluvné strany uznávajú, že podpora obchodu s poľnohospodárskymi výrobkami¹ a potravinami medzi nimi je v obojstrannom záujme a ich cieľom je podporiť spoluprácu v oblasti udržateľného poľnohospodárstva vrátane rozvoja vidieka a výmeny technických informácií a najlepších postupov v záujme poskytovania bezpečných a vysokokvalitných potravín spotrebiteľom v Európskej únii a Japonsku.

¹ Na účely tejto kapitoly pojem „poľnohospodárske výrobky“ nezahŕňa lesnícke výrobky ani produkty rybárstva.

ČLÁNOK 19.2

Rozsah pôsobnosti

1. Zmluvné strany spolupracujú v oblastiach uvedených v článku 19.1 v súlade so svojimi príslušnými zákonmi a inými právnymi predpismi. Zmluvné strany podporujú a uľahčujú spoluprácu medzi príslušnými skupinami, subjektmi, príslušnými orgánmi a inými organizáciami zmluvných strán.
2. Do rozsahu spolupráce uvedenej v odseku 1 patrí:
 - a) podpora obchodu s poľnohospodárskymi výrobkami a potravinami vrátane dialógu o príslušných právnych predpisoch;
 - b) spolupráca s cieľom zlepšiť riadenie poľnohospodárskych podnikov, produktivitu a konkurencieschopnosť vrátane výmeny najlepších postupov v oblasti udržateľného poľnohospodárstva, ako aj využívania technológií a inovácií;
 - c) spolupráca v oblasti výroby a technológií v poľnohospodárstve a odvetví potravín;
 - d) spolupráca v oblasti politiky kvality poľnohospodárskych výrobkov vrátane zemepisných označení¹, ak sa takáto spolupráca neprekrýva s úlohami Výboru pre duševné vlastníctvo zriadeného podľa článku 22.3, ktorí sa týkajú zemepisných označení ;

¹ Na účely tejto kapitoly pojem „politika kvality poľnohospodárskych výrobkov“ v oblasti zemepisných označení odkazuje na politiku kvality poľnohospodárskych výrobkov v oblasti zemepisných označení, pokiaľ ide o výrobky, na ktoré sa vzťahuje článok 14.22.

- e) spolupráca a výmena najlepších postupov na podporu rozvoja vidieka, ako sú politiky zamerané na udržiavanie výrobcov a mladých poľnohospodárov na vidieku, a
- f) konzultácie týkajúce sa iných otázok, na ktoré sa vzťahuje článok 19.1, na ktorých sa zmluvné strany dohodnú.

ČLÁNOK 19.3

Spolupráca pri zlepšovaní podnikateľského prostredia

1. Každá zmluvná strana v súlade so svojimi zákonmi a inými právnymi predpismi prijme vhodné opatrenia na ďalšie zlepšenie podnikateľského prostredia v oblasti poľnohospodárstva a potravín pre osoby druhej zmluvnej strany, ktoré vykonávajú svoju hospodársku činnosť v prvej uvedenej zmluvnej strane.
2. Zmluvné strany v súlade so svojimi príslušnými zákonmi a inými právnymi predpismi v záujme ďalšieho zlepšenia podnikateľského prostredia podporujú spoluprácu medzi orgánmi verejnej moci a zástupcami príslušných poľnohospodárskych a potravinárskych odvetviach oboch zmluvných strán.

ČLÁNOK 19.4

Žiadosť o informácie

Každý zmluvná strana môže predložiť druhej zmluvnej strane žiadosť o informácie a objasnenia týkajúce sa opatrení súvisiacich s poľnohospodárstvom alebo potravinami. Pokiaľ sa zmluvné strany nedohodnú inak, dožiadaná zmluvná strana čo najskôr, avšak najneskôr do 60 dní od doručenia žiadosti, poskytne písomné informácie, pokiaľ ide o žiadosť žiadajúcej zmluvnej strany.

ČLÁNOK 19.5

Výbor pre spoluprácu v oblasti poľnohospodárstva

1. Výbor pre spoluprácu v oblasti poľnohospodárstva zriadený podľa článku 22.3 (ďalej v tejto kapitole len „výbor“) je zodpovedný za účinné vykonávanie a fungovanie tejto kapitoly.
2. Výbor má tieto funkcie:
 - a) zabezpečenie a preskúmanie vykonávania a fungovania tejto kapitoly;
 - b) diskusia o akýchkoľvek otázkach týkajúcich sa tejto kapitoly;

- c) podávanie správ Spoločnému výboru o svojich zisteniach;
 - d) uľahčovanie spolupráce medzi súkromnými sektormi zmluvných strán, ktorá prispieva k dosahovaniu cieľov tejto kapitoly, a
 - e) plnenie iných funkcií, ktoré naň môžu byť delegované Spoločným výborom podľa článku 22.1 ods. 5 písm. b).
3. Výbor prijme svoj rokovací poriadok a podrobnosti týkajúce sa spolupráce uvedenej v tejto kapitole.
4. Výbor môže na základe konsenzu pozvať zástupcov iných relevantných subjektov, než je Európska komisia a vláda Japonska, s potrebnými odbornými znalosťami, ktoré sú relevantné vo vzťahu k otázkam, o ktorých sa má diskutovať.

ČLÁNOK 19.6

Kontaktné miesta a komunikácia

1. Každá zmluvná strana po nadobudnutí platnosti tejto dohody určí aspoň jedno kontaktné miesto na uľahčenie komunikácie medzi zmluvnými stranami o akejkolvek záležitosti týkajúcej sa tejto kapitoly a oznámi druhej zmluvnej strane kontaktné údaje vrátane informácií o príslušných úradníkoch. Zmluvné strany si bezodkladne navzájom oznámia akúkoľvek zmenu týkajúcu sa týchto kontaktných údajov.
2. Žiadosti týkajúce sa tejto kapitoly, ktoré vzniesli na území zmluvnej strany iné príslušné subjekty, než je Európska komisia a vláda Japonska, oznámi kontaktné miesto tejto zmluvnej strany kontaktnému miestu druhej zmluvnej strany uvedenému v tomto článku v primeranej lehote.
3. Komunikácia uvedená v tejto kapitole sa bude uskutočňovať v anglickom jazyku.

ČLÁNOK 19.7

Vzťah k ostatným kapitolám

1. Pokiaľ sa zmluvné strany nedohodnú inak, táto kapitola sa nevzťahuje na záležitosti, na ktoré sa vzťahujú kapitoly 2, 6, 7 alebo 14.
2. Žiadnym ustanovením tejto kapitoly nie sú dotknuté práva a povinnosti zmluvnej strany, ktoré jej vyplývajú z kapitol 2, 6, 7 a 14.

ČLÁNOK 19.8

Urovnávanie sporov

Na ustanovenia tejto kapitoly sa nevzťahuje urovnávanie sporov podľa kapitoly 21.

KAPITOLA 20

MALÉ A STREDNÉ PODNIKY

Článok 20.1

Cieľ

Zmluvné strany uznávajú význam, ktorý majú ustanovenia tejto kapitoly, ako aj iné ustanovenia tejto dohody, ktorých cieľom je posilniť spoluprácu medzi zmluvnými stranami v otázkach, ktoré majú význam pre malé a stredné podniky (ďalej v tejto kapitole len „MSP“), resp. ktoré by pre ne mohli byť inak prínosné.

ČLÁNOK 20.2

Zdieľanie informácií

1. Každá zmluvná strana zavedie alebo zachová svoju vlastnú verejne prístupnú webovú lokalitu obsahujúcu informácie týkajúce sa tejto dohody vrátane:
 - a) znenia tejto dohody vrátane všetkých príloh, najmä zoznamov colných sadzieb a špecifických pravidiel pôvodu pre výrobky;

- b) zhrnutia tejto dohody a
 - c) informácií určených pre MSP, ktorý obsahujú:
 - i) opis tých ustanovení tejto dohody, ktoré zmluvná strana považuje za relevantné pre MSP, a
 - ii) akékoľvek doplňujúce informácie, ktoré zmluvná strana považuje za užitočné pre MSP, ktoré sa zaujímajú o využitie možnosti, ktoré poskytuje táto dohoda.
2. Každá zmluvná strana zahrnie do webovej lokality uvedenej v odseku 1 odkazy na:
- a) ekvivalent tejto webovej lokality druhej zmluvnej strany;
 - b) webové lokality svojich vládnych orgánov a iných príslušných subjektov, ktoré poskytujú informácie, ktoré zmluvná strana považuje za užitočné pre osoby so záujmom o obchodovanie, investície alebo podnikanie na území tejto zmluvnej strany, a
 - c) webovú lokalitu Centra pre priemyselnú spoluprácu medzi EÚ a Japonskom alebo jej nástupnícku organizáciu.

3. Každá zmluvná strana zabezpečí, aby webové lokality, na ktoré sa odkazuje, uvedené v odseku 2 písm. b) poskytovali informácie týkajúce sa:

- a) colných predpisov a režimov, ako aj opis postupov, praktických krokov, formulárov, dokladov a ostatných informácií potrebných pre dovoz na colné územie danej zmluvnej strany, vývoz z toho územia alebo tranzit cez toto územie;
- b) zákonov a iných právnych predpisov vrátane postupov týkajúcich sa práv duševného vlastníctva;
- c) technických predpisov a postupov posudzovania zhody;
- d) sanitárnych a fyto-sanitárnych opatrení relevantných pre dovoz a vývoz;
- e) uverejňovania oznámení v súvislosti s vládny obstarávaním v súlade s článkom 10.4, ako aj iné relevantné informácie;
- f) postupov zápisu podnikov do registra;
- g) daní vyberaných v rámci dovozných postupov (v príslušných prípadoch) a
- h) iných informácií, ktoré zmluvná strana považuje za užitočné pre MSP.

4. Každá zmluvná strana zahrnie do webovej lokality uvedenej v odseku 1 odkaz na databázu, v ktorej je možné elektronicky vyhľadávať podľa kódu colnej nomenklatúry a ktorá zahŕňa, ak to daná zmluvná strana považuje za vhodné, tieto informácie v súvislosti s prístupom na jej trh:

- a) colné sadzby, ktoré má zmluvná strana uplatňovať na tovar s pôvodom v druhej zmluvnej strane, colné sadzby uplatňované podľa doložky najvyšších výhod a colné kvóty stanovené zmluvnou stranou;
- b) colné alebo iné poplatky vrátane osobitných poplatkov vzťahujúcich sa na konkrétne výrobky, ktoré sú uložené na dovoz a vývoz alebo v súvislosti s nimi;
- c) iné sadzobné opatrenia;
- d) pravidlá pôvodu;
- e) informácie o vrátení cla, jeho odklade alebo o iných typoch úľav, ktorými sa clo znižuje alebo refunduje alebo ktorými sa od cla oslobodzuje;
- f) kritériá používané na určenie colnej hodnoty tovaru;
- g) požiadavky s v súvislosti s označovaním krajiny pôvodu vrátane umiestnenia a spôsobu tohto označovania a
- h) iné relevantné opatrenia.

5. Každá zmluvná strana pravidelne alebo na požiadanie druhej zmluvnej strany preskúma informácie a odkazy uvedené v odsekoch 1 až 4 s cieľom zabezpečiť, aby boli aktuálne a presné.
6. Každá zmluvná strana sa usiluje zabezpečiť, aby sa informácie poskytované na základe tohto článku predkladali spôsobom, ktorý je ľahko použiteľný pre MSP. Každá zmluvná strana sa usiluje o sprístupnenie týchto informácií v anglickom jazyku.
7. Za prístup k informáciám podľa odsekov 1 až 4 sa nebudú žiadnym osobám žiadnej zmluvnej strany ukladať žiadne poplatky.

ČLÁNOK 20.3

Kontaktné miesta pre MSP

1. Každá zmluvná strana po nadobudnutí platnosti tejto dohody určí jedno kontaktné miesto na účely vykonávania tejto kapitoly (ďalej v tejto kapitole len „kontaktné miesta pre MSP“) a oznámi druhej zmluvnej strane kontaktné údaje vrátane informácií o príslušných úradníkoch. Zmluvné strany si bezodkladne navzájom oznámia akúkoľvek zmenu týkajúcu sa týchto kontaktných údajov.

2. Kontaktné miesta pre MSP majú v súlade s pravidlami a postupmi každej zmluvnej strany tieto úlohy:

- a) zabezpečiť, aby sa pri vykonávaní tejto dohody zohľadňovali potreby MSP;
- b) zvážiť spôsoby posilnenia spolupráce v otázkach s významom pre MSP medzi zmluvnými stranami s cieľom zvýšiť obchodné a investičné príležitosti pre MSP;
- c) určiť spôsoby výmeny informácií a realizovať túto výmenu, a to s cieľom umožniť MSP každej zmluvnej strany využiť nové príležitosti v rámci tejto dohody;
- d) monitorovať vykonávanie článku 20.2 a zabezpečiť, aby informácie poskytované každou zmluvnou stranou boli aktuálne a relevantné pre MSP;
- e) pravidelne predkladať správu o svojej činnosti a vhodné odporúčania Spoločnému výboru a
- f) posudzovať akékoľvek iné záležitosti, ktoré sú relevantné pre MSP a na ktoré sa vzťahuje táto dohoda.

3. Kontaktné miesta pre MSP môžu v súlade s pravidlami a postupmi každej zmluvnej strany Spoločnému výboru odporučiť, aby zmluvné strany do svojich príslušných webových lokalít uvedených v článku 20.2 zahrnuli dodatočné informácie.
4. Kontaktné miesta pre MSP sa usilujú riešiť aj akékoľvek iné záležitosti, ktoré sú predmetom záujmu MSP v súvislosti s vykonávaním tejto dohody, a to aj pokiaľ ide o:
- a) výmenu informácií, ktoré pomôže zmluvným stranám pri monitorovaní vykonávania tejto dohody v súvislosti so záležitosťami, ktoré majú význam pre MSP;
 - b) účasť na činnosti osobitných výborov a pracovných skupín zriadených podľa tejto dohody vrátane otázok regulačnej spolupráce a otázok nesadzobného charakteru, a predkladanie konkrétnych záležitostí, ktoré sú predmetom osobitného záujmu MSP, týmto osobitným výborom a pracovným skupinám v rámci ich príslušnej pôsobnosti, a to pri zabránení duplicite činnosti a
 - c) zváženie vzájomne prijateľných riešení na zlepšenie schopnosti MSP zapojiť sa do obchodu a investícií medzi zmluvnými stranami.

5. Kontaktné miesta pre MSP sa schádzajú podľa potreby a vykonávajú svoju činnosť prostredníctvom vhodných komunikačných kanálov, ktoré môžu zahŕňať aj elektronickú poštu, videokonferencie alebo iné prostriedky.
6. Kontaktné miesta pre MSP môžu pri svojej činnosti požiadať o spoluprácu odborníkov v oblasti MSP a prípadne aj externé organizácie.

ČLÁNOK 20.4

Urovnávanie sporov

Na ustanovenia tejto kapitoly sa nevzťahuje urovnávanie sporov podľa kapitoly 21.

KAPITOLA 21

UROVNÁVANIE SPOROV

ODDIEL A

Cieľ, rozsah pôsobnosti a vymedzenie pojmov

ČLÁNOK 21.1

Cieľ

Cieľom tejto kapitoly je vytvoriť účinný a efektívny mechanizmus na urovnávanie sporov medzi zmluvnými stranami v súvislosti s výkladom a uplatňovaním ustanovení tejto dohody, aby sa dospelo k vzájomne dohodnutému riešeniu.

ČLÁNOK 21.2

Rozsah pôsobnosti

Pokiaľ sa v tejto dohode nestanovuje inak, táto kapitola sa uplatňuje, len pokiaľ ide o urovanie akéhokoľvek sporu medzi zmluvnými stranami v súvislosti s výkladom a uplatňovaním ustanovení tejto dohody.

ČLÁNOK 21.3

Vymedzenie pojmov

Na účely tejto kapitoly sa uplatňuje toto vymedzenie pojmov:

- a) „rozhodca“ je člen tribunálu;
- b) „naliehavé prípady“ a „naliehavé záležitosti“ zahŕňajú tie prípady a záležitosti, ktoré sa týkajú tovarov alebo služieb, ktoré rýchlo strácajú svoju kvalitu, aktuálny stav alebo obchodnú hodnotu v krátkom čase;
- c) „kódex správania“ je kódex správania pre rozhodcov uvedený v článku 21.30;
- d) „sťažujúca sa zmluvná strana“ je zmluvná strana, ktorá žiada o zriadenie rozhodcovského tribunálu podľa článku 21.7;
- e) „zahrnuté ustanovenia“ sú ustanovenia tejto dohody, na ktoré sa vzťahuje táto kapitola v súlade s článkom 21.2;
- f) „DSB“ je orgán WTO na urovnávanie sporov;

- g) „tribunál“ je tribunál zriadený podľa článku 21.7;
- h) „zmluvná strana, voči ktorej sťažnosť smeruje“ je zmluvná strana, voči ktorej bol začatý spor pred tribunálom u podľa článku 21.7 a
- i) „rokovací poriadok“ je rokovací poriadok tribunálu uvedený v článku 21.30.

ODDIEL B

Konzultácie a mediácia

ČLÁNOK 21.4

Žiadosť o informácie

Pred podaním žiadosti o konzultácie alebo mediáciu podľa článku 21.5 alebo 21.6, môže zmluvná strana písomne požiadať o akékoľvek relevantné informácie týkajúce sa sporného opatrenia. Zmluvná strana, ktorej bola žiadosť adresovaná, vynaloží maximálne úsilie s cieľom poskytnúť požadované informácie v písomnej odpovedi, ktorú musí predložiť najneskôr 20 dní po dátume doručenia žiadosti.

ČLÁNOK 21.5

Konzultácie

1. Zmluvné strany sa usilujú vyriešiť akýkoľvek spor uvedený v článku 21.2 prostredníctvom konzultácií v dobrej viere s cieľom dosiahnuť vzájomne dohodnuté riešenie.
2. Zmluvná strana môže požiadať o konzultácie prostredníctvom písomnej žiadosti adresovanej druhej zmluvnej strane. V žiadosti o konzultácie zmluvná strana, ktorá o konzultácie žiada, uvedie dôvody žiadosti vrátane uvedenia sporného opatrenia, jeho skutkového a právneho základu a príslušných zahrnutých ustanovení.
3. Každá zmluvná strana je počas konzultácií povinná predložiť informácie dostatočné na to, aby bolo možné úplne preskúmať sporné opatrenie, ako aj to, akým spôsobom by mohlo ovplyvniť fungovanie a uplatňovanie tejto dohody.

4. Zmluvná strana, ktorej bola adresovaná žiadosť o konzultácie, na túto žiadosť odpovie najneskôr do desiatich dní odo dňa doručenia žiadosti. Zmluvné strany začnú konzultácie najneskôr do 30 dní odo dňa doručenia žiadosti. Konzultácie sa považujú za ukončené najneskôr do 45 dní odo dňa doručenia žiadosti, pokiaľ sa zmluvné strany nedohodnú inak. Ak obe zmluvné strany považujú predmetný prípad za naliehavú záležitosť, konzultácie sa považujú za ukončené najneskôr do 25 dní odo dňa doručenia žiadosti, pokiaľ sa zmluvné strany nedohodnú inak.
5. Konzultácie sa môžu uskutočňovať formou osobnej účasti alebo prostredníctvom akýchkoľvek iných komunikačných prostriedkov, na ktorých sa zmluvné strany dohodnú. Pokiaľ sa zmluvné strany nedohodnú inak, ak sa konzultácie uskutočňujú formou osobnej účasti, uskutočnia sa na území zmluvnej strany, ktorej bola adresovaná žiadosť.
6. Konzultácie vrátane všetkých informácií predložených zmluvnými stranami a ich stanovisk počas tohto konania sú dôverné a nie sú nimi dotknuté práva žiadnej zmluvnej strany v rámci akýchkoľvek ďalších konaní.

ČLÁNOK 21.6

Mediácia

1. Zmluvná strana môže kedykoľvek požadovať, aby druhá zmluvná strana vstúpila do mediačného konania v súvislosti s akoukoľvek záležitosťou patriacou do rozsahu pôsobnosti tejto kapitoly a týkajúcou sa opatrenia, ktoré má nepriaznivý vplyv na obchod alebo investície medzi zmluvnými stranami.
2. Zmluvné strany sa môžu kedykoľvek dohodnúť, že začnú mediačné konanie, ktoré sa začne, prebehne a ukončí v súlade s úpravou mediačného konania, ktorú prijme Spoločný výbor na svojom prvom zasadnutí podľa odseku článku 22.1 ods. 4 písm. f).
3. Ak sa zmluvné strany dohodnú, mediačné konanie môže pokračovať aj v priebehu konania pred tribunálom stanoveného v oddiele C.

ODDIEL C

Konanie pred tribunálom

ČLÁNOK 21.7

Zriadenie tribunálu

1. Zmluvná strana, ktorá požiadala o konzultácie podľa článku 21.5, môže požiadať o zriadenie tribunálu, ak:
 - a) druhá zmluvná strana neodpovie na žiadosť o konzultácie do 10 dní odo dňa doručenia žiadosti, resp. ak nezačne konzultácie do 30 dní odo dňa doručenia žiadosti;
 - b) sa zmluvné strany dohodli, že neuskutočnia konzultácie, alebo
 - c) sa zmluvným stranám nepodarí vyriešiť spor prostredníctvom konzultácií do 45 dní (resp. do 25 dní v naliehavých prípadoch), odo dňa doručenia žiadosti o konzultácie, pokiaľ sa zmluvné strany nedohodnú inak.

2. Žiadosť o zriadenie tribunálu podľa odseku 1 sa podáva písomne zmluvnej strane, voči ktorej sťažnosť smeruje. Vo svojej sťažnosti, sťažujúca sa zmluvná strana výslovne uvedie:

- a) sporné opatrenie;
- b) právny základ, a to s uvedením príslušných zahrnutých ustanovení tak, aby bolo zrejmé, akým spôsobom toto opatrenie nie je v súlade s týmito ustanoveniami a
- c) skutkový základ.

ČLÁNOK 21.8

Zloženie tribunálu

- 1. Tribunál sa skladá z troch rozhodcov.
- 2. Do desiatich dní odo dňa doručenia žiadosti o zriadenie tribunálu zmluvnej strane, voči ktorej sťažnosť smeruje, zmluvné strany uskutočnia vzájomné konzultácie s cieľom dosiahnuť dohodu o zložení tribunálu.

3. Ak zmluvné strany nedospejú k dohode o zložení tribunálu v lehote stanovenej v odseku 2, každá zmluvná strana vyberie rozhodcu zo svojho čiastkového zoznamu zostaveného podľa článku 21.9, a to najneskôr do piatich dní po uplynutí lehoty stanovenej v odseku 2. Ak zmluvná strana nevyberie rozhodcu v rámci uvedenej lehoty, spolupredseda Spoločného výboru za sťažujúcu sa zmluvnú stranu vyberie rozhodcu z čiastkového zoznamu tej zmluvnej strany, ktorá nevybrala rozhodcu zo svojho čiastkového zoznamu zostaveného podľa článku 21.9, žrebovaním, a to najneskôr do piatich dní po uplynutí uvedenej lehoty. Spolupredseda Spoločného výboru za sťažujúcu sa zmluvnú stranu môže poveriť svojho zástupcu, aby vybral rozhodcu žrebovaním.

4. Ak sa zmluvné strany nedohodnú na predsedovi v rámci lehoty stanovenej v odseku 2, spolupredseda Spoločného výboru za sťažujúcu sa zmluvnú stranu vyberie na žiadosť ktorejkoľvek zmluvnej strany predsedu žrebovaním z čiastkového zoznamu predsedov zostaveného podľa článku 21.9, a to najneskôr do piatich dní odo dňa doručenia žiadosti. Uvedená žiadosť sa súčasne oznámi druhej zmluvnej strane. Spolupredseda Spoločného výboru za sťažujúcu sa zmluvnú stranu môže poveriť svojho zástupcu, aby vybral predsedu žrebovaním.

5. V prípade, že by nedošlo k zostaveniu zoznamov stanovených v článku 21.9, resp. že by neobsahovali aspoň deväť osôb tak, ako je stanovené v uvedenom článku, uplatnia sa tieto postupy:

a) pokiaľ ide o výber predsedu:

- i) ak čiastkový zoznam predsedov obsahuje aspoň dve osoby, na ktorých sa zmluvné strany dohodli, spolupredseda Spoločného výboru za sťažujúcu sa zmluvnú stranu vyberie žrebovaním predsedu spomedzi týchto osôb, a to najneskôr do piatich dní odo dňa doručenia žiadosti uvedenej v odseku 4;
- ii) ak čiastkový zoznam predsedov obsahuje jednu osobu, na ktorej sa zmluvné strany dohodli, funkciu predsedu bude plniť táto osoba, alebo
- iii) ak sa zmluvným stranám nepodarí vybrať predsedu v súlade s bodom i) alebo bodom ii) alebo aj čiastkový zoznam predsedov neobsahuje ani jednu osobu, na ktorej sa zmluvné strany dohodli, spolupredseda Spoločného výboru za sťažujúcu sa zmluvnú stranu najneskôr do piatich dní odo dňa doručenia žiadosti uvedenej v odseku 4 vyberie žrebom predsedu spomedzi osôb, ktoré boli formálne navrhnuté jednou zo zmluvných strán na funkciu predsedu v čase vytvorenia alebo aktualizácie zoznamu rozhodcov uvedeného v článku 21.9. Zmluvná strana môže navrhnúť novú osobu, ak osoba, ktorá bola formálne navrhnutá na funkciu predsedu, už nie je k dispozícii a

b) pokiaľ ide o výber iného rozhodcu než predsedu:

- i) ak čiastkový zoznam zmluvnej strany obsahuje aspoň dve osoby, na ktorých sa zmluvné strany dohodli, zmluvná strana vyberie rozhodcu spomedzi týchto osôb, a to najneskôr do piatich dní po uplynutí lehoty stanovenej v odseku 2;
- ii) ak čiastkový zoznam zmluvnej strany obsahuje jednu osobu, na ktorej sa zmluvné strany dohodli, funkciu rozhodcu bude plniť táto osoba, alebo
- iii) ak nie je možné vybrať rozhodcu v súlade s bodom i) alebo bodom ii) alebo ak čiastkový zoznam zmluvnej strany neobsahuje ani jednu osobu, na ktorej sa zmluvné strany dohodli, spolupredseda Spoločného výboru za sťažujúcu sa zmluvnú stranu vyberie rozhodcu tak, že *mutatis mutandis* uplatní postup uvedený v písmene a).

6. Za deň zriadenia rozhodcovského tribunálu sa považuje deň, keď posledný z troch rozhodcov informoval zmluvné strany o prijatí svojho menovania.

ČLÁNOK 21.9

Zoznam rozhodcov

1. Spoločný výbor na svojom prvom zasadnutí podľa článku 22.1 ods. 2 zostaví zoznam aspoň deviatich osôb, ktoré sú ochotné a schopné zastávať funkciu rozhodcov. Tento zoznam tvoria tri čiastkové zoznamy: po jednom čiastkovom zozname pre každú zmluvnú stranu a jeden čiastkový zoznam osôb, ktoré nie sú štátnymi príslušníkmi žiadnej z nich a ktoré budú plniť funkciu predsedu tribunálu. Každý čiastkový zoznam obsahuje najmenej tri osoby. Na účely zostavenia alebo aktualizácie čiastkového zoznamu predsedov môže každá zmluvná strana navrhnúť najviac tri osoby. Spoločný výbor zabezpečí, aby bol počet osôb na zozname rozhodcov vždy udržiavaný na úrovni vyžadovanej v tomto odseku.
2. Spoločný výbor môže zostaviť doplnujúci zoznam pozostávajúci z osôb, ktoré preukázali odborné znalosti v konkrétnych odvetviach, na ktoré sa vzťahuje táto dohoda, a ktoré možno využiť na vytvorenie rozhodcovského tribunálu.

ČLÁNOK 21.10

Kvalifikácia rozhodcov

Všetci rozhodcovia:

- a) musia preukázať odborné znalosti v oblasti práva, medzinárodného obchodu a iných záležitostí, na ktoré sa vzťahuje táto dohoda, a predseda musí mať aj skúsenosti s rozhodcovskými konaniami;
- b) musia byť nezávislí od ktorejkoľvek zmluvnej strany, resp. nesmú byť spojení so žiadnou zmluvnou stranou, ani nesmú prijímať žiadne pokyny od žiadnej zmluvnej strany;
- c) musia vykonávať funkciu osobne a pokiaľ ide o záležitosti týkajúce sa sporu, nesmú prijímať pokyny od žiadnej organizácie ani vlády a
- d) musia dodržiavať kódex správania.

ČLÁNOK 21.11

Nahradenie rozhodcov

Ak v rámci rozhodcovského konania podľa tejto kapitoly niektorý z rozhodcov, ktorý bol členom pôvodného tribunálu, nemôže plniť svoju funkciu, vzdá sa funkcie, alebo je nutné ho nahradiť, pretože nespĺňa požiadavky kódexu správania, uplatní sa postup stanovený v článku 21.8.

ČLÁNOK 21.12

Úlohy tribunálov

Tribunál zriadený podľa článku 21.7:

- a) objektívne posúdi predloženú záležitosť vrátane skutkových okolností prípadu a uplatniteľnosti zahrnutých ustanovení a súladu sporných opatrení s nimi;
- b) vo svojom rozhodnutí stanoví skutkové a právne zistenia a základné odôvodnenie všetkých zistení a záverov, ku ktorým dospel, a
- c) by mal uskutočňovať pravidelné konzultácie so zmluvnými stranami a vytvoriť náležité možnosti na dosiahnutie vzájomne dohodnutého riešenia.

ČLÁNOK 21.13

Mandát

1. Pokiaľ sa zmluvné strany najneskôr do desiatich dní odo dňa zriadenia tribunálu nedohodnú inak, má tribunál tento mandát:
„preskúmať na základe príslušných zahrnutých ustanovení tejto dohody uvedených zmluvnými stranami záležitosť uvedenú v žiadosti o zriadenie tribunálu, rozhodnúť o zlučiteľnosti sporného opatrenia s príslušnými zahrnutými ustanoveniami tejto dohody a vydať správu v súlade s článkami 21.18 a 21.19.“
2. Ak sa zmluvné strany dohodnú na inom mandáte, než tom, ktorý je uvedený v odseku 1, musia oznámiť dohodnutý mandát tribunálu najneskôr do troch dní od svojej dohody.

ČLÁNOK 21.14

Rozhodnutie o naliehavosti

Ak o to niektorá zmluvná strana požiada, tribunál rozhodne najneskôr do 15 dní odo dňa svojho zriadenia, či sa spor týka naliehavých záležitostí.

ČLÁNOK 21.15

Konanie tribunálu

1. Všetky pojednávania tribunálu sú verejné, pokiaľ sa zmluvné strany nedohodnú inak, resp. pokiaľ podania a argumenty zmluvnej strany neobsahujú dôverné informácie. Neverejné pojednávania sú dôverné.
2. Pokiaľ sa zmluvné strany nedohodnú inak, miesto konania sa medzi zmluvnými stranami strieda, pričom prvé pojednávanie sa uskutoční na území zmluvnej strany, voči ktorej sťažnosť smeruje.
3. Tribunál a zmluvné strany zaobchádzajú so všetkými informáciami, ktoré predložila zmluvná strana rozhodcovskému tribunálu a ktoré označila za dôverné, ako s dôvernými informáciami. Ak táto zmluvná strana predloží tribunálu dôverné znenie svojich písomných podaní, na žiadosť druhej zmluvnej strany poskytne aj nedôverný súhrn informácií obsiahnutých vo svojich podaniach, ktorý je možné zverejniť, pričom vysvetlí dôvody, pre ktoré sú nezverejnené informácie dôverné.
4. Porady tribunálu sú dôverné.

5. Zmluvné strany musia mať možnosť zúčastniť sa akýchkoľvek vystúpení, vyhlásení, argumentácie alebo námietok v rámci konania. Zmluvné strany si navzájom sprístupnia všetky informácie alebo písomné podania predložené tribunálu vrátane akýchkoľvek pripomienok k opisnej časti predbežnej správy, odpovedí na otázky tribunálu a písomných pripomienok k týmto odpovediam.
6. Predbežná správa a záverečná správa sa vypracúvajú bez účasti zmluvných strán a na základe poskytnutých informácií a získaných vyhlásení. Rozhodcovia preberajú plnú zodpovednosť za vypracovanie správ a túto povinnosť nesmú delegovať na žiadnu inú osobu.
7. Tribunál sa usiluje o to, aby svoje rozhodnutia vrátane svojej záverečnej správy prijímal na základe konsenzu. Svoje rozhodnutia vrátane svojej záverečnej správy môže tiež prijímať väčšinou hlasov, ak k rozhodnutiu nie je možné dospieť konsenzom. Nesúhlasné stanoviská rozhodcov sa nezverejňujú.
8. Rozhodnutia tribunálu sú konečné a pre zmluvné strany záväzné. Zmluvné strany sú ich povinné bezpodmienečne prijať. Rozhodnutia tribunálu nemôžu rozširovať ani obmedzovať práva a povinnosti zmluvných strán stanovené v tejto dohode. Tieto rozhodnutia nemožno vykladať tak, že vytvárajú práva a povinnosti osôb.

ČLÁNOK 21.16

Pravidlá výkladu

Tribunál vykladá zahrnuté ustanovenia podľa obyčajových výkladových pravidiel medzinárodného práva verejného vrátane tých, ktoré sú uvedené vo Viedenskom dohovore o zmluvnom práve. Tribunál vezme do úvahy aj príslušné výklady stanovené v správach tribunálov a odvolacieho orgánu prijatých DSB.

ČLÁNOK 21.17

Prijímanie informácií

1. Na žiadosť zmluvnej strany alebo z vlastného podnetu môže tribunál získavať od zmluvných strán relevantné informácie, ktoré považuje za potrebné a vhodné. Zmluvné strany musia bezodkladne a v plnej miere odpovedať na akúkoľvek žiadosť tribunálu o informácie.
2. Na žiadosť zmluvnej strany alebo z vlastného podnetu môže tribunál získavať informácie, ktoré považuje za vhodné, a to z akéhokoľvek zdroja a aj pokiaľ ide o dôverné informácie. Tribunál má tiež právo vyžiadať si stanovisko odborníkov, ak to považuje za vhodné.

3. Fyzické osoby zmluvnej strany alebo právnické osoby usadené na území zmluvnej strany môžu v súlade s rokovacím poriadkom predkladať tribunálu informácie *amicus curiae*.
4. Všetky informácie, ktoré zmluvná strana získa podľa tohto článku, sa sprístupnia zmluvným stranám a zmluvné strany môžu predložiť tribunálu svoje pripomienky k týmto informáciám.

ČLÁNOK 21.18

Predbežná správa

1. Tribunál vydá zmluvným stranám predbežnú správu obsahujúcu opisnú časť a zistenia a závery tribunálu najneskôr do 120 dní odo dňa svojho zriadenia a takým spôsobom, ktorý umožní zmluvným stranám túto správu preskúmať. Ak tribunál usúdi, že túto lehotu nemožno dodržať, predseda tribunálu o tom bezodkladne písomne informuje zmluvné strany, pričom uvedie dôvody omeškania a dátum predpokladaného vydania predbežnej správy. Omeškanie nesmie za žiadnych okolností trvať viac ako 30 dní po uplynutí lehoty.
2. Každá zmluvná strana môže predložiť tribunálu písomné pripomienky a písomnú žiadosť o preskúmanie konkrétnych aspektov predbežnej správy najneskôr do 15 dní odo dňa vydania predbežnej správy. Po zvážení akýchkoľvek písomných pripomienok a žiadostí každej zmluvnej strany v súvislosti s predbežnou správou môže tribunál zmeniť svoju predbežnú správu a vykonať akékoľvek ďalšie preskúmanie, ktoré bude považovať za potrebné.

3. V nalievavých prípadoch:

- a) tribunál vynaloží maximálne úsilie, aby vydal predbežnú správu najneskôr do 60 dní odo dňa svojho zriadenia a za žiadnych okolností nesmie vydať predbežnú správu neskôr ako 75 dní odo dňa svojho zriadenia a
- b) každá zmluvná strana môže predložiť tribunálu písomné pripomienky a písomnú žiadosť o preskúmanie konkrétnych aspektov predbežnej správy najneskôr do siedmich dní odo dňa vydania predbežnej správy.

ČLÁNOK 21.19

Záverečná správa

1. Tribunál vydá svoju záverečnú správu zmluvným stranám najneskôr do 30 dní odo dňa vydania predbežnej správy. Ak tribunál usúdi, že túto lehotu nemožno dodržať, predseda tribunálu o tom bezodkladne písomne informuje zmluvné strany, pričom uvedie dôvody omeškania a dátum predpokladaného vydania záverečnej správy. Omeškanie nesmie za žiadnych okolností trvať viac ako 30 dní po uplynutí lehoty.

2. V naliehavých prípadoch tribunál vynaloží maximálne úsilie, aby vydal záverečnú správu najneskôr do 15 dní odo dňa vydania predbežnej správy a za žiadnych okolností nesmie vydať záverečnú správu neskôr ako 30 dní odo dňa vydania predbežnej správy.
3. Záverečná správa musí obsahovať dostatočný rozbor akýchkoľvek písomných pripomienok a žiadostí zmluvných strán v súvislosti s predbežnou správou. Tribunál môže vo svojej záverečnej správe navrhnúť spôsoby, ako by sa táto záverečná správa mohla vykonať.
4. Zmluvné strany záverečnú správu verejne sprístupnia v celom rozsahu najneskôr do 10 dní odo dňa jej vydania, pokiaľ sa nerozhodnú, že v záujme ochrany dôverných informácií zverejnia len časti záverečnej správy, resp. že sa záverečná správa nezverejní.

ČLÁNOK 21.20

Zabezpečenie súladu so záverečnou správou

1. Zmluvná strana, voči ktorej sťažnosť smeruje, prijme akékoľvek potrebné opatrenie, aby bezodkladne a v dobrej viere zabezpečila súlad so záverečnou správou podľa článku 21.19.

2. Zmluvná strana, voči ktorej sťažnosť smeruje, oznámi najneskôr do 30 dní odo dňa vydania záverečnej správy sťažujúcej sa zmluvnej strane dĺžku primeranej lehoty na dosiahnutie súladu so záverečnou správou a zmluvné strany sa budú usilovať dohodnúť na tejto primeranej lehote potrebnej na dosiahnutie súladu. Ak sa zmluvné strany nedohodnú na dĺžke tejto primeranej lehoty, sťažujúca sa zmluvná strana môže najneskôr do 20 dní odo dňa doručenia oznámenia podľa tohto odseku vykonaného zmluvnou stranou, voči ktorej sťažnosť smeruje, písomne požiadať tribunál, aby určil dĺžku tejto primeranej lehoty. Takáto žiadosť sa súčasne musí oznámiť aj zmluvnej strane, voči ktorej sťažnosť smeruje. Pôvodný tribunál oznámi ním určenú primeranú lehotu zmluvným stranám najneskôr do 30 dní odo dňa predloženia žiadosti.

3. Dĺžku primeranej lehoty na dosiahnutie súladu so záverečnou správou možno predĺžiť na základe vzájomnej dohody zmluvných strán.

4. Zmluvná strana, voči ktorej sťažnosť smeruje, písomne informuje sťažujúcu sa zmluvnú stranu o pokroku pri dosahovaní súladu so záverečnou správou aspoň jeden mesiac pred uplynutím primeranej lehoty na dosiahnutie súladu so záverečnou správou.

ČLÁNOK 21.21

Preskúmanie súladu

1. Zmluvná strana, voči ktorej sťažnosť smeruje, najneskôr v deň uplynutia primeranej lehoty na dosiahnutie súladu so záverečnou správou oznámi sťažujúcej sa zmluvnej strane všetky opatrenia prijaté na zabezpečenie súladu so záverečnou správou.
2. V prípade, že sa vyskytnú nezhody týkajúce sa existencie opatrení prijatých na zabezpečenie súladu so záverečnou správou, resp. ich súladu so zahrnutými ustanoveniami, sťažujúca sa zmluvná strana môže písomne požiadať pôvodný tribunál o preskúmanie tejto záležitosti. Takáto žiadosť sa súčasne musí oznámiť aj zmluvnej strane, voči ktorej sťažnosť smeruje.
3. V žiadosti uvedenej v odseku 2 sa uvedie skutkový a právny základ sťažnosti vrátane konkrétnych sporných opatrení, a to takým spôsobom, aby bolo jasne ozrejmene, akým spôsobom nie sú predmetné opatrenia v súlade s príslušnými zahrnutými ustanoveniami.
4. Tribunál oznámi svoje rozhodnutie zmluvným stranám najneskôr do 90 dní odo dňa postúpenia predmetnej záležitosti.

ČLÁNOK 21.22

Dočasné prostriedky nápravy v prípade nezabezpečenia súladu

1. Zmluvná strana, voči ktorej sťažnosť smeruje, na žiadosť sťažujúcej sa zmluvnej strany začne konzultácie s cieľom dohodnúť sa na vzájomne uspokojivom vyrovnaní, resp. na akomkoľvek alternatívnom riešení, ak:
 - a) v súlade s článkom 21.21 pôvodný tribunál dospeje k záveru, že opatrenia prijaté na zabezpečenie súladu so záverečnou správou, ako ich oznámila zmluvná strana, voči ktorej sťažnosť smeruje, nie sú v súlade s príslušnými zahrnutými ustanoveniami;
 - b) zmluvná strana, voči ktorej sťažnosť smeruje, neoznámí žiadne opatrenie prijaté na zabezpečenie súladu so záverečnou správou pred uplynutím primeranej lehoty stanovenej v súlade s článkom 21.20 ods. 2 alebo
 - c) zmluvná strana, voči ktorej sťažnosť smeruje, oznámí sťažujúcej sa zmluvnej strane, že je nemožné zabezpečiť súlad so záverečnou správou v rámci primeranej lehoty stanovenej v súlade s článkom 21.20 ods. 2.

2. Ak sa sťažujúca zmluvná strana rozhodne nepodať žiadosť podľa odseku 1, resp. ak je takáto žiadosť podaná a v lehote 20 dní odo dňa doručenia tejto žiadosti predloženej v súlade s odsekom 1 sa nedosiahne žiadna dohoda o vzájomne uspokojivom vyrovnaní ani o žiadnom alternatívnom riešení, môže sťažujúca sa zmluvná strana oznámiť písomne zmluvnej strane, voči ktorej sťažnosť smeruje, že má v úmysle pozastaviť voči nej uplatňovanie koncesií alebo akýchkoľvek iných záväzkov vyplývajúcich zo zahrnutých ustanovení. V uvedenom oznámení sa spresní úroveň zamýšľaného pozastavenia uplatňovania koncesií alebo iných záväzkov.

3. Sťažujúca sa zmluvná strana má právo uplatniť pozastavenie koncesií alebo iných záväzkov uvedené v predchádzajúcom odseku 15 dní odo dňa doručenia oznámenia zmluvnej strane, voči ktorej sťažnosť smeruje, pokiaľ zmluvná strana, voči ktorej sťažnosť smeruje, nepožiadala o rozhodcovské konanie v súlade s odsekom 6.

4. Pozastavenie koncesií alebo iných záväzkov:

- a) musí byť na rovnocennej úrovni zrušenia alebo obmedzenia, ku ktorému došlo v dôsledku toho, že zmluvná strana, voči ktorej sťažnosť smeruje, nezabezpečila súlad so záverečnou správou a
- b) sa môže uplatniť na iné odvetvia, než odvetvie či odvetvia, ktoré sú predmetom urovnávania sporu v súlade s článkom 21.2 a v prípade ktorých tribunál konštatoval zrušenie alebo obmedzenie, a to najmä ak sa sťažujúca sa zmluvná strana domnieva, že takéto pozastavenie je účinné, pokiaľ ide o motiváciu na dosiahnutie súladu.

5. Pozastavenie koncesíí alebo iných záväzkov, resp. vyrovnanie alebo akékoľvek alternatívne riešenia uvedené v tomto článku musia byť dočasné a musia sa uplatňovať len dovtedy, kým sa neodstráni nesúlada opatrenia s príslušnými zahrnutými ustanoveniami, ktorý bol konštatovaný v záverečnej správe, alebo kým sa zmluvné strany nedohodnú na vzájomne uspokojivom vyrovnaní či na akejkoľvek alternatívnom riešení.

6. Ak sa zmluvná strana, voči ktorej sťažnosť smeruje, domnieva, že pozastavenie koncesíí alebo iných záväzkov nie je v súlade s odsekom 4, táto zmluvná strana môže písomne požiadať pôvodný tribunál, aby túto záležitosť preskúmal, a to najneskôr do 15 dní odo dňa doručenia oznámenia uvedeného v odseku 2. Táto žiadosť sa súčasne oznámi sťažujúcej sa zmluvnej strane. Pôvodný tribunál oznámi zmluvným stranám svoje rozhodnutie v tejto záležitosti najneskôr do 30 dní odo dňa predloženia žiadosti. Koncesie alebo iné záväzky sa nesmú pozastaviť, kým pôvodný rozhodcovský tribunál neoznámi svoje rozhodnutie. Pozastavenie koncesíí alebo iných záväzkov musí byť v súlade s rozhodnutím.

ČLÁNOK 21.23

Preskúmanie súladu po prijatí dočasných prostriedkov nápravy

1. Po tom, ako zmluvná strana, voči ktorej sťažnosť smeruje, oznámi sťažujúcej sa zmluvnej strane opatrenie prijaté na zabezpečenie súladu so záverečnou správou:
 - a) v situácii, keď sťažujúca sa zmluvná strana uplatnila svoje právo pozastaviť koncesie alebo iné záväzky v súlade s článkom 21.22, musí sťažujúca sa zmluvná strana ukončiť pozastavenie úľav alebo iných záväzkov najneskôr do 30 dní odo dňa doručenia oznámenia, s výnimkou prípadov uvedených v odseku 2, alebo
 - b) v situácii, keď sa podarilo dosiahnuť vzájomne uspokojivé vyrovnanie alebo alternatívne riešenie, môže zmluvná strana, voči ktorej sťažnosť smeruje, ukončiť uplatňovanie tohto vyrovnanie alebo riešenia najneskôr do 30 dní odo dňa doručenia oznámenia, s výnimkou prípadov uvedených v odseku 2.

2. Ak zmluvné strany nedosiahnu dohodu o tom, či opatrenie oznámené v súlade s odsekom 1 je v súlade s príslušnými zahrnutými ustanoveniami do 30 dní odo dňa doručenia oznámenia, sťažujúca sa zmluvná strana písomne požiada pôvodný tribunál o preskúmanie tejto záležitosti. Takáto žiadosť sa súčasne musí oznámiť aj zmluvnej strane, voči ktorej sťažnosť smeruje. Rozhodnutie tribunálu sa musí oznámiť zmluvným stranám najneskôr do 45 dní odo dňa predloženia žiadosti. Ak tribunál rozhodne, že opatrenie oznámené v súlade s odsekom 1 je v súlade s príslušnými zahrnutými ustanoveniami, pozastavenie koncesíí alebo iných záväzkov, resp. uplatňovanie vzájomne uspokojivého vyrovnanie alebo alternatívneho riešenia sa ukončí najneskôr do 15 dní odo dňa rozhodnutia. V príslušných prípadoch sa úroveň pozastavenia úľav alebo iných záväzkov, resp. vyrovnanie alebo alternatívneho riešenia, upraví so zreteľom na rozhodnutie tribunálu.

ČLÁNOK 21.24

Pozastavenie a ukončenie konania

Na základe spoločnej žiadosti zmluvných strán tribunál kedykoľvek pozastaví konanie na obdobie, na ktorom sa zmluvné strany dohodnú a ktoré nepresiahne 12 po sebe nasledujúcich mesiacov. V prípade takéhoto pozastavenia sa príslušné lehoty predĺžia o obdobie, počas ktorého bolo konanie tribunálu pozastavené. Tribunál obnoví svoje konanie kedykoľvek na základe spoločnej žiadosti zmluvných strán alebo na konci dohodnutého obdobia pozastavenia na základe písomnej žiadosti zmluvnej strany. Žiadosť sa oznámi predsedovi tribunálu a v príslušných prípadoch aj druhej zmluvnej strane. Ak bolo konanie tribunálu pozastavené počas obdobia dlhšieho ako 12 po sebe nasledujúcich mesiacov, právomoc na zriadenie tribunálu uplynie a konanie tribunálu sa ukončí. Zmluvné strany sa môžu kedykoľvek dohodnúť na ukončení činnosti tribunálu. Zmluvné strany spoločne oznámia takúto dohodu predsedovi tribunálu.

ODDIEL D

Všeobecné ustanovenia

ČLÁNOK 21.25

Správa postupu na urovnávanie sporov

1. Každá zmluvná strana:
 - a) určí príslušný úrad, ktorý je zodpovedný za správu postupu na urovnávanie sporov podľa tejto kapitoly;
 - b) je zodpovedná za prevádzku a náklady svojho určeného úradu a
 - c) písomne oznámi druhej zmluvnej strane umiestnenie a kontaktné údaje úradu najneskôr do troch mesiacov odo dňa nadobudnutia platnosti tejto dohody.
2. Bez ohľadu na odsek 1 sa môžu zmluvné strany dohodnúť, že spoločne zveria externému subjektu poskytovanie podpory v súvislosti s určitými administratívnymi úlohami v rámci postupu na urovnávanie sporov podľa tejto kapitoly.

ČLÁNOK 21.26

Vzájomne dohodnuté riešenie

1. Zmluvné strany môžu kedykoľvek dosiahnuť vzájomne dohodnuté riešenie akéhokoľvek sporu uvedeného v článku 21.2.
2. Ak sa vzájomne dohodnuté riešenie dosiahne počas konania tribunálu alebo mediačného konania, zmluvné strany spoločne oznámia toto riešenie predsedovi tribunálu. Na základe takéhoto oznámenia sa konanie tribunálu alebo mediačné konanie ukončia.
3. Každá zmluvná strana prijme opatrenia potrebné na vykonanie tohto vzájomne dohodnutého riešenia v dohodnutej lehote.
4. Vykonávajúca zmluvná strana najneskôr do dňa uplynutia dohodnutej lehoty informuje písomne druhú zmluvnú stranu o všetkých opatreniach, ktoré prijala na vykonanie vzájomne dohodnutého riešenia.

ČLÁNOK 21.27

Výber fóra

1. Ak vznikne spor v súvislosti s údajným nesúlalom konkrétneho opatrenia s povinnosťou podľa tejto dohody a s povinnosťou, ktorá je s ňou v podstatných rysoch rovnocenná a ktorá vyplýva z inej medzinárodnej dohody, na ktorej sa zúčastňujú obe zmluvné strany, vrátane Dohody o založení WTO, sťažujúca sa zmluvná strana, si môže zvoliť fórum, na ktorom sa spor urovná.
2. Po tom, ako si zmluvná strana zvolila fórum a začala konanie na urovanie sporu podľa tejto kapitoly alebo podľa iných medzinárodných dohôd v súvislosti s konkrétnym opatrením uvedeným v odseku 1, táto zmluvná strana nezačne konanie na urovanie sporu v súvislosti s týmto konkrétnym opatrením na inom fóre, ibaže by prvé vybrané fórum z jurisdikčných alebo procesných dôvodov nedospelo k zisteniam v súvislosti so spornými otázkami.
3. Na účely odseku 2:
 - a) konanie na urovanie sporu podľa tejto kapitoly sa považuje za začaté od momentu, keď zmluvná strana požiadala o zriadenie tribunálu v súlade s článkom 21.7 ods. 1;
 - b) konanie o urovaní sporu podľa dohody o WTO sa považuje za začaté od momentu, keď zmluvná strana požiadala o zriadenie tribunálu v súlade s článkom 6 dohody DSU a

- c) konania na urovnanie sporu podľa akejkol'vek inej dohody sa považuje za začaté od momentu, keď zmluvná strana požiadala o zriadenie tribunálu na urovnanie sporu v súlade s príslušnými ustanoveniami predmetnej dohody.

4. Žiadne z ustanovení tejto dohody nebráni zmluvnej strane, aby uplatnila pozastavenie koncesíí alebo iných záväzkov, ktoré schválil DSB. Zmluvná strana sa nesmie dovolávať Dohody o založení WTO, aby zabránila druhej zmluvnej strane v pozastavení úľav alebo iných záväzkov podľa zahrnutých ustanovení.

ČLÁNOK 21.28

Lehoty

1. Všetky lehoty stanovené v tejto kapitole sa počítajú odo dňa nasledujúceho po úkone alebo skutočnosti, na ktorú odkazujú.

2. Akákoľvek lehota uvedená v tejto kapitole sa môže na účely konkrétneho sporu zmeniť na základe vzájomnej dohody zmluvných strán. Tribunál môže zmluvným stranám kedykoľvek navrhnúť zmenu ktorejkoľvek lehoty uvedenej v tejto kapitole, pričom uvedie dôvody takého návrhu. Tribunál na žiadosť zmluvnej strany rozhodne, či zmení lehoty uvedené v článku 21.18 ods. 2 a ods. 3 písm. b), pričom uvedie dôvody svojho rozhodnutia, a to okrem iného so zreteľom na zložitosť konkrétneho sporu.

ČLÁNOK 21.29

Výdavky

Pokiaľ sa zmluvné strany nedohodnú inak, výdavky tribunálu vrátane odmien rozhodcov, ktorí sú jeho členmi, budú znášať zmluvné strany rovnakým dielom v súlade s rokovacím poriadkom.

ČLÁNOK 21.30

Rokovací poriadok a kódex správania

Konanie tribunálu stanovené v tejto kapitole prebieha v súlade s rokovacím poriadkom tribunálu a kódexom správania pre rozhodcov, ktoré prijme spoločný výbor na svojom prvom zasadnutí podľa článku 22.1 ods. 4 písm. f).

KAPITOLA 22

INŠTITUCIONÁLNE USTANOVENIA

ČLÁNOK 22.1

Spoločný výbor

1. Zmluvné strany týmto zriaďujú Spoločný výbor zložený zo zástupcov oboch zmluvných strán.
2. Spoločný výbor sa prvýkrát zide do troch mesiacov od dátumu nadobudnutia platnosti tejto dohody. Pokiaľ sa zástupcovia zmluvných strán nedohodnú inak, následne sa Spoločný výbor schádza raz ročne alebo v naliehavých prípadoch na požiadanie ktorejkoľvek zo zmluvných strán. Spoločný výbor môže zasadať osobne alebo iným spôsobom, na ktorom sa dohodli zástupcovia zmluvných strán.
3. Pokiaľ sa zástupcovia zmluvných strán nedohodnú inak, zasadnutia spoločného výboru sa uskutočňujú striedavo v Európskej únii alebo v Japonsku. Spoločnému výboru spoločne predsedajú člen Európskej komisie a zástupca Japonska na úrovni ministrov zodpovední za záležitosti upravené touto dohodou alebo ich príslušní zástupcovia.

4. V záujme zabezpečenia riadneho a účinného fungovania tejto dohody Spoločný výbor:
- a) preskúmava a monitoruje vykonávanie a fungovanie tejto dohody a, ak je to potrebné, predkladá zmluvným stranám vhodné odporúčania;
 - b) vykonáva dohľad a podľa potreby koordináciu v súvislosti s činnosťou všetkých osobitných výborov, pracovných skupín a iných orgánov zriadených na základe tejto dohody a dáva im odporúčanie na akékoľvek potrebné opatrenie;
 - c) bez toho, aby boli dotknuté ustanovenia kapitoly 21, usiluje sa o riešenie problémov, ktoré môžu vzniknúť v rámci tejto dohody, alebo riešenie sporov, ktoré môžu vzniknúť v súvislosti s výkladom alebo uplatňovaním tejto dohody;
 - d) posudzuje akúkoľvek inú záležitosť, ktorá je predmetom záujmu na základe tejto dohody a na ktorej sa zástupcovia zmluvných strán môžu dohodnúť
 - e) na svojom prvom zasadnutí prijme svoj rokovací poriadok a
 - f) na svojom prvom zasadnutí prijme rokovací poriadok tribunálu a kódex správania pre rozhodcov uvedené v článku 21.30, ako aj úpravu mediačného konania uvedenú v článku 21.6 ods. 2.

5. V záujme zabezpečenia riadneho a účinného fungovania tejto dohody Spoločný výbor môže:
- a) zriaďovať alebo rušiť osobitné výbory, pracovné skupiny alebo iné subjekty, okrem tých, ktoré sú uvedené v článkoch 22.3 a 22.4, ako aj určiť ich zloženie, funkcie a úlohy;
 - b) prideľovať povinnosti osobitným výborom, pracovným skupinám alebo iným subjektom;
 - c) poskytovať verejnosti informácie o otázkach, ktoré patria do rozsahu pôsobnosti tejto dohody;
 - d) odporúčať zmluvným stranám akékoľvek zmeny tejto dohody alebo prijímať rozhodnutia o zmene tejto dohody v prípadoch osobitne stanovených v článku 23.2. ods. 4;
 - e) prijímať výklad ustanovení tejto dohody, ktorý bude záväzný pre zmluvné strany a všetky osobitné výbory, pracovné skupiny a iné subjekty zriadené podľa tejto dohody vrátane tribunálov zriadených podľa kapitoly 21 a
 - f) prijímať v rámci výkonu svojich funkcií akékoľvek iné opatrenia, na ktorých sa zmluvné strany dohodnú.

ČLÁNOK 22.2

Rozhodnutia a odporúčania Spoločného výboru

1. Spoločný výbor môže prijímať rozhodnutia v prípadoch stanovených v tejto dohode. Prijaté rozhodnutia sú pre zmluvné strany záväzné. Každá zmluvná strana prijme opatrenia potrebné na vykonanie prijatých rozhodnutí.
2. Spoločný výbor môže vydávať odporúčania s relevanciou pre vykonávanie a fungovanie tejto dohody.
3. Všetky rozhodnutia a odporúčania Spoločného výboru sa prijímajú na základe konsenzu a môžu byť prijaté buď na zasadnutiach s osobnou účasťou, alebo písomne.

ČLÁNOK 22.3

Osobitné výbory

1. Pod záštitou Spoločného výboru sa zriaďujú tieto osobitné výbory:
 - a) Výbor pre obchod s tovarom;

- b) Výbor pre pravidlá pôvodu a colné záležitosti;
- c) Výbor pre sanitárne a fytosanitárne opatrenia;
- d) Výbor pre technické prekážky obchodu;
- e) Výbor pre obchod so službami, liberalizáciu investícií a elektronický obchod;
- f) Výbor pre vládne obstarávanie;
- g) Výbor pre duševné vlastníctvo;
- h) Výbor pre obchod a trvalo udržateľný rozvoj;
- i) Výbor pre regulačnú spoluprácu a
- j) Výbor pre spoluprácu v oblasti poľnohospodárstva.

2. Povinnosti a funkcie osobitných výborov uvedených v odseku 1 sú príslušným spôsobom vymedzené v príslušných kapitolách tejto dohody a môžu byť zmenené rozhodnutím Spoločného výboru, ale ich povinnosti musia zostať v rozsahu pôsobnosti kapitol, za vykonávanie a fungovanie ktorých sú zodpovedné.

3. Pokiaľ sa v tejto dohode nestanovuje inak, osobitné výbory:

- a) sa schádzajú raz ročne, pokiaľ sa zástupcovia zmluvných strán v osobitných výboroch nedohodnú inak, resp. pokiaľ sa nezídu na žiadosť zmluvnej strany alebo Spoločného výboru;
- b) sa skladajú zo zástupcov zmluvných strán;
- c) majú za spolupredsedom zástupcov zmluvných strán na príslušnej úrovni;
- d) uskutočňujú svojej zasadnutia striedavo v Európskej únii alebo Japonsku, pokiaľ sa zástupcovia zmluvných strán v osobitných výboroch nedohodnú inak, resp. akýmkoľvek inými vhodnými prostriedkami komunikácie;
- e) dohodnú si harmonogramy svojich zasadnutí a svoj program na základe konsenzu a
- f) prijímajú všetky rozhodnutia a odporúčania na základe konsenzu, či už na zasadnutiach s osobnou účasťou, alebo písomne.

4. Osobitné výbory môžu prijať svoj rokovací poriadok. Pokiaľ neprijmú svoj rokovací poriadok, uplatní sa rokovací poriadok Spoločného výboru *mutatis mutandis*.
5. Osobitné výbory môžu predkladať návrhy rozhodnutí, ktoré má prijať Spoločný výbor, alebo prijímať rozhodnutia v súlade s príslušnými ustanoveniami tejto dohody.
6. Na žiadosť zmluvnej strany alebo na základe postúpenia zo strany príslušného osobitného výboru môže Spoločný výbor riešiť otázky, ktoré príslušný osobitný výbor nevyriešil.
7. Každý osobitný výbor informuje Spoločný výbor o harmonograme svojich zasadnutí a svojom programe v dostatočnom časovom predstihu a podáva mu správu o výsledkoch a záveroch každého svojho zasadnutia.
8. Existencia osobitného výboru nebráni zmluvnej strane, aby predložila akúkoľvek záležitosť priamo Spoločnému výboru.

ČLÁNOK 22.4

Pracovné skupiny

1. Pod záštitou Výboru pre obchod s tovarom sa zriaďuje pracovná skupina pre víno a pracovná skupina pre motorové vozidlá a ich časti. Povinnosti a úlohy týchto pracovných skupín sú vymedzené v článku 2.35 a v článku 20 prílohy 2-C.
2. V súlade s príslušnými kapitolami sa môžu zriaďiť tieto pracovné skupiny:
 - a) pracovné skupiny *ad hoc* pod záštitou Výboru pre sanitárne a fytosanitárne opatrenia;
 - b) technické pracovné skupiny *ad hoc* pod záštitou Výbor pre technické prekážky obchodu;
 - c) pracovné skupiny *ad hoc* pod záštitou Výboru pre regulačnú spoluprácu a
 - d) technická pracovná skupina pre dobré životné podmienky zvierat pod záštitou Spoločného výboru.

3. Pokiaľ sa v tejto dohode nestanovuje inak alebo pokiaľ sa zástupcovia zmluvných strán v pracovných skupinách nedohodnú inak, pracovné skupiny:

- a) sa schádzajú raz ročne alebo na žiadosť zmluvnej strany alebo Spoločného výboru;
- b) majú za spolupredsedom zástupcov zmluvných strán na príslušnej úrovni;
- c) uskutočňujú svojej zasadnutia striedavo v Európskej únii alebo Japonsku, resp. akýmkoľvek inými vhodnými prostriedkami komunikácie, na ktorých sa zástupcovia zmluvných strán v pracovných skupinách dohodnú;
- d) dohodnú si harmonogramy svojich zasadnutí a svoj program na základe konsenzu a
- e) prijímajú všetky rozhodnutia a odporúčania na základe konsenzu, či už na zasadnutiach s osobnou účasťou, alebo písomne.

4. Pracovné skupiny môžu prijať svoj rokovací poriadok. Pokiaľ neprijmú takýto rokovací poriadok, uplatní sa rokovací poriadok Spoločného výboru *mutatis mutandis*.

5. Pracovné skupiny informujú príslušné osobitné výbory alebo prípadne Spoločný výbor o svojom harmonograme a programe v dostatočnom časovom predstihu pred svojimi zasadnutiami. O svojej činnosti podávajú správu na každom zasadnutí príslušných osobitných výborov alebo prípadne Spoločného výboru.

6. Skutočnosť, že existuje určitá pracovná skupina, nebráni zmluvnej strane, aby predložila akúkoľvek záležitosť priamo Spoločnému výboru alebo príslušnými osobitným výborom.

ČLÁNOK 22.5

Práca osobitných výborov, pracovných skupín a iných subjektov

Osobitné výbory, pracovné skupiny a iné subjekty zriadené podľa tejto dohody sú pri plnení svojich funkcií povinné zabrániť duplicite činnosti.

ČLÁNOK 22.6

Kontaktné miesta

1. Každá zmluvná strana po nadobudnutí platnosti tejto dohody určí jedno kontaktné miesto na účely vykonávania tejto dohody a oznámi druhej zmluvnej strane kontaktné údaje vrátane informácií o príslušných úradníkoch. Zmluvné strany si bezodkladne navzájom oznámia akúkoľvek zmenu týkajúcu sa týchto kontaktných údajov.

2. Kontaktné miesta:

- a) poskytujú a prijímajú, pokiaľ sa v tejto dohode nestanovuje inak, všetky oznámenia a informácie, ktoré sa majú poskytovať medzi zmluvnými stranami podľa tejto dohody;
- b) umožňujú akúkoľvek inú komunikáciu medzi zmluvnými stranami o akejkoľvek záležitosti týkajúcej sa tejto dohody a
- c) koordinujú prípravu zasadnutí Spoločného výboru.

KAPITOLA 23

ZÁVEREČNÉ USTANOVENIA

ČLÁNOK 23.1

Všeobecné preskúmanie

Bez toho, aby boli dotknuté ustanovenia o preskúmaní v ďalších kapitolách, sa zmluvné strany zaväzujú uskutočniť všeobecné preskúmanie vykonávania a fungovania tejto dohody v desiatom roku po dátume nadobudnutia platnosti tejto dohody, resp. vtedy, keď sa na tom zmluvné strany dohodnú.

ČLÁNOK 23.2

Zmeny

1. Táto dohoda sa môže zmeniť na základe vzájomnej dohody zmluvných strán.
2. Takéto zmeny nadobudnú platnosť v prvý deň druhého mesiaca, resp. v taký neskorší deň, na ktorom sa môžu zmluvné strany dohodnúť, po dni, kedy si zmluvné strany vzájomne oznámili splnenie svojich príslušných právnych požiadaviek a ukončenie postupov potrebných pre nadobudnutie platnosti týchto zmien. Zmluvné strany vykonajú oznámenia prostredníctvom výmeny diplomatických nót medzi Európskou úniou a vládou Japonska.
3. Spoločný výbor môže v súlade s príslušnými vlastnými právnymi postupmi zmluvných strán prijímať rozhodnutia o zmene tejto dohody v prípadoch uvedených v odseku 4. Bez ohľadu na odsek 2 musia byť takéto zmeny potvrdené a nadobudnúť platnosť prostredníctvom výmeny diplomatických nót medzi Európskou úniou a vládou Japonska, pokiaľ sa zmluvné strany nedohodnú inak.

4. Odsek 3 sa uplatňuje na:

- a) prílohu 2-A, ak sa zmeny vykonajú v súlade so zmenou harmonizovaného systému a nebudú obsahovať žiadne zmeny colných sadzieb, ktoré má uplatňovať zmluvná strana na tovar s pôvodom v druhej zmluvnej strane v súlade s prílohou 2-A;
- b) prílohu 2-C, dodatky 2-C-1 a 2-C-2;
- c) prílohu 2-E;
- d) kapitolu 3, prílohy 3-A až 3-F a dodatok 3-B-1;
- e) prílohu 10;
- f) prílohu 14-A;
- g) prílohu 14-B a
- h) ustanovenia tejto dohody, ktoré odkazujú na ustanovenia medzinárodných dohôd alebo ktorými sa takéto ustanovenia začleňujú do tejto dohody, v prípade zmien týchto dohôd, resp. následných dohôd nahrádzajúcich uvedené dohody.

ČLÁNOK 23.3

Nadobudnutie platnosti

Táto dohoda nadobúda platnosť v prvý deň druhého mesiaca po dni, kedy si zmluvné strany vzájomne oznámili splnenie svojich príslušných právnych požiadaviek a ukončenie postupov potrebných pre nadobudnutie platnosti tejto dohody, pokiaľ sa zmluvné strany nedohodnú inak. Zmluvné strany vykonajú oznámenia prostredníctvom výmeny diplomatických nót medzi Európskou úniou a vládou Japonska.

ČLÁNOK 23.4

Ukončenie

1. Táto dohoda zostáva v platnosti, pokiaľ nebude ukončená podľa odseku 2.
2. Ktorákoľvek zmluvná strana môže druhej zmluvnej strane písomne oznámiť svoj úmysel túto dohodu ukončiť. Pokiaľ sa zmluvné strany nedohodnú inak, ukončenie nadobúda platnosť šesť mesiacov po dni, kedy bolo oznámenie doručené druhej zmluvnej strane.

ČLÁNOK 23.5

Neexistencia priameho účinku vo vzťahu k fyzickým osobám

Žiadne ustanovenie tejto dohody nemožno vykladať tak, že udeľuje práva alebo ukladá povinnosti osobám, pričom nie sú dotknuté práva a povinnosti osôb podľa medzinárodného práva verejného.

ČLÁNOK 23.6

Prílohy, dodatky a poznámky pod čiarou

Prílohy a dodatky k tejto dohode tvoria neoddeliteľnú súčasť tejto dohody. V záujme väčšej istoty treba uviesť, že poznámky pod čiarou takisto tvoria neoddeliteľnú súčasť tejto dohody.

ČLÁNOK 23.7

Budúce pristúpenia k Únii

1. Európska únia oznámi Japonsku každú žiadosť o pristúpenie tretej krajiny k Európskej únii.

2. Európska únia počas rokovaní s treťou krajinou uvedenou v odseku 1:
 - a) poskytne Japonsku na jeho žiadosť a v čo najväčšom možnom rozsahu všetky informácie týkajúce sa akejkoľvek záležitosti, na ktorú sa vzťahuje táto dohoda a
 - b) zohľadní všetky obavy vyjadrené Japonskom.
3. Spoločný výbor preskúma s dostatočným predstihom pred dňom pristúpenia akékoľvek účinky takéhoto pristúpenia tretej krajiny k Európskej únii na túto dohodu.
4. Zmluvné strany v potrebnom rozsahu pred nadobudnutím platnosti dohody o pristúpení tretej krajiny k Európskej únii:
 - a) zmenia túto dohodu v súlade s článkom 23.2, alebo
 - b) rozhodnutím Spoločného výboru zavedú všetky potrebné úpravy alebo prechodné opatrenia týkajúce sa tejto dohody.

ČLÁNOK 23.8

Autentické znenia

1. Táto dohoda je vyhotovená v dvoch vyhotoveniach v anglickom, bulharskom, českom, dánskom, estónskom, fínskom, francúzskom, gréckom, holandskom, chorvátskom, litovskom, lotyšskom, maďarskom, maltskom, nemeckom, poľskom, portugalskom, rumunskom, slovenskom, slovinskom, španielskom, švédskom, talianskom a japonskom jazyku, pričom všetky znenia sú rovnako autentické, s výnimkou časti 2 prílohy 2-A, listín Európskej únie v prílohách I až IV a v časti 2 oddiele A prílohy 10, ktoré sú vyhotovené v dvoch vyhotoveniach v anglickom, bulharskom, českom, dánskom, estónskom, fínskom, francúzskom, gréckom, holandskom, chorvátskom, litovskom, lotyšskom, maďarskom, maltskom, nemeckom, poľskom, portugalskom, rumunskom, slovenskom, slovinskom, španielskom, švédskom a talianskom jazyku, pričom všetky znenia sú rovnako autentické.

2. V prípade odchylného výkladu tejto dohody má prednosť znenie v jazyku, v ktorom bola táto dohoda dojednaná.

NA DÔKAZ TOHO splnomocnení zástupcovia, riadne poverení na tento účel, podpísali túto dohodu.

V [MIESTO] dňa [DEŇ]. [MESIAC]. [ROK].

Za Európsku úniu:

Za Japonsko